

စာအုပ်အမှတ် (၁၅၅)

Quality Publishing House

အမှတ် ၁၅၃၊ ၅(က)လွှာဂေါ်ပိုင်းသာလမ်း၊
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း - ၉၀၆၄၀၄၊ ၉၂၁၀၆၄၊ ၂၂၂၀၄။

ခိုးဘဝန်အန္တထုံးပါး

- * ပြည်ထောင်စု မပြုကွဲရေး
- * တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြုကွဲရေး
- * အချုပ်အခြာအကာ တည်တဲ့ ဦးမြင်မြေရေး

ခိုးဘဝန်
ခိုးဘဝန်
ခိုးဘဝန်

ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာဂျာ

- * ပြည်ပအားကို ပုဆိန်ရှိ အဆိုးမြှုပ်ဖြစ်များအား ဆန်ကျင်ကြ။
- * နိုင်တော် တည်ပြုအေးချင်ရောနှင့် နိုင်တော်တိုးတက်ရေးကို နောက်ယူက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန်ကျင်ကြ။
- * နိုင်တော်ပါ ပြည်တွင်းရရှိ ဝါယာတွင်းရောင်းယူက်စောင့်သာ ပြည်နိုင်များအား ဆန်ကျင်ကြ။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား တုံ့ချိန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုနှင့်ကြ။

နိုင်းလုပ်ထည်မျက် (၅) ရှစ်

- * နိုင်တော်တည်ပြုမြိုင်ရေး ရပ်ရွာအေးချင်းသာယာရောနှင့် တရားညပဒေါ်းဦးရေး။
- * အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး။
- * ဦးမြင်မှုသည့် ဖွဲ့စည်းအခြေခံညပဒေသစ်၏ ပြစ်ပေါ်လာရေး။
- * ပြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းအခြေခံညပဒေသစ်နှင့် အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်တော်သစ်တစ်ပို့တည်ဆောက်ရေး။

ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာဂျာ (၅) ရှစ်

- * ဦးကိုယ်ပိုးရေးကို အခြေခံ၍ အမြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- * ရေးကွက်စီးပွားရေးနှင့် ပြပို့စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပေါ်လာနှင့် အရင်အသွေးများမြတ်ခေါ်၍ ဦးမြင်မှုပြုမီးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- * နိုင်တော်စီးပွားရေးတစ်ရိပ်လုံးကို ဖန်တီးမိုင်မှုစွမ်းအေးသည့် နိုင်တော်နှင့် တိုင်းငြေားသာပြည်သူ့ခြဲလောက်ဝယ်ဖွင့်ရှိရေး။

လူဗောဓိထည်မျက် (၅) ရှစ်

- * တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရှိဖွှေဖြင့်များရေး။
- * အမျိုးရုံး၊ အတိုက်ပြင်မားရောနှင့် ယဉ်ကျေမှုအမွှေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေး လကွဏ်များ မပေါ်က်နှုက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှုက်ရေး။
- * ဦးချိစိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်ခြားရေး။
- * တစ်မျိုးသားလုံး ကျွန်းမားကြုံမိုင်ရောနှင့် ပညာရည်မြင်များရေး။

မေဝါဒ ကထဲစား

အုနှင့်ရွှေများ

MAIWA'S REVENGE

BY

Sir.H.Rider Haggard

စာမျခိုင်းပြုချက်အမှတ် - ၂၆၀/၂၀၀၃ (၆)
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၁၀၈၄/၂၀၀၃ (၉)

မြန်မာစာ

တတိယအကြိမ် - (၂၀၀၃၊ ဒီဇင်ဘာလ)
အုပ်ရေ - (၅၀၀)

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ - တင်မောင်မျင့်
ကွန်ပူးတာစာစီ - Quality
အတွင်းဖလင် - Quality

မြန်မာစာ

ဒေါ်စိန်စိန် (ရောင်စဉ်အော့ဖို့မှု) (၀၇၄၀၄)
အမှတ် (၁၆၃)၊ (၄၈) လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတေသနပုံ

ဦးမြင့်ထွန်း ယာယိ (၃၁၆)
၁၅၃၊ ၅(လွှာ)၊ ဆိပ်ကမ်းသာလမ်း၊
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

တန်ဖိုး - ၆၀၀ ကျပ်

၁

ဘဏ် တရာ်ပမ်းတွေကိုဖြင့်၊

မှဆိုးကြီး အလန်ကွာတာမိန်းသည် ကျွန်ုပ်အား သူ၏ 'ခြော့၍ ၃ ကောင်' ပုံဝတ္ထုနှင့် တိအချိန်က သနားစဖွယ် သေဆုံးခဲ့ရရှာသော 'ဂျင်ဂျင်' ဆိုသူ ကောင်လေးအကြောင်းကို ပြောခဲ့ပြီးနောက် ရက်သွေ့တစ်ပတ်ခန့်ကြာသောအခါ တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် နှစ်ပစ်တွက်၍ အိမ်သို့ပြန်ခဲ့ကြ၏။ သူသည် 'ယောက်ရှိင်းယား' နယ်တွင် အိမ်သစ်တစ်လုံးကို ဝယ်ခဲ့ရာ တို့အိမ်၏ ဝန်းကျင် တွင် အမဲလိုက် ငှက်ပစ်ရန်ကောင်းသော မြောက် ၂၀၀၀ ခန့်ရှိလေသည်။ ယင်း မြောက် ၂၀၀၀ အနက် ကေ ၁၀၀ ကျော်မှာ တော်ဖြစ်၏။ မြောက် ၁၀၀၇ခုသည်မှာ ၂၂ နှစ်မျှသာရှိသေးသော်လည်း ရရှိကောင်အတော်များများ ဓမ္မားမြှော်ပြီးဖြစ်၍ သူသည် အမဲလိုက်ရုံမျှမှာ ငှက်ပစ်ရန်လည်း ဝါသနာပါသူတစ်ယောက်ဖြစ် ကြောင်း သိရောလသည်။ ရှိရှိုးသေနတ်သာမက ၈၀ ဗို့ သေနတ်ကိုလည်း ကိုင်၍ ပစ်ရန် ဝါသနာပါသူ ဖြစ်၏။ ထိုနောက သူ၊ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆာဟင်နရီကာတစ် ၃ ဦးတို့သည် ဝါသနာပါသူချင်းဖြစ်၍ ငှက်ပစ်တွက်ခဲ့ကြ၏။ နေ့လယ်ဘက်၌ ဆာဟင်နရီမှာ သူ၏ တဲ့တွင် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ယောက်နှင့် စကားပြောရန် ကိစ္စ ရှိယဖြင့် ပြန်သွား၏။ သို့သော် ညစာစားရန်ပြန်လေမည်ဖြစ်၍ သူလာသောအခါ တွင် ကပ္ပတိန် 'ဥဒ်' ကိုလည်း ခေါ်လာမည်ဖြစ်လေသည်။ သူနေသော 'ပရေရီ တောလ်' နှင့် ကျွန်ုပ်၏ 'ဂရိန်း' အိမ်မှာ ၂ မိုင်ခန့်မှု ဝေး၏။

ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်ခဲ့သောနေရာမှာ တော့စွန်တော့ဖျားများသာ ဖြစ်သော လည်း ငှက်အတော်များများရခဲ့၏။ ဗုံးတစ်ကောင်နှင့် ခါတစ်တွဲဖြစ်၍ အားလုံး ၂၇ ကောင်ဖြစ်သည်ထင်၏။ ယင်းတို့အား ခြောက်လှန်၍ အပုံတွင် ပစ်ခတ်ရရှိခဲ့

၂ ့ ၁ ့ အရှင်ချေများ

ခြင်း ဖြစ်၏။ အီမဲအပြန်လမ်းမှာ အတော်ရှည်၍ ခပ်ကျဉ်းကျိုး ချံ့တောက်လေး၊ ရှိရာ ထိချုံတောက်လေးမှာ င့်များ အကြိုက် နိအောင်းရှာနေရာ ဖြစ်လေသည်။ င့်များ သာမက ရစ်များလည်း ရှိတတ်၏။

ထိအခါ ကွာတာမိန်းက ကျွန်ုပ်အား -

“ကိုင်း ... ဘယ့်နှယ့်လဲ၊ လက်စသတ်တဲ့အနေနဲ့ ဒီချံ့တောထဲ ကျပ်တို့ ဝင်ကြေးမလား”

“ဝင်တာပေါ့ဗျာ”

ကျွန်ုပ်လည်း ဦးခေါင်းကိုညိုတဲ့ သော့တူလိုက်၏။ ထိုကြောင့် သူသည် သူမြေကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သောသူအား ခေါ်လိုက်ရာ ထိုသူ လည်း တော့ခြောက်သမားများနှင့်အတူ ကျွန်ုပ်တို့၏ နောက်မှ လိုက်ပါလာခဲ့၏။ ထိုသူအား ကွာတာမိန်းက ချံ့တောကိုခြောက်ပေးရန် ပြောရာ ထိုသူသည် ကွာတာမိန်းအား အရှိအသေ ပေးပြီးနောက် -

“ကောင်းပါပြီ ဆရာ၊ ဒါပေမဲ့ အချိန်က နည်းနည်း မှာင်လာပြီ။ ပြီး တော့ လေကလေးကလည်း နည်းနည်းထန်နေတယ်။ ဒီတော့ ချံ့တွေထဲမှာ င့် ရှိရင်တောင် အတော်ပစ်ယူရမှာ အချိန်အတော်ကုန်လိမ့်မယ် ဆရာ”

“ဒီမယ် ဂျက်ဖရီ ... ခင်များက င့်တွေသာ ကျွုပ်တို့ကိုပြုပါ။ ကျပ်တို့ ပစ်ပြုမယ်”

ကွာတာမိန်းသည် စကားကို ခပ်ဆတ်ဆတ် ပြောလိုက်၏။ သူသည် ပစ်ရာခတ်ရာတွင် စိတ်ဆိုးအောင်လုပ်ခြင်းကို မနှစ်သက်ချေ။ ထိုသူသည် မျက်နှာသုန်သုန်မှုန်မှုန်ဖြင့် ထွက်သွား၍ ခြေလှမ်းအတန်ငယ် ရောက်သောအခါ “ဆရာက လက်တော့မြေဖြောင့်ပါရဲ့။ နှိမ်ပေမဲ့ အခုလိုလေနဲ့ င့်တစ်ကောင်ရအောင် ပစ်နိုင်ရင်တော့လား ... အင်း”ဟု မကြားတကြား ပြောသွားသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားလိုက်ရ၏။

ကွာတာမိန်းကိုယ်တိုင်လည်း ကြားလိုက်မည်ထင်၏။ သို့သော် မည် သို့မျှ မပြောချေ။ လေမှာ တစ်မိန့်ထက်တစ်မိန့် ပို၍ထန်လာ၏။ တော့ခြောက်သော အချိန်များ လေပြင်းပင်ကျ၍ နေလေပြီ။ ကျွန်ုပ်က လက်ယာဘက်တွင် နေရာယူလိုက်၏။ ထိုနေရာမှာ ကျွေးကလေးကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၍ ကွာတာမိန်းက ကျွန်ုပ်၏ လက်ဝဲဘက် ခြေလှမ်း ငဝ် ခန့်အကွာတွင် နေရာယူ၏။ တစ်ခကာ အကြော်ကား ရစ်ထိုးကြီးတစ်ကောင် ကျွန်ုပ်၏ဦးခေါင်းပေါ့မှ တဟုန်ထိုး ပုံလာ နေသည်ကို ကျွေးရှု၍ ငဝ်း၏ အမြီးမှ အဓိုးများသည် လေထဲတွင် ပြန်ကြေးလျက် ကျလာ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအကောင်ကို ပစ်ချုလိုက်ရာ ပထမအချက်မှာ လွှဲသွားသောကြောင့် ကျွန်ုပ်မှာ ဝင်း

အသာကြီးသာ၍ နေမိတော့၏။ ကွာတာမိန်းသည် နေရောင်ခပ်မျိန်မိန်တွင် ရပ်ကာ ကျွန်ုပ်၏ ပစ်ချက်ကို သဘောကျဟန်ဖြင့် ရပ်ကြည့်နေသည်ကို မြင်ရ၏။ ထိုအခိုက် တရဲ့မြည်နေသော သစ်ပင်များကြားမှ တောမြောက်သူများ၏ အသံကိုပါ ကြားလာရ၏။

“ရှေ့မှာ ငံးတစ်ကောင်၊ ညာဘက်မှာ”

တောမြောက်သံများ ဆူညံသွားတော့၏။

“ညာဘက်မှာ ငံးလာနေတယ်။ ဘယ်ဘက်မှာရော ... ခေါင်းပေါ်မှာ”

ကျွန်ုပ်လည်း အပေါ်သို့ မေ့ကြည့်လိုက်ရာ လေအနှစ်နှင့် ပုံလာသော ငံးတစ်ကောင်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။ အကောင်မှာ သစ်ပင်ထိပ်များပေါ်တွင် ကျော်ကြောင်မှာ မောင်တရိတ် ငှံး၏ လူပ်ရှားမှုအားလုံးကို အမိလိုက်၍ မကြည့်နိုင်ချေ။ အမှန်သော အတောင်ပံ့ကို ခတ်လိုက်သည်မှ ငှံးအား ကျွန်ုပ် မြင်လိုက်ရ၏။ ထိုအခိုက် ကျွန်ုပ်၏ ဦးခေါင်းတည့်တည့်ပေါ်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်၍ ‘ဗိုင်း’ ခနဲ့ ပစ်လိုက်ရ၏။ သို့သော ပထမပစ်ချက်မှာ လွှဲသွားသဖြင့် နောက်တစ်ချက်ထပ်မံပစ်လိုက်ရာ ထိသွားပြော့ပြု ကျွန်ုပ်ထင်၏။ သို့သော ငှုက်မှာ ဘယ်ဘက်သို့ တဟုန်ထိုးပုံသွားလေသည်။

“ခင်ဗျားဘက်ကို တစ်ကောင်လာလေရဲ့ဗျို့ ... ကွာတာမိန်း”

ကျွန်ုပ်သည် ရှေ့သို့ အတန်ငယ်တက်သွားပြီးလျှင် ကွာတာမိန်းအား အော်၍ ပြောလိုက်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ပျောက်ကွယ်လုမတတ် ဖြစ်နေသော အလင်းရောင်နှင့် ကျွန်ုပ်၏ စပ်ကြားတွင် ကွာတာမိန်းအား ရှိစေလို၍ဖြစ်၏။ သူပစ်ခတ်ပံ့ကို နီးကပ်စွာ ကြည့်လိုသောကြောင့် အော်၍ ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သူသည် သေနတ်ကို အတန်ငယ် မြောက်လိုက်ပြီးနောက် ရှေ့သို့ ပပ်ကုန်းကုန်း လုပ်လိုက်၏။ ထိုအခိုက် ငံး J ကောင် ဘွားခနဲ့ ပေါ်လာရာ ကျွန်ုပ် မမိလိုက်သော အကောင်က သူ၏ ညာဘက်၌လည်းကောင်း၊ အမြားတစ်ကောင်က သူ၏ဘယ်ဘက်၌လည်းကောင်း ရှိနေ၏။

ထိုခဏ္ဍားပင် “ငံးတစ်ကောင်လာနေတယ်” ဟု အော်သံကြားလိုက်သဖြင့် ချံးတောာတစ်လျှောက် ဖျော်ကြည့်လိုက်သောအခါ သစ်ရှုက်ခြောက်ကလေး လေထဲတွင် ပျုံပဲလာသက္ဗို့ တတိယင့်ကိုတစ်ကောင်သည် ကွာတာမိန်း၏ ဦးခေါင်းတည့်တည့်ပေါ်သို့ ပုံးလာနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။ ထို့နောက်တွင် ကား ကျွန်ုပ်တစ်သက်တွင် မမြင်ဖူးသော အလှပဆုံးသော သေနတ်ပစ်ပံ့ကို ပျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်လိုက်ရ၏။ ညာဘက်က ငှုက်သည် ခင်တန်း၏ အထက် ၁၀ ကိုက်ခနဲ့ အမြင့်တွင်သာ ပုံလျက်ရှိ၏။ ကွာတာမိန်းက ထိုင်ကို

၄ □ ဒရန်ချေမှုး

ပထမဆုံး ပစ်ချလိုက်၏။ ထိုင်က်ကို ပထမဆုံး ပစ်လိုက်ခြင်းမှာ အခြားအကောင် များထက် ဦးစွာပျောက်ကွယ်သွားတော့မည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ မည်သို့ဆို စေ၊ သိန်းငှက်၏ မျက်လုံးကဲသို့ လျင်မြန်ဖျတ်လတ်သော မျက်စိရိသူတစ်ယောက် မဟုတ်ပါက ဤကဲသို့ ဖြင့်လည်းမြင်၊ ပစ်လည်းပစ်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ကွာတာ မိန်းမှာ ဖြင့်လည်းမြင်တတ်၏။ မလွှေတစ်းလည်း ပစ်တတ်၏။ အမြင်သန် သလောက် လက်မြန်သူဖြစ်၏။ ထိုအကောင်ကို ပစ်ချလိုက်ပြီးနောက် သူသည် ချာခနဲ့ လှည့်ကာ ငွေ ကိုက်မျှအကွာရှိ ဒုတိယင်းကို ပစ်ချလိုက်ပြန်၏။ ထို အချိန်လောက်တွင် တတိယ ငွေက်မှာ သူ့ဦးခေါင်းပေါ်ရောက်လုန်းပါးဖြစ်နေပြီး လျင် အမြင့်ပေ ၁၀၀ ခန့် သို့မဟုတ် ၁၀၀ ကျော်ခန့်မှုနောက် လေစုန်တွင် ပျော်၏။ သူသည် ထိုင်ကို ကြည့်ရင်း သေနတ်ယမ်းအိမ်ကိုဖွံ့ဖြိုးခြင်း လမ်းတောင့်ကို ကပ္ပ ကယာ ထိုးထည့်ကာ ဖျော်ခနဲ့ လှည့်လိုက်၏။ ထိုအချိန်မြှင့် ငွေက်မှာ သူနှင့်ကိုက် ၅၀ မျှအဝေးတွင် တစ်ရှိန်ထိုးပုံလျက်ရှိရာ၊ သူသည် သေနတ်ကို မြောက်ကာ နိုင်းခနဲ့ ပစ်ထည့်လိုက်၏။ ကွာတာမိန်းမှာ လက်ဖျားခါရလောက်အောင် လက် ဖြောင့်လှသဖြင့် ငွေသည် တစ်ချက်တည်းဖြင့် ကျော်သွားလေသည်။ ငွေကျော်သွား ချိန်မြှင့် လေသည် တစ်ချက်ပြင်းထန့်စွာ တိုက်လိုက်ရာ သစ်ပင်ပေါ်မှ ကြွေကျေသည် သစ်ရွက်ကလေးတစ်ချက်ကို လေပင့်သွားသကဲသို့ ငွေက်မှာ လေထဲတွင် ပါသွား ပြီးနောက် ကိုက် ၁၃၀၊ သို့မဟုတ် ၄၈းထက်ကျော်သော နေရာတစ်နေရာတွင် ကျော်သွားတော့၏။ တော့ခြားသွားသူများ ရောက်လာသောအခါ ကျွန်ုပ်က ကွာတာ မိန်းအား –

“ဒီမယ် ကွာတာမိန်း ... ငင်များ ဒီလိုပစ်ပုံမျိုး မကြာမကြာ ပစ်ရသလား မှ”

ကွာတာမိန်းက စိတ်မပါတစ်ပါပြီးလျက် “အင်း ... နောက်ဆုံးတစ် ကြိမ် ကျေပ်ဒီလိုပုံမျိုးပစ်တွန်းက ယမ်းတောင့်သုံးတောင့်ကို မြန်မြန်ပြီး ၃ ခါ ထိုးပြီး လျှပ်တစ်ပြက်ပစ်ရတယ်ဆိုပါတော့များ။ နှီးပေမဲ့ ပစ်ရတဲ့ အမဲကောင်က ကြိုးတယ်။ ဆင်တွေ့မှ ... အခု ငံး ၃ ကောင်ကို အသေပစ်ချလိုက်သလို ဟိုဆင် ၃ ကောင်ကိုလည်း အသေပစ်ထည့်လိုက်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ မသေဘဲ ကျေပ် သေမလို ဖြစ်ခဲ့ရတယ်ဟူး။ ဒီကောင်ကြိုးတွေက ကျေပ်ကို သတ်မလို လုပ်တယ် လေ”

ထိုအခိုက် ဂျက်ဖရီးရောက်လာပြီးလျင် ကွာတာမိန်းအား “စောစောက ရှုက်တစ်ကောင် ရလိုက်သလို ပါသလား ဆရာ” ဟု မေးလေသည်။ သူမေးပုံ ဟန်အမူအရာမှာ “ဟုတ်တယ်၊ တစ်ကောင်မှ မရလိုက်ဘူးဘူး” ဟူသော အဖြက် ကြားလိုသည့် ဟန်အမူအရာမျိုး ဖြစ်လေသည်။

မေဝါဒကလ္းစား □ ၅

“ဟာ ... ရလိုက်တာပါ ဂျက်ဖနီး။ တစ်ကောင်ကို ရှိုးတန်းဆီလောက် မှာ တွေ့ရလိုမယ်။ နောက်တစ်ကောင်ကိုတော့ ဘယ်ဘက်ကိုက် ၅၀ လောက် အကွာမှာ တွေ့ရလိုမယ်”

ဂျက်ဖနီးသည် ငြက်များကို ကောက်ရန် လှည့်၍ ထွက်သွားတော့မည် အပြုံ့တွင် ကွာတာမိန်းက ပြန်၍ ခေါ်လိုက်ပြီးနောက် -

“ခဏနေပါဦးလေ၊ ဒီကနေပြီး ကိုက် ၁၄၀ လောက်အတေးမှာရှိတဲ့ သစ်ကိုင်းတွေကို ချိုင်ထားတဲ့သစ်ပင်ကို မြင်ရဲ့မဟုတ်လား ... အဲဒီသစ်ပင်နဲ့ တည့်တည့် ခြေလှမ်း ၆၀ လောက်အကွာ လယ်ကွင်းထဲမှာ နောက်တစ်ကောင် တွေ့ရလိုမြို့းမယ်”

ဂျက်ဖနီးသည် ပြန်၍လည့်ရှုံး “ဟုတ်ပေါ်များ ... လက်များခါလောက် အောင် တော်ပါပေတယ” ဟု တိုးတိုးပြောဆိုရင်း ငြက်သေများကို ကောက်ရန် ထွက်သွားလေသည်။

ထိုနောက် ကွွန်းနှင့် ကွာတာမိန်းတို့သည် အိမ်သို့ ပြန်ခဲ့ကြရာ မကြာ မိပင် ဆာဟင်နှင့်ကာတစ်နှင့် ကပ္ပတိန်းခွဲ့တို့ ရောက်လာကြလေသည်။ ကပ္ပတိန် ဂုဒ်မှာ အလှ အပ အလွန်ကြိုက်တတ်သူဖြစ်သည့် အတိုင်း အကောင်းဆုံး အထည်ကို အထူးတလည် မွမ်းမချုပ်လုပ်ထားသည့် ကျပ်ပေါ်ဆိုသော အကျိုး အဝတ်အစားများကို ဝတ်ထား၏။ ရုပ်အကျိုးပေါ်မှ ထပ်ဝတ်သည့် ဓာတ်ကုတ် အကျိုးတွင် သန္တကြယ်သိုး ၅ လုံး တပ်ဆင်ထားသည်ကို ကျွန်းပို့ သတိပြုမိ၏။

ညစာစားဗွဲြးမှာ စိနိုင်ပြည်ပြည်ရှိလျှေး ကွာတာမိန်းကြီးမှာ အထူးပင် စိတ်ပျော်ရွင်နေပုံရ၏။ သူ့လက်ကို မယုံသက္ကာဖြစ်ခဲ့သော ဂျက်ဖနီးအပေါ်တွင် အနိုင်ရော်ကိုသဖြင့် ဤကဲ့သို့ ဆွင်ဆွင်လန်းလန်း ဖြစ်နေဟန်တူ၏။ ကပ္ပတိန်းခွဲ့သူ သူ၏ ဝါသနာအတိုင်း ပုံတို့ပတ်စများကို အမျှင်မပြတ် ပြောဆိုလျက်ရှိရာ တစ်ခါက ကက်ရှုမီးပြည်သို့ သူသွား၍ တောင်ဆိတ်များကို ထူးဆန်းစွာ ပစ်ခဲ့ပုံ အကြောင်းများလည်း ပါရှိ၏။ လေးရက်လုံးလုံး သူသည် နေထွက်မှနေဝင်အထိ တောင်ဆိတ်များကို မည်သို့မည်ပုံလိုက်ခဲ့ရကြောင်း၊ ပွဲမမြောက်နေတွင်မှ တောင် ဆိတ်အုပ်တစ်အုပ်အနီးသို့ ရောက်သွားပြောင်း ထိုအုပ်ထဲတွင် ကြီးမားခန့်သွားလှသော ဆိတ်ထိုးကြီးတစ်ကောင် ပါလာပြောင်း၊ (ဆိတ်ထိုးကြီး၏ ဦးခိုးမှာ ရည်လှသည် ဆိုကြောင်း၊ မည်မျှရည်သည်ဟု သူပြောသည်ကို ကျွန်းပေါ်ရန် မထဲချေး) ထိုဆိတ်ထိုးနှင့်အတူ ဆိတ်မ ၅ ကောင်၊ ၆ ကောင်လောက် ပါကြောင်း၊ ထိုဆိတ်အုပ်ကို တွေ့သောအီ ဂုဒ်မှ မြေပေါ်တွင် သူ၏ ဝမ်းပိုက်ဖြင့် ရုပ်၍ တွားသွားကာ ခဲယဉ်းပင်ပန်းစွာ အနီးသို့ ကပ်သွားရကြောင်း၊ ကျောက်တုံးကြီး များကို အကာအကွယ် ပြု၍သွားရကြောင်း၊ ကိုက် ၂၀၀ မွှေ အတေးသို့ရောက်လွင်

၆ □ ဒရန်ရွှေများ

ဆိတ်ထီးကြီးအား သေနတ်နှင့် ချိန်ထားလိုက်ပြောင်း၊ ထိအနိက်တွင် အစွား အယုက်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာပြောင်း၊ ငင်းမှာ တောင်ပေါ်နေ တိုင်းရင်းသားအချို့ သည် ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ တောင်ထိပ်ပေါ်သို့ ဘွားခနဲ ရောက်လာသဖြင့် ဆိတ်မများ သည် ကျောက်တုံးပေါ်သို့ ခုန်ပုံးကျောက်လွှားကာ ထွက်ပြီးပျောက်ကွယ်သွား တော့ပြောင်း၊ သို့သော ဆိတ်ထီးကြီးသည် ဆိတ်မများနောက်သို့ မလိုက်ဘဲ သူ့ရှေ့တည့်တည့်တွင် ရှိသည့် ပေ ၃၀ ခန့်ကျယ်သော ချို့ကြီးကို ထွားခနဲ ခုန်သွားတော့ပြောင်း၊ ဤကုံးသို့ ဆိတ်ထီးကြီးခုန်အသွား လေထဲတွင် ပုံနေဆဲ မှာပင် သူက သေနတ်နှင့် ပစ်လိုက်သဖြင့် ထိမှန်သွားပြောင်း၊ ဆိတ်ကြီးမှာ လေထဲတွင် ကျမ်းတစ်ပတ်လောက် လိမ့်ပုံသွားပြီးနောက် ချို့ကြီးကြီး၏ အခြား ဘက် ကမ်းပါးစွန်းတွင် သူ့ဦးချို့ဖြင့် ခုတ်တွယ်၍ နေတော့ပြောင်း၊ သူသည် ခယဉ်းပင်ပန်းစွာဖြင့် ချို့ကြီးအခြားဘက်ရှိ ကမ်းပါးထိပ်သို့ရောက်အောင် ကျွဲ့ ကောက်သွားရ၍ ရောက်လျင် ကြိုးကွင်းပစ်ပြီးနောက် ဆိတ်ကြီးကို ဆွဲငင်ယူရ ပြောင်းဖြင့် ဝင့်ကြွေးစွာ ပြောပြုလျက်ရှိလေသည်။

ဂွဲ့၏စွန်းစားခန်းပုံပြင်ကို ကြားရသူအပေါင်းက ယုံကြည်ပုံမရချေ။ “ကောင်းပြီလေ ... ကျျှပ်ပြောတဲ့ပုံကို ခင်ဗျားတို့တစ်တွေ မယုံကြဘူး မဟုတ်လား။ ကျျှပ်က တကယ့်အမှန်ကို ပြောနေတာဗျာ။ ကျျှပ်ပြောတာကို မယုံကြရင်ဗျာ ... ခင်ဗျားတို့အတဲက တစ်ယောက်ယောက် ကျျှပ်ပြောတဲ့ပုံထက် ကောင်းတဲ့ပုံ ပြောနိုင်ပါ မလား။ မှန်တာ မမှန်တာ အပထားဗျာ”

ဤကုံးသို့ ပြောလိုက်ပြီးနောက် ဂွဲ့သည် ကျော်ကြီးစွာဖြင့် ငြိမ်သက်စွာ နေတော့၏။ ထိအခါ ကျွန်းပို့က -

“ကိုင်း ... ကွာတာမန်း ... ဂွဲ့ကိုတော့ အနိုင်မပေးနဲ့ဗျာ။ ငံးကောင်တွေ ကို ပစ်အပြီး ညာနေက ကျျှပ်ကို ခင်ဗျား ပြောတဲ့ ဆင်တွေကို ခင်ဗျား သတ်လိုက်ပုံအပြောင်း ကြားရအောင် ပြောစမ်းပါ၍ဦးဗျာ”

ကွာတာမိန်း၏ မျက်လုံးသို့ကြီးများတွင် ဖျေတ်ခနဲ အရောက်လောက်သွားသကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပြီးနောက် ခြောက်ကပ်ကပ် အသံဖြင့် ဤသို့ ပြောလိုက်၏။

“အင်း ... ဂွဲ့ ခင်းပေးတဲ့လောင်းပြောင်းကို လိုက်ပြီး ပြောရမယ့် လူအဖို့ တော့ဖြင့် ကံဆိုးတယ် ပြောရမှာပဲ။ ဒီလိုပါ ကာတစ် ... ခင်ဗျား မှတ်မိမိုးမှာပေါ့။ ကိုက် ၃၀၀ လောက် အဝေးမှာ ပြေးသွားနေတဲ့ သစ်ကုလားအပ်ကောင်ကြီးကို ဂွဲ့က သူ့မာတီနိုင်ဖယ်နဲ့ မှန်အောင် ပစ်ထည့်လိုက်တာကိုသာ ကျျှပ်တို့ မမြင်လိုက်ရဘူးဆုံးရင်တော့ အခ သူပြောတဲ့ ပုံပြင်ဟာ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ဆိုရမှာပဲ”

ကွာတာမိန်းက ဤသို့ ပြောလိုက်သောအခါ ဂျွဲက သူ လိမ့်ညာ၍
မပြောရကြောင်း ခံပြင်းသည့် လက္ခဏာဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဆတ်ခနဲ့ မေ့ကြည့်
လိုက်၏။

ကွာတာမိန်းသည် နေရာမှထက် ဆက်လက်၍ -

“ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားတို့ ဒီလောက် ကြားချုပ်ကြရင် ကျျပ်ပုံတစ်ခု ပြောပြု
မယ်။ တစ်နေ့ညာ ခင်ဗျားတို့အတဲက တစ်ယောက်ကိုတော့ ခြေသံကြီး ၃
ကောင်အကြောင်းနဲ့ ခြေသံမြေားက ကျျပ်ရဲ့တပည့်ကလေး ဂျင်ဂျင်ကို ကိုက်
ကို ပြောပြီး၌။ ဒီအဖြစ်အပျက်ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် ကျျပ်ဟာအေးအေးလူလူပဲ နေ
ဦးမယ်ဆိုပြီး လူတစ်ယောက်နဲ့ ဖက်စပ်အလုပ် လုပ်ကြတယ်။ ဒီလူကတော့
ကဲစမ်းစို့ တော်တော် ဝါသနာပါတဲ့လူ၊ သူက ပရိတိုးရီးယားမြို့မှာ ဆိုင်တစ်ဆိုင်
တည်ပြီး ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်လုပ်ဖို့ စိတ်ကူးတယ်။ အကြွေးမရောင်း၊ လက်ငင်း
သာရောင်းမယ်တဲ့။ ဒီတော့ ကျျပ်တို့နှစ်ဦး ပါတနာလုပ်ကြရော၊ ကျျပ်က ငွေစိုက်၊
သူက လူစိုက် သဘောပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမဲ့လို့ ကျျပ်ဖို့ ဖက်စပ်က ကြာကြာမဆပါဘူး။
ဘာကြောင့်ဆိုတော့ ဟိုက ‘ဘိုးဝါး’ တွေက လက်ငင်းမပေးဘဲ အရကွေးသာ
လိုချင်ကြတာကိုးဗျာ။ ဒါနဲ့ င လလောက်အကြာမှာ ကျျပ်တို့ ဖက်စပ်ဟာ ခွာပြ
သွားကြရတယ်။ ဟိုလူကတော့ ငွေရလိုက်ပြီး ကျျပ်ကတော့ အတွေ့အကြံနဲ့
အမြတ်ပဲ ရလိုက်တယ်ဗျာ။ နောက်ကျျပ်တော့ စဉ်းစားမိတယ်။ ဆိုင်ဖွံ့ဖြိုးအရောင်း
အဝယ်လုပ်တာဟာ င နဲ့ မကိုက်ဘူးဆိုတာပဲ။ ကျျပ်မှာ နောက်ဆုံး ငွေကလေး
ပါဝင် ၄၀၀ လောက်ပဲ လက်ထဲမှာ ရှိတော့တယ်။ ဒါနဲ့ ကျျပ်ရဲ့သား ဟင်နရိကို
နေတယ်လို့မြှေ့က ကျောင်းတစ်ကျောင်းကို ပို့လိုက်တယ်။ ဒီနောက် ကျျပ်ကတော့
ခရီးထွက်ရာမှာလိုတဲ့ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေ ဝယ်ခြမ်းပြီး ခရီးထွက်ခဲ့တာပဲ။

“ဒီတစ်ကြိမ် ခရီးထွက်ရာမှာ အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ရောက်ခဲ့တဲ့
ခရီးထက်ဝေးတဲ့ဆိုကို ရောက်အောင်သွားမယ်လို့ စိတ်ကို သံနှီးဌာနချလိုက်တယ်။
ဒါနဲ့ ‘ဒါပန်’မြှေ့နဲ့ ‘ဒီလာရိအာဘေး’(ပင်လယ်ကျွေး) ကို သွားနေတဲ့ ကုန်သတ္တာ
တစ်စင်းမှာ ငွေပေါင် နည်းနည်းပေးပြီး လက်မှတ်ယူလိုက်တယ်။ ဒီသတ္တာနဲ့
ဒီလာရိအာဘေးကို ရောက်တော့ အထမ်းသမား ၂၀ ဤးပြီး အာဖရိကအတွင်း
ပိုင်းကို ထွက်လာခဲ့တယ်။ ကျျပ်ရဲ့ အကြံ့ကတော့ မြောက်ဘက်မှာရှိတဲ့ ‘လင်ပို့’
မြှေ့အထိ သွားဖို့ပဲ။ ကမ်းခြေကနေ မိုင် ၁၅၀ လောက် အကွာကနေပြီး ကမ်းခြေနဲ့
မျဉ်းပြီး ရုံးတက်သွားမယ် စိတ်ကူးတယ်။ ခရီးထွက်လာခဲ့ပြီးနောက် အရရ်
၂၀ လောက် အတော်ပဲ ဒုက္ခရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဖူးကြနာ
ကြလိုပဲ။ ဖူးနာတယ်ဆိုတာက ကျျပ် မဟုတ်ပါဘူး ... ကျျပ်လူတွေပါ။ ကျျပ်

၈ □ ဒရန်ချေမှား

ကတေသာ အဖျားအနာ ကင်းတယ်လိုပါရမှာပေါ့။ ဇန်ဘက်တစ်ချွဲကတေသာ စားပို့
သောက်ဖို့ ဟင်းကျေးဟင်းလျာ အလုံအလောက် မရရှင်တဲ့ ကိစ္စပါပဲ။ နယ်မြေက
လူသူ အရောက်အပေါက် နည်းတယ်ဆိုပေမဲ့ အမဲကောင်ရဖို့ဟာက အင်မတန်
ခဲယဉ်းတယ်။ တစ်ချိန်လုံး ကျျပ်ဟာ ရောဂါယ်ထက် ကြီးတဲ့အကောင်ကို ပစ်လို့
မရခဲ့ဘူး။ နောက်ပြီး ဒီရောဂါယ်ကောင်ရဲ့ အသားဟာလည်း စားလို့ တယ်
ကောင်းတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါနဲ့ အရက် ၂၀ မြောက်တဲ့နောက်တော့ ကျျပ်တို့ဟာ
မြစ်ခပ်ကြီးတစ်ခုဆိုကို ရောက်သွားကြတယ်။ အဒီမြစ်ကို ‘ဂိန်းရူး’ မြစ်လို့
ခေါ်တယ်။ ဒီနောက် ကျျပ်တို့လည်း မြစ်ကို ဖြတ်ပြီး တောင်တန်းကြီးတွေရှိ
တဲ့ အတွင်းပိုင်းကို ဝင်ကြတယ်။ တောင်တန်းကြီးတွေရဲ့ ထိပ်ဖျားတွေကို အဝေး
ကြီးကနေပြီး ကောင်းကင်မှာ အရိပ်လိုလို ဖြင့်နေရတယ်။ စင်စစ်တော့ ဒီတောင်
တန်းကြီးတွေဟာ နေတယ်လဲပြည့် ကမ်းရှိုးတန်းတစ်လျှောက်မှာ တည်ရှိနေတဲ့
ဒရှုက်ကင်းတွေကို တောင်တန်းကြီးရဲ့ အဆက်ပဲ။ ဒီတောင်တန်းကြီးက နေပြီး
တောင်စွယ်တစ်ခုဟာ ကမ်းရှိုးတန်းဘက်ကို ခို့ ၅၀ လောက် ဖြာထွက်လာ
တယ်။ တောင်စွယ်ရဲ့ အဆုံးမှာတော့ ဇရာမဖြင့်မားတဲ့ တောင်စွာတဲ့ကြီးတစ်ခု
ရှိနေတယ်။ ဒီတောင်စွယ်ကြီးက ‘နာလာ’ ရယ် ‘ဝမ်ဘီ’ ရယ်လို့ ခေါ်တဲ့ နယ်မမြှု
၂ ခုကို ပိုင်းခြားထားတဲ့ နယ်နမိတ်ကြီးပဲ။ ဝမ်ဘီက မြောက်ဘက်က၊ နာလာက
တောင်ဘက်က နယ်မမြှုပဲ။ ဒီနယ်မမြှု ၂ ခုရဲ့ အကြီးအကဲတွေကို ဝမ်ဘီနဲ့ နာလာ
လို့ပဲ ခေါ်ကြတယ်။ နာလာအုပ်ချုပ်တာကတော့ ဇူးလျှေးအမျိုးအနှစ်ဖြစ်တဲ့ ဘူတိ
ရာနာလို့ခေါ်တဲ့ ဇူးမျိုးဖြစ်တယ်။ ဝမ်ဘီအုပ်ချုပ်တာကတော့ ပိုပြီး ဇူးလျှေးရေမှား
ပြားတဲ့ မာတူကူလို့ ခေါ်တဲ့ဇူးမျိုးတွေပဲ။ ဒီမာတူကူတွေဟာ ဗုဏ်တိတွေနဲ့ သွင်ပြင်
စရိတ် အတော်ပဲ တူညီကြတယ်။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုရင် သူတို့ရဲ့တဲ့တွေမှာ တံခါး
တို့ ဝရ်တာတို့ ရှိကြတယ်။ ဇန်ပြီး သားရောကို နိုင်နိုင်နင်းနင်း ကိုင်နိုင်ချုပ်လုပ်
နိုင်ကြတယ်။ နံယ်ပိုင်းကို ဝတ်ကြတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ် ၂၀ လောက်တန်းက
မာတူကူတွေက ဘူတိရာနာတွေကို အလုပ်စင်တိုက်နိုက်ကြပြီး ရက်ရက်စက်က်
သတ်ဖြတ်သတ်သင်လိုက်ကြတဲ့အာက် အခုခိုရင် ဘူတိရာနာတွေဟာ မာတူ
ကူတွေရဲ့ လက်အောက်ခဲတစ်ပိုင်း ဖြစ်နေကြရတယ်။ နှီးလေမဲ့ တဖြည့်ဖြည့်တော့
သူတို့ဟာ ထူထူထောင်ထောင် ပြန်ပြီး ဖြစ်လာနေကြပါပြီ။ သူတို့ဟာ မာတူကူ
တွေကို မှန်းတီးတယ်။ မနှစ်သက် မလိုလားကြဘူး။

“ကျျပ် ခရီးဆက်ပြီးသွားရင်း ဝမ်ဘီရှုနယ်စစ် တောင်ခြေတစ်လျှောက်
မှာရှိတဲ့ တောနက်ကြီးတွေထဲမှာ ဆင်တွေ အများကြီးပဲ ရှိတယ်ဆိုတာ သိရ
တယ်။ ဇန်ပြီး ဝမ်ဘီရဲ့သတ်းကိုလည်း ကြားရတယ်။ သူက တောင်စောင်း
ပေါ်မှာ တည်ထားတဲ့ ဇူးမှာနေတယ်။ ဇူးကို နိုင်နိုင်လုံလုံ ကာရံထားတဲ့အတွက်

မေဝါဒကလ္းစား ၁

ရန်သူ ထိုးဟောက်လို့ မရနိုင်ဘူးဆိုတယ်။ အာဖရိက ဒီဘက်ပိုင်းမှာဆုံးရင်တော့ သူဟာ အရောက်စက်ဆုံးစော်ဘွားလို့ ပြောကြတာပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ ဂုဏ်လောက်က သူ့နယ်ထဲ ဆင်ပစ်ဘွားတဲ့ အက်လိပ်လူမျိုးတွေအားလုံးကို သတ်ပစ်လိုက်တယ် ဆုံးပဲ။ ဒီအက်လိပ်လူမျိုးတွေက ကျော်ရဲ့မိတ်ဆွေကြီးကို လမ်းပြုအဖြစ် ခေါ်သွားကြသတဲ့။ ဒီမိတ်ဆွေကြီးရဲ့နာမည်ကတော့ ‘ချွှန်အော်ရုံ’ လို့ ခေါ်တယ်။ သက်တမ်းမစောင် ကျော်မိတ်ဆွေကြီး အဲဒီလိုသောရတဲ့အတွက် ကျော်လည်း အများကြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်မိတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် စမ်းဘေးသောဘာသော ကျော် ရရ မစိုက်ပါဘူး။ ဒါနဲ့ သူ့နယ်ထဲသွားပြီး ဆင်ပစ်ဖို့ ကျော် စိတ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်တယ်။ ဒီအာဖရိက စိုင်းရင်းသားတွေကို ကျော် ဘယ်တုန်းကမှ မကြောက်ခဲ့ဘူး။ အခုလည်းပဲ ကြောက်ကိုမကြောက်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ သိတဲ့အတိုင်း ကျော်ဟာ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်ဆိုပြီး သဘောထားတတ်တဲ့လဲ။ ဒီတော့ ဝမ်ဘီဆိုတဲ့အကောင်က ကျော်မိတ်ဆွေကြီး ချွှန်အော်ရုံသွားရာလမ်းအတိုင်း ကျော်ရုံလည်း ပို့မယ်ဆိုရင်၊ သူ့လိုသေရမယ့် ကံကြွားကျော်မှာ ပါတယ်ဆိုရင်တော့ သေပါစေ။ အရေးမကြီးပါဘူး။ သေလည်း အေးတာပဲ၊ သွားမှာကတော့ သွားမှာပဲ။

“တောင်ထွတ်ကြီးကို မြင်ရပြီး ၃ ရက်မြောက်နေ့မှာ ကျော်တို့ဟာ တောင်အောက်ကို ရောက်သွားကြတယ်။ တောင်မြောရှိတဲ့ တော့ကြီးထဲကို ဖြတ်ပြီးစီးဆင်းတဲ့ ဖြစ်ကြောင်းအတိုင်း ကျော်တို့ ခရီးဆက်သွားကြတော့ ကြောက်စရေကောင်းတဲ့ ဝမ်ဘီရဲ့နယ်မြေတဲ့ ရောက်သွားကြတာပဲ။ ဒီလိုရောက်သွားရတာဟာ လည်းပဲ လျော့လျော့လျှူ့လျှူ့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျော်ရဲ့ ကျော်ရဲ့၊ အထမ်းသမားတွေ စကားများကြရသေးတယ်။ ဝမ်ဘီရဲ့ နယ်စပ်ကို ရောက်သွားကြတော့ အထမ်းသမားတွေက ထိုင်ရာက မထုကြတော့ဘူး။ ရှုံးကို တစ်လှို့းမှ မသွားဘူးဆိုပြီး အကြောက်အကန် ငြင်းနေကြတော့တာပဲပြီ့။ ဒီတော့ ကျော်လည်း သူတို့နဲ့ အကြောက်အလည်ဖြစ်အောင် ထိုင်ပြီးစကားပြောရတာပေါ့များ။ သေတစ်နေ့ မွေးတစ်နေ့ဆိုတဲ့ ကျော်ရဲ့ အသိမဓာကို ကျော် အတတ်နိုင်ဆုံး သူတို့နားလည်အောင် ရှင်းပြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဘိဓမ္မကို ကျော်သောပါက်သလို သူတို့သဘောမပေါ့ကိုနိုင်ကြဘူး။ သူတို့က ဘာပြောသလဲဆိုတော့ ‘ကျွန်ုတော်တို့ရဲ့ကိုယ်ခန္ဓာနဲ့တက္က အသားအရေတွေဟာ အခု အကောင်းပကတိရှိနေပါတယ်။ တကယ်လို့ ဝမ်ဘီရဲ့ ခွင့်ပြုချက်မရတဲ့ သူ့နယ်ထဲသွားမိရင် ကျွန်ုတော်တို့ ကိုယ်ခန္ဓာနဲ့တက္က သစားခြင်းခံရတဲ့ သစ်ချွှက်လို့ အပေါက်ပေါက်အပြုပြုဖြစ်ကုန်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီလို အဖြစ်ခံရရင် ဆရာကြီးကတော့ ကံကြွားပဲလို့ ပြောမှာပဲ။ ဒီကံကြွားဆိုတဲ့ အကောင်ကြီးဟာ ဝမ်ဘီရဲ့ နယ်မြေတဲ့မှာ ကူးလူးလှုပ်ရှားသွားလာနေတယ်ဆိုတဲ့ အကောင်ကြီးဟာ ဝမ်ဘီရဲ့ နယ်မြေတဲ့မှာ ကူးလူးလှုပ်ရှားသွားလာနေ ထိုးမှားစရာ မရှိပါဘူး။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုတော်တို့ သူ့နယ်

၁၀ □ ဒရန်ရွှေများ

ရမြတ်ကို မဝင်ဘူးဆိုရင် ဒီကံကြောဆိုတဲ့ အကောင်းကို တွေ့ရမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ သူတို့က ပြောနေကြတယ်ဗျ။

“ဒီတော့ ကျော်က အထမ်းသမားခေါင်းဆောင် ဂိုဘိုကို ဒီလိမ္မားလိုက် တယ်” ‘ကောင်းပြီ ... ဒီတော့ မင်းဘာလုပ်ဖို့ စိတ်ကူးသလဲ’ ”

‘ကျွန်တော်တို့ ကမ်းခြောက်ကို ပြန်သွားလို့ စိတ်ကူးပါတယ်’ လို့သူက မချေမှင်ဖြတောကိုးဗျ။

“‘ဟုတ်ရဲလား’ လို့ ကျော်က ပြန်မေးလိုက်တယ်။ ကျော်စိတ်ပေါက် လာဖြေလေ။ ဒီတော့ ကျော်က ‘ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မစွတာ ဂိုဘို ... မင်းရယ်၊ နောက် နှစ်ယောက်ရယ်တော့ ဘယ်တော့မှ ကမ်းခြောက်ကို ရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုင်း ... ဒီမှာ ကြည့်စမ်း စိတ်ဆွေကြီး’ ဆိုပြီး ကျော်က ရိုင်ဖယ်ကို ဆွဲယူပြီး သစ်ပင်ကို ကျကျနှစ် မှိုထိုင်လိုက်တယ်။ ဒီနောက် ကျော်က ‘ကျော်မန်က်စာ စားပြီးရုံ ရှိသေးတယ်။ ဒီနေရာမှာ တစ်နောက်နေရလည်း အရေးမကြီးဘူး။ မင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မင်းရဲ့ရွှေတစ်ယောက်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီနေရာကရော်ပြီး ကမ်းခြောက်ကို ခြေတစ်လှမ်း လုမ်းစမ်း၊ မင်းကို ကျော် သေနတ်နဲ့ ပစ်ထည့်လိုက်မယ်။ ကျော်ပစ်ရင် မလွှာဘူးဆိုတာ မင်း သိတယ် မဟုတ်လား’

“ဒီလို့ ပြောလိုက်တော့ ဒီအကောင်က သူဆောင်တဲ့ လုံကို ဆွဲယူလိုက် တယ်ဗျ။ ကဲအားလော်စွာပဲ ကျော်ရဲ့ သေနတ်တွေအားလုံးကို ကျော်မှိုထိုင်နေတဲ့ သစ်ပင်မှာ မှိုထောင်ထားတယ်။ အကောင်က လုံကိုဆွဲပြီး လူညွှေထွက်သွားတော့ မလို့ လုပ်တယ်လေ၊ တြော်းအကောင်တွေကတော့ သူ့ကိုပဲ စိုက်ကြည့်နေက တယ်။ နောက် ကျော်က ကိုယ်ကိုမတ်လိုက်ပြီး သူ့ကို သေနတ်နဲ့ ချိန်ထားလိုက် တယ်။ သူ့ကတော့ မကြောက်နေတဲ့ လက္ခဏာနဲ့ ကျော်ကိုပြန်ပြီး လူညွှေကြည့်လုညွှေကြည့်နဲ့ သွားနေတယ်။ ကိုက် J ဝ လောက်အဝေး သူရောက်သွားတော့ ကျော်က အေး အေး အေး အေးနဲ့ပဲ

“ကိုင်း ... ဂိုဘို ပြန်လာခဲ့။ မလာရင် ပစ်ထည့်လိုက်မယ်” လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အမှန်ကတော့ အဲသလို အကြမ်းကိုင်လိုက်ရတာဟာ အင်မတန်လွှန်လွန်းရာရောက်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရန်ပြုလိုတဲ့ စော်ဘားရဲ့နယ်မြေတဲ့ဝင်ရင် သေမင်းနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမှာကို ကြောက်လို့ သူတို့က မလိုက်လို့ ကြောင်း ကန်ကွက်တဲ့အတွက် ကျော်က ဂိုဘိုပဲဖြစ်ဖြစ် သူ့လူတွေထဲက တစ်ယောက်ကိုပဲဖြစ်ဖြစ် သတ်ပစ်ပိုင်ခွင့် မရှိလို့ဘဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျော်ရဲ့ ဉာဏာအာဏာ သူတို့အပေါ်မှာ တည်နေစေချင်ရင်တော့ဖြင့် တကယ်ပစ်မသတ်တောင်ဒီကိစ္စကို အပြင်းထန်ဆုံး အရေးယူမှ ဖြစ်မယ်ဆိုတာ တွေးမိတယ်။ ဒါကြောင့် ကျော်က

ထိုင်နေပြီး ခြေသံဌားတစ်ကောင်လို စားတော့ ဝါးတော့မယ့်ဟန် လုပ်နေလိုက်ရတယ်။ ဒီလိုလုပ်နေရင်းက ရိုင်ဖယ်ကို ဂိုးတို့ရဲ့ ရင်ဘတ်ဆီ၍ ချိန်ထားတယ်။ နောက်တော့ အခြေအနေ မဟန်တော့ ကြောင်း ဂိုးဘိုး သိရှိသွားဟန်တူပါရဲ့။ အညွှဲ ခံတော့တာပဲဗျို့။

“ဒီနောက် သူက လက်ကို မြှောက်ပြီး ‘မပစ်ပါနဲ့ဆရာ ... ကျွန်တော် ဆရာနဲ့ လိုက်ခဲ့ပါမယ်’ လို့ အော်ပြေလိုက်တယ်။

“ဒီတော့ ကျူပ်က ‘အေး ... ဒီလိုမှုပဲ့။ ကံကြွောဆုံးတာဟာ ဝမ်ဘီရဲ့ နယ်မြေထဲတွင်သာ မဟုတ်ဘူးဘွဲ့။ သူ့နယ်မြေအပြင်ဘက်မှာလည်း ကူးသန်း သွားလာနေတယ်ဆိုတာ မင်း နားလည်ပြီလား’ လို့ အေးအေးပဲ ပြောလိုက်တယ်။

“အဲဒီနောက်ပိုင်းကျတော့ ကျူပ်လည်း ဘာအနောင့်အယှက်မှ မတွေ့ရတော့ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဂိုးဘိုးက ခေါင်းဆောင်ကိုးဗျား။ အပင်ရင်းကိုလဲတော့ အဖျားထင်းဖြစ်ဆိုသလို သူ့ကို နှိမ်လိုက်တော့ တွေားအကောင်တွေလည်း မတောင်နိုင်တော့ဘူးပေါ့ဗျား။ ဒါနဲ့ အခြေအနေပြန်ကောင်းသွားတော့ ကျူပ်တို့နယ်စပ်ကို ကျော်ပြီးသွားကြတယ်။ နောက်တစ်နေ့ မနက်ကျတော့ ကျူပ်လည်း စိတ်ရှိလက်ရှိ လိုက်ပြီး အမဲပစ်တော့တာပဲဗျို့။”

၂ နှစ်ခုခင်း၊ ဘမ်းရုပ်ကြောင်း

“ကျွမ်းမြောခဲ့တဲ့ တောင်ထွတ်ကြီးရဲ့ ဓမ္မရင်းကနေဖြီး ၅ မိုင် ၆ မိုင် လောက် လူညွှာပတ်သွားမိကြတယ်ဆိုရင်ပဲ ‘ကူကူအာနာ’ နယ်မြေအပြင်ဘက် အာဖရိကမှာရှိတဲ့ ပြည်နယ်ထဲမှာဖြင့် အသာယာဆုံးလို့ ခေါ်နိုင်တဲ့ ပြည်နယ်ထဲကို နေ့ချင်းပေါက်ပဲ ရောက်သွားကြတယ်ပျော်။ တောင်နဲ့မြောက် မျက်စွဲတစ်ဆုံးတန်း နေဖြီး တိမ်တိုက်ထဲ ထိုးဖောက်နေတဲ့ တောင်တန်းကြီးကနေ တံတောင်ဆစ်ချိုး ဖြာထွက်လာတဲ့ တောင်စွဲထွေထွေဟာ ဒီနေရာမှာအတွင်းပိုင်းထဲကို ကျွောင်းလာတယ်။ အဲဒီတောင်ကွွဲကြီးဟာဆိုရင် အဖူးတစ်ဘက်ကနေ တစ်ဘက်အထိ ၃၅ မိုင် လောက်ရှိတယ်။ လခြမ်းပုံသဏ္ဌာန်လို့ ကွွဲကွွဲးလေးဖြစ်နေတဲ့ တောင်ကွွဲကြီး ကို ဖြတ်ပြီး မြစ်ကြီးဟာ ငွေရောင်တလက်လက်နဲ့ စီးဆင်းသွားတယ်။ မြစ်ရဲ့ တစ်ဘက်မှာဆိုရင် အင်မတန် အမြားကျွဲ့ထဲ ကုန်းပြင်ကြီး ဖြစ်နေဖြီး ဘာနဲ့ သဏ္ဌာန်တူသလဲဆိုရင် ချုံနယ်ပိတ်ပေါင်းတွေပေါက်ပြီး ဖုံးနေတဲ့ သဘာဝဥယျာဉ် ကြီးနဲ့ပဲ တူနေတယ်ပျော်။ ချုံနယ်ပိတ်ပေါင်း တစ်ကွက်တစ်ကွက်ဟာ ဆိုရင်လည်း စတုရန်းမိုင် အဆောင်ကို ကျယ်ဝန်းတယ်လို့ ဆိုရမယ်။ တစ်ကွက်နဲ့ တစ်ကွက် ကြားမှာဆိုရင် မြေကိုတွေပေါက်နေဖြီး အဲဒီမြေကိုခင်းမှာ သစ်ပင်အုပ်ကြီးတွေဟာ ဟိုတစ်စုံ ဒီတစ်စုံပေါက်နေတယ်ပျော်။ တချို့နေရာများမှာဆိုရင် တူးဆန်းတဲ့ ပုံ သဏ္ဌာန်ရှိတဲ့ကျောက်သားလုပိုကြီးတွေ ထိုးထိုးတောင်ထောင် ထွက်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ ကျောက်တောင်ပိုကြီးတွေပေါ်ပျော်။ တချို့ကျောက်သားတောင်ပို့ကြီးတွေဟာ ဘယ်လောက်တောင် တူးဆန်းသလဲဆိုရင် နှစ်ပရီစွေးအားဖြင့်

ကာလကြောမြင့်ဖြိုကိုပြတဲ့ သဘာဝမှတ်တိုင်ရယ်လို့တောင် မထင်ရဘူး။
တမင်သက်သက် လူများက ထွင်းထုထားတဲ့ အမှတ်အသား ကျောက်တိုင်ကြီး
တွေလို ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီကုန်းပြင်ကြီးရဲ့ အနောက်သက်မှာတော့
တောင်ကြီးတစ်လုံးက ပိတ်ပြီးကာဆီးနေတယ်။ ဒီတောင်ကြီးရဲ့ အစွမ်းကန်ပြီး
ကုန်းပြင်ကြီးဟာ မြောက်သက်ကိုတော့ ဘယ်အထိ ပေါက်တယ်ဆိုတာ ကျူပ်
မပြောနိုင်ဘူး။ တိုင်းရင်းသားတွေအဆိုကတော့ ရှစ်ရက်ခရီးလောက် သွားရတယ်
လို့ ပြောတာပဲ။ ဒီခရီးကို လွန်ပြီး ဟိုဘက်မှာဆုံးရင်တော့ လူသူမရောက်ပေါက်တဲ့
ရှိနဲ့အိုင်ကြီးတွေပဲ ရှိတော့တယ်ဆိုတာ သိရတယ်။

“မြစ်ရဲ့ဒီဘက်မှာကတော့ ရှုမြင်ခင်းဟာ ဟိုဘက်ကနဲ့ မတူဘူး။ ကမ်း
စပ်တစ်လျောက်မှာ မြေဟာပြန်ပြီး စိမ်းလန်းတဲ့ နဲ့မြေကွက်တွေ ရှိတယ်။ နောက်
တော့ ကျုပ်ပြန့်တဲ့ မြက်ခင်းပြင်ကြီးရှိတယ်။ ဒီမြက်ခင်းပြင်ကြီးမှာတော့ ပစ်စရာ
အကောင်တွေ ပြည့်လိုပဲ။ မြက်ခင်းပြင်ကြီးဟာ တဖြည့်ဖြည့်း မြင့်တက်သွားပြီး
တောကြီးရဲ့အစပ်ကို ရောက်သွားတယ်။ ဒီတော့ကြီးဟာ ကုန်းပြင်ကနဲ့ ပေ
၁၀၀၀ လောက်ကလျှော့း တောင်ထိပ်အထိ တောက်လျောက် တောင်ခါးပန်းတစ်ခု
လုံးကို ဖုံးနေတာပဲ။ တော့ကြီးထဲမှာတော့ အင်မတန်ကြီးမားတဲ့ သစ်ပင်ကြီးတွေ
ပေါက်နေတယ်။ အများအားဖြင့် သစ်ဝါသားပင်တွေလိုလိုချည့်ပဲ။ တာချို့အပင်
ကြီးတွေဟာ ဘယ်လောက်တောင် မြင့်သလဲဆုံးရင် သစ်ပင်ထိပ်များမှာ နားရေတဲ့
ငှက်ကို အောက်ကနေပြီး ရှိုးရိုးသေနတ်နဲ့ပစ်ရင် မထိဘူး။ ကျူည်ဆံရောက်နှင့်တဲ့
အကွာအဝေးထက် ပိုပြီးမြင့်နေလို့ပေါ့။ ဒီသစ်ပင်ကြီးတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထူး
ဆန်းတဲ့ နောက်တစ်ချက်ကတော့ သူတို့ကို သစ်ကပ်မော်တစ်မျိုးက ပိတ်နေ
အောင် ဖုံးထားတယ်။ တိုင်းရင်းသားတွေဟာ ဒီမော်ကနေပြီး အရောင်ဆိုးဆေး
ထုတ်ယူကြတယ်။ အရောင်ကတော့ ခရမ်းရောင်ယူ။ ဒီဟာနဲ့ သူတို့ရဲ့ ကျောက်ပြီး
သားရေတွေအဖို့ အရောင်ဆိုးဆေး ထုတ်ယူကြတယ်။ မော်ပင်တွေကရော၊ တွဲ
လွှဲကျေနေတဲ့ မော်ပွဲတွေကရော ဖုံးနေတာကို မြင်ရတာကိုကပ် စိတ်ထဲမှာ ဘာ
လိုလိုကြီးး တအုံတည့် ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်နေစိတယ်။ လေကလေးများ တို့ကို
လာလို့ရှိရင်လည်း တလူလူပျော်လှုပ် တရွေ့ရှုနဲ့ အင်မတန် ကြည့်လို့တစ်မျိုးကောင်းတာ
ပဲ။ ခပ်ဝေးဝေးကနဲ့ကြည့်မယ်ဆုံးရင် ဒီအပင်ကြီးတွေဟာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့
အင်မတန်ကြီးတဲ့ ဘို့လူးကြီးတစ်ကောင်ဟာ သူ့ခေါင်းမှာ အစိမ်းရောင် သစ်ရွက်
တွေ ဖုံးထားပြီး သူ့ကိုယ့်မှာတော့ သစ်ခွာပန်းတွေက ဟိုဟိုဒီဒီ တွယ်ကပ်ပြီး
ပွင့်နေသလိုပဲ။

“ဂို့ဘို့နဲ့ကျူပ် ကတောက်ကဆဖြစ်ရတဲ့နေ့ ညာမှာတော့ ကျူပ်တို့ဟာ
အဲဒီတော့ကြီးရဲ့အစပ်မှာ စခန်းချက်တယ်။ နောက်တစ်နေ့ မနက်မိုးလင်းချိန်ကစ

၁၄ □ ဒရန်ချေမှား

ပြီး ကျုပ် အမဲ့လိုက် တွေက်တော့တာပဲ။ ကျုပ်တို့မှာ စားစရာ အသားက ကုန်နေတော့ အနည်းဆုံး ကျွဲ့တစ်ကောင်ရအောင် ပစ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ဒီနေရာမှာက ကျွဲ့တွေ အင်မတန် ပေါ့များတော့ ဆင်နောက်ကို အနဲ့ခံမလိုက်ခင် ကျွဲ့ဂို့ပဲပစ်စွဲ စိတ်ကူးရတယ်။ ကျုပ်တို့ စခန်းချုတ်နေရာကနြေး မိုင်ဝက်မရှိဘူး၏ နေရာမှာ လူည်းလမ်းကြောင်းလောက်ကျယ်တဲ့ လမ်းကြောင်းတစ်ခုကို သွားတွေ့သူဗျာ။ ဒီလမ်းကြောင်းဟာ ကျွဲ့အုပ်ကြီး လျောက်သွားတဲ့ လမ်းကြောင်း ဖြစ်စရာ ရှုတယ်။ ကျွဲ့တွေဟာ သူတို့ကျက်စားတဲ့ နှဲနဲ့အိုင်တွေက မိုးမလင်းခင် တက်လာကြပြီး ကုန်းမြင်နေရာမှာ တစ်နဲ့လုံး ဝပ်နေဖို့သွားကြတာ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဒီလင်းကြောင်းကို ကျုပ် ရရှိကြီးပဲ လိုက်သွားတယ်လို့။ ဘာရကြာ့နဲ့ဆိုတော့ တိုက်နေတဲ့ လေက ကျွဲ့တွေသွားတဲ့ နေရာဆီက ကျုပ်ဆီကို လေပြန်တိုက်နေလို့ပဲ။ သူတို့က လေညာ၊ ကျုပ်တို့က လေအောက်ဆိုပါတော့ပျော်။ တစ်မိုင်လောက် ဆက်ပြီးသွား မိတော့ တော့ဟာ ပိုနက်လာတာကို တွေ့ရပြီး လမ်းကြောင်း အမြေအနေကို အကဲခတ်ရခြင်းအားဖြင့် ကျုပ်ဟာ ကျွဲ့အုပ်နဲ့ မဝေးတော့ဘူးဆိုတာ ခန့်မှန်းရတယ်။ နောက်ထပ် ကိုက် ၂၀၀ လောက် သွားမိတယ်ဆိုရင်ပဲ ချုံစွဲပိတ်ပေါင်း တွေက သိပ်ထူလာတာ တွေ့ရတယ်။ ကျွဲ့လျောက်သွားတဲ့ လမ်းကြောင်းသာ မရှိရင် ကျုပ်တို့ ရှေ့ကို တိုးသွားလို့ရမယ် မဟုတ်ဘူး။ မြေအနေအထားက အဲသလို ဖြစ်နေလေတော့ ကျုပ်ရဲ့ ရှစ်ဦးရိုင်ဖယ်ကို သယ်လာတဲ့ ဂို့ဘို့အတူ ကျုပ် ခေါ်လာခဲ့တဲ့ တဗြားလူနှစ်ယောက်ကပါ ရှေ့ဆက်ပြီး မသွားချင်တဲ့ အကြောင်း အတင်းနှင့်ကုန်ပြီး ငြင်းနေကြတော့တာပါပဲပျော်။ သူတို့အမြေကြောင်းပြချက်ကတော့ ပြေးပေါက်မရှိလို့ဘဲတဲ့။ ဂို့ဘို့ကို ရှစ်ဦးရိုင်ဖယ် အသယ်ခိုင်ပြီး ကျုပ်ကိုယ်တိုင်က တော့ ဒေသမ ၅၇၀ စပယ်ရှုပ်ရိုင်ဖယ်ကို ကိုင်ထားတယ်။ အေဒီလို့ သူတို့မဂို့က ချင်သွားလို့ ငြင်းကြတော့ ကျုပ်က ကောင်းပြီ မင်းတို့ မလိုက်ချင်နေကြ။ ကျုပ်ဟာကျုပ် သွားမယ်လို့ ပြောလိုက်တဲ့ အခါ သူတို့ ရှက်သွားကြတယ် ထင်ပါရဲ့။ လိုက်မယ်ဆိုပြီး လိုက်လာကြတယ်။

“နောက်ထပ်ကိုက် ၅၀ လောက် ဆက်သွားမိတော့ လမ်းကြောင်းကြီး ဟာ ပွင့်သွားပြီး ကွင်းပြင်ကလေးတစ်ခုလဲ ရောက်သွားကြတယ်ပျော်။ အဲဒီကျတော့ ကျုပ်လည်း မမြတ်ပေါ်မှာ ဒုးထောက်ချလိုက်ပြီး ဟိုကြည့်ဒီကြည့် ကျွဲ့တွေကို ရှာကြည့်တယ်။ နှဲပေမဲ့ ကျွဲ့တစ်ကောင်မှ မတွေ့ရဘူး။ ကျွဲ့တွေဟာ ဒီနေရာမှာ အပ်စကွဲသွားတာ ဖြစ်ရမယ်။ ဒီလို့ ကျုပ် သိရတာကလည်း သူတို့ခြေရာကို ကြည့်ပြီး သိရတယ်။ သူတို့ဟာ မျက်နှာချင်းဆိုင်ဘက်က ချုံတော့လဲကို J ကောင်တစ်တွဲ၊ ၃ ကောင်တစ်တွဲဝင်သွားကြဟန်တိုတယ်။ ဒီတော့ ကျုပ်လည်း ကွင်းပြင်ကလေးကို ဖြတ်ပြီး ခြေရာကြောင်းတစ်ခုကို ခံပြီးလိုက်သွားတော့ ကိုက်

၅၀ ၆၀ လောက်လည်း ရောက်ရော ကျုပ်လို ကွဲတွေ့ ပိုင်းနေမှန်းသိလိုက်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ချုပ်တွေက ထူထပ်လွန်းလို ဒီအကောင်တွေကို တစ်ကောင်မှ မမြင်ရဘူး။ နှဲပေမဲ့ ကျုပ်ရဲ ဘယ်ဘက် ကိုက်အနည်းငယ်လောက်မှာ ကျွဲတစ်ကောင်ဟာ သူ့ဦးချို့ကို သစ်ပင်တစ်ပင်နဲ့ ပွတ်တိုက်နေတဲ့ အသံကို ကြားရတယ်။ ကျုပ်ရဲ ညာဘက်ဆီကတော့ တအဲအဲ လည်းချောင်းသံကြီးနဲ့ မြည်နေသံ တစ်ချက်တစ်ချက် ကြားရတယ်။ ဒီဟာတွေကို ထောက်ချင်ပြီး ကျုပ်ဟာ ကွဲအို ကြီးတစ်ကောင်ရဲ မလှမ်းမကမ်းစွာ ရောက်နေတယ်ဆိုတာ ခန့်မှန်းရတယ်။ ဒီ တော့ ကျုပ်ဟာ အန္တရာယ်နဲ့ နီးကပ်နေပြီးဆိုတာ သံရလို အသက်ကို ဖက်နဲ့ထပ်ပြီး အကောင်ကြီးဆီကို အသံမကြားရအောင် တွေးသွားရတယ်။ ဘယ်လောက် တောင် ညွင်ညွင်သာသာ သွားရသလဲဆိုရင် ဘဲဥတွေပေါ် လျှောက်ပြမယ်။ ဘဲဥတွေ မကွဲဖောရူဘူးဆိုပြီး လောင်းကြေးစားကြေးလျှောက်သလို သတိ အင် မတန် ထားပြီး လျှောက်ရပါတယ်။ ကိုယ့်ရှုံးမှာ တွေ့သမျှ သစ်ကိုင်းသစ်စတွေ ဂိုလည်း ရှုတိုက်ကောက်ပြီး ဖယ်ပစ်ရတယ်။ မတော် သူတို့အပေါ် တက်နင်း မိပြီး ဂျိုးခနဲ ချွေတ်ခနဲ အသံဖြေသွားရင် ကွဲကြီးကို သတိပေးသလိုဖြစ်နေမယ် မဟုတ်လား။ ကျုပ်နောက်ကတော့ ကျုပ်လူ ၃ ယောက်လည်း တန်းစီပြီး လိုက် လာကြတယ်။ သူတို့အထဲက ဘယ်အကောင် ကြောက်ရူးတုန်းနေသလဲဆိုတာ ဂိုလော့ ကျုပ်မသိဘူး။ ဒါနဲ့ ခကာကြာတော့ ဂိုလိုက ကျုပ်ရဲ ခြေထောက်ကို လာတို့တဲ့အတွက် လှည့်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ သူက ဘယ်ဘက် ခပ်စွေစွေနေရာ ဂို လက်ညီးထိုးပြနေတာ တွေ့ရတယ်။ ကျုပ်က မေ့ပြီးနှယ်ပင်တွေအပေါ် ကျော်ပြီး ကြည့်လိုက်တော့ သူ့နဲ့အချက်တွေ ဘေးကိုကားထွက်နေတဲ့ ရှားစောင်း လက်ပတ်ပင်တွေ ထူထပ်စွာ ပေါက်နေတာရယ်၊ အဲဒီအပင်တွေရဲ့ဟိုဘက် ကျုပ် တို့နဲ့ ၁၅ လုမ်းလောက် မရှိတရှိမှာတော့ အင်မတန် ကြီးမားတဲ့ ကွဲကြီးရဲ့ ဦး ချို့ရယ်၊ လည်ပင်းရယ်၊ သူ့ကျောက်နဲ့တန်းကြီးရယ် မြင်ရတယ်။ ဒါနဲ့ ကျုပ် လည်း ရှစ်စိုးရှိပိုင်ဖော်လိုယူပြီး ရူးထောက်အနေအထားနဲ့ အကောင်ကြီးကို ပစ်ဖို့ အသင့်ပြင်လိုက်တယ်။ စိတ်ကူးကတော့ သူ့လည်ပင်းကို ပစ်ထည့်လိုက်ပြီး ကျော်ရှိုးကြီး ပြတ်သွားအောင် လုပ်ဖို့ပဲ။ ရှားစောင်းလက်ပတ်ရွှေက်တွေက လူကို ကွွယ်မထားဘဲ လွှတ်နေတဲ့ နေရာကနေပြီး ခါန်သားကိုက်အောင် နေသားတကျ ချို့နှစ်ထားလိုက်တယ်။ အဲဒီလိုလုပ်လိုက်ကာမှ မောင်မင်းကြီးသားက သက်ပြင်းချ သလို လေကို မှတ်ထုတ်လိုက်ပြီး လွှဲချလိုက်ပါရော့ဗာ။

“ကျုပ်လည်း စိတ်ပျက်လက်ပျက်နဲ့ ဟိုကြည့်ဒီကြည့် လုပ်နေရင်း ဒါ အခု ဘာလုပ်ရမလဲလို စဉ်းစားမိတယ်။ အကောင်ကြီးကလုံးနေတော့ သူ့ကို မဖြင်ရဘဲနဲ့ ပစ်လို မဖြစ်ဘူး။ ရှားစောင်းလက်ပတ်ပင်တွေကို ကျုပ်ဆံဖောက်ဝင်

၁၆ □ ဒရိန်ချေမှုး

သွားနိုင်တယ်ထားလိုး၊ မဖြူင်ဘဲနဲ့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ ပစ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ နောက်တစ်ကြောင်းကလည်း ကျဉ်းဆံက ဒီအပင်တွေကို ထိုးဖောက်သွားနိုင်မလား။ မသွားနိုင်ဘူးလားဆိုတာကလည်း မသေချာဘူး။ ဒီတော့ ပစ်ချင်းပစ်ရင် မတ်တတ်ရပ်ပစ်မှ ဖြစ်တော့မယ်။ ခက်တာက မတ်တတ်ရပ်လိုက်ရင် ဒီကောင်းကြီး ထွက်ပြေးချင်ပြေးမယ်။ ဒါမှမဟုတ်လည်း ကျေပိကို ရန်မှုချင်မှုမယ်။ စဉ်းစားကြည့်စိုက်တော့ နည်းတစ်နည်းပဲ ရှိတော့တယ်။ သလ္ာဝါကြီး လုံနောကုန်း ငါလည်း ထိုင်နေမှ ဖြစ်တော့မယ်ဆိုတာကို သဘောပါက်လာတယ်။ တောတွေ၊ ချုပ်တွေ ထူးတဲ့ နေရာမှ တဗ္ဗားကွဲတွေကိုလည်း လိုက်ရှုံးချင်တဲ့ စိတ်မရှိလှုဘူး။ ကွဲတစ်ကောင် ဝင်နေတယ်ဆိုရင် တစ်ချိန်ချိန်မှာတော့ သူပြန်ထရမယ်ဆိုတာ သေချာတယ်။ စိတ်ရှည်ဖို့သာ လိုတယ်။ ရှုံးလူးတိုင်းရင်းသားတွေ ပြောသလို ‘ထိုင်စစ်ပွဲနဲ့’ ဆိုသလိုပေါ့။

“ဒါနဲ့ ကျိုပ်လည်း ထိုင်နေပြီး ဆေးတံ့ကို မီးညှိလိုက်တယ်။ သဘောကတော့ ဆေးနဲ့ရွားလို့ရှုံးရင် ဒီသတ္တာဝါကြီးထစ်ကောင်း ထမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကူးနဲ့ပဲ။ နှိုးပေမဲ့ လေက တဗ္ဗားက လုညွှိတိုက်နေလေတော့ ထင်သလို ဖြစ်မလာဘူး။ ပထမ ဆေးတစ်အိုးကုန်တော့ နောက်တစ်အိုး ထပ်ညိုပြန်တယ်။ ဒီဆေးတံ့တွေက နောက်ထပ်မှ နောင်တရနို့ ဖြစ်လာတယ်။

“ဒါနဲ့ ကျိုပ်တို့လည်း နာရီဝက်ကျော်ကျော် ငွေ မိနစ်လောက် ထိုင်ပြီး စောင့်နေလိုက်ကြတာ၊ ကြောတော့ပျော်ကျိုပ် လုပ်ပုံကိုပဲ ကျေပ် အကြီးအကျယ် စိတ်ပျက်လာမိတယ်။ တကယ့်ကို ပျင်းစရာကောင်းတဲ့ အလုပ်ပါပဲဘူး။ ကျိုပဲ၏ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကွဲတွေ့က အသက်ပြင်းပြင်းရှုံးနေသံတွေ၊ ဟိုဟိုဒီဒီ သွားလာလှပ်ရှားနေကြသံတွေကို ကြေားနေရတယ်။ နှုတ်သီးနှုန်းကလေးတွေနဲ့ နှုတ်ကလေးတွေဟာ ကွဲ့ကြီးတွေရဲ့ ကျောကုန်းပေါ်ကနေပြီး ထပ်ပြေးကြတာတွေကိုလည်း မြင်နေရတယ်။ အဲဒီလို့ ထပ်ကြတဲ့အခါ ကျေပိတို့ အိုးလန်က မြေလူးငြက်ကလေးတွေ အော်သလို အော်အော်ပြီး သွားကြတယ်လေ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုခက်တာက သူတို့ကို တစ်ကောင်တလေ့မှုကို မဖြင့်ရဘူး။ ဟို အကောင်းကြီးဆိုရင် အိုးများတောင် ပျော်နေသလား မသိဘူး။ တုတ်တုတ်မှ မလူပ်ဘူးဗျား။

“အခြေအနေလှအောင်တော့ တစ်ခုခုလုပ်မှ ဖြစ်တော့မယ်လို့ ကျေပိက စိတ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်တဲ့ အချိန်မှာ တရှုံးပျိုးတရှုံးပျိုးကြတ်သလိုလို ခတ်ဆန်းဆန်း အသံတစ်သံ ကြားးတိုက်ရနို့ ကျေပိအာရုံပြောင်းသွားတယ်။ ပထမတော့ ဒီအသံဟာ ကွဲတစ်ကောင်ကောင် စားမြို့ပြန်နေတဲ့ အသံပဲလို့ အောက်မေ့မိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အသံက စားမြို့ပြန်တဲ့ အသံထက် ကျေပိနေလေတော့၊ ကွဲစားမြို့ပြန်တာလို့ ပထမ ထင်မြင်ချက်ကို စွန်းလွတ်လိုက်ရတယ် ဆိုပါတော့ပျော်။ နောက်တော့

ကျပ်က နေရာကို ဟိုချွဲ့ဒီသွေ့နဲ့ ချံကြားထဲကနဲ့ အသံလာရာဆီကို မှန်းပြီး ရွောင်းကြည့်လိုက်တော့ ကိုက် ၅၀ လောက် အဝေးမှာ ခပ်မှိုင်းမှိုင်းသဏ္ဌာန်တစ်ခု ရွှေ့လျားနေတာကို မြင်လိုက်သလိုလိုပဲ၊ နိုပေမဲ့ အသေအချေတော့ မသိရဘူး။ တရိုးရှိုး တာမျိုးရှိုးသံကိုတော့ ကြားဖြူကြားနေရတုန်းပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဘာကိုမှ နောက် ထပ် သံသက္ကာ့ မဖြင့်ရတော့ ဒီအကြောင်းကို တွေးမနေတော့ဘဲ ကျပ် အာရုံဟာ ကျွေတွေဆီကို ပြန်ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီအချိန်ကျမှ အမှန်ကို သိရတော့တာ ပဲဖို့။ ကိုက် ၄၀ လောက်အဝေးဆီက တရှုံရှုံး တရှုံရှုံး မြည်သံကြီးကို ရတ် တရော် ကြားလိုက်ရတယ်။ အသံက ဘာနဲ့ရှိုးပြီး တူသလဲဆိုတော့ ရထားတဲ့ အများကြီးကို ဆွဲလာရတဲ့ မီးရထား စက်ဒေါင်းတွဲကြီးရှုံရှုံးရှုံးရှုံး မြည်လာ သံကြီးလိုပဲ။ ဘုရား ... ဘုရားလို့ ကျပ်လည်း ဘုရားကို တဲ့လိုက်မီတယ်။ တရိုးရှိုး တာမျိုးရှိုး မြည်သံလာတဲ့ဘက်ကို လှည့်ကြည့်လိုက်ရင်း ကျပ်စိတ်ထဲမှာ ဒီအသံဟာတော့ ကြံ့ကောင်ကြီးရဲ့ အသံဖြစ်မှာပဲ။ ကျပ်တို့ရဲ့ အနဲ့ရလို့ လိုက် လာတာနဲ့ တုတယ်လို့ တွေးလိုက်မိတယ်။ ခင်ဗျားတို့ သိကြံ့တဲ့အတိုင်း ကြံ့တစ် ကောင်ဟာ လူနဲ့ရလို့ရင် ဒီလို့ အသံမျိုး ပြုတတ်တယ်။ ဒီအသံဟာ မူချုကြံ့တစ် ကောင်ရဲ့ အသံပဲ။ မှားစရာ့ မရှိဘူး။

နောက်တစ်စက္ကန်လောက် အကြာမှာတော့ နားကွဲလုမတတ် တစ်နှုံး ရှုံး အသံကြီးကို ကြားလိုက်ရတယ်။ ဒီနောက် ကျပ်မှာ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိ အောင်ဖြစ်သွားပြီး နေရာကတောင် မထမ်းကျပ်နောက်က ချံပွာတ်ကြီးဟာ ကွဲ ထွက်သွားသလို ထင်လိုက်ရတယ်။ ကြည့်လိုက်တော့ လား ... လား ကျပ်တို့ရဲ့ ရှုံ့ရှုံ့ကိုက်လောက် အကွာမှာ ကြံ့ကောင်ကြီးရှို့။ ချံကြီးက ထောင်လို့ မျက်လုံး တွေ့က ပေကလပ် ပေကလပ်ရဲ့ ဒေါသူပုံနှင့်ထိုးကြောင့်တဲ့ အကြည့်မျိုးစို့ပါ တော့။ ဒီကောင်ကြီးဟာ ကျပ်တို့ရဲ့ အနဲ့ကိုပဲလား။ ဒါမှာဟုတ် ကျပ်သောက်တဲ့ ဆေးနဲ့ကိုပဲလား၊ ဘယ်အနဲ့ကို ရသွားသလဲတော့ ကျပ် မပြောတတ်ဘူး။ ဘာနဲ့ ကိုပဲရရ အနဲ့တစ်ခုခု ရတယ်ဆိုရင်ပဲ ဒီအကောင်ကြီးတွေ့ရဲ့ သတ္တိက အနဲ့ရာကို တိုက်ခိုက်ဖို့ တစ်ဟန်ထိုး လာတတ်တာမျိုးပဲ။ ကျပ်မှာထလည်း မထနိုင်၊ ထို့ရာ လည်း အချိန်မရှိ၊ သေနတ်နဲ့လည်း မချိန်နိုင်၊ ချံခို့ဖို့ရာလည်း အချိန်မရှိ။ ကျပ် ဘာလုပ်လိုက်ရသလဲဆိုတော့ ဒီအကောင်ကြီး လာမယ့်လမ်းက လွှတ်အောင်ဆိုပြီး ချံတော့ကို တစ်ခါတည်း လိုမြင်နိုင်သွေ့ ဝင်လိုက်ရတာပဲဖို့။ မကြာပါ ဘူးဗျာ အကောင်ကြီးက ကျပ်ကိုယ်ပေါ်မှာ မိုးနေပါလေရော့။ အမယ်လေး ဘူး ကိုယ်ထည်ကြီးဟာ ကျပ်အပေါ်မှာ တောင်ကြီးတစ်လုံး ပိုက်နေသလိုပါပဲ။ ဒါနဲ့ ပြောရှိုးမယ်။ ဘူးအနဲ့ဟာ ကျပ်နှာခေါင်းထဲမှာ စွဲနေလိုက်တာ တစ်ပတ်လောက် ကြာသွေ့။ အမြေအနေနဲ့ အဖြစ်အပျက်ကြောင့်လေး မပြောတတ်ဘူး။ ဘူးအနဲ့က

၁၈ □ ဒရန်ချေမှုး

နာခေါင်းထဲ စွဲသွားတာနဲ့ တူပါတယ်။ သူမှုတ်ထူတ်လိုက်တဲ့ နာခေါင်းထဲက လေ့က ကျပ်မျက်နှာပေါ် ကျနေသဗျာ။ နောက်ပြီး သူ၊ ရှုခြေတစ်ချောင်းက ဆိုရင် ကျပ်ခေါင်းနဲ့ သီသီကလေး လွှဲသွားတယ်။ နောက် ခြေတစ်ချောင်းကတော့ ကျပ်ရဲ့ ဘောင်းသီစကို တက်နင်းထားလို့ ကျပ်အသားကိုတောင် နည်းနည်းပွဲတ် မိသလို ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီတော့ ကျပ်မှာ ပက်လက်လန်းလျက် ဖြစ်နေပြီး အကောင်းဟာ ကျပ်ကို ကျော်လွှားသွားတာပဲဖို့။ ဒီနောက် ဘာဖြစ်သလဲဆို တော့ ကျပ် လူတွေက ကျပ် နောက်က မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ကြံ့ကောင်းကြီးလာ ရာ လမ်းတည်တည်မှာ ပိတ်ပြီး တိုးနေတာပေါ့။ တစ်ယောက်ကတော့ ချုပ်တော့ ကို ပက်လက်ချိန်ပြီး လဲချုပ်ကိုတဲ့အတွက် လွှတ်သွားတယ်။ နောက်တစ်ယောက် ကတော့ ငယ်သံပါအောင် အော်တဲ့ပြီး ခန်းလိုက်တာ တစ်ခါတည်း ကြံ့ပေါင်းစား ဘော်လုံးလို့ ရှားစောင်းလက်ပတ်ဆုံးတွေပေါ် ကျသွားတော့တာပဲ။ တတိယ လူ ကျပ်မိတ်ရွေ့ကြီး ဂိုဘိုကတော့ ဘယ်လိုနည်းနှုန်းပြီးလို့ မလွတ်နိုင်တော့ဘူး။ မတ်တတ်တော့ ရပ်လိုက်နိုင်ပါသေးရဲ့၊ ဒါပဲ သူလုပ်နိုင်တော့တယ်။ ကြံ့ကောင် ဤီးက သူခေါင်းကြီးကို မြေမှာစိုက်ပြီး တစ်ခါတည်း ထိုးလာတာကိုးဗျား။ သူဦးီး ချို့ကြီးက ဂိုဘိုရဲ့ ခြေကြားထဲ ရောက်သွားတော့ သူ၏နာခေါင်းပေါ်မှာ တစ်စုံတစ်ခု ရှိနေတယ်ဆိုတာ သိသွားပြီး တစ်ခါတည်း ပက်လိုက်ပါလေရောဗျား။ ဘာပြော ကောင်းမလဲ၊ ဂိုဘိုခများလည်း တစ်ခါတည်း လေထဲမြောက်တက်သွားတာပေါ့။ လေထဲမှာ ကွွမ်းတစ်ပတ်လောက် ပျုလိုက်သေးသဗျာ။ အဲသလို ကွွမ်းပျုနေတုန်း သူ၏မျက်နှာကို ကျပ်ဖြင့်လိုက်ရတယ်။ ပါးစပ်ကြီး အဟောင်းသားနဲ့ အမြောက် ကြီးကြောက်ပြီး မျက်နှာတစ်ခုလုံး ပြောနေတော့တာပဲ။ ဒီနောက် သူပြန်ပြီးကျလာ တော့ လား ... လား ... ကြံ့ကောင်ကြီးရဲ့ ကျောပေါ်ကျလာတာကိုးဗျား။ အကျ တော်တယ် ပြောရမှာပေါ့လေ။ သူ၏ကုသိုလ်ကံပဲ ပြောရမယ် ထင်တယ်။ ဘာ ကြောင့်ဆိုတော့ ဟိုသွေးဝါကောင်းကြီးက သူ၏ကျောပေါ်ကနေ လိမ့်ကျသွားတဲ့ ဂိုဘိုကို တစ်ချုပ်မှ ပြန်လည်မတြေ့သွေးတော့ဘူး ရှားစောင်းလက်ပတ်ပင်ပေါ် ခုန်တက်မိတဲ့ ဟိုငဲ့ ကောင်လည်း သီသီကလေး လွှတ်သွားတယ်။ စိတ်ထင် တစ်ကိုက်လောက်ပဲ လွှဲသွားလို့မယ် ထင်တယ်။

“ဒီနောက်တော့ အခြေအနေတွေ ရှုပ်ထွေးကုန်ရော ဆိုပါတော့ဗျား။ ချို့ကြီးရဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်း တစ်ဘက်မှာ အပ်ပေါ်တဲ့ ချွဲကြီးဟာ အသံးလံတွေကြား ရတော့ ဝပ်နေရာက ကမန်းကတ်း ထလိုက်တယ်။ နောက်တော့ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိသေးသလို ခဏရပ်နေတယ်။ အဲဒီအခါ အရှိန်နဲ့ ပြီးလာတဲ့ ကြံ့ကောင်းကြီးက ချွဲကြီးကို တည့်တည့်ကြီး ဝင်စောင့်လိုက်တော့တာပဲဖို့။ ကွဲ့ကြီးရဲ့ဦးီးချို့ဟာ

ကျွဲ့ကြီးရဲ့ ဝမ်းပိုက်ကို ဝင်ထိုးမိရက်သား ဖြစ်သွားပြီး ကျွဲ့ကြီးဟာ တစ်ခါတည်း ပက်လက်လန်ကျသွားတယ်။ ကြံ့ကြီးလည်း ကွဲ့ကောင်ကြီးပေါ် အရှင်နဲ့ တစ်ခါ တည်း လဲကျသွားတော့တာပဲဖို့။ ဒါပေမဲ့လို့ ချက်ချင်းဆိုသလို ကြံ့ကြီးဟာ ပြန်ထလိုက်တယ်။ ဒီနောက် ဘယ်ဘက်ကို ချာခနဲ့လှည့်ပြီး ချံ့ပုံတွေကို တရ ကြိုးတိုးပြီးတဲ့နောက် ဖြေနိမ့်ပိုင်း တော့ရှင်းတဲ့နေရာကို ဆင်းပြီးပါလေရောဥာ့။

“ဒီနောက် ချက်ချင်းလိုပဲ နေရာတစ်ခုလုံး ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ အသံတွေနဲ့ ရုံးရုံးညံ့ညံ့ ဖြစ်သွားတော့တာပဲဖို့။ အရပ် ရှစ်မျက်နှာမှာ တရှုံးရှုံး တရှုံးရှုံး ဖြစ်နေတဲ့ ကွဲ့တွေဟာ ကြောက်အားလန်းအားနဲ့ အရမ်းကာရော တဟုန် ထိုးပြီးကြွဲ့လွှားကြ ဖြစ်နေတာပေါ့ပြာ့။ ချံ့ပုံတ်ဟိုဘက်မှာ ဒက်ရာရသွားတဲ့ ကျွဲ့ကြီးလည်း ရူးသွားသလို တကဗတည်း နင်းကန်အော်နေတော့တာပဲဖို့။ ဒီတော့ ကျံ့ပုံပြီး ခဏလောက်အသက်တောင် မရှုံးတဲ့နေပြီး ပြီးလွှားနေတဲ့ ကွဲ့တွေ တစ်ကောင်မှ ငါးဘက်မလာပါစေနဲ့လို့ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ဆုတောင်းနေရတယ်။ ဒီနောက် ဘေးအနှစ်ရာယ် နည်းနည်းကင်းသွား ပြီးဆိုတာ သို့ရတော့မှ ကျံ့ပုံပြီး နေရာက ဖုတ်ဖက်ခါတော်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်ရတယ်။ ချံ့ပုံတ်ပေါ် ပက်လက် လျှော့လိုက်တဲ့ ကျံ့ပုံပြီး အကောင်ကတော့ အခုသစ်ပင်တစ်ပင်ပေါ် တက်ပြီး နေလိုက် တာ တစ်ဝက်လောက် ရောက်နေပြီ။ သစ်ပင်ထိုင်ဖူးမှာ ဘုရားသခင်ရဲ့ ကောင်းကင်းဘူး တည်းရှိနေတယ်ဆိုရင်တောင် သူ ဒီလောက် မြန်ဖြန်ကြီး တက်နိုင်လိမ့် မယ်လို့ ကျံ့ပုံပြီး မထင်ဘူး။ ဂိုတိုကတော့ ကျံ့ပုံအနားထိုင်ပြီး တဗျ်စွဲတောက်တောက် ညည်းည်းည်းနေတော့တာပါပဲဖို့။ နောက်ပြီး ကျံ့ပုံထင်တဲ့အတိုင်း ဒီကောင်မှာ ဒက်ရာအနာတရ မရပါဘူး။ ရှားစောင်းပင်ပေါ် တင်းနှစ်ဘောလုံးလို့ ခုနှစ်ပုံးသွားတဲ့ နံပတ် ၃ အကောင်ကတော့ နာဇူန်းလို့ကုန်းပြီး အော်နေတော့တာပဲဖို့။

“သူ့ကို ကြည့်လိုက်တော့ ဒီကံ့ဆိုးရှာတဲ့အကောင်ဟာ အင်မတန်းကို မသက်မသာ ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ ရှားစောင်းရှုးကြီးတစ်ချောင်းက သူ့ ခါးမှာ ပတ်ထားတဲ့ ခါးပတ်က သားရေတဲ့ကို စူးဝင်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ အသားကို တော့ ထိဟန်မတူပါဘူး။ အူးကြီးဝင်နေပုံက သူ မလှပ်မရှားနိုင်ရဲ့ စူးဝင်နေတယ်။ ကံ့ကောင်းတယ်ဆိုရမှာပေါ့ပြာ့။ နောက်ပြီး သူနဲ့ ၆ ပေလောက်အကွာမှာက ဒက်ရာရထားတဲ့ ကွဲ့ကြီးက ရှိနေတယ်။ ဒီသတ္တဝါကြီးက သူ့ကို ဒက်ရာရ အောင် တိုက်တဲ့အကောင်ဟာ ရှားစောင်းပင်ပေါ်က အကောင်ပဲလို့ ထင်နေဟန် တူပါရဲ့၊ တစ်ခါတည်း အော်အော်ပြီး သူ့ချံ့ကြီးနဲ့ ရှားစောင်းပင်ကို ထိုးလိုက်ခတ်လိုက် လုပ်နေတော့တာပဲဖို့။ ရှားစောင်းပင်ပေါ်က အကောင်ရဲ့အသက်ကို ကျံ့ပုံချင်လို့ ရှိရင်တော့ အချိန်ဖြန်းနေလို့ မဖြစ်ဘူး။ ဒါနဲ့ ကျံ့ပုံရဲ့ ရှစ်ဗို့သေနတ်ကို ဆွဲယူလိုက်တယ်။ ကံ့ကောင်းထောက်မလို့ ဒီသေနတ်ဟာ ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ အဲဒီ

၂၀ □ အရှင်ရွှေများ

လို သေနတ်စိုခွဲပြီး ကြံ့ကြီးကြောင့် အကျယ်ကြီးဖြစ်သွားတဲ့ ချုပ်တော်အလောက် ရှိတဲ့နေရာ လက်ပဲဘက်ကို ကျုပ် တဖြည်းဖြည်း ရွှေပြီး သေနတ်ကို ကွဲပြေးရဲ့ ပုံးဆီ ချိန်လိုက်တယ်။ ချိန်ချင်တာကတော့ ကွဲပြေးရဲ့ နှလုံးသားနေရာကို ချိန်ချင် တာပဲ။ နှဲပေါ့ ကျုပ်ရောက်နေတဲ့ နေရာကနေပြီး သူ့နှဲလုံးသားရှိတဲ့ နေရာကို ကောင်းကောင်းပစ်လို့ရမယ် မဟုတ်ဘူး။ အဲသလို သေနတ်ကိုချိန်လိုက်တော့ တကတည်းဗျာ ... ကြံ့ကြီးထိုးသွားတဲ့ ဝမ်းပိုက်က ဒဏ်ရာက နည်းတာမှမဟုတ် ဘဲဆိတာ ဖြင့်လိုက်ရတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ကြံ့ကြီး ဝင်ဆောင့်လိုက်တဲ့ အရှင် ကြောင့် ကွဲပြေးရဲ့ ဘယ်ဘက်နောက်ခြေထောက် တစ်ဘက်ဟာလည်း ခါးကနေ ပြီး အဆစ်လွှာသွားတာကို တွေ့ရတယ်။ ဒီနောက် ကျုပ်လည်း သေနတ်မောင်းကို ဖြေတဲ့ချုပ်လိုက်တော့တာပါပဲ။ ကျေည့်ဆံဟာ ကျုပ် ချိန်တဲ့အတိုင်း ပစ်ချေက်ကိုမှန်လို ကွဲပြေးဟာ ပခုံးကျိုးပြီး ဘုံးဘုံးလဲကျွေသွားတော့တာပါပဲဗျာ။ ရှုံးရောနောက်ရော ဒဏ်ရာတွေ့ရနေတော့ ဒီကောင်ကြီး ဘယ်နည်းနဲ့မှ မထနိုင်တော့ဘူးဆိုသာ စိတ် ချုပြီ။ ဒါနဲ့ အကောင်ကြီးရှိတဲ့အနားကို ကျုပ် နည်းနည်းကပ်သွားတယ်။ ပါးစပ် ကတော့ အော်တုန်းဟစ်တုန်းပဲပျို့။ လဲကျေနေတဲ့ နေရာကနေပြီး မြေကြီးကိုလည်း သူ့ချို့ကြီးနဲ့ ထိုးလိုက် ခတ်လိုက် လုပ်နေတုန်းပဲ။ ဒါနဲ့ ကျုပ်လည်း နောက်ဆုံး သူ့အနား ၂ ကိုက်လောက်အကွာအတိ သွားပြီး သူ့လည်းဆစ်ရှိုးကို တစ်ခါ တည်း ချိန်ပြီးပစ်လိုက်တယ်။ ကျေည့်ဆံဟာ ကျုပ်ချိန်တဲ့နေရာကို တည့်တည့်ကြီး ဖောက်သွားတယ်။ သူ့ခေါင်းကြီးဟာလည်း မြေပေါ်ကို ဘုတ်ခဲနဲ့ ကျုပြီး တစ်ခါ တည်း အသက်ထွက်သွားတော့တာပါပဲဗျာ။

“ဒီအချိန်မှာ ဂို့ဘို့ဟာ ထနိုင်လျောက်နှိုင်ရှိသွားပါပြီ။ သူ့အကူအညီနဲ့ ပဲ ကွဲပြေးရဲ့ ကိစ္စကို အပြီးသတ်လုပ်ခဲ့ရတယ်။ ဒီနောက်မှ ရှားစောင်းခံပေါ်မှာ မသက်မသာဖြစ်နေတဲ့ ကျုပ်တို့ရဲ့ ရဲ့သော်တစ်ကောင်ကို ကယ်ဖို့လုပ်ရပြန်တယ်။ သူ့ကိစ္စက လွယ်တဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူးဗျာ။ လွယ်မလိုလိုနဲ့ အတော်ခဲ့ယဉ်းယဉ်း လုပ်ယူရတယ်။ ဒါပေါ့နဲ့ နောက်ဆုံးတော့ ရွောရွောမောမောပဲ ရှားစောင်းပင်ပေါ် က အောက်ကိုချုပ်နိုင်ပါတယ်။ ဒဏ်ရာကြီးကြီးကျယ်ကျယ်တော့ ဒီအကောင် မှာ မရပါဘူး။ နှဲပေါ့ ဒီအချိန်ကစပြီးတော့ ဒီအကောင်ဟာ ဘုရား တရားကို သိပ်ကြည်ညိုလာတာ တွေ့ရတယ်လေ။ သူဟာ အဲဒီအချိန်မှာ ဘုရား တရားကို အောက်မေ့နေလို့ မသေမပျောက်ဘဲ အသက်နဲ့ကိုယ် ဖြေရတာပါဆရာလို့ ပြော သူဗျာ။ ဒါပေါ့ ဘုရား တရားကျောင့်သာ မဟုတ်ဘဲ ကျုပ်ရဲ့ရှစ်ဗို့ကြီးက သူ့ကို ကယ်လိုက်တယ်ဆိုတာတော့ ကျုပ် သူ့ကို ဖွင့်မပြောလိုက်ပါဘူး။ ကျုပ် ဝစ်းထဲ မှာပဲ ထားပါတယ်။

“ကျွဲ့ကြီးကို ဖျက်ပူးလို့ သူ့ကိုပဲ အထမ်းသမားတွေ သွားခေါ်စွဲ ရွှေတ်လိုက်ရတယ်။ စခန်းကို အဲဒီလို ပြန်လွတ်လိုက်ပြီးတဲ့နောက် ကျူပ်ဟာ ကြံ့ကြီးကို ကလ့်စားချေချင်စိတ် ပေါက်လာလို့ ဒီအကောင်ကြီးရဲ့ ခြေရာကိုခံပြီး လိုက်ပြန်တယ်။ ဒီအကြံ့အစည်းလိုက်တော့ ဂို့ဘို့ကို ကျူပ် မပြောသေးဘူး။ နိုးပေမဲ့ အခုအချိန် မှာတော့ ကံကြော့ကောင်ကြီးဟာ ဝမ်ဘီရဲ့ နယ်မြေထဲမှာ ရွှေတ်လပ်စွာ သွားလာ နေတယ်ဆိုတာကို တိုးထွက်သွားပြီးတဲ့ နောက်၊ ကွင်းပြင်ကလေးတစ်ခုကို ရောက်သွားတယ်။ ဒီနေရာမှာ ခြေလှမ်းမှန်မှန်နဲ့ပဲ ကွင်းပြင် အဆုံးထိအောင် လျောက်သွားတာတွေရတယ်။ ကွင်းပြင်အဆုံးရောက်တော့ ညာဘက်ကိုကျွဲ့၊ တော့ကို ဖြတ်၊ ချုံတော့နဲ့ မြစ်အကြားမှာရှုတဲ့ လဟာပြင်ကို ဦးတည်ပြီးသွားတာကို တွေ့ရတယ် ခင်ဗျာ။ ဒါနဲ့ ကြံ့ကြီးနောက်ကို တစ်မိုင်လောက် တစ်မိုင်ကျော်ကျော်လောက်လိုက်မိရင်ပဲ ကျူပ်ဟာ လဟာပြင်ကွင်းတဲ့ကို ရောက်လာတယ်။

ဒီနေရာရောက်လို့ ကျူပ်က မှန်ပြောင်းထုတ်ပြီး ကွင်းပြင်ကို ဓမ္မစေတပ်စပ်ရှာကြည့်တော့ တစ်မိုင်လောက် အဝေးမှာ ခပ်ညြိမြို့ ခပ်မှိုင်းမှိုင်း သလွှာန်တစ်ခုကို သွားတွေ့ရတယ်။ ကျူပ်ထင်တာကတော့ ဒီသလွှာန်ဟာ ကြံ့ကြီးပလို့ ထင်တာပဲ။ ဒါနဲ့ ကျူပ်လည်း ရေ့ကို မိုင်တစ်မတ်လောက်သွားပြီး တစ်ခါကြည့်ပြန်တယ်။ မြင်ရတာက ကြံ့ကြီးမဟုတ်ဘူး။ အင်မတန်ကြီးတဲ့ ခြေတောင်ဦးကြီး ခင်ဗျာ။ ဒီနေရာမှာ အတော်ခေါင်းရှုပ်သွားတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကြံ့ကြီးသွားတဲ့ ခြေရာအတိုင်းဆိုရင် ဒီအကောင်ကြီးဟာ ရှုံးတစ်နေရာရာမှာ မူချို့ရ မယ်။ ကျူပ်ကလည်း အလျော့မပေးချင်ဘူးလေ။ ဒါပေမဲ့ လေက ကျူပ်ဘက်က နေပြီး ကြံ့သွားရာလမ်းကြောင်းအတိုင်း တိုက်ပြီးနေတယ်ခင်ဗျာ။ ကြံ့ဆိုတဲ့ သလွှာဝါဘာ တစ်မိုင်လောက် အဝေးကနေပြီး လူနဲ့ကိုရတယ်လေ။ ဒါကြောင့်မို့ သူသွားရာ လမ်းကြောင်းအတိုင်းလိုက်ရင် အန္တရာယ်ရှိမယ်ဆိုတာ သိတယ်။ ဒီတော့ တည်တည့်မလိုက်စွဲဘဲ တစ်မိုင်သာသာလောက် ကျွဲ့ကောက်ပြီး သူ့နောက်ကို လိုက်ရတယ်။ နောက်ဆုံး ခြေတောင်ဦးကြီးနဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင်ရောက်လုန်းပါး နေရာရောက်လာတော့ ကွင်းပြင်ကို တစ်ခါပြန်ရှာကြည့်ပြန်တယ်။ ကြည့်ပေမဲ့ ဘာမှ အကြောင်းမထူးပါဘူး။ အကောင်ကြီးရဲ့ အရိပ်အယောင်တောင်မှ မတွေ့ရတူး။ ဒါနဲ့ ကျူပ်လည်း လက်လျော့ပြီး မိုးကုတ်စက်ရိုင်းဆီမှာ မြင်လိုက်ရတဲ့ ချို့ထောင် ဒုရယ်ကိုပဲ စစ်တော့မယ်လို့ စိတ်ကူးလိုက်တယ်။ ဒီလို့လည်း စိတ်ကူးလိုက်ရော ခြေတောင်ဦးကြီးကနေ ကိုက် ၃၀၀ လောက်အလွန်မှာ မောင်မင်းကြီးသား ကြံ့ကောင်ကြီးဟာ မြက်ခင်းပေါ်က မြန်းခနဲ့ ထလိုက်တာ သွားတွေ့တာကိုး ခင်ဗျာ။

၂၂ □ အရှင်ချွေများ

“ဘုရား ... ဘုရား လို ဘုရားသခင်ကို တလိုက်မိတယ်။ ဘာကြောင့် ဆိုတော့ ဟိုသွားတို့ တစ်ချိတ်မောင် ထွက်များပြေားမလားလို အောက်မဲ လိုက်မိလိုပဲ။ ဒါပေမဲ အကောင်းက မပြီးဘူးဗျာ။ ထပြီး တစ်မိန့် နှစ်မိန့် လောက် ဘေးသီးငါးကြည့်နေပြီး ပြန်လဲချလိုက်ပြန်တယ်။

“ကိုင်း ... ဒီတော့ ကျော်မှာ အခု ပြဿနာ ပေါ်လာပြီး။ ခင်ဗျားတို့ သိကြတဲ့အတိုင်း ကြေားသွားတဲ့ သူ့မျက်စိက ခပ်ဝေးဝေးကို သိပ်မြင်တာ မဟုတ်ဘူး။ မျက်စိက အဝေးကို မပြင်သလောက် အနဲ့ခံရာများတော့ ပြောစရာမရှိ ဘူး။ သူ့အစွမ်းအစကိုလည်း သူ့ဟာသူ ကောင်းကောင်းကြီးသိတယ်။ သဘာဝ ကပ္ပါယ်တဲ့ သူ့အစွမ်းအစကိုလည်း သူ့ဟာသူ ကောင်းကောင်းကြီး အသုံးချတတ် တယ်ဗျာ။

ဥပမာဆိုကြပါစို့။ သူလှုအိပ်တဲ့အခါများမှာ သူ့ဦးခေါင်းကို လေစုံ ဘက်မှာထားပြီး လဲအိပ်တတ်တယ်ဗျာ။ ဒီတော့ ရန်သူဟာ လေအစွန်အထက်က လာနေမယ်။ ဒါမှမဟုတ် ဖြတ်သွားမယ်ဆိုရင် ချက်ချင်းသိပြီး လွတ်ရာကို ပြေား နိုင်မယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်လည်း ခုခံတိုက်ခိုက်စို့ သူ အသင့်ပြင်ပြီးသားဖြစ်မယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း တွေးတစ်ဘက်က ရန်သူလာမယ်ဆိုရင် ရန်သူကိုတော့ အနည်းဆုံးမြင်လိုက်နိုင်မယ်။ လေဆန်ကလာတဲ့ ရန်သူကို သူ မမြင်ဘူးဆိုရင် တော့ဖြစ် သူ့အနားကပ်သွားပြီး မြေနဲ့တောင် ကန်လို့ ရနိုင်တယ် ခင်ဗျာ။

“ဒီတော့ အရေးကြီးတာက ဒီအကောင်းကြီး အနားကို သေနတ်တစ် ပစ်စာ အဝေးလောက်အထိ ဘယ်လို ရောက်အောင် သွားမလဲဆိုတာ ကျော်ရဲ့ ပြဿနာပဲ။ အတော်ကြောကြာ ကျော် စွဲးစားပြီး သူ့နဲ့ဘေးဘက်က ချဉ်းကပ်သွားရင် သူ့ပုံးကို ပစ်ထည့်နိုင်ကောင်းရဲ့လို့ ကျော် ယူဆတယ်။ ဒီအကြံအဝိုင်း လုပ်မယ်ဆိုပြီး ကျော်တို့ ကုန်းကုန်းကွဲက သွားကြရသူဗျာ။ ကျော်က ရှေ့ဆုံးက ဂိုဘိုက ကျော်ရဲ့အကျိုစကို ဆွဲပြီး နောက်က ကျော်တဲ့ ကောင်ကလေးက ဂိုဘိုရဲ့ လန်းကွက်တို့စွဲပြီး နောက်ကပေါ့။ တော့သွားတို့ တောင် ကြီးကြီးမားကို လိုက်တဲ့အခါများ ဒီအစီအစဉ်အတိုင်း အမြဲတမ်း ကျော်လိုက်နာတယ်။ တွေး အစီအစဉ်မျိုးဆိုရင် အထမ်းသမားတွေဟာ သွားချင်ရာသွားတတ်ကြတယ် ခင်ဗျာ။ ဒါနဲ့ ကျော်တို့ဟာ ကိုက် ၃၀၀ လောက်အတိတော့ ချောချောမောမော ရောက်သွားပါတယ်။ အဲဒီနာရာရောက်တော့ တကယ့် အခက်အခဲတွေနဲ့ တွေ့ရ ပြန်တာကိုး ခင်ဗျာ။

တော်ရွှေ့နှင့်ကောင်တွေက မြိုက်တွေ့ကို တို့နေအောင် စားထားကြ တော့ ကျော်တို့မှာ ပုန်းအောင်းစရာ ကာကွယ်စရာဆိုလို့ ဘာမှမရှိဘူး ခင်ဗျာ။ ဒီတော့ ဘာလုပ်ကြရသဲလဲဆိုတော့ လေးဘက်ထောက်မသွားလို့ကို မဖြစ်တော့

ဘူး။ ဒီလိပ်နဲ့ သွားရတော့ ကျူပ်အတွက်မှာ အခက် ဖြစ်နေပြန်ရော၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့ တစ်လျမ်းချင်း လုမ်းရာမှာ ကျူပ်ရဲ့ ရှစ်နှုံးကို မြေကြီးပေါ် ချလိုက်၊ ဒီနောက် ပြန်ပြီး မ၊ ပူးလိုက်လုပ်နေရတာကိုး။ ဒါပေမဲ့လို ကျူပ်ကတော့ ရပါ တယ်။ သွားလိုရအောင်ကိုပဲ သွားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခက်တာက ဂိုဟိုနဲ့ နောက် တစ်ကောင်အတွက်ကြောင့် အားလုံး အစီအစဉ်တွေ ကိုရှိကားယား ဖြစ်ကုန်တာ ပေါ့။ ခင်ဗျားတို့တော့ သိကြမလား မဆိုနိုင်ဘူး။ ဒီအေဖရိက တိုင်းရင်းသားတွေ တော့လိုက်မယ်ဆိုရင် သူတို့ရဲ့ စိတ်ဓမ္မတာ ငှက်ကုလားအုပ်ရဲ့ စိတ်ဓမ္မတာ အတိုင်း လိုက်လုပ်ကြတယ်။ ငှက်ကုလားအုပ်ရဲ့ စိတ်ဓမ္မတာက သူတို့ရဲ့ ရှိနိုင်ရရင်၊ သူတွဲတစ်ကိုယ်လုံးကိုလည်း မဖြင့်ရဘူးဆိုတဲ့ စိတ်ဓမ္မတာပဲ။ အဲဒီ စံနမှာအတိုင်း ဂိုဘိုရပဲ့၊ နောက်တစ်ယောက်ရယ်၊ လေးဘက် တွားသွား ကြတဲ့အခါမှာ သူတို့ခေါင်းတွေကိုလည်း င့်နိုင်သမျှ င့်ထားပြီး သွားကြတယ်ဗျာ။ ဒီမှားကွက်ကို နောက်အကျကြီးကျပြီးတော့မှ ကျူပ်က သိရတယ်။ သူတို့က အဲသလို ခေါင်းတွေကို အောက်စိုက်ထားကြတော့ သူတို့ရဲ့ နောက်ပိုင်းတွေက လေထဲမှာ ထောင်လျက်သား ဖြစ်နေကြတယ်။ တိရစ္စာနှင့်တွေဟာ လူတွေရဲ့ ဖင်ပိုင်းကိုလည်းပဲ ခေါင်းပိုင်းက မျက်နှာကို မယုံသက်ရှိသလို ရှိတတ်ကြသဗျာ။ ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ မှန်တယ်ဆိုတာ သက်သေပြနိုင်စရာအကြောင်း ပေါ်လာတော့ တယ်။ ကြံ့ကြီးနဲ့ ကိုက် ၂၀၀ လောက်အကွာလည်း ရောက်လာပါရော။ ဒီတော့ နေမင်းကြီးက မီးဖိုကြီးလို ကျူပ်တို့ ကျောပေါ်မှာ ထိုးနေပြီး အဲဒီလို ကျောများခံပြီး တွားလာခဲ့ရသမျှ အပင်ပုန်းခံလာခဲ့ရသမျှ ကျောများရကျိုး အပင်ပုန်းခံရကျိုးတော့ နှပ်ပေပြီးလို့ ကိုယ်ဖာသာကိုယ်ကျိုတ်ပြီး ဝစ်းသာမိတုန်းမှာ ကြံ့ကောင်ကြီးနဲ့ ကျောပေါ်မှာနားပြီး အေးအေးအေးအေး ကြံ့ကြီးရဲ့ ကိုယ်ပေါ်က သန်းတွေကို ဖမ်းပြီး စားသောက်နေကြတဲ့ ငှက်တွေဟာ တရှိုးရှိုးမြည်ပြီး ငါ-ဤ ကောင်ဟာ ထပ်သွားကြတယ်။ ကျောပေါ်မှာ အေးအေးအေးအေး အကျအန် နားနေတဲ့ ငှက်တွေ ထပ်သွားကြတာဟာ ကြံ့ကောင်ကြီး ‘အနိုး သတိနဲ့နေ’လို့ ပြောလိုက် တာနဲ့ အတူတူပဲ။ ထပြီး ပုံသွားတဲ့ ငှက်တွေလေထဲမှ ရောက်မယ် မကြံ့သေးဘူး။ မြက်တွေ လူပုံရှုံးလာတာ တွေ့လိုက်ရတယ်။

“အဲဒီလိုလည်း တွေ့လိုက်ရော ‘ဟေ့ မင်းတို့ ဝပ်လိုက်ကြ’ လို ကျူပ်က သူတို့ နှစ်ယောက်ကို လေသံနဲ့ ပြောလိုက်ပြီး ကျူပ်ကိုယ်တိုင်လည်း ဝပ်မယ်လို့ အလုပ်မှာ ကြံ့ကောင်ကြီးက မတ်တတ်ထလာပြီး မယုံသက်ဖြစ်သလို အေးသားကြည့်နေတာတွေ့လိုက်ရသမျှ။ နှဲပေမဲ့ ကျူပ်ကိုတို့တော်တွေ မတ်တတ်ရပ်နေရင် တောင် အဲသလောက်အေးကနေပြီး ကျူပ်တို့ကို ဒီအကောင်ကြီးမြင်မယ် မထင် ဘူး။ ဒီနောက် တစ်ချိန်နှစ်ချိန်လောက် အနဲ့ခံလိုက်ပြီး မြေပေါ်ကို ပြန်လှုံးချလိုက်

၂၄ □ အရှင်ချေမှုး

ပြန်တယ်။ အောင်းတိုတော့ လေစုန်ဘက်မှာပဲထားတယ်။ အဲဒီလို လွှဲချုလိုက်တော့ င့်က်တွေဟာ တစ်ခါပြန်လာပြီး သူ့ကျောပေါ်မှာ နားကြပြန်တယ်။

“လွှဲချုပြီး အိပ်တယ်ဆိုပေ့မဲ့ သူ့မျက်လုံးတော်သာက်ကို ဖွင့်ထားမယ်ဆို တောတော့ သေချာတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ့စိတ်တဲ့မှာ သံသယဖြစ်နေ လို့ပဲ။ ဒီဟာတင်မကသေးဘူး။ လာပြီး ရန်မစလာနဲ့ ရန်စရှင်ပြန်ချမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကလည်း ရှိနေလိုပဲ။ ဒီလို အနေအထားမှာ ဒီအကောင်ကြီးကို လိုက်နေလို့ အကျိုးရှိမယ် မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျူပ်တို့လည်း နောက်ကို အသာဆုတ် သွားပြီး အခြေအနေကို ကျုပ် အကဲခတ်နေတယ်။ မော်ကြီးရဲ့ အောင်များမှာက အကာအကွယ်ဆိုလို့ ဘာမှ မတွေ့ရတူး။ ခြတောင်ပို့တော့ ရှိပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့လို့ ဒီတောင်ပို့က ကြိုးကြီးရဲ့ လေ ဆန်ဘက် ကိုက် ၃၀၀ လောက်မှာရှိနေတယ်။ သူ့ရှေ့မျက်နှာစာကနေပြီး ကျူပ် တို့တိုက်မယ်ဆိုရင် အောင်မြင်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကျူပ် သိတယ်။ ဘေးကနေ တိုက်ဖို့ ကြိုးစားမယ်ဆိုရင်လည်း သူကပဲဖြစ်ဖြစ် သူ့ကျောပေါ်မှာ နားနေတဲ့ င့်က်တွေကပဲဖြစ်ဖြစ် ကျူပ်တို့ကို မြင်သွားမှာပဲ။ ဒါကြောင့် ကျူပ် စိတ်ကို ဆုံး ဖြတ်လိုက်တယ်။ ဒါက ဘာလဲဆိုတော့ ခြတောင်ပို့အထိ ကျူပ်သွားမယ်။ ကျူပ် အနဲ့ကို သူရသွားမယ်။ ဒီတော့ ကျူပ်က သူ့ကိုလိုက်ရမယ့်အစား သူက ကျူပ်ကို ပြန်လိုက်အောင် လုပ်မယ်။ ဒီနည်းလမ်းကတော့ မာ့မရုပ်ရမယ့် နည်းလမ်းပဲ။ စိတ်ချရတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုနည်းလမ်းမျိုးကိုလည်း ဘယ်မှုဆိုးကိုမှ ကျူပ် အကြံမပေးလိုဘူး။ ဘယ်တော့မှုလည်း ပေးဖို့ကောင်းတဲ့ အကြံမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့လို့ အခုတစ်ခါတော့ ဒီကြိုးကြီးနဲ့ ကျူပ်တော့ဖြင့် သူသေသေ ကိုယ်ကြေကြ အပြိုင်ကြရတော့မှာပဲလို့ အောက်မေ့လိုက်တယ်။

“ဒီအကြံ သူတို့ကို ပြောလိုက်တော့ နှစ်ယောက်စလုံးဟာ လက်တွေ မြောက်ပြီး သိပ်ကြောက်နေကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်က ‘မင်းတို့နှစ်ယောက် ငါနဲ့ လိုက်ဖို့ မလိုပါဘူး’ လို့ ပြောလိုက်ရော ဂိုတ္တာ လမ်းသလားနေတဲ့ ကံကြမ္ဗာ ကောင်ကြီးနဲ့ ကျုပ်နဲ့ ပက်ပင်းပါမတွေ့ဖို့ သူက ဆုတောင်းတဲ့အကြောင်း၊ ပို့တစ် ယောက်ကလည်း တကယ်လို့များ ကျုပ်ဟာ ကြံ့ကောင်ကြီး အလိုက်ခံရရင် ဘုရားသခင်က ကျုပ်ကို ဘေးရန်ကင်းအောင် စောင်မပါစေလို့ ဘုရားသခင်ဆီမှာ သူ ဆူတောင်းတဲ့အကြောင်း ပြောပြီး ဘေးအန္တရာယ် လွှတ်မယ့်နေရာကို နှစ် ယောက်စလုံး ထွက်သွားတော့တော့ပါပဲများ။

“ဒါနဲ့ ကျုပ်လည်း ယမ်းထိုးပြီး ရှစ်ဦးသေနတ်နဲ့ ယမ်းတောင့်အပို ၆ တောင့်လောက် ကျုပ်အိတ်တဲ့မှာ ထည့်ယူခဲ့ပြီး ခြတောင်ပို့ဆီကို တည့်တည့် မသွားဘဲ ဘေးက ကျွေ့ဝိုက်ပြီးသွားတယ်။ ဟိုရောက်တော့ ကျုပ်အသာဝပ်နေ

လိုက်တယ်။ လေဟာ ခဏလေဘက်ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ မကြာခင် လေပြည်
ကလေး ကျူပ်ကို ကျော်ပြီး ကြံ့ကြီးဘက်ကို တိုက်ခတ်သွားတာကိုဗျာ။ ဒါနဲ့
စကားမစပ်ပြောရေးမယ်။ လူနဲ့ဆိတာ လူ၊ အစိတ်အပိုင်းမှာ ဘယ်က အနဲ့ဆုံး
လဲ၊ ဘယ်နေရာက အနဲ့အရေ့ဆုံးလဲဆိတာ ကျူပ်တွေးမိတယ်ဗျာ။ လူ၊ ကိုယ်က
နဲ့တာလား၊ ဒါမှမဟုတ် အသက်ရှုံးပြီး မှတ်ထုတ်တဲ့ လေက နဲ့တာပဲလား။
ဘယ်သင်းက နဲ့တယ်ဆိတာ ကျူပ်တော့ ခွဲ့ခြားလို့မရဘူး။ ကျူပ်ကြားဖူးတာက
တော့ ဒီလိုခင်ဗျာ။ ကြောက်မတစ်ကောင်ကို ‘တည်ကြော’ (တယ်ကြော) အဖြစ်လုပ်
သလို ကြောက်ရဲ့နေရာမှာ လူက ဝင်ပြီးလုပ်မယ်ဆုံးရင် သူ့ပါးစပ်ရှေ့မှာ မီးရှိုးထား
တဲ့ မြက်ခြောက်ကို ကိုင်ထားရနိုပဲ။ အဲဒီလို ကိုင်ထားရင် သူ့အနဲ့ကို တိရှိနား
တွောက မရဘူးတဲ့။ ဒီတော့ လူ့အနဲ့ဆိတာက လူရဲ့ထွက်သက်က ရတဲ့လေပဲလို့
ဆုံးရမလို ဖြစ်နေတာပေါ့။ ထားပါတော့လေ၊ ကျူပ်ရဲ့အနဲ့ကို ဘယ်ကပဲရရ ကြံ့
ကြီးကတော့ မကြာခင် ကျူပ်အနဲ့ကို ရသွားတော့တာပဲဗျာ။ ဘာကြောင့် သိရ
သလဲဆိုရင် ရုန်က လေပြည်ကလေးဖြတ်သွားလို့ တစ်မိနစ်လောက်ပဲ ရှိုံးမယ်
အကောင်ကြီးဟာ ဝပ်နေရာက ထလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ သူ့ခေါင်းကို လေဆန်
ဘက်လှည့်လိုက်ပါရော၊ မကြာပါဘူး။ သူဟာ မူလနေရာက ခပ်နည်းနည်း
ရွှေ့လိုက်တယ်။ ပထမတော့ ခပ်မှန်မှန်ကလေး ပြေးလာပြီး ဒုံးနောက် အနဲ့ခပ်ပြင်း
ပြင်းလည်းရရော တစ်ခါတည်း ကဆုန်ပါက်ပြီး ပြေးလာတော့တာပဲဗျာ။ ဘ
သားချောကြီး တရားရှုံးတရဲ့ရှုံးပေါ့။ မီးရထားစက်ခေါင်းကြီး ခုတ်လာတာကျေန်
တာပဲ။ အဲဌးကလည်း လေထဲမှာ တန်းလို့ခင်ဗျာ။ ကျူပ်က ဟိုနေရာမှာ ဝပ်နေ
တယ်ဆုံးဘက်ကို အတတ်မြင်လို့ ပြေးလာတောင် ဒီလောက်တည့်တည့် မတ်မတ်
ကြီး လာနိုင်မယ် မထင်ဘူး။ ကျူပ်ပြောတာကို ယံ့ပါ။ ကြံ့ကြီးလာပြီး တိုက်နိုက်
မှာကို စောင့်နေရတာ တကယ်ကို ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ အလုပ်ပဲဗျာ။ ဘာ
ကြောင့်ဆုံး ဒီအကောင်ကြီး ပြေးလာနေတာက တောင်ကြံ့တစ်လုံး ရွှေ့လာနေတာ
နဲ့ တူးနေသကိုဗျာ။ သူ့မျက်လုံးကို ကောင်းကောင်းမှမြင်ရသေးသရွှေ့ သေနတ်
မောင်းကို မဖြေတ်ဘူးလို့ ကျူပ်အုံးဖြတ်ထားတယ်။ ဘာကြောင့်ဆုံးတော့ ဒီဥပဒေ
အရဆုံးရင် တောထဲက အမဲ့ကောင် ကြံ့ကြီးအားမား ပစ်မယ်ကြံ့ရင် သူ့ မျက်လုံး
ကို မြင်နိုင်တဲ့ အကွာအဝေးကနေပြီးပစ်မှ ပစ်ကွဲ့ပိမာကိုဗျာ။ ချိန်သားလည်း
ကိုက်မယ်။ အကွာအဝေးလည်း အလောတော်ဖြစ်ပြီး ပစ်မှတ်ကို ထိနိုင်မယ်။
ဒါနဲ့နောက်ဆုံး အကောင်ကြီးဟာ ကိုက် ငွေ လောက် အကွာလည်း ရောက်လာ
ရော ကျူပ်လည်း ပစ်ဖို့အချိန်ရောက်ပြီ့ဆုံးတာ သိလို့ သူ့ရင်ဘတ်အလယ်လောက်
ဆီ တည့်တည့်ချိန်ပြီး မောင်းကို ဆွဲလိုက်တယ်။

၂၆ □ အရှင်ချွေများ

“နိုင်းဆိုလည်း မြည်သွားရော အကောင်ကြီးဟာ တော့တစ်ခုပုံး
ဟိန်းသွားအောင် အော်လိုက်ပြီး လဲကျသွားတယ်ဗျာ။ လဲပုံက သေနတ်မှန်တဲ့
ယုန်ကလေးတစ်ကောင်အတိုင်းပါပဲဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ဒီအကောင်ကြီး ကိစ္စချောပြီလို့
ကျုပ်ထင်ရှင်တော့ မှားပြီးသွားပဲ။ ဘာကကြောင့်ဆို ချက်ချင်းပဲ လူးလဲပြန်ထလိုက်
သွား။ ပြန်ထပြီး ကျုပ်ဆိုကို တရာ့ကြောင်းပဲ ပြေးလာပါလေရောဗျာ။ ဒီတစ်ကြိမ်
ပြေးအလာမှာတော့ သူ့ခေါင်းကို အောက်စိုက်ထားတယ်။ အကောင်ကြီးဟာ
သူ့ရင်ဘတ် ဖော်လာမလားဆိုတာ မျှော်လင့်ပြီး ၁၀ ကိုက်လောက် အကွာအထိ
ကျုပ်စောင်ကြည့်နေသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အကောင်ကြီးက သူ့ရင်ဘတ်ကို မဖော်
ဘူးဘူး။ ဒါနဲ့ကျုပ်လည်း ဘယ်ဘက်ဖြောင်းက ကျေည့်နဲ့ သူ့ခေါင်းဆိုကို ပစ်ထည့်
လိုက်ရတယ်။ ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေလို့ အောက်မဲ့ ရတာပဲ။ ကျုပ်ကဲကောင်းချင်တော့
အကောင်ကြီးက သူ့ချို့ကို ကျေည့်ဆံလာမယ့် လမ်းကြောင်းနဲ့ တည့်သွားအောင်
လုပ်ပေးလိုက်သလို ဦးခေါင်း အနေအထားကို ဖြောင်းလိုက်တယ်။ ဒီတော့ ချို့ရဲ့
အရင်းအထက် ၃ လက်မလောက် နေရာက ချို့ကြီးဟာ ပြုတ်ထွက်သွားပြီး
လေထဲလွင့်သွားတာပဲ။

“ဒီနောက် အမခြားနေလည်း ဆိုးသွားတယ် ဆိုရတာပေါ့ဗျာ။ သေ
နတ်တဲ့မှာက ယမ်းတောင်မရှိတော့ဘူး။ ဒီကြေားထဲကြံ့ကြီးကတော့ တဟုန်တိုး
လာလျက်ပဲ။ လာတဲ့အရှိန်က မြန်လွန်းအားကြီးလေတော့ သူ့ကို ရှောင်ပေးမှပဲ
ဖြစ်တော့မယ်။ ဒါနဲ့ အဲဒီလို စိတ်ကျူးပေါက်တဲ့အတိုင်း ကျုပ်ဟာ လွှားခနဲ့ ခုန်
ထလိုက်ပြီး ညာဘက်ဆိုကို တအားကုန် ပြေးရတော့တာပဲဗျာ။ ကျုပ်က အပြေး
မှာ သူလည်း ကျုပ်နေရာကိုရောက်လာပြီး ခြတောင်းလိုက် တစ်ခါတည်း ဝင်ဆောင့်
လိုက်တာ တောင်းလို့ဟာ ပြားသွားတာပဲ။ တောင်းလို့ကို ဝင်လည်းတိုက်ရော
သူလည်း နဲ့တော်းကိုလဲကျသွားတော့တာပဲ။ တတိယအကြိမ် လဲကျခြင်းဆိုပါ
တော့ဗျာ။ အဲဒီလို သူလည်းသွားတုန်း ကျုပ်မှာ စလျှန်းအနည်းငယ်လောက်
ပြေးစိုး အချိန်ရသွားတယ်ဆိုပါတော့။ ဒီလိုနဲ့ ကျုပ်လည်း လေစန်လိုက်ပြီး ပြေး
လိုက်တာ ပြေးလိုက်တာ၊ အမယ်လေး ... ပြေးဆို တကယ့်ကို ပြေးရတာနော်။
ကံမကောင်းချင်တော့ ကျုပ်ပြေးတာကို အကောင်ကြီးက မြင်တယ်ဗျာ။ သူလည်း
ပြန်ပြီးထလိုက်နိုင်ရော ကျုပ်ကို တစ်ခါလိုက်ပြန်တော့တာပါပဲဗျာ။

“ဒါနဲ့ ပြောရည်းမယ်။ ဒေါပွဲနေတဲ့ ကြံ့တစ်ကောင် ဒုံးပြေးတာထက်မြန်
အောင် ဘယ်လိုသွေးပါမှ မပြေးနိုင်ဘူးဆိုတာ မှတ်ပါ။ အနေးနဲ့အမြန် ကျုပ်ကိုမို
တော့မယ်ဆိုတာ သိတယ်။ ကျုပ်မှာက ဒါချိုး အတွေ့အကြံရှိဖူးဖူးတော့ ကံအား
လျှော့စွာပဲ ကျုပ်ဟာ အကြောက်မလွန်ဘဲ ခေါင်းကို အေးအေးထားနိုင်တယ်။
ဒါနဲ့ ပြေးရင်းလွှားရင်းဆိုသလို သေနတ်မောင်းချို့ပြီး ဖွင့်ပြီး ယမ်းတောင့်

ဟောင်းတွေကို ထုတ်၊ အသစ် ၂ တောင့်ကိုထည့်၊ အဲသလို လုပ်နိုင်ဖို့ရှာ အခြား
ကို နည်းနည်း လျှောပစ်လိုက်ရသေးတယ်ပေါ့။ ကျဉ်းသစ်တွေကိုထည့်ပြီး
ကျောက်ခနဲ့ သေနတ်ကို ပြန်ပိတ်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ ကျူပ်နဲ့ နည်းနည်းလောက်ပဲ
ဝေးတော့ဘယ်။ တာဒုန်းဒုန်းနဲ့ အကောင်းကြီး ရောက်လာပါလေရောဗျာ။ ကျူပ်က
ဖြုန်းနှစ်အပြီးရုပ်ပစ်လိုက်တယ်။ နောက်ပြီး သေနတ်ကို မောင်းတင်လိုက်တယ်။
နောက်ပြီး ခြေဖနောင့်ပေါ် အားယူပြီး တအားလုညွှေ့လိုက်တယ်။

“ဒီအချိန်မှာဆိုရင် အကောင်းကြီးက ကျူပ်နဲ့ ၆ ကိုက်၊ ၇ ကိုက်လောက်
အဝေးမှာ ရောက်နေပြီ။ ကံအားလျော်စွာပဲ သူ့ခေါင်းကြီးကို မေ့ထားသူ့။
ကျူပ်လည်း ရိုင်ဖယ်လိုက်မြောက်ပြီးမောင်းကို ဖြုတ်လိုက်တော့တာပဲ။ ဒါကတော့
သိပ်ပြီး မချိန်နိုင်ဘဲ ‘ရမဲးပစ်’ ဆိုပါတော့။ ဒါပေမဲ့ ကံကောင်းထောက်မလို့
ကျူည်ဆံက သူ့ရင်ဘတ်ကိုမှန်ပြီး အဆုတ်ထဲ ငင်သွားတာကိုးဗျာ။ ဒါနဲ့တောင်
အကောင်းဟာ အပြီးမရပ်သေးဘူးပြီး။ ကျူပ်ဆီလိုက်တုန်းပဲ။ ဒီတော့ ကျူပ်
ဘာလုပ်ရသလဲဆိုရင် တေားကို ခုန်ပြီး ရောင်လိုက်ရတယ်။ ဘယ်လောက်တောင်
မြန်မြန်ကြီး ခုန်လိုက်သလဲဆိုတာမပြောရရင်တော့ ငင်ဗျားတို့ အံ့သကြမှာပဲ။ သူ
လည်းပဲ ကျူပ်ကို ဖြတ်ပြီး ကျော်သွားရော ကျူပ်လည်း နောက်တစ်ချက် သူ့
နံဘေးကို ပစ်ထည့်လိုက်တော့တာပဲ။ ကျူည်က သူ့ပခုံးကိုဖြတ်ပြီး နှလုံးကို ဖောက်
သွားတယ် ငင်ဗျား။ ဒီတော့ အကောင်းကြီးလည်း တေားတိုက် လဲကျေသွားပြီး အသံ
ကုန်အော်တော့တာပါပဲဗျာ။ ဝက်တစ်ဒါင် ပြိုင်တူအော်တာတောင် သူ့အသံ
လောက်ကျယ်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ထင်တယ်။ အော်လည်းပြီးရော အသက်လည်း
ထွက်သွားရောဆိုပါတော့။ နှဲပေမဲ့ မျက်လုံးကြီးတွေကိုတော့ ပြုးထားလျက်ခင်ဗျား။

“ကျူပ်အနိုးကတော့ ကျူပ်နှပ်တစ်ချက်ညွှေ့လိုက်တယ်။ ပြီးတော့
အကောင်းကြီးလဲကျတဲ့ နေရာဆီသွားပြီး သူ့ခေါင်းပေါ် တက်ထိုင်လိုက်တော့
တာပဲ။ အဲဒီနေ့အဖို့တော့ ‘ကြီးမားတဲ့ အမဲကောင်းကြီးပစ်မှု’ တစ်ခုကို အောင်မြင်
ပြီလို့ ကျူပ်မှတ်တမ်းတင်လိုက်တော့တယ်”

ဆင်သုံးကောင်နှင့် ပထမအရှင်တွေ့၌

ဒီကန္တအဖိုး အမဲကလည်း လုံလောက်အောင်ရလို့ စခန်းရှိရာကို ကျေပ်တို့ ပြန်လာကြတယ်။ စခန်းရောက်တော့ ကျွဲသားနဲ့ ဟင်းသီးဟင်းချက်ရေပြီး ရေလုံပြုတ်ချက်တယ်။ ဒီနောက် စားသောက်၌ ကျေပ်လည်း တရေးတမော အိပ်တော့တာပဲ။ ဒါနဲ့ ညနေ င့် နာရီလောက်ကျတော့ ဂို့ဘို့လာနှီးလို့ ကျေပ်အိပ်ရာက နိုးတယ်။ ဝမ်ဘီပိုင်တဲ့ ပိုက်နက်အတွင်း ရွာတစ်ရွာက ရွာသူကြီးတစ်ယောက်ဟာ ကျုပ်တို့ တွေ့ချင်လို့ လာစောင့်နေတဲ့အကြောင်း ပြောတယ်။ ကျေပ်က ဒီသူကြီးကိုခေါ်ခဲ့ဖို့ ပြောလိုက်တော့ သူကြီးရောက်လာတယ်။ လူကြီးက ပိုန်းခြောက်ခြောက်ပေါ့ စကားတော့ အင်မတန် ပြောတဲ့လူကြီး။ သူ့ကိုယ်မှာက လန်းကွတ်တို့ပုဂ္ဂိုလ်တယ်။ ပြီးတော့ ယုန်ရေကို ချုပ်ထားတဲ့ သင်တိုင်းကလည်း ညစ်ညစ်ပတ်ပတ်နဲ့ စုတ်ပြတ်နေပြီ။

“ကျေပ်က အော်းကြီးကို တိုင်နိုင်းပြီး ကျွဲနှင့်ကို အနောင့်အယုက်လာပေးတဲ့အတွက် ကြိုင်းမောင်းလိုက်တယ်။ အခုခုံးရိုင်းရိုင်းစိုင်း ကျေပ်ကို လာပြီး အနောင့်အယုက်ပေးတာ ဘာသော်လာလဲ။ ကျုပ်လို့ ဓရာမပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးကို ဘာမဟုတ်တဲ့ သူလို့ အနဲ့ညာတာ တစ်ယောက်က ရာရာစစ် တွေ့ချင်သလေး စကားပြောချင်သလေးနဲ့ ဘာလို့ အိပ်နေတာကို နှီးခိုင်းသလဲ ... ဘာလဲ ပေါ့လေ။

“ဒါကို ကျေပ်က တမင်လုပ်ပြီး ပြောလိုက်ရတာဗျာ။ ဘာကြောင့်ဆို ဒီလို ခပ်ကြမ်းကြမ်းကလေး အပေါ်စီးက နေပြီး ပြောလိုက်မှ ကျေပ်ကို အထင်ကြီးပြီး လေးစားသွားမယ် မဟုတ်လား။ ကျေပ်ဟာ တကယ့်ကို ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်လို့ သူလို့လူစားကို ဒီလို့ မောက်မောက်မာမာ ပြောရဲ့တယ်လို့

သူယူဆသွားမယ်။ ဒီလိုခင်ၢု ... ရုပိုင်းဆိုတာမျိုးဟာ သူတို့စိတ်ရင်းဂိုယ်နှိုက် က သူတစ်ပါးကို အနိုင်ကျင့်လိုတဲ့ စိတ်ရှုတဲ့အကောင်တွေ၊ ထန်ထန်မှာမှ မထိ လေးစား ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း လုပ်နိုင်မှ ပါဝါကြီးတယ်။ အင်အားကြီးတယ်လို သူတို့ ထင်တယ်။

“ကျွောက အဲဒီလို အသံမှာနဲ့ ခင်ထန်ထန် ကြမ်းလိုက်မောင်းလိုက် တွေ၊ ဘာပြောကောင်းမလဲ အဘိုးကြီးဟာ တစ်ခါတည်း ဝပ်သွားတော့တာပဲၢု။ သူဟာ ဘုရားကို မနောင့်ယူကိုလိုပါဘူး။ သူ့စိတ်မှာ ဒွ္းဖြစ်ဖန်ပါတယ်တဲ့။ သူ့အမှားကို လည်း သူသိပါတယ်တဲ့။ ဒါပေမဲ့လို့ ကိစ္စက အင်မတန် အရေးကြီးနေလိုပါတဲ့။ သူတို့ရွှေကို အင်မတန် တန်ခိုးသွေးနဲ့ ပြည့်စုံပြီး ရုပ်ရည်ရွောမောတဲ့ လူဖြူမှုဆိုး ကြီးတစ်ယောက်ရောက်နေတာ သိရတဲ့အကြောင်း၊ အမယ်လေး ကျွော ရုပ်ကို လူချောတစ်ယောက်လို့ ပြောရအောင်။ အဲဒီလူဖြူမှုဆိုးကြီး ရောက်နေတယ် ကြားလို့ အကုအညီ တောင်းရအောင်လာခဲ့တဲ့အကြောင်း ပြောတယ်။

“ကိစ္စက ဒီလိုဗျာ။ သူတို့ရွာကို ... ရွာဆိုပေမဲ့ ခပ်သေးသေးပါတဲ့။ အဲ ... သူတို့ရွာကို ဆင်ထိုးကြီး က ကောက်က အနောင့်အယ်က ပေးနေတယ်တဲ့။ အဲဒီဆင်တွေက မကြားဖူး၊ မကြံ့ဖူးအောင် အင်မတန်ကြီးတဲ့ ဆင်ကြီးတွေဆိုပဲ။ သူ အပ်ချုပ်ရတဲ့ ရွာက ဝေါဘီရဲ့ ကျွောတွေ၊ နွားတွေကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက် ပေးရတဲ့ ရွာပဲ။ မကြာမိကလေးက အဲဒီဆင်တွေဟာ သူတို့ကို အများကြီး ဒုက္ခ ပေးခဲ့သတဲ့။ မနေ့ညာကပဲ သူတို့ရဲ့ ပြောင်းခင်းတစ်ခင်းကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်တယ် ခုံပဲ။ နောက်တစ်ကြိုမ် ဒီလိုသာ အကောင်ကြီးတွေ ထပ်ပြီးလာမယ်ဆိုရင် နောင် နှစ်မှာ အစာတတ်ပြီး သူတို့သေကြရပါလိမ့်မယ်တဲ့။ အဲဒီအတွက်ကြာင့် တန်ခိုး သလို ကြီးမားလှတဲ့ လူဖြူမှုဆိုးကြီးက ဒီဆင်ကြီးတွေကို ပစ်သတ်ပေးပါတဲ့။ ဒီလိုသတ်ဖို့ဟာ လူဖြူမှုဆိုးကြီးအတွက် မခဲယဉ်းပါဘူး။ အလွယ်ကလေး ဖစ်မှာ ပါတဲ့။ ပထမ ကျွောက သံပင်တစ်ပင်ပေါ်တက်နေပြီး အင်မတန်လသာတဲ့ လ ပြည့်နေ့သုတေသန ဆင်တွေလာတဲ့အခါ သေနတ်နဲ့ စကားပြောလိုက်ရုံပါပဲတဲ့။ အဲဒီလို သေနတ်နဲ့ စကားပြောလိုက်ရင် ဆင်တွေဟာ အတံးအရုံး သေပြီး သူတို့ရဲ့ ဒုက္ခ တစ်ခါတည်း ဌီမ်းသွားမှာပါပဲ လို့ ပြောတာကိုဗျား။ စကားများလိုက်တာက လည်း လွန်ရောဗျား။ ကိစ္စက တော်တော်ရယ်၊ သူ့စိတ်ထံရှုံးသွားတွေ ရွောက် ပြောတော့တာပဲ။

“ပထမတော့ ကျွောက ဟန်လုပ်ပြီး မူယာမှာယာတွေ များပြုလိုက်ရ သေးတယ်။ သူတို့ကို အကုအညီပေးဖို့ သဘောတူတာဟာ ကြီးကျော်တဲ့ လိုက်

၃၀ □ အရှင်နွေများ

လျော့မှုတြီးတစ်ခု ကျူပ်က လုပ်လိုက်တဲ့ဟန်ပေါ့ဖျား။ တကယ်တော့ ဒီအခွင့် အရေးချိုးကို ကျူပ်ကတောင် လိုက်ရှာနေရတာပါ။ အဘိုးကြီးကို ကျူပ်တောင်းဆို တဲ့အချက်ကတော့ ဒီကနေပြီး ၂ ရက်ခနီးလောက် ဝေးတဲ့ ဝမ်ဘီရဲ့ရွာ့ကို ဆက် သားလွှာတြီး မကြောခင် အချလေး ငါးရက်အတွင်း သူ့ကို ကျူပ်လာပြီး တွေ့ဆုံး နှုတ်ဆက်မယ့်အကြောင်း၊ ပြီးတော့ သူ့နယ်မြေထဲမှာ ကျူပ်ကို အမဲလိုက်ခွင့် ပေးဖို့အကြောင်း၊ နောက်ပြီးတော့ သူ့ကို ကျူပ်က လက်ဆောင်ပဏ္ဍာဆက်သ မယ့်အကြောင်း၊ သူ့ဆိမ္ဗာ အတော်များများရှိတဲ့ ဆင်စွဲယတွေကို ရောင်းဝယ်ချင် တဲ့အကြောင်းတွေကို အပြောလွှာတ်ပေးရမယ်ပေါ့။

“ဒီတော့ အဘိုးကြီးကလည်း အချက်တွေကို ချက်ချင်းပဲ ဆက်သားလွှာတြီး အပြောဆိုင်းပါ မယ်လို့ ကတိပြုတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကို ကြည့်ရတာက ကျူပ်လိုချင်တဲ့တောင်းဆိုချက်တွေကို ဝမ်ဘီက လက်မှ ခံပါမလားလို့ သံသယရှုနေပုံပဲ။ ဒါနဲ့ ကျူပ်လည်း အခုလက်ရှိရောက်နေတဲ့ စခန်းကို သိမ်းပြီး အဘိုးကြီးရဲ့ရွာ့ကို ပြောင်းလာနဲ့တယ်။ နေမဝင်ခင် တစ်နာရီလောက် အလိမှာ ရွာကို ကျူပ်တို့ ရောက်သွားကြတယ်။ အဲ ... ရွာကတော့ ဆယ်အိမ် လောက်ပဲ ရှိတဲ့ ရွာကလေးပေါ့။ ရွာကို ရွားတပ်နဲ့ကာထားတယ်။ ရွာကတောင် ကြားထဲမှာရှိလို့ တောင်ပေါ်ကနေပြီး စီးကျေနေတဲ့ ရွှေ့ချောင်းကလေးတစ်ချောင်းရှိ တယ်။ တောင်ကြားက တော့ထူထပ်ပေါ့ ရွာရှိ၊ အထက်ပိုင်းကတော့ ချုံနှုန်းပိတ် ပေါင်းတွေ မရှိဘူး။ ချောင်းရေဖြတ်ဆင်းတဲ့ တောင်စောင်းမှာ အသီးအနှံး စိုက်ထား တဲ့ စိုက်ခင်းတွေရှိတယ်။ အကျယ်အဝန်းကတော့ ဇာနှစ်ဆယ် အစိတ်လောက် ရှိမယ်လို့ ခန့်မှန်းရတယ်ပျုံ။ ရွာဘက်က စိုက်ခင်းတစ်ခုထဲမှာ တဲ့ကလေးတစ်လုံးကို တွေ့ရတယ်။ မှုလကတော့ ပြောင်းဖူးတွေ လျှောင်ထားဖို့ ယာတဲ့ကလေးလို့ ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ အချတော့ ဘာပစ္စည်းမှ မထားဘဲ အဘိုးကြီးရဲ့ ပထမမယား အဘွားကြီးတစ်ယောက်တည်း နေနေတယ်။

“ဖြစ်ပဲက ဒီလိုခင်ပျုံ။ ရွာသူ့ကြီးမှာက အသက်ငယ်ငယ်နဲ့ ပိုပြီး ချစ်စရာ ကောင်းတဲ့ မယားကလေးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ အဲဒီမယားကလေးလို့ သူ့ကြီးက ပထမ မယား အဘွားကြီးထက် သောအာဏာပို့ပေးထားတယ်။ အဲဒါကို အဘွားကြီးက မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ပြီး ရွာထဲမနေတော့ဘူးလို့ ပြောင်းခင်းတဲ့သွားနေ တာပဲ။ သူ့စိတ်ကြိုက်နဲ့မတွေ့လို့ အဲသလိုလိုပဲတာဟာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဒုက္ခပေးတာနဲ့အတူတူလို့ ဖြစ်သွားတယ်။

“အဘွားကြီးရဲ့ တဲ့ကလေးဖူးမှာ အာဖရိကလို ‘ဗာအိုဗက်’ လို့ အောင်မတန်ကြီးမှားတဲ့ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ရှိတယ်။ ပြောင်းခင်းတွေကြည့်လိုက် တော့ သူ့ကြီးပြောတာက မပိုပါဘူး။ ဆင်တွေဖူးကိုထားလို့ အတော်ကို ပျက်စီးနေ

တာ တွေ့ရတယ်။ ပြောင်းတွေဟာဆိုရင် တရာ့မှုညွှန်တောင်နေဖြူ ပြောင်းခင်းတစ်ဝက်နီးပါးလောက် ပျက်စီးနေတယ်။ ဆင်ကြီးတွေက သူတို့စားနိုင်သမျှ အဝစား သွားပြီး ကျို့စာတွေကို နင်းချေဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့တယ်။ ဆင်ခြေရာတွေကို သွားကြည့်တော့ ကျေပြုဖြင့် လန်းတောင်သွားသူ့ပြု။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ ဒီလောက် ကြီးတဲ့ ခြေရာကြီးတွေမျိုးကို ကျေပြုတစ်သက်နဲ့တစ်ကိုယ် မတွေ့ဖူးသူး။ တကယ့် ကို ကြီးတဲ့ ဆင်ခြေရာကြီးတွေပဲ့ပြု။ ဒီအထဲမှာ အထူးခြားဆုံးကတော့ ဆင်ကြီး တစ်ကောင်ရဲ့ ခြေရာပဲ့။ အဲဒီအကောင်ကြီးမှာက အစွယ်တစ်ချောင်းပဲရှိတယ် (‘တယ်’ဟု ခေါ်သော ဆင်မျို့) လို့ သူတို့က ပြောကြတယ်။ ပြောလို့ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆင်ခြေရာချက်ကြီးတွေထဲ ထိုင်ပြီး ရေချိုးရင်တောင် ရနိုင်ရဲ့။

“ဒါနဲ့ ကျေပ်လည်း အခြေအနေကို သုံးသပ်ကြည့်လိုက်တယ်။ ဒီနောက် လုပ်ရမယ့် အလုပ်ကတော့ အဲဒီဆင်တွေကို ပစ်ဖို့ အစီအစဉ် လုပ်ဖို့ပြုတော့တယ်။ သူတို့ရဲ့ ခြေရာကိုခံပြီး လိုက်ကြည့်တော့ တောင်ကြားရဲ့ အထက်ချုပ်တွေထဲ ရောက်အောင် ခြေရာတွေကို တွေ့ရတယ်လို့ပြောတယ်။ ဒီတော့ ကျေပ်ခန့်များတာ က ဒီကန္တော်လည်း သူတို့လာပြီး ကျေနဲ့သေးတဲ့ ပြောင်းတွေကို စားလိမ့်ညီး မယ်လို့ ခန့်များတယ်။ ဒီကန္တော်မှာ လက်လည်း သာမှာဖြစ်လို့ ညာက်ကလေး သုံးပြီး အလုပ်လုပ်လိုက်ရင်တော့ ကိုယ့်မှာ ဘေးအဆွဲရာယ်မဖြစ်နိုင်တဲ့ အနည်းဆုံး အကောင်ကြီးတစ်ကောင် ဒါမှမဟုတ်လည်း ဒီထက်ပိုပြီး ရနိုင်ကောင်းရဲ့လို့ ကျေပ် တွက်တယ်။ ဆင်ထိုးကြီးတွေရဲ့ တိုက်ရည်ခိုက်ရည်ကို ကျေပ် ကောင်းကောင်းသိ တယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ရဲ့ အစွမ်းအစကို ကောင်းကောင်းကြီး ရရှိကိုမှ ဖြစ်မယ်။ ဒါကို ထည့်မတွက်လို့ မရဘူး။

“ကျေပ်ရဲ့ အစီအစဉ်ကို ပြောရပြီးမယ်။ တောင်ကြားရဲ့ အထက်မှာက ကျေပ် စောဓာကပြောတဲ့ ‘ဗာအိုပက်’ လို့ ခေါ်တဲ့ အပင်ကြီးရှိတယ်။ ဒီအပင်ကြီး က ပြောင်းခင်းတွေကို မိုးနေသလိုပေါ့ခင်ဗျာ။ အပေါ်ကစီးပြီး ကောင်းကောင်းကြီး မြင်နိုင်တယ်။ ဒီအပင်ကြီးအပေါ် ကျေပ်တက်နေမယ်။ ဆင်တွေလာရင် သစ်ပင် ပေါ်ကနေ ပစ်မယ်။ ဒီအကြံ သူကြီးကို ပြောပြတော့ သူကြီးက သဘောကျပြီး ဝစ်းသာသွားတာပေါ့ဗျာ။ သူ့လူတွေဟာ ညာညာမှာ ကောင်းကောင်းအိပ်ရတော့ မယ်။ သစ်ပင်တက်မှာ တန်ခိုးသတိနဲ့ပြည့်စုတဲ့ လှမြှာမဆိုးကြီးက နတ်မင်းကြီးလို ထိုင်ပြီး သူ့ရွာရဲ့ ကောင်းကိုးကို စောင့်ရောက်ပေးမယ်ဆိုရင် ဘာကို ပြောက်ဖို့ ရှိသေးသလို့ သူကြီးက ပြောသွား။

“ဒီတော့ ကျေပ်က တစ်ချို့တစ်မောင်း ဟောက်လိုက်ပြန်တယ်။ ‘ဘာလဲ ဖူး၊ ကျေပ်ကတော့ လင်းတနာကြီးလို့ သစ်ပင်ပေါ်မှာ မအိပ်မနေ ခင်ဗျားတို့အကျိုး အတွက် စောင့်ရောက်ပေးနေရပြီး ခင်ဗျားတို့ကတော့ အေးအေးလူလူ အိပ်က

၃၂ □ အရှင်ချေမှုး

မယ်လဲ၊ ဟုတ်လား။ တယ်ကျေးဇူးသိတတ်တဲ့ လူတွေပါကလား၊ ဆိုပြီး ဘာလား ညာလားနဲ့ ကြိမ်းလိုက်တော့ အဘိုးကြီး တစ်ခါဝင်သွားပြန်ပါရော။ နောက်တော့ သူက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ ကျုပ်ပြောတာဟာ အခံရခက်ပေမဲ့လို့ မှန် ပါတယ်တဲ့။

“သို့သော် ကျုပ်ပြောသလိုပဲ ကျုပ်အပေါ် ယုံကြည်စိတ်ချမှု လုံးဝ ထားရိုကြပါတယ်။ အဲဒီနောကျတော့ ရွာထဲရှိ လူတွေအားလုံး ဟိုတဲ့ကလေးက အသွားကြီး အပါအဝင်ပဲ့။ ဆင်တွေရဲ့ ဘေးရှုန်ကရော ညာခါမှာ သွားလာ ကျက်စားတတ်တဲ့ သာရဲ့တိရှိချာန်တွေရဲ့ ဘေးကရော ကင်းဝေးပြီလို့ စိတ်ချ လက်ချ အိပ်ကြတာပေါ့ ဗျာ။

“ကျုပ်ကတော့ ရွာရဲ့အောက်ပိုင်းကျကျမှာ စခန်းချုပ်လိုက်တယ်။ သူကြီးဆီက သစ်သားယက်မကြီးတစ်ချောင်း တောင်းပြီး ဒီယက်မကြီးကို သစ်ပင်ကြီးကနေပြီး ဘေးကိုကားထွက်တဲ့ သစ်ကိုင်းကြီး၏ ခုပေါ်မှာ ကန်လန်ဖြတ်တင်ထားလိုက်တယ်။ ဒီသစ်ကိုင်း၏ ခုပေါ်မှာ မြေကြီးပေါ်ကနေ ပေအစိတ်လောက်မြင့်တယ်။ အဲဒီလိုတင်ထားတဲ့အတွက် ကျုပ်နဲ့လှုပ်စုံယောက် ခြေတွဲလဲချုပြီး ထိုင်ချင်ထိုင်နိုင်တယ်။ နောက်ပြီး သစ်ပင်ကိုမြှုပြုး လဲနေချင်နေနိုင်တယ်ပေါ့။ ဒါနဲ့ပြောရှုပြီးမယ်။ သူကြီးဆီကရာတဲ့ သစ်သားရောင်ကြီးက အဆွေးကြီးခင်ဗျာ။ အဲသလို ပြင်ဆင်ထားပြီးတဲ့နောက် ကျုပ်လည်း စခန်းပြန်ပြီး ညာစာစားတယ်။ လမထွက်ခင် နာရီဝက်လောက်အလို ည ၉ နာရီလောက်ကျတော့ ကျုပ်က ဂုံဘို့ကို ခေါ်လိုက်တယ်။ နှီးပေမဲ့ ဒီအကောင်က ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ အမဲပစ်လို့ပျော်ရွှေ့ရတာတွေကို တစ်နေ့လုံး တွေ့ခဲ့ရတဲ့ အီနေပြီ။ နောက်ထပ်မကြည့်ချင် မမြင်ချင်သလို အင်တင်တင် ဖြစ်နေတယ် ခင်ဗျာ။ နှီးပေမဲ့ သူက ဘယ်လိုပဲ မလိုက်ချင်ဘူး ပြောနေပေမဲ့ ကျုပ်ရဲ့ ရှစ်ဗို့သေနတ်ကြီးကို အတင်းသယ်ခိုင်းပြီး ကျုပ်ကတော့ ဒေသမ ၅၇၀ သေနတ်ကြီးကို ယူရဲ့တယ်။

“ဒီနောက် ကျုပ်တို့လည်း သစ်ပင်ကြီးဆီကို လာခဲ့ကြတယ်။ မောင်လိုက်တာမှ မည်းနေတာပဲဗျာ။ ဒါပေမဲ့ သစ်ပင်ကြီးတို့တော့ ရှာရလို့ တွေ့တာပေါ့ ဗျာ။ သစ်ပင်ပေါ် တက်တာတော့ ခဲ့ယဉ်းယဉ်း တက်ရတယ်ဆိုပါတော့။ ဒါနဲ့အပေါ်ရောက်တော့ ကျုပ်တို့ ထိုင်လိုက်ကြတယ် ခင်ဗျာ။ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ ကလေးနှစ်ယောက်ဟာ သူတို့နဲ့စာရင် အင်မတန်ကြီးမြင့်တဲ့ ပျော်ပြားကြီးပေါ်တက်ထိုင်နေသလိုပေါ့ ဗျာ။ ဒါနဲ့ ကျုပ်တို့နှစ်ယောက်သား ထိုင်ပြီး စောင့်နေကြတယ်။ ဒီတော့ ကျုပ်လည်း ဟိုကြံ့သတ္တဝါကြီးကို သွားသတိရပြီး အေးတံ့သောက်ချင်ပေမယ့်လို့ မသောက်ရဲဘူး ခင်ဗျာ။ နောက်ပြီးတော့လည်း ကျုပ်တို့ကို ဆင်တွေလာနေမယ်ဆိုရင်လည်း သူတို့ အနဲ့ရသွားမှာ စိုးရသေးတယ်။

ဒါနဲ့ ဆေးတံ့မသောက်ဘဲ အတော်ကြာနေရတော့ ကျုပ်မှာ ပျင်းခြောက်ခြောက် ကြီးလိုလို ပင်ပန်းသလိုလိုကြီး ဖြစ်နေတာပေါ့။ ဒီတော့ ကျုပ် ဘာလုပ်ရသလဲဆို ရင် အဌားမြတ်ကြီး ပြိုမြတ်နေတာကိုပဲ စဉ်းစားပြီး တွေးနေမိတယ်။

“နောက်ဆုံးကျေတော့ လထွက်လာပါလေရော၊ လလည်း ထွက်လာရော လေကလည်းတို့ကိုလာတယ်ခင်ဗျာ။ လေနဲ့အတူ တူးတူးဆန်းဆန်း အသံ တွေးလည်း ကြားလာရတယ်။ တော်ကြီးတွေ၊ လွင်ပြင်ကြီးတွေဟာ လရောင် အောက်မှာ ဒီကမ္မာလောက်ကြီးတစ်ခုလုံးကို သူတို့ချည်းခုပ်စုံနေသလို မားမား မတ်မတ် ရပ်တည်နေတာ ဖြင့်ရတော့ အိပ်မက်ကမ္မာထဲ ရောက်နေသလိုတောင် စိတ်ထဲမှာ ထင်မိတယ်ဗျာ။ အိပ်မောကျေနေတဲ့ ကျုပ်တို့၏ ကမ္မာမဟုတ်ဘဲ၊ ကျုပ် တို့ မသိနိုင် မဖြင့်နိုင်တဲ့ အင်မတန် အေးချုံးသာယာတဲ့ တွေးကမ္မာတစ်ခုခုရဲ့ သလွှာန်ဟာ ဒီမှာလာပြီး အရိပ်သွယ် ထင်ဟန်နေသလားလို့တောင် ထင်ရ တယ်။ ကျုပ် ထိုင်နေတဲ့ သစ်တုံးဟာ မာကြာလှပါကလား ဆိုတာကိုသာ သတိရပြီး မနေရင်တော့ အင်မတန်လှပတဲ့ ဒီရှုမျှုပ်ခင်းကို ကြည့်ပြီး စိတ်ကျးယဉ် နေမိမှာ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ နေရာကလည်း စိစစ်နေပြန်၊ သစ်ပင်ကြီးရဲ့ တစ်ဝက် အမြှင့်လောက်မှုရှိတဲ့ မာကြာ ကြမ်းတမ်းတဲ့ သစ်တုံးကြီးပေါ်မှာလည်း ထိုင်နေ ရပြန်ဆိုတော့၊ စိတ်ကျးရေယဉ်ကြောမှာ ကြောကြော မျောမနေနိုင်ဘူးဆိုတာ ကျုပ် လောင်းရှုတယ်ဗျာ။ ဒီတော့ ကျုပ်လည်း အင်မတန် သာယာတဲ့ ညာတစ်ညာပါ လားဆိုတာ သတိထားလိုက်မိပြီး ဆင်တွေဆီကို အာရုံးပြောင်းပစ်လိုက်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်တစ်နာရီလောက်အထိ အာရုံးစုံကို နေတာတောင် ဘာဆင်မှ ပေါ် မလာဘူး ခင်ဗျာ။

“ဒါနဲ့ စောင့်ရတာလည်း ဦးငွေ့လာ၊ ဆင်တွေ မလာတာကြောင့် လည်း စိတ်က ခပ်ပျက်ပျက် ဖြစ်လာတော့ တစ်ခါတစ်ခါ ငိုက်သွားမိတာပေါ့ ဗျာ။ နှိုပ်မဲ့ မကြာခင်ပဲ ဖျော်ခနဲ့ လန့်နိုင်လာတယ်။ ဂိုဘိုကလည်း ကျုပ် အနားမှာ ထိုင်လျှက်ပဲ။ အနားမှာ ဆိုပေမဲ့ ကပ်ကပ်ကြီးတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ်ဗျာ။ ဒီလို့ဗျာ ... လူဖြောက လူမည်းရဲ့ အနဲ့ကို မခံနိုင်ဘူး။ လူမည်းကလည်း လူဖြောရဲ့ အနဲ့ကို မခံနိုင်ဘူး။ လူဖြောက လူမည်းရဲ့အနဲ့ကို မသတိသလို လူမည်းကလည်း ထိနည်း လည်းကောင်းပဲ။ ဒါကြောင့် သူနဲ့ကျုပ် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ထိုင်နေကြရတယ်။ အဲသလို ထိုင်နေကြရင်း ဂိုဘိုဟာ သူ့လက်ညီးနဲ့ လက်မကို ဖျော်ခနဲ့ အသာမွတ် ပြီး လက်ဖျောက်တီးနေသလိုကို ကြားရတယ်၊ တိုင်းရင်းသား မှဆိုပဲဖြစ်စေ၊ အထင်း သမားပဲဖြစ်စေ တစ်ခုတစ်ခု သူတို့ကြားရတယ်။ မြင့်ရတယ်ဆိုရင် ဒီလိုပဲ လုပ် တတ်တယ်ဆိုတာ ကျုပ်သိတယ်။ ဒါနဲ့ သူ့မျက်နှာကို ကျုပ်က ကြည့်လိုက်တဲ့ အပါ ပြောင်းခင်းစိမ်းစိမ်းရဲ့ ဟိုဘာက်မှာ ရှိတဲ့ မှုန်မွားမွားမြင်နေရတဲ့ ချံပုပ်အခွန်း

၃၄ □ အရှင်နွေများ

ဘက်ဆီကို သူစိုက်ပြီး ကြည့်နေတာ ထွေ့ရတယ်။ ဒါနဲ့ ကျူးလည်း အဲဒီနေရာကို ရှုံးစိုက်ကြည့်လိုက်တယ်။ နားလည်း ထောင်ကြည့်လိုက်တယ်။

“မကြာခင်မှာပဲ အသံတစ်သံ ကြားလာရတယ်ဗျာ။ အသံက ခပ်ညှင်း ပြည့်သဲ့ ဖြစ်ပေမဲ့ သေသေချာချာ ကြားရတာတော့အမှန်ပဲ။ ဘာသံနဲ့တူ သလဲဆိုရင် ဟိုလူးကြီးတစ်ကောင်ဟာ သူ့လက်ကြီးတွေကို ဆန်ပြီး ပြောင်းနှံ တွေကို သူ့နောက်ဘက်ကို ဖို့ပြီး ဖယ်ရှားနေတဲ့ အသံမျိုးပဲ။ ဒီနောက် အသံ ပျောက်သွားတယ်။ အသံလည်း ပျောက်သွားရော ဘာတွေ့ လိုက်သလဲဆိုရင် တကဗ္ဗား တစ်သံက်နဲ့တစ်ကိုယ် တစ်ခါမှ မပြုင်ဖူးဘူး။ နောင်လည်း ဖြင့်ဖူးဖို့ ခဲယဉ်းတဲ့ ဆင်ကြီးတစ်ကောင်ကို ထွေ့ရသူဗျာ။ ကြီးမားလိုက်တဲ့ဖြစ်ခြင်း၊ ခုံညား လိုက်တဲ့ ဖြစ်ခြင်း ... မပြောပါနဲ့တော့ဗျာ။ ‘ဘုရား ... ဘုရား’ လို့တောင် စိတ်ထဲ က ရေရှုတ်လိုက်မိတယ်။ အင်မတန် ကြီးမားတဲ့ ဆင်ကြီးပဲ။ နောက်ပြီး အစွယ်က တော့ တစ်ချောင်းတည်းဗျာ။ သူရဲ့တစ်ခုတည်းသော အစွယ်ကြီးကို လရောင်က ထိုးထားတော့ ဖြူဖွေးပြီး ပြောင်လက်နေတာပဲ။ တဗြားအစွယ်တစ်ချောင်းတော့ မရှိဘူး။ အကောင်ကြီးဟာ ပြောင်းပင်တွေ ကြားထဲရပ်နေပြီး အင်မတန် ကြီးတဲ့ သူ့နားရွက်ကြီးတွေကို တဖုပ်ဖျပ်ခတ်ရင်းက လေထဲမှာ အနဲ့ခံနေပုံရတယ်။ ကျူးလည်း သူ့လွှဲချေမကိုယ်ထည်ကြီးကို တအဲ့တာသု ကြည့်နေမိတယ်။ သူ့အစွယ်ကြီးဟာ အချိန်ဘယ်လောက် စီးမလ ဆိုတာကိုလည်း စိတ်ကူးနဲ့ မှန်းဆတွက် ချက်နေမိတယ်။ ဒီအစွယ်ကြီးဟာ မကြာခင် ငါ့ပိုင်တဲ့ အစွယ်ကြီး ဖြစ်လာရမယ် ဆိုတာကို တွေးနေတဲ့ ပြန်းဆို ဒုတိယဆင်ကြီးတစ်ကောင် ရောက်လာပြီး သူ့အနားမှာ လာရပ်သူဗျာ။ ဒုတိယ အကောင်က ပထမ အကောင်လောက် မမြင့်ပေ့စုံပဲ ပထမ အကောင်တက်တောင် ကိုယ်ပုံးကြီးသေးတယ်။ သူ့အစွယ် ဂ ချောင်းဟာ ပထမတန်းစား ဖြစ်တယ်ဆိုတာ လရောင်မှာ အထင်းသား မြင်နေရ လို့သိရတယ်။ နောက်တစ်ခက်လောက်ကြာပြန်တော့ တတိယ အကောင်ကြီးတစ်ကောင် ရောက်လာပြန်တယ်။ ဒီအကောင်က တဗြား ဂ ကောင်ထက် နိမ့်ပေ မယ့်လို့ နံပါတ် ဂ အကောင်ထက် ပခုံးပိုမြင့်တယ်။ ဒီအကောင်ကြီးတွေရဲ့ အလျား၊ အနဲ့၊ အမြင့်တွေကို နောက်တော့မှ သေသေချာချာ တိုင်းကြည့်လို သိရတယ်။ သူတို့အထဲက အငယ်ဆုံး အကောင်ဟာ ၁၂ ပေ တစ်လက်မခွဲ ပခုံး အမြင့်ရှိတယ်ဆိုရင် သူတို့ရဲ့ အလုံးအထည်ပမာဏ ဘယ်လောက်ရှိတယ် ဆိုတာ ခန့်မှန်းနိုင်ကြမှာပေါ့။ ဆင်သုံးကောင်ဟာ ဘေးချင်းယဉ်တန်းစီးလိုက်ကြပြီး ခက်လောက် ပြုမြင်မြင်ကလေး ရပ်ကြည့်နေကြတယ်။ အစွယ်တစ်ချောင်းနဲ့ အကောင်ကြီးက သူ့ဘယ်ဘက် နံဘေးမှာ ရှိတဲ့ အကောင်ကြီးကို သူ့နှာမောင်းကြီးနဲ့ ပွတ်သီးမွတ်သတ် လုပ်ပေးနေတာ မြင်ရတယ်။

“ဒီနောက် သူတို့စားကြပါလေရောဖျား၊ ပြောင်းဖွေ့ကို ချို့ချိုးပြီး ပါးစပ်ထဲကို ထည့်ရင်း ညာဘက် ပံုယွန်းယွန်းဆီးကို သူတို့လာနေကြတယ်။ တစ်ချိန်လုံး သူတို့ဟာ ကျေပွဲနဲ့ ကိုက် ၁၀၀ ကျော်လောက် အထေးမှာ ရှိနေကြတယ်။ (ဤမြှေအကွာအဝေးရှိသည်ကို သိမြို့မှာ အခြားကြောင့် မဟုတ်၊ သစ်ပင် မှ နောက် အရပ်ရှစ်မျက်နှာသို့ လျောက်ကာ မည်သည့်နေရာအထိ ခြေလှမ်းဘယ် နှစ်လမ်းရှိသည်ကို ကြိုတင်မှတ်သားထားသဖြင့် သိမြင်းဖြစ်၏။) ဒီအကွာအဝေး ကနေပြီး ဒီလောက် လရောင်နဲ့ ဆင်တွေကို မပစ်သင့် သေးသူးလို့ ကျေပ်ယူဆတယ်။ အကောင်ကြီးက လခြမ်းပုံသဏ္ဌာန် အနေအထားနဲ့ တရွေ့ရွှေ့ စားသောက်လာလိုက်ကြတာ တဖြည့်ဖြည့် အဘွားကြီး အပိုနေတဲ့ တနားကိုတောင်ရောက်လာကြပြီ။

“တဖြည့်ဖြည့် သူတို့စားနေကြတာဟာ တစ်နာရီ၊ တစ်နာရီခွဲ လောက်ကြာသွားတော့ ကျေပ်လည်း စိတ်ထဲမှာ မရှိုးမရွှေ့ ဖြစ်လာတယ်။ စိတ်ကလည်း ဂနာမလိုပ်တော့ဘူးလေး။ စောင့်ရတာ ဒီလောက်ကြာတော့ မစောင့်ချင်တော့ဘူး။ သစ်ပင်ပေါ်က ဆင်းပြီး သူတို့ကို လရောင်အောက်မှာ လိုက်ပစ်ဖို့ တောင် စိတ်ကူးမိသေးတယ်။ နှီးပေမဲ့ လေဟာပြင်ထဲမှာ ဒီလို မိုက်ရူးရလုပ်ရတယ်ဆိုတာ စိတ်မနဲ့တဲ့ လူတစ်ယောက်သာ လုပ်တဲ့ အလုပ်မျိုးကိုပျော်။ ဒါမျိုးတောင် လုပ်ဖို့ ကျေပ် စိတ်ကူးတယ်ဆိုတော့ ကျေပ်ရဲ့ စိတ်အခြားနေ ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲဆိုတာ ခင်ဗျား ခန့်မှန်း ကြည့်နိုင်ပါတယ်။ စောင့်မျှော်နေတတဲ့ လူဆီ နောက်ဆုံးဘယ်အရာမျိုးမဆုံး ရောက်လာတတ်တယ်ဆိုတာ တစ်ခါတစ်ခါလည်း မစောင့်မမျှော်တတ်တဲ့သူ့သီကိုလည်းပဲ ရောက်လာတတ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ပျော်... ဆင်ကြီးတစ်ကောင်ဟာ ကျေပ်ဘက်ဆီးကို လာနေပါလေရော။

“ဒီအကောင်ကြီးတွေ တစ်ဝကြီးစားပြီးတဲ့ နောက် တဲ့ ကေလေးရဲ့ ဘယ်ဘက်ကိုက် ၇၀ လောက်မှာ ဘေးချင်းယူဉ်ရပ်နေကြပြန်တယ်ပျော်။ သူတို့ ရပ်နေတဲ့ နေရာက ပြောင်းခင်းတွေ အစွန်လောက်ဆီမှာပဲ ကျေပ်ဆီကနေပြီးတော့ ရဲ့ ကိုက်လောက် ဓားမယ်ထင်တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ အစွယ်တစ်ရောင်းနဲ့ အကြီးဆုံးဟာ နှပ်ည့်သလို နှာမောင်းကြီးနဲ့ တရောက်ကိုက်လိုလို ခလောက်သံလိုလို လုပ်ပြီး အဘွားကြီး အပိုနေတဲ့ တဲ့ဆီကို တန်းတန်းမတ်မတ်ကြီး သွားပါလေရော ဒီတော့ ကျေပ်လည်း ရှိုင်ဖယ်ကို အသုတေသနပြင်လိုက်ပြီး လကို မော်ကြည့်လိုက်တယ်။ အဲဒီလို မော်ကြည့်လိုက်တော့ အခြားနေရာ မကြာခင် ရှုပ်ရှုပ်တွေးတွေး ဖြစ်လာတော့မယ်ဆိုတာ သိလိုက်ရတယ် ခင်ဗျား။ လအွှေ့ကြေားအတူ လေဟာလည်း တိုက်လာတယ်လို့ စောစောက ကျေပ်ပြောခဲ့ပြီ မဟုတ်လား။ လေကတိမ်သား တိမ်တိုက်တွေ့ကို သယ်ဆောင်လာတာပေါ့ပျော်။ တိမ်တိုက်ခပ်ပါးပါး

၃၆ □ ဒရန်ချေမှုး

ကလေးတွေ ဖုံးသွားတဲ့အခါ လင့် အလင်းရောင်ဟာ ခပ်မှေးမူး ခပ်မိန့်မိန့်
ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ လုံးလုံးကြီး မှာ်င်ကျသွားတာ မဟုတ်ဘူး။

“အခါ တိမ်တိုက်ပါးပါးကလေးတွေ ဖြစ်သွားပြီးတဲ့နောက် တိမ်တိုက်
မည်းမည်း၌။ ဪ ခုဟာ တရဲ့ရွှေ လာနေတာ တွေ့ရတယ်။ ပထမတိမ်တိုက်က
တော့ သေးပြီး အလျားရည်တယ်။ ဒီနောက်ကဟာကတော့ ကြီးပြီး ကျယ်ပြန့်
တယ်။ တိမ်တိုက် ဪ ခုကို ဆက်ကြည့်တဲ့အခါ အရှုပ်စုပေါ်လာသူဗျာ။ ဘာရှုပ်
လဲဆိုတော့ အရှုံးပေါ် အရှုပ်စုပေါ်နေတဲ့ ရှည်လျားတဲ့မြင်းတစ်ကောင်က ကုန်တင်
လှည်းကို ခွဲလာနေတဲ့ ရှင်ပုံပဲ့။ ဖြစ်ပုံက ဆင်ကြီးဟာ ကျူပ်ဆီကနေပြီး ဤ
ကိုက်လောက်ကွာတဲ့ နေရာလည်း ရောကရော ရွှေလျားလာတဲ့ မြင်းနဲ့
တူတဲ့ တိမ်တိုက်ဟာ လကို ဖုံးသွားပါလေရောဗျာ။ ဒီတော့ မှာ်င်ကျသွားပြီး
ကျူပ်လည်း ဆင်ကို မပစ်စိုင်တော့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျူပ်နေတဲ့ အလင်းရောင်ကလေး
ကြောင့် ကြီးမားတဲ့သလ္လာန်ကြီးဟာ တဲ့ဆီကို တရဲ့ရွှေ သွားနေတယ်ဆိုတာ
တော့ မြင်ရတယ်။ နောက်တော့ လုံးဝ ဘာမှ မြှင့်ရတော့သလို ဖြစ်သွားပြီး
ကျူပ်မှားလည်း နားကိုပဲ အားကိုးရတော့တယ်။ ဆင်ကြီးဟာ သူ့နာမောင်းနဲ့
တဲ့အမိုးကို စမ်းနေသံလိုလို ကြားလိုက်ရပြီး လုံးဝ တိတ်ဆီတ်သွားတော့
တယ်ခင်ဗျာ။

“ဒါနဲ့ ခဏအကြာမှာ တိမ်တိုက်ဟာ လကို ကျော်ပြီးသွားတော့ ဆင်
ကြီးရဲ့ သလ္လာန်ကို မြင်ရပိုန်တယ်။ အကောင်ကြီးရဲ့ ခေါင်းဟာ တဲ့အမိုးပေါ်မှာ
မိုးနေတယ်ခင်ဗျာ။ နိုပ်မဲ့ သူ့နာမောင်းကိုတော့ မြှင့်ရဘူး။ မြှင့်ရဆုံး နာမောင်း
က တဲ့တဲ့ရောက်နေတာကိုး၊ နာမောင်းကို ခေါင်းမိုးကြားထဲက နေပြီး အထကို
သွားလိုက်တာနဲ့ တူပါတယ်။ တဲ့ထဲမှာ ပြောင်းတွေ လျှောင်ထားတာက ရှိနေ
တော့ ပြောင်းနဲ့ရလို နာမောင်းကို ထိုးသွင်းပြီး ရာနေတာနဲ့တူပါခဲ့။ ဒီအချိန်မှာ
အလင်းရောင်ကလည်း ပေါ်လာနေတော့ ရိုင်ဖယ်ကို အသင့်ပြင်လိုက်ရပိုန်တယ်။
ဟော ... နောက်တော့များ ပြုန်းဆုံး နားစုံပါးပါး အော်သံကြီးတစ်သံ ထွက်လာ
တော့တယ်။ ဒီအော်သံကြီးနဲ့အတူ ဆင်နာမောင်းကြီးဟာ တဲ့အမိုးပေါ် ပြန်ထွက်
လာပြီး နာမောင်းနဲ့ ရှစ်ပတ်ပါလာတာကတော့ တခြားဟုတ်ပါရိုးလား ခင်ဗျာ
... တဲ့ထဲမှာ အပ်နေတဲ့ အဘွားကြီးခင်ဗျာ။ တဲ့ခေါင်းမိုးပေါ်ကဲနေပြီး အဘွား
ကြီးဟာ အပ်ဖျားမှာ ထိုးထားတဲ့ ခရာစင်လိမ်ပန်းကလေးလို ပါလာတော့တယ်
ခင်ဗျာ။ ခြေကားယား လက်ကားယားနဲ့ စောင်ကြီးကလည်း သူ့အပေါ်မှာ ခြို့
လျက်သားပါလာတယ် ခင်ဗျာ။

မေဝါဒကလ္းစား □ ၃၇

“အဲဒီလို တဲ့ခေါင်မိုးပေါ်ကလည်း ထွက်လာရော တကဗာလည်း အရှတ်နှင့် ဖြစ်သွားအောင် အော်တော့တာပါပဲ ခင်ဗျာ။ ဒီအချိန်မှာ အကြောက် တကဗာ အကြောက်ဆုံး ဖြစ်နေတာ အဘွားကြီးလား၊ ဒါမှမဟုတ် ကျေပ်ပလား၊ ဆင်ကြီးပဲလားဆိုတာကိုတော့ ကျေပ် အတာတ်မပြောနိုင်ဘူး။ နိုးပေ့ ဘယ်သူပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဆင်ကြီးကတော့ အတော့ကို လန်းသွားပုံရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူရှာနေတာက ပြောင်း၊ မတော်တဆ တွေ့ပြီးပါလာတာက အဘွားကြီး၊ ဒီတော့ ဆင်ကြီးဟာ လန့်မသွားဘဲ ဘယ်ခံနိုင်မလဲ။ ဆင်ကြီးဟာ တစ်ချက်အော်လိုက် ပြီး အဘွားကြီးကို တစ်ခါတည်း နာမောင်ကြီးနဲ့ ထိကရိုးပင်တွေပေါ် လွင့်ပစ် လိုက်တော့တာပါပဲခင်ဗျာ။ အဘွားကြီးလည်း သစ်ပင်ပေါ် တွယ်ကပ်နေပြီး တက တည်း ငယ်သံပါအောင် အော်နေပါလေရော၊ ဘာပြောကောင်းမလဲ ဆင်ကြီးဟာ အမြီးကို ထောင်၊ နားရှုက်ကြီးတွေကို စတ်ပြီး ပြီးဖို့ ကြံ့လိုက် ပေါ်ပဲ။

“ဒီအချိန်မှာ ကျေပ်က ဆင်ကြီးရဲ့ ပခုံးဆီချိန်ပြီး မောင်းကို ဆွဲလိုက် တယ်။ ‘ခိုင်း’ ခနဲ့ မြည်သွားတဲ့ သေနတ်သံဟာ တိတ်ဆိတ်နေတဲ့ တော့တောင် တွေမှာ ပုံတင်ကို ထပ်သွားတာပဲထို့၊ အကောင်ကြီး ပုံလျက်သားကျွေားတာကို မြင်လိုက်ရတယ်။ ဟော ... နောက်တော့ဗျာ ဖြစ်ပုံများ မပြောချင်တော့ပါဘူး။ ကျေပ်ရဲ့ လေးလဲတဲ့ ရိုင်ဖယ်ကြီးရဲ့ တွေန်းကုန်အားကြောင့်လား။ ဒါမှမဟုတ် ငါ့ကိုသား ဂို့ဘို့က ကြောက်စိတ်နဲ့ ထိုင်လျက်သား ဖင်ဆောင့်လိုက်လို့လား၊ ဒါမှမဟုတ်ဘဲ အကြောင်းနှစ်ခုစလုံးကြောင့်ပဲလား၊ မတော်တဆပဲလား မပော တတ်ပါဘူး။ ဆွေးနေတဲ့ သစ်လုံးကြီးဟာ ပြောင်းခနဲ့ ကျိုးကျွေားတော့တာပဲ ပျို့။ အဲဒီလို သစ်လုံးကြီး ကျိုးသွားတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နိုင် ကျေပ်လည်း ဘုတ်ခနဲ့ အောက်ကိုကျွေားတာပေါ့။ သစ်ပင်ကြီးရဲ့ ခြေရှင်းနား ဖင်ထိုင်လျက်ကျွေား သူ့။ မမြနဲ့ဆောင့်မိတဲ့အရှင့်က ပြင်းလိုက်တာ မပြောပါနဲ့တော့၊ ရှိုးမှုသွားတွေ အာခေါင်ကနေ လွင့်ထွက်ကုန်သလား အောက်မွေ့လိုက်ရတယ်။ စက္န်းအနည်း ငယ်လောက် ယောင်တောင်တောင် ဖြစ်သွားသေးတယ်။ နိုးပေ့ အကျွောင်းလို့ ဘာမှ ထို့ကိုဒဏ်ရာရခြင်းတော့ မရှိလိုက်ပါဘူး။

“ဒီအတောအတွင်း ဘသားချောဆင်ကြီးက ကြောက်အားလန့်အားနဲ့ လွှတ်ပြီး အော်ပါလေရော့ပျို့။ သူ့ အော်သံကြောင့် တြေားဆင်နှစ်ကောင်က တဟုန်ထိုးလာပါလေရော့။ ဒါနဲ့ ကျေပ်ရိုင်ဖယ်ကို စမ်းကြည့်တော့ မတွေ့တော့ဘူး။ နောက်တော့မှ သေနတ်ကို သစ်ပင်ခွဲကြားမှာ တင်ထားခဲ့တာ သတိရ တယ်။ သစ်ပင်ခွဲကြားမှာ ကျို့နေရစ်ခဲ့မှာပဲ။ ဒီတော့ ကျေပ်ဟာ အင်မကန် ခိုးဝါး တဲ့အခြေအနေ ရောက်နေတာပေါ့။ သစ်ပင်ပေါ် ပြန်တက်ဖို့ကလည်း မရဲ့တော့ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ တစ်ကိုယ်လုံး တုန်တုန်ရို့ဖြစ်နေတဲ့အခါ သစ်ပင်ပေါ်

၃၈ □ အရှင်ချေမှား

တက်ဗို့ ခက်တယ် မဟုတ်လား။ နေဘက်ပြီး ဆင်တွေကလည်း ကျူပ်ကို မြင်သွား ဦးမယ်။ ဂို့ဘို့ဆိတဲ့ အကောင်ကတော့ သစ်ကိုင်းတစ်ခုမှာ တွယ်နေ့လေရဲ့။ တဗြား သေနတ်တစ်လက်က သူ့သီမှာ၊ နေဘက်ပြီး သူက အမြင့်ကြီးမှာ ရှိနေတယ်လေ။ အကာအကွယ်ဆုံးတာကလည်း အနီးအနားမှာ မရှိလေတော့ ကျူပ်မှာ ပြေးဖို့ရာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

“အဲဒီလို အကျဉ်းအကြပ်ထဲ ရောက်နေတဲ့ အမြေအနေမှာ ကျူပ် လုပ် နိုင်တာ တစ်ခုတည်းရှိတော့တယ်။ ဒါက ဘာလဲဆုံးတော့ သစ်ပင်ကြော်၊ ပင်စည် ကို ဖြည့်းညွှုးနိုင်သမျှ ဖြည့်းညွှုးစွာ လှည့်ပတ်နေရပြီး မျက်လုံးတစ်ဘက်က ဆင်တွေကို ကြည့်ရင်း ဂို့ဘို့ကိုလည်း သေနတ်ကိုပျော်ပြီး အာက်ဆင်းခဲ့ဖို့ ခင်တိုး တိုး လုမ်းပြောရတယ်။ အဲဒီလို ပြောပြီး အမြေအနေ ဘယ်လို့ဖြစ်လာမလဲဆုံးတာ ရင်ထဲမှာ တထိတ်ထိတ်နဲ့ အကဲခတ်နေရသူဗျာ။ ဆင်တွေက ကျူပ်ကို မမြင်ဘူးဆို ရင်တော့ ကျူပ်အနဲ့ကို သူတို့ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို ကျူပ်က လေရဲ့ အထက်လေညာမှာ ရှိနေတာကိုး။ ဆင်တွေဟာ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုး ကမူးရှားထိုး ဖြစ်နေကြလို့ ကံအားလျော့စွာပဲ ကျူပ်ကို မမြင်ကြဘူးဗျား။ ဂို့ဘို့ဆိတဲ့အကောင် ကလည်း သစ်ပင်ပေါ်မှာပဲ သူ့အတွက် လုခြေမြှုရှိတယ် အောက်မေ့ထင်ပါရဲ့။ ကျူပ်ပြောတာကို မကြားချင်ယောင် ဆောင်နေသူဗျာ။

“နေဘက်တော့ သူက ဘာပြောသလဲဆိုရင် ကျူပ်ပြောတာကို မကြားလို ပါတဲ့။ ကျူပ်ကတော့ သူပြောတာ မယုံပါဘူး။ ဒီအကောင်ဟာ လသာသာ လဟာပြင်ထဲမှာ ဆင်ပစ်တာကို သဘောကျတဲ့ တကယ့်မှုဆိုးကောင်းတစ် ယောက်မှ မဟုတ်ဘဲ။ ကျူပ် ဘယ်ယုံနိုင်မှာလဲဗျာ။ ဒါနဲ့ ကျူပ်လည်း သစ်ပင်ရဲ့ နေဘက်မှာ စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြစ်နေတယ်။ လက်ထဲမှာကလည်း ဘာလက် နိုက်မှ မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့လည်းဗျား ... စိတ်ဝင်စားစရာတော့ အတော်အကောင်းသား ဘာကြောင့်ဆို ထူးချွေးတဲ့ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို မြင်နေရလို့ပဲ ငင်ဗျာ။

“တဗြားဆင်ကြီးနှစ်ကောင် ရောက်လာတော့ ချက်ချင်းအော်တာ ရပ် သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခပ်တိုးတိုး ခပ်သဲ့သဲ့ ညည်းနေတုန်းပဲ။ နေဘက်ပြီးတော့ သွေးတွေ ပန်းထွက်နေတဲ့ သူ့ပခုံးက ဒဏ်ရာကို အသာကလေး ထိပြလိုက် တယ်။ တဗြားနှစ်ကောင်က သူပြတာကို နားလည်တယ့်နဲ့တူတယ်။ သူတို့က ဘာလုပ်ကြသလဲဆုံးတော့ လဲနေတဲ့ ဆင်ကြီးရဲ့ ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်ဆီမှာ ဟိုအကောင်နှစ်ကောင်က ဒုံးထောက်လိုက်ကြတယ်။ ဒုံးထောက်လိုက်ပြီး သူတို့ရဲ့ နာမောင်းတွေ အစွယ်တွေကို လဲနေတဲ့ ဆင်ကြီးရဲ့ ဂိုယ်အောက်ကို သွင်းလိုက်ကြတယ်။ ဒီတော့ ဒဏ်ရာရနေတဲ့ ဆင်ကြီးဟာ သူ့အဖော်နှစ်ကောင်ရဲ့ အကူအညီနဲ့ အားစိုက်ပြီး ထလိုက်တယ်။ မတ်တတ်ရပ်သွားနိုင်တာပေါ့ဗျာ။

နိုင်္ခာက် သူ့အဖော် ဆင်နစ်ကောင်က သူ့ကို ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်က ညျှပ်ပြီး ရွာဘက်ဆီကို တစ်လျမ်းချင်း တွဲခေါ်သွားကြတယ်။ သူတို့ကို ကြည့်ရတာ တကယ့်ကို သနားစရာပါပဲဗျာ။ ကျူပ်ဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုတောင် ‘ငါဟာ လူ ဆိုးလူမှုကိုကြိုးတစ်ယောက်ပါကလား’ လို့ အောက်မှုလိုက်မိသေးတယ်များလို့။

“ဒါနဲ့ သိပ်မကြောပါဘူး။ ဒေါ်ရာရာသွားတဲ့ ဆင်ကြီးဟာ အတော် ကလေး လျောက်နိုင်ပြနိုင် ဖြစ်သွားတဲ့အခါ ဆင်သုံးကောင်ဟာ အပြီးကလေး ထွက်သွားကြတာကို ပြင်လိုက်ရတယ်။ ဒီအချိန်လောက်မှာ ဒုတိယတိမ်တိုက်က လမင်းကြီးကို ဖုံးသွားတဲ့အတွက် သူတို့ကို မျက်စွဲနဲ့ လိုက်ကြည့်လို့ မြှင့်ရ တော့ဘူး၊ ပျောက်သွားကြဖြို့။ ဒါက ကျူပ်မျက်စွဲနဲ့ ပြင်လိုက်ရသွား ပြောပြ နေတာ။ ဒါနဲ့ ကျူပ်နားနဲ့ ကြားတာကို ပြောပြရှိုးမယ်။ တိမ်တိုက်ကြီး လကို ဖုံးသွားတော့ ဆင်သုံးကောင်ဟာ ရွာဘက်ဆီကို တည့်တည့်ကြီး သွားနေတယ်။ ဒါက ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လမ်းက ရှင်းလည်းရှင်း လွယ်လည်းလွယ်လိုပဲ။ နိုင်္ခာက် မောင်ထဲမှာ သူတို့ မသွားတတ်သလို ဖြစ်သွားသနဲ့ တူပဲရဲ့။ ရွာစည်း ရှိုးကို ရောက်တော့ ဘေးကို ကျွေးမသွားတော့ဘဲ စည်းရှိုးကို တည့်တည့်ကြီး တိုးဝင်သွားကြပါ လေရော်ပဲ။”

“နောက် ဘယ်လို ဖြစ်ကျန်သလဲဆိုတော့ ရွာစည်းရှိုးကို အတင်းတိုးဝင် သွားပြီးတဲ့နောက် ‘စည်းရှိုးကို ဖျက်ဝင်ခဲ့ပြီးတဲ့နောက်မှတော့ မထူးဘူး။ ရွာတို့ပါ တို့ဖျက်မဟု’ လို့ စိတ်ကူးပေါက်သလားမဆုံးနိုင်ဘူး။ ပျေားအံပုံစံလို ဆောက် ထားတဲ့ တဲ့တစ်လုံးကို မြေလှန်ပစ်လိုက်ကြတယ်။ ရွာကို ကျူပ်ရောက်သွားတဲ့ အချိန်မှာ ရွာထဲကလူတွေဟာ ပျေားအံကို တုတ်နဲ့ထိုးသလို ရွှံစွဲစံ ဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်။ မြေလှန်ခဲ့ရတဲ့အပြင် တာခြား တဲ့နစ်လုံးကိုလည်း ပြားသွားအောင် ဆင်တွေက နှင့် ချေပစ်ခဲ့တယ်။ တတိယတဲ့ကိုတော့ ဘေးက အကာတွေ ဘာ တွေ စုတ်ပြတ်ကုန်အောင် လုပ်သွားတယ်။ ထူးဆန်းတာတစ်ခုက လူတစ် ယောက်မှ ထိနိုက်ခြင်း မရှိတောဲ့။ လူတော်တော်များများမှတော့ ဆင်တွေ အနှင့် မခံရဘဲ သိသီးကလေး လွှတ်သွားကြတယ်။”

“ရွာကို ကျူပ် ရောက်သွားတော့ ရွာသူကြီး အဘိုးကြီးဟာ ပျက်စီးသွား တဲ့ တဲ့တွေရောမှာ ကင်းကိုက်ခံရသလို ဆွေးဆွေးခဲ့နေတာကို တွေ့ရသူဗျာ။”

“ဘာဖြစ်သလဲလို့ ကျူပ်ကမေးတော့ တကတော်း အဘိုးကြီးကြီးက ကျူပ် ကို ရော်တဲ့ဆိုပါလေရော်ပဲ။” ကျူပ်ကို ‘လူလိမ်၊ လူညာ၊ လူကောက်’ တဲ့ ကံကြော်ကောင်ကို ခေါ်လာတဲ့အကောင်တဲ့။ ဆင်တွေကို အပြတ်ရှင်းပေးမယ်လို ပထမကတိပေးပြီး အခုတော့ ဆင်တွေက သူ့ကို နှင့်သတ်အောင် လုပ်သလေး ဘာလေးနဲ့ပေါ့လေ။”

၄၀ □ အရှန်ရွှေများ

“သူရေရှုတ်တာကို ကြားလိုက်ရတော့ သစ်ပင်ပေါ်က ကျေတဲ့အတွက် ကိုယ်လက်နာကျင်ကိုက်ခဲ့နေရတဲ့အထဲ ကျျပ်လည်း ထောင်းခနဲ့ ဒေါသထွက်သွားတယ်။ ဒါနဲ့ကျျပ်က အဘိုးကြီးဆီ ပြေးသွားပြီး သူနားရွက်ကိုဖွဲ့ သူ့တဲ့တဲ့ ပေါက်နဲ့ သူ့ခေါင်းကို တာနိုင်းခိုင်း မြည်အောင် ဆောင့်ပစ်လိုက်မိတယ်။ ဆင်တွေ ကြောင့် သူ့တဲ့လည်း ပျက်စီးသွားတယ်။ တဲ့ခါးပေါက်ပဲ ကျွန်းသွား။”

“ဒီနောက် ကျျပ်က –

‘ငင်ဗျားဟာ အင်မတန် ယုတေသနတဲ့ အဘိုးကြီး၊ အင်မတန် ညစ် ကျော်ကျယ်နိုင်တဲ့ အဘိုးကြီး၊ ဘာမဟုတ်ညာမဟုတ် သာမင်ညားညား ဒေါသတွေ တွေ့ရှုနဲ့ ငင်ဗျားက ဒီလောက် ညည်းညားနေတယ် ... ဟုတ်လား။ ကျျပ်ကို ငင်ဗျားပေးလိုက်တဲ့ သစ်ဆေးသစ်ပျုပ်ကြီးပြောင့် ကျျပ်မှာ သစ်ပင် ပေါ်ကျျပ်ပြီး ကံကောင်းလို့ ဆင်တွေ အနင်းမခံရတာ။ (အဲဒီလို ပြောရင်း ဒေါသထွက်ထွက်နဲ့ သူနှုန်းကို ခိုင်းခိုင်းခဲ့ နှစ်ခါးသုံးခါ ဆက်ဆက် ဆောင့်လိုက်တယ်) ငင်ဗျားမိန်းမ အဘွားကြီးကို ဆင်တစ်ကောင်က တဲထဲက ဆွဲပြီး ထုတ်လိုက်တယ် သိလား။ ခရာတစ်ကောင်ကို အခွဲထဲက အတင်းဆွဲထုတ် သလိုပဲ။ ဒီနောက် ဆင်ကြီးက သစ်ပင်ပေါ် ပစ်တစ်လိုက်တယ် သိလား။

“အဲဒီလိုပြောရင်း ကျျပ်က ခိုင်းခဲ့ တစ်ချက်ထပ်ပြီး ဆောင့်လိုက် ပြန်တယ်။ ဒီတော့မှ အဘိုးကြီးက –

“ချမှတ်သွေးပါ ဆရာကြီးရယ်။ ချမှတ်သွေးပါလို့ တောင်းပန်တယ်။ သူ ပြောစိဆိမိတာ မှားမှန်းသိပါပြီတဲ့။

“အင်း ... ငင်ဗျားကြီး မှားမှန်းသိရင် တော်ပြီ”

“ချမှတ်သွေးပါ ဆရာကြီးရယ်။ သစ်လုံးကြီးက အကောင်းထင်ပြီး ပေးလိုက်မိတာပါတဲ့။ ဒီနောက် ဘာပြောသလဲဆိုတော့ သူ့မယားအဘွားကြီး သေပြီလားတဲ့။ အဘွားကြီး သေပြီဆိုရင်တော့ တစ်ခါဖြင့် နေရာကျျပ်လို့ ပြောပြီး အဘိုးကြီးလည်း သူ့လက်နှစ်ဘက်ကို ရှိနိုးတဲ့ အနေအထားနဲ့ လတိန်ထိန်သာ နေတဲ့ ကောင်းကင်ကို မေ့ကြည့်ပြီး ဘုရား တရား အောက်မေ့နေသလို လုပ်နေတယ် ငင်ဗျား။

“ကျျပ်လည်း ဆွဲထားတဲ့ သူနားရွက်ကို လွှတ်လိုက်ပြီး ဟက်ဟက် ပက်ပက်ရှယ်လိုက်မိတာပေါ့ဗျာ။ သူ့ကို ပျော်အောင် လုပ်တဲ့ မယားကြီးလား၊ ဒါမှမဟုတ် စိတ်ခုကွဲပေးတဲ့ မယားကြီးလားတော့ မသိပါဘူးဗျာ။ ဒီမယားကြီး သေတာကို သူတော်တပြီး ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ခုတောင်းနေပုံကို မြင်လိုက်ရ တော့ အင်မတန် ရယ်စရာကောင်းတာပေါ့ဗျာ၊ တကယ်ပါပဲ။

‘မသေဘူးဖူ ... မသေဘူး။ အင်မတန် မတရားနိုင်တဲ့ အဘိုးကြီး၊ ဒီမိန်းမကြီးဟာ ဆူးပင်ပေါ် ရောက်သွားပြီး အော်ရင်း ဟစ်ရင်း ကျွန်ရစ်ခဲ့သွား။ အဲဒီဆူးပင်ပေါ်ကို ဆင်ကြီးက ပစ်တင်လိုက်တာ’လို့ ကျုပ်က ပြောလိုက်တော့ သူက ဘာပြောသလဲ သိလား။

“အမယ်လေး ... နွားဟာ ဝန်ဆဲဖို့ ကျောက်ကုန်းမှာဘို့ပါရသလို၊ သူအော်လို့ ဟစ်လို့ မောသွားရင်တော့ ဆင်းလာမှာပဲ” လို့ပြောပြီး ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ် သက်လို့ နောက်ထပ် သူဘာမှ မပြောတော့ဘူးဖူ။ တင့်င့်၊ တောက်နေတဲ့ မီးခဲတွေကိုပဲ ပါးစပ်နဲ့ မှတ်နေတော့တယ်။

“သူပြောတဲ့အတိုင်းပဲ ဟုတ်တာပဲပူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ကျုပ်တို့ ပြောနေပြီးနောက် င့်-ငဲ့ မိနစ်လောက်လည်း ကြောရော၊ အဘွားကြီးလည်း ရောက် လာပါလေရောဗျာ။ သူ့ကိုယ်ပေါ်မှာ ဆူးခြစ်မိတဲ့ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်ကလေးတွေက လွှဲလို့ ဘာမှ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မဖြစ်ပါဘူး။

“ဒီနောက် ကျုပ်လည်း ကျုပ်ရဲ့စခန်းဆီကို ပြန်လာခဲ့တယ်။ ကံအား လျှော့စွာပဲ ကျုပ်စခန်းကိုတော့ ဆင်တွေက ဖြောမသွားပါဘူး။ စခန်းကိုလည်း ရောက်ရော ကျုပ်လည်း စောင်ခြုံပြီး အိပ်လိုက်တော့တာပဲ။

“ဒါကတော့ ဆင်သုံးကောင်နဲ့ ကျုပ်နဲ့ ပထမအချို့တွေ့တဲ့ အခန်းပါပဲ”

၅

ဆင်သုံးကောင်နင့် နှောက်ဆုံးအချို့တွေ့ခြင်း

“ဒါနဲ့ နောက်တစ်နေ့မန်က်ကျတော့ မန်က်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အဖြစ် အပျက်တွေကို သတိရရင်း အိပ်ရာက နိုးလာတယ်။ အသက်နဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဖြနေတာဟာ ဘုရားသခင်ရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးပြောင့်ပဲဆိုပြီး ဘုရားသခင်ကို ကျေးဇူးတင်မိတယ်။ မနေ့က အဖြစ်အပျက်တွေကတော့ အင်မတန် စိတ်ရှုပ်စရာ၊ စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေပေါ်ဖျား။ ကြွေရော၊ ကွဲရော၊ ဆင်ကိုရော ရင်ဆိုင်လိုက်ရတော့ လူလည်း အတော်မောသွားပြီး စိတ်ပျက်စရာကောင်းတဲ့နဲ့ လို ကျူးပါ ပြောတာပါ။ အဲဒီဟာတွေကို စဉ်းစားပြီးတဲ့နောက ကျူးပဲ့၊ အာရုံဟာ ပြောင်းသွားပြီး အင်မတန်လုပတဲ့ ဆင်စွယ်ကြီးတွေကို စိတ်ထဲက သွားပြီး သတိရလိုက်မိတယ်။ အဲဒီလို သတိရမိတော့ မန်က်စောစောစီးစီးကြီးမှာပဲ ကျူးပါ ဟာပည့်တော် ၁၀ ပါးကို ချိုးဖောက်မိတယ်ဖျား။

“ဖြစ်တာက ဒီလိုဗျာ ... ကျူးပဲ့၊ အိမ်နီးနားချင်း ပိုင်တဲ့ ဆင်စွယ်ကို လိုချင်တပ်မက်မိတဲ့စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အိမ်နီးနားချင်းဆုံးတာက ဆင်ကြီးရယ်လော်။ ဆင်ကြီးရှိရှုအရပ်ကို ကျူးအရောက်လာတော့ တရားဝင်အားဖြင့် သူက ကျူးပဲ့၊ အိမ်နီးနားချင်းဖြစ်နေတာပေါ့။ နောက်ပြီး မနေ့သာကတော့ သူက ကျူးပါအနားကို ကျူးပါ အလိုဂိုတာထက်ပိုပြီး နိုးနီးကပ်ကပ် ရောက်လာပြန်တယ်။ ဒီတော့ သာပြီး ဒီအိမ်နီးနားချင်း ဖြစ်လာတာပေါ့။ ဒီတော့ ကိုယ့်အိမ်နီးနားချင်းရဲ့ ပစ္စည်းကို လိုချင်တပ်မက်တယ်ဆိုလိုရှိရင် ဘာလုပ်ရမလဲ။ တရားသဘောအရ နည်းလမ်းမကျော်းဘဲဆိုဆို၊ အကောင်းဆုံးနည်းကတော့ သူ့အိမ်ထဲကိုဝင်၊ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ ပစ္စည်းကို အတင်းအဓမ္မယူ၊ ဒါပဲရှုတယ် မဟုတ်လား။ ကျူးမှာက ရှစ်ပို့သေနတ်ကြီးကို ပြန်ပြီးရထားပြီး ဒါပဲနဲ့ အိမ်နီးနားချင်း ကိုရွှေဆင်ကြီးက လက်ချဉ်းမဟုတ်ဘူးဖျား။ သူ့မှာလည်း လက်နက်ရှိတယ်လေ။ သူ့အစွယ်ကြီး

လုံ။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်လက်နက်၊ သူ့လက်နက် အပြီးငြှုံးပြီး၊ သူသေသေ ရှိယ်သော ကျွေရဖို့၊ ကျုပ်လည်း အသင့်ပြင်ဆင်လိုက်တယ်။ ကျုပ်ရဲ တပည့်ကျော် တွေကိုခေါ်ပြီး ဆင်တွေနောက်ကို ကျုပ်လိုက်တော့မယ်။ လိုအပ်ရင် ကမ္ဘာအဆုံး ထိအောင် လိုက်မယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ကျုပ်ပြောတာ သူတို့ကြားကြတော့ သူတို့ကြောက်သွားပုံရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်ကို သူတို့အာခံပြီး မပြောရကြပါဘူး။ အာခံတဲ့ ဂို့ဘို့ဆိုတဲ့အကောင်ကို အသေသတ်ပစ်မယ်လို့ ကျုပ်က အတည်ပေါက် လုပ်ပြလိုက်တဲ့ အချိန်ကစပြီး၊ ဒီကောင်တွေဟာ အင်မတန် ကျွေးနံပြီး ကျုပ်ကို ရှိသေးလေးစားလာကြတယ်။

“ဒီနောက် ရွာသူကြီး အသိုးကြီးဆီကို နှုတ်ဆက်ဖို့သွားတော့ ... လား လား ... အသိုးကြီးဟာ သူ့ရွာထဲက အပျက်အစီးတွေကို ကြည့်လိုက်၊ နောက်ပြီး သူ့မယားငယ်ကလေးရဲ့ အကူအညီနဲ့ ပြောင်းရိုက်ပေါင်မှာ အိပ်တဲ့ သဝန်ကြောင် အသွားကြီးကို ရိုက်လိုက်နဲ့ လုပ်နေတာကို တွေ့ရသူဗျာ။ ဒီအသွားကြီးကြောင့် သူ့မှာ ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ရောက်ရာတယ်လို့ ပြောလိုက်သေးတယ် ခင်ဗျာ။

“ဒါတော့ ကျုပ်လည်း အသိုးကြီးရဲ့ အိမ်တွင်းရေးကိစ္စတွေကို သူတို့ ဘာသာ ဖြေရှင်းစေပြီး၊ ကျုပ်ဆောင်ရွက် အကူအညီပေးခဲ့ရတဲ့ အလုပ်အတွက် ရွာက ကျုပ်ကို ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပေးရမယ်လို့ ကျုပ်က တောင်းဆိုလိုက်တယ်။ ဒီနောက် ကျုပ်လည်း သူတို့ကို ေားရန်ကင်းအောင် ဆူမွန်တောင်းပြီး ထွက်လာ ခဲ့တယ်။ သူတို့ကိစ္စ သူတို့ ဘယ်လိုဖြေရှင်းကြတယ်ဆိုတာတော့ ကျုပ်မသိဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို အဲဒီနောကစပြီး သူတို့ကို နောက်ထပ် မတွေ့ရတော့ဘူးဟု့။

“ရွာက ထွက်လာလို့ ကျုပ်လည်း ဆင်ကြီးသုံးကောင်ရဲ့ ခြေရာကို ခံလိုက်လာခဲ့တယ်။ မြစ်ကမ်းစပ် နှီးနှံတွေ ထူထပ်တဲ့ နေရာအထိ၊ ရွာအောက် ပိုင်းကနေပြီး ဥပုံမှန်လောက်လျောက်လာခဲ့တဲ့ လမ်းကြောင်းတစ်လျောက် မြေဟာ ကျောက်ထူထပ်တယ်။ နောက်ပြီး ဟိုနေရာတစ်စု ဒီနေရာတစ်စု ချုံနယ်ပိုက်ပေါင်း တွေ့လည်း ရှုတယ်။ မန်က်မိုးလင်းချိန်က မိုးကလည်း ရွာထားပြီး ကျောက်တဲ့ ကျောက်ခဲ့တွေကလည်း ထူထပ်တော့ ခြေရာခံဖို့ဟာ မလွယ်လှဘူး။ ဒါကို သွားတဲ့ ဆင်ကြီးက သွားအတော်ပဲ ထွက်နေတယ်ဆိုတာတော့ ဟုတ်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ သစ်ရွက်တွေ ဖြေကြတွေပေါ်မှာ ကျေနေတဲ့ သွားစက်တွေက မိုးရေတဲ့ ပါ သွားပြီလေ။ နောက်ပြီး မြေက မာလည်းမာ၊ ကြမ်းလည်းကြမ်းတော့ ခြေရာက ကောင်းကောင်း ထင်မကျိန်ရစ်ခဲ့ဘူးပေါ့၊ နှီးပေမဲ့ ကျုပ်တို့ကတော့ ရှုံးကို လိုက်မြှုပ်နှံနေရတာပါပဲ။ တစ်ခါတလေ သစ်ရွက်အစအနမှား ကျိန်ရစ်မလားလို့ ရှာ ကြည့်နေရတာနဲ့ အချိန်ကုန်ပြီး ကျုပ်တို့ ခရီးကတော့ နောင့်နေးသပေါ့များစိတ် ထင်သလောက် မမြန်လှဘူး။ ဒါနဲ့ ဒ်ရှုံးရာရတဲ့ တိရဇ္ဇာန်ရဲ့ အနာကနေကျတဲ့

၄၄ □ အရှင်ရွှေများ

သွေးဟာ သစ်ရွက်တွေအောက် ပြက်ပင်ခြေရင်းတွေအောက် ကပ်ဖြီးနေတတ်တယ်။ ရွာတဲ့မိုးက သိပ်ပြီး မကြီးဘူး။ မထန်ဘူးခိုရင် အောက်ပိုင်းမှာ ကပ်နတဲ့ သွေးတွေဟာ မိုးရေထပါ မသွားဘူး။ ချိန်းအိုင်စပ်အထိ ရောက်ဖို့ ကျေပ်တို့ တစ်နာရီကျော်ကျော်လောက် သွားရ တယ်။

“ဒါနဲ့ ဟိုနေရာရောက်သွားတော့ ကျေပ်တို့ရဲ့ လုပ်ငန်းဟာ အတော်ကလေး လွယ်သွားသူဗျာ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် မြေက ပျောတော့ ဆင်ကြီးတွေ ဟာ ဘယ်လမ်းကို သွားနေတယ်။ ဘယ်ဘက်ကို လိုက်တယ်ဆိုတာတွေ အထင်းသားလိုလို ပေါ်နေလို့ ခြေရာခံဖို့ အထောက်အကူ အများကြီး ရတာပေါ်ဘူး။ ချိန်းထူထပ်တဲ့ နေရာတွေကို ကျေပ်တို့ဖြတ်သွားကြတဲ့အခါ ဖြစ်ကို ဖြတ်ပြီး နောက်ဆုံး ကူးနိုင်တဲ့နေရာကို ရောက်သွားတယ်။ ချိန်းထဲက တစ်နေရာမှာတော့ ဒဏ်ရာရသွားတဲ့ ဆင်ကြီးဝပ်သွားတဲ့နေရာကို သွားတွေ့ရတယ်။ ဒီလိုနဲ့ တူပါတယ်။ အကောင်ကြီးဟာ ဒဏ်ရာကနာလာတော့ သက်သာရာရကြောင်း မေပေါ်ကို ခဏလှုချုပြီး အနားယူတာနဲ့ တူသူဗျာ။ နောက်ပြီး အဲဒီနေရာမှာပဲ သွားရှိတဲ့ သူ့အဖော်ကြီးနှစ်ကောင်က သူ့ကိုပြန်ပြီးထနိုင်အောင် ဖေးမကူညီတဲ့ အထောက်အထား ခြေရာလက်ရာတွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ ဒီနောက် ကျေပ်တို့ လည်း ဖြစ်ကိုဖြတ်ကူးပြီး ဟိုဘက်ကေးကို ရောက်သွားတော့ ခြေရာခံပြီး လိုက်ကြပြန်တယ်။ သူ့တို့ရဲ့ခြေရာတွေကို အတော်လှမ်းတဲ့ စိမ့်မြေတဲ့အထိ လိုက်လို့ရ တယ်။ မြစ်ရဲ့ဒီဘက်မှာ မိုးမရွာတဲ့အတွက် ဆင်ကြီးရဲ့ ဒဏ်ရာကကျေတဲ့ သွေးစက်တွေကို မျက်ခြည်မပြတ်ဆိုသလို တွေ့ရပါတယ်။

“အဲဒီနောက်နေးလုံး ကျေပ်တို့လည်း ဆင်တွေနောက်ကို လိုက်ကြတယ် မျှ။ တစ်ခါတစ်ခါ လွင်ပြင်တွေကို ဖြတ်ပြီး တစ်ခါတစ်ခါလည်း ချိန်ယိုပိတ်ပေါင်း တွေ့ကိုကျော်ပြီး သွားကြရတယ်။ ဆင်ကြီးတွေဟာ ဘယ်နေရာမှ မရပ်မနားဘဲ သွားကြပုံပဲ။ အဲဒီလို သွားရင်းကနေပြီး ဒဏ်ရာနဲ့ ဆင်ကြီးဟာ အတော်ကလေး သက်သာသွားပုံရတာကို ကျေပ်သတိထားမိသူဗျာ။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ သိရသလဲဆို တော့ သူ့ခြေရာဟာ မြေပေါ်မှာ ပိုပြီးထင်ရှားလာတယ်။ ကျေပ်တို့ကောင်းကောင်း မြင်နိုင်လာတယ်။ ခြေကုပိုပြီး မြေမြေလာတဲ့သဘောပေါ့။ နောက်ပြီးတော့ သူ့အဖော်နှစ်ကောင်ကလည်း သူ့ကို ဖေးမ၊ မတွေ့တော့ဘဲ တစ်ကောင်တည်းလွတ် အသွားခိုင်းတာကို တွေ့ရလိုပဲ။ ဒါနဲ့ ညနေစောင်းရောက်တော့ ကျေပ်တို့လည်း အဲဒီနေရာမှာ ဘဂဲ့မိုင် ခရီးလာခဲ့ရလို့ အတော်ပဲ မောပန်းနေကြပြီ။ ဒါကြောင့် ကျေပ်တို့ အဲဒီနေရာမှာ စခန်းချုပ်လိုက်ကြရတယ်။

“နောက်တစ်နဲ့ အရှင်တော်ကိုချိန်ရောက်တော့ ကျေပ်တို့လည်း အိပ်ရာကထဲပြီး အလင်းရောင်ပေါ်လာတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် သူတို့ရဲ့ ခြေရာခံပြီး လိုက်ကြ

ပြန်တယ်။ ၅ နာရီခြဲလေဘာကျတော့ ဆင်တွေ အစာစာပြု၏ အပိုမြတ်တဲ့အရာ ကို ရောက်သွားရော့ပြီ။ ပတ်ဝန်းကျင် ချုံနှစ်ပိတ်ပေါင်းတွေရဲ့ အမြေအနေကို အကဲခတ်လိုက်တဲ့အခါ အဖော်ဆင်ကြီးနှစ်ကောင်က တစ်ဝတ်ပြ စားက သောက်ကြီး ဒေါ်ရာနဲ့ ဆင်ကတော့ ဘာကိုမှ မစားဘူးဆိုတာ သိရတယ်။ ဒီအကောင်ကြီးက ညာတုန်းက သစ်ပင်ခပ်ကြီးကြီးကိုနှစ်ပြီး အပ်သနဲ့ တူပါတယ်။ သူနှစ်တဲ့ သစ်ပင်ကြီးဟာ တည့်တည့်ကြီး မနေဘဲ ယိုင်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ ပြီးတော့ ဒီအကောင်ကြီးတွေဟာ ဒီနေရာက ထွက်သွားကြတယ်ဆိုတာ မကြာ သေးဘူးနဲ့တူတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ဟာ ကျပ်တို့ရဲ့ ရှေ့အဝေးကြီးရောက်ဦးမယ် မဟုတ်ဘူး။ ဘာ့ကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒေါ်ရာရသွားတဲ့ ဆင်ကြီးဟာ အပ်ပြီး အထမှာ သူ့တစ်ကိုယ်လုံး နာကျင်တောင့်တင်းနေရမယ်။ ဒါကြောင့်မှာ သူတို့ဟာ ပထမ မိုင်နည်းနည်းလောက်တော့ သူ့အဖော်တွေက သူ့ကို တွဲခေါ်သွားက ရမယ်။

“ဆင်ဆိုတဲ့ သူတွေပါတွေဟာ ဖြည့်းဖြည့်းသွားကြတာတောင် ခရီး အတော်ပေါ်ကိုအောင် သွားနိုင်ကြသူ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ချုံနှစ်ပိတ်ပေါင်း တွေဟာ လူတွေအတွက် အနောင့်အယုက် အဟန်အတားဖြစ်ပြီး ခရီးကို နောင့် နေးပေမယ်လို့ သူတို့အတွက်ကတော့ ဘာအနောင့်အယုက်မှ မဖြစ်ဘူး မဟုတ် လား။ သူတို့ဟာ ဘယ်ဘက်ကို ချိုးသွားပြီး အခုအခါမှာဆိုရင် လမြစ်းပုံ သူတွေဘ့်စီပြီး သွားနေကြတယ်။ သူတို့မျက်နှာမှုပြီးသွားတာကတော့ တောင်ကြီးဘက်ဆီကိုပဲ့၊ ရည်ရွယ်ချက်ဘတော့ မြစ်ကြီးရဲ့ တော်တော်ဝေးတဲ့နေရာမှာ ရှိတဲ့ မူလ သူတို့ကျက်စားရာနယ်မြေကို ပြန်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ တူပါပဲ့။”

“ကျော်တို့မှာ ဘာမ မတတ်နိုင်ဘူး။ သူတို့သွားရာ နောက်ကိုပဲ လိုက် ဖို့ရှိတော့တယ်လေ။ ဒါကြောင့် ကျပ်တို့လည်း ကြိုးစားပြီး လိုက်ရတာပေါ့ပြာ။ နေကလလည်း အင်မတန်ပူတယ်။ ဒါပေမဲ့ တွေ့ချင်တဲ့ ဇော်နဲ့လုံး မမောနိုင် မပန်နိုင် လိုက်ကြတာပဲ။ လမ်းတစ်လျော်ကိုမှာ တဗြားတော်တိရူးရွှေ့နှင့်ကောင်တွေ အတော်များများ တွေ့ရတယ်။ ဒါတင် ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ တဗြားဆင်တွေရဲ့ ခြေရာတွေကိုတောင် တွေ့ရသေးတယ်။ ကျပ်တပည့်တွေက အော်လို့ နောက်တွေ တဲ့ ဆင်တွေရဲ့ နောက်ကို လိုက်ဖို့တောင် အကြံးပေးသေးတယ်။ နှီးပေမဲ့ ကျပ် မလိုက်ဘူး။ ပထမဆင်ကြီးတွေရဲ့ ရောမအစွယ်ကြီးတွေသာ ကျပ်စိတ်ထဲ မှာခွဲပြီး လို့ချင်နေတာကလား။”

“ဒါနဲ့ ညာနေတောင်းလောက်ကျတော့ ကျပ်တို့လိုက်နေတဲ့ အကောင်ကြီးတွေနားကို ကျပ်တို့ရောက်သွားတယ်။ သူတို့နဲ့ ဘယ်လောက်ဝေးတော့သလဲ ဆိုရင် မိုင်တစ်မတ်လောက်ပဲရှိတော့မယ်လို့ ခန်းမှုန်းရတယ်။ ဒါပေမဲ့ လမ်းက

၄၆ □ အရှင်ရွှေများ

ချုံစယ်ပိတ်ပေါင်းတွေ သိပ်တူလို ရှေ့ကို ဘာမှ ကောင်းကောင်းမဖြင့်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျပ်လည်း ကိုယ့်ကုသိုလ်ကဲကို စိတ်ထဲမှာ မချင့်မရဖြစ်ပြီး အဲဒီ ရောက်တဲ့နေရာမှာပဲ စခန်းမချချင်ဘဲနဲ့ စခန်းချလိုက်ကြရတယ်။ ဒါနဲ့ ဉာဏ်တဲ့ လကေလေး ထွက်လာပြီး မကြာသေးဘူး၊ ကျုပ်က ဆေးဘဲခဲ့နေရင်း ဆင်အော် သံကြီးတစ်သံကို ကြားလိုက်ရာတယ်။ ဇက္ခာ တစ်ခုချကို လန်းပြီးအော်တာ ဖြစ်ရ မယ်။ သူအော်တာက ကိုက် ၃၀၀ ထက် ပိုမာဝေးတဲ့ နေရာဆီကပဲလို ခန့်မှန်းမိ သဗျာ။ ကျုပ်မှာ အင်မတန်မှ ပင်ပန်းနေပေါ့ ပင်ပန်းတဲ့စိတ်ကို သိချင်တဲ့အောက ဖုံးလွှမ်းသွားပြီး အပ်ပျော်နေတဲ့ ကျုပ်တပည့်တွေကို ဘာမှမပြောခဲ့ဘဲ ကျုပ်ရဲ့ ရှစ်ဦးကြီးနဲ့ ကျည်ဆံနည်းနည်းပါးပါးယူပြီး အသံကြားရာဆီကို မှန်းပြီး ထွက်လာခဲ့တယ်။ တစ်နေကုနဲ့ ကျုပ်တို့လိုက်လာတဲ့လမ်းဟာလည်း ဆင်ကြီးအော်သံလာရာဆီကို တည့်တည့်ကြီး သွားနေတဲ့ လမ်းဖြစ်တာ တွေ့နေရတယ်ခင်ဗျာ။ လမ်းက ကျိုးပေမယ်လို အသွားအလာများတဲ့ လက္ခဏာနဲ့ ဖြူးနေတာပဲ။ လရောင်ကလည်း တည့်တည့်မတ်မတ်ကြီး လမ်းပေါ်ကို ကျေနေတယ်။

ကိုက် ၂၀၀ လောက်အထိ ကျုပ်ဟာ လမ်းအတိုင်း ချောင်းပြီးလာခဲ့တယ်။ ကိုက် ၂၀၀ လောက်ရောက်တော့ အင်မတန်သာယာလှပတဲ့ ကွင်းပြင် ကွက်လပ်တစ်ခုထဲ ရောက်သွားတယ် ခင်ဗျာ။ ကွင်းပြင်အကျယ်ကတော့ ကိုက် ၁၀၀ သို့မဟုတ် ၁၀၀ ကျော်ကျော်လောက် ကျယ်ပါလိမ့်မယ်။ ကွင်းထဲမှာတော့ မြက်ရှည်ကြီးတွေရှည်။ ဟိုတစ်ပင်ခီတစ်ပင် ပါက်နေတဲ့ သစ်ပင်ထိပ်ပြားပြားကြီး တွေရှယ် တွေ့ရတယ်။ နှစ်ပရီစွေးများစွာ ရထားတဲ့ ကျုပ်ရဲ့ အတွေ့အကြံအရ ကောင်းကောင်းသတိထားရမယ်ဆိုတာ သိတဲ့အတိုင်း ကွင်းပြင်ထဲကို မဝင်ခင် ကျုပ်လည်း ခဏလောက် အရိပ်အခြော့ကို အကဲခတ်နေလိုက်တယ်။ အသလို အကဲခတ်လိုက်တော့ ဆင်ကြီးဘာကြောင့်အော်ရတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းကို သွားပြီး တွေ့တယ်လေ။ ဒါက ဘာလဲဆိုတော့ ကွင်းပြင်ရဲ့အလယ်မှာ လည်ဆံနဲ့ ခြေသံကြီးတစ်ကောင် ရပ်နေတာကြောင့်ကိုး။ ခြေသံကြီးဟာ ဤမြိုင်မြိုင်ကလေး ရပ်နေပြီး ပေါ်သဲသဲညည်းနေတယ်။ သူ့အမြိုးကြီးကိုလည်း ဟိုဘာက်ဒီဘက်ယမ်းနေတယ်။

“မကြာခင် သူ့ဒီဘက်နဲ့ဘေးက ကိုက် ၄၀ လောက်အကွာမှာရှိတဲ့ မြက်တွေဟာ လိုင်းထသလို ထသွားတာတွေ့လိုက်ရတယ်။ နောက်တော့ ခြေသံမကြီးတစ်ကောင် မြက်တော်ထဲက လွှားခနဲ့ လွှားခနဲ့ ခန်ထွက်လာပြီး ခြေသံထိုးကြီးရှိတဲ့နေရာကို သွားတော့တာပဲ။ ရောက်သွားတော့ ခြေသံမကြီးက ရုတ်တရက် ရပ်လိုက်တယ်။ ဒီနောက် သူ့ခေါင်းနဲ့ အထိုးကြီးရဲ့ ပရီးကို ပွတ်သီးပွတ်သံလုပ်တဲ့ လုပ်တော့တာပဲ။ ဒီနောက်တော့ နှစ်ကောင်စလုံး ပေါ်ကျယ်ကျယ် ညည်း

မေဝါဒကလ္းစား □ ၄၃

လိုက်ကြတာကိုဗျာ။ ဆိတ်ဖြစ်နေတဲ့နေရာမှာ သူတို့ညည်းသံပာ ဘယ်လောက်
တောင် ကျယ်သလဲဆိုရင် ကိုက် ၂၀၀၊ သို့မဟုတ် ကိုက် ၂၀၀ ကျော် နေရာက
တောင် ကောင်းကောင်းကြားနိုင်လိမ့်မယ် ထင်တယ်။

“ဒါနဲ့ ခဏကြာတော့ ကျော်လည်း ဘာလုပ်ရမှန်း မသိအောင် ချီတုံး
ချုတ်ဖြစ်နေတုန်းမှာပဲ သူတို့ဟာ ကျော်ရဲ့အနဲ့ကို ရလိုပဲလား၊ ဒါမှမဟုတ်လည်း
မတ်တတ်ရပ်နေရတာ ြိုးငွေးလာလိုပဲလား မပြောတတ်ပါဘူး။ နှစ်ကောင်သား
ဟာ အစာရာဖို့လားမသိ ထွက်သွားကြပါလေရော။ စိတ်တူသောကူတိုင်ပင်
ထားကြတဲ့အတိုင်းပါပဲဗျာ။ နှစ်ကောင်သား ထွားခနဲ့ ထွားခနဲ့ ခုန်ပေါက်သွား
လိုက်ကြတာ မကြာခင်ပဲ တောကြီးရဲ့ လက်ဝဲဘက်ကို ဝင်ြိုး ပျောက်ကွယ်သွား
ကြတယ်။ တွေားခြေသံတို့ ကျားတို့များ ရှိုးမလားလို့ ကျော် အတော်ကြာစောင့်
ကြည့်နေပါသေးတယ်။ နှဲပေမဲ့ တစ်ကောင်တစ်ြိုးမှ မတွေ့ရပါဘူး။ ဓကနဲ့
ဆင်တွေဟာ ဟိုခြေသံကြီးတွေကို လုန်ြိုး ပြီးကြော်လို့ ကျော်ထင်တယ်။ ဒီတော့
ကျော်ထွက်လာခဲ့ရတာ အချဉ်းနှီးပြစ်သွားပြီးပဲ့ပဲ့။

“ဒါနဲ့ လည်ြိုးပြန်တော့မယ်အလုပ်မှာ ကွင်းပြင်ရဲ့ဟိုဘက်ဆီက သစ်
ကိုင်းကျိုးသံတစ်သံကို ကြားလိုက်ရတယ်။ ဒါနဲ့အသံကြားရာဆီကို ကျော်ထွက်
ခဲ့တယ်။ တကယ်တော့ ကျော်လုပ်ပုံဟာ ခိုက်ကန်းကန်းနိုင်တာပေါ့ဗျာ။ ကျော်
လည်း ကွင်းပြင်ကို အသံမကြားအောင်ဖြတ်သွားလို့ ကွင်းပြင်ရဲ့ တစ်ဘက်
အစွန်းရောက်တော့ အရင်က ကျော်လိုက်လာခဲ့တဲ့ လမ်းစဟာ ပြန်ဆက်သွားတာ
တွေ့ရတယ်။ ကျော်လည်းပဲ ကြောက်ကြောက်နဲ့ အဲဒီလမ်းအတိုင်း လိုက်သွား
တော့ တောက အတော်ကို နှက်တာကို တွေ့ရတယ်။ ဘယ်လောက်တောင်
နှက်သလဲဆိုရင် သစ်ကိုင်းနဲ့ခေါင်းနဲ့ မဂွတ်သလောက်ပါပဲ။ သစ်ပင်းပင်တွေ
ထူထပ်လွန်းလို့ လရောင်တောင် မထိုးနိုင်သလောက်ပဲ။ နှဲပေမဲ့ ကျော်လည်းပဲ
စမ်းတဝါးဝါး လျှောက်သွားတယ်။ မကြာခင် လမ်းဟာ အတော်ကလေး ကျယ်
လာြိုး ခုတိယ ကွင်းပြင်တစ်ခုတည်းကို ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီကွင်းပြင်ကတော့
ပထမ ကွင်းပြင်ထက် ငယ်တယ်။ အမယ်လေး ... အဲဒီကျတော့မှ ကွင်းပြင်ရဲ့
ဟိုဘက် ကျော်နဲ့ ကိုက် စဝ လောက်မှာက ဆင်ကြီး ၃ ကောင်ကိုးောင်ြိုး။

“သူတို့ရပ်နေကြပုံပဲက ကျော်ရဲ့ ရွှေတည်တည်း မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာက
ဒဏ်ရာနဲ့ အစွယ်တစ်ချောင်းဆင်ကြီး။ ဒီအကောင်ကြီးက သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို
သေြိုးခြောက်သွေ့ရော်တဲ့ ဓမ္မးပင်ကြီးတစ်ပင်ကို နှီထားတယ်။ သစ်ပင်ဆိုလို့
လည်း ဒီဇနရာမှာ ဒီတစ်ပင်ပဲ ရှိတယ်။ ဒီအကောင်ကြီးဟာ အတော်ကို အမြဲ
အနေ ဆိုးဝါးနေပုံရတယ်။ သူ့အနားမှာက တွေားတစ်ကောင်က ရပ်နေတယ်။
သူ့ကို စောင့်ရောက်ရော်တဲ့ပဲပဲ။ တတိယအကောင်ကြီးကတော့ ကျော်နဲ့ပိုြိုး နှီး

၄၈ □ အရှင်ချေမှုး

တယ်။ သူကတော့ ဟိုဆင် ၂ ကောင်နားမှာ ကန့်လန့်ဖြတ်ရပ်နေတယ်။ ကျုပ်ကြည့်နေတန်းမှာပဲ အဲဒီအကောင်ကြီးက ပြန်းဆို လျောက်သွားပြီး လက်ယာဘက်က ချုပ်ပိတ်ပေါင်းထဲ ဝင်သွားတဲ့လမ်းအတိုင်း ဝင်ပြီး ပျောက်သွားတယ်။

“ဒီတော့ ကျုပ်မှာလုပ်ဖို့ နည်းလမ်း ၂ ခုဖြစ်နေတယ်။ တစ်ခုက စာန်းကိုပြန်သွား၊ မိုးလင်းတော့မှ ပြန်လာပြီး ဆင်တွေ့ကို ရင်ဆိုင်ဖို့ပဲ။ တဗြားနည်းလမ်းတစ်ခုက သူတို့ကို အချောက်ချင်း ပစ်သတ်တိုက်ဆိုက်ဖို့ပဲ။ ဒီနည်းလမ်း ၂ ခုမှာ ပထမနည်းလမ်းက ဝိဖြီးသင့်လောက်တယ်။ အန္တရာယ်လည်း ဝိဖြီးကင်းမယ့်လမ်းပဲ။ ဆင်တစ်ကောင်တည်းကိုပဲ လရဲ့ အလင်းရောင်နဲ့ တစ်ကိုယ်တော် တိုက်ခိုက်ရမယ့် အလုပ်က မိုက်ရူးရဲလမ်းစဉ်လို့ဆိုရမယ်။ အဲ ... တစ်ကောင်တည်းမဟုတ်ဘဲ သုံးကောင်ကို တစ်ပြိုင်နက် ကျုပ်တစ်ယောက်တည်းက အပြိုင်ကြုံမယ်ဆိုရင်တော့ ဒါဟာ အရှေ့ရဲလမ်းစဉ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုစဉ်းစားကြည့်လိုက်ပြန်တော့ ဒီအကောင်ကြီးတွေဟာ မိုးမလင်းခင်မှာ ခရီးဆက်ကြတော့မယ်။ သူတို့နောက်က တစ်ခါလိုက်ရှုံးမယ်ဆိုရင် တစ်နောက်နဲ့ တစ်နောက်နဲ့ အချိန်ကုန်းပြီး ပင်ပန်းရှုံးမယ်။ ဒါနဲ့တော် သူတို့ကို တွေ့ရင်တွေ့၊ မတွေ့ရင်လည်း ဒီအကောင်ကြီးတွေကို လုံးဝ လက်ထွက်လိုက်ရတော့မလို့ ဖြစ်နေတယ်။

“ဒီတော့ ကျုပ်ဟာကျုပ် တွေးကြည့်တယ်။ ‘ကြောက်ရင် အစွယ်နဲ့ လွှာ၊ မကြောက်ရင် အစွယ်ဟာ ကျုပ်အတိတဲ့’ အဲဒီလို စဉ်းစားဖို့ပြီး အန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်မယ်။ ဒီအကောင်ကြီးတွေကို ချုပ်မယ်လို့ အောက်မေ့တယ်။ နှီးပေမဲ့ ဘယ်ပုံ ချုပ်မယ်ဆိုတာက ကျုပ်အတွက် ပြဿနာတစ်ခုပေါ့လေ။ ကွဲးပြင်ကို ဖြတ်သွားလို့တော့ မဖြစ်ဘူး။ ဖြတ်သွားရင် ကျုပ်ကို သူတို့မြှင့်မယ်။ ဒီတော့ ရှင်းရှင်းကလေး လုပ်စရာတစ်ခုကတော့ ချုံရှုပ်ရှုံးပြီး သူတို့အနားကို ချုံးကပ်ဖို့ပဲ။ ဒီအကြံအတိုင်း ကျုပ်လည်း ချုံရှုပ်တွေ ခို့ပြီး သူတို့နဲ့ နီးနိုင်သူ့နဲ့ နီးအောင် ကပ်သွားတယ်။ ဂု မိနစ်၊ စ မိနစ်လောက် အဲဒီလိုသွားမိတော့ တတိယဆင်ကြီး ဝင်သွားတဲ့ လမ်းဝကို ရောက်သွားသူ့။။ တဗြားနှစ်ကောင်ကတော့ အခုန့်ရင် ကျုပ်နဲ့ ကိုက် ၅၀ လောက်ပဲ ဝေးတော့တယ်။

“ချုံနှစ်ယိုဝင်းတွေ အခြေအနေက ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ကျုပ်ရောက်နေတဲ့ နေရာကနေပြီး သူတို့အနားရောက်အောင် တိုးသွားမယ်ဆိုရင် ကျုပ်ကို သူတို့အမြင်မခံဘဲနဲ့ ရှေ့တိုးသွားလို့ မရတော့ဘူး။ ဒီတော့ ကျုပ်လည်း ခေါ်ရပ်ပြီး ဆင်ကြီးလိုက်သွားတဲ့ လမ်းကြောင်းထဲ ၅ ကိုက်လောက်ဝင်သွားတယ်။ ချုံပုံရှုတဲ့ နောက်ပိုင်းကို သွားကြည့်မယ် စိတ်ကူးနဲ့ ကျုပ်ရှေ့ကို တိုးသွားတော့ပေါ့။

ထင်တာက ရှုကသွားနှင့်တဲ့ ဆင်ကြီးခဲ့ အမြိုးကိုတော့ဖြင့် မြင်ရကောင်းခဲ့လို ထင်ပြီး သွားတာပဲ။

“ဖြစ်ပုံများ မပြောပါနဲ့တော့များ။ ကျူပ်လည်း ရှုကို တိုးသွားရော မြန်းသိုးဆို ချိုကျွေးကနဲ့ပြီး အစွယ်ကြီးပေါ်လာတော့ဘာပဲဖို့။ မျှော်လင့်တာက အမြိုးပိုင်းကို မြင်ရလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ထားတာ၊ ဘယ့်နှစ် အစွယ်ကြီးနဲ့ တိုးနေသလဲ မပြောတတ်ပါဘူး။ အဲဒါ ဒုက္ခပဲ့ခင်ဗျာ။ တစ်ခါတည်း လန်းဖြန့် သွားတာပဲ။ တစ်အောင့်လောက် ကျူပ်လည်း ကြော်သေသေနေခိုက်တယ်လေ။ အကောင်ကြီးခဲ့ စရာမ ဦးခေါင်းကြီးက ကျူပ်အပေါ်မိုးလို့ ခင်ဗျာ။ သူက ကျူပ် ရှု့ ၅ ကိုက်တောင် မဝေးပါဘူး။ သူကလည်း ရပ်လိုက်တယ် ခင်ဗျာ။ ကျူပ်ကို မြင်လို့လား။ ကျူပ်ရဲ့အနဲ့ရလို့လား မသိပါဘူး။ ကျူပ်ထင်တာကတော့ အနဲ့ရ သွားလို့နဲ့ပဲ တူပါတယ်။

“အဲဒီလို ရပ်လိုက်ပြီး တကဗောင်း ကျူပ်ကို မထိုးခင် အော်ပါလေရော ဖို့။ ဒီတော့မှ ကျူပ်မှာ ဒုက္ခလုပ်ကြီး တွေ့ရတော့တာပဲ။ ဘာကြောင့်ဆို ချုပ်တ်က ပိတ်နေလေတော့ ညာဘာက်လည်း မပြေးသာ၊ ဘယ်ဘာက်လည်း မပြေးသာဖြစ်နေတယ်။ နောက်ကို ပြန်လည့်ပြီးလည်း မပြေးရဘူး ခင်ဗျာ။ ဒီတော့ ကျူပ်လုပ်နိုင်တာ တစ်ခုကိုပဲ လုပ်လိုက်ရတော့တာပဲ။ သေနတ်ကို မြောက်တော်ပြီး အကောင်မည်းမည်းကြီးရဲ့ ရင်ဘတ်ဆီကို ပစ်ထည့်လိုက်တယ်။ ခင်မောင်မှာင် ဖြစ်နေလေတော့ ပစ်မှတ်ကို ရွေးမနေနိုင်တော့ဘူး။ သေနတ်ကျူည်က သူကို အယားဖျောက်ပေးသလောက်ပဲ ရှိသာလား မပြောတတ်ပါဘူး။

“ဒိုင်းခဲ့ သေနတ်သံဃာ တိတ်ဆီတို့ပြုမှတ်သက်နေတဲ့ အချိန်မှာ မို့ကြီး ပစ်ချုပ်လိုက်သလို မြည်သွားတာပဲဖို့။ ဆင်ကြီးကလည်း သေနတ်သံဃာ အပြိုင် အော်လိုက်တာ တစ်တော်လုံး ပဲတင်ထပ်သွားတာပဲ။ နောက်ပြီး သူ့နွေမောင်းကြီးကို ပြန်ချုပ်လိုက်ပြီး တစ်စက္ကန့် နှစ်စက္ကန့်လောက် ရပ်နေသေးတယ်။ တကယ့် ကျောက်ရပ်ကြီးလို့ ပြုမြင်နေတာပါပဲများ။ အမှန်ကို ဝန်ခံရမယ်ဆိုရင် ဒီအချိန်မှာ ကျူပ် ခေါင်းအေးအေး မထားနိုင်ဖြစ်သွားသူ့။ တကယ့်တော့ ဒုတိယအချက်ကို ဆက်ပြီးပစ်ဖို့ဟာ ကျူပ်က မပစ်တော်မူဘူး။ ကြော်သေသေနေတယ်လေ။

“ကျူပ်ဆိုတဲ့ကောင်က မပစ်ဘဲနဲ့ ဘာလုပ်သလဲဆိုတော့ သေနတ်ကို မြန်မြန်မောင်း ချိုးလိုက်ပြီး ပစ်ပြီးသားယမ်းတောင့်ကို ညာဘာက် ပြောင်းထဲက ထုတ်၊ ယမ်းတောင့် အသစ်ထည့်၍ နောက် သေနတ်ကိုပြန်ပိတ်တော့မယ့် အလုပ် မှာ ဘသားရောဆင်ကြီးက ကျူပ်ကို တိုးမယ် လုပ်ပါလေရော့။ နာမောင်းကြီးကို သစ်တုံးကြီးလို့ မြောက်တင်လိုက်တယ်။ ကျူပ်လည်း စောင့်မနေတော့ဘူး။ အသက်တစ်ချောင်းအတွက် ချာခနဲ့ လှည့်ပြီး ပြီးရတော့တာပဲ။ ကျူပ်နောက်က

၅၀ □ အရှင်ချွေများ

တော့ ဆင်ကြီးဟာ တုန်းခုန်း လိုက်လာနေတယ်။ ကျွင်းပြင်ထဲ ကျူပ်က စွတ်ခြုံ
တယ်လေ။

“ဘုရား ... ဘုရား ... ဘုရားသခင် ကျေးဇူးတော်ပဲဗျို့။ အကောင်ကြီး
ဟာ ကျူပ်ကို မိုလိမိခင်လည်းဖြစ်ရော အောောက ကျူပ်ပစ်ထည့်လိုက်တဲ့ ကျဉ်း
ဆံက စကားပြောပါလေရောခင်ဗျာ။ ကျဉ်းက သူနှင့်လုံးလား၊ အဆုတ်လားမသိ
ဖောက်ဝင်သွားတာကိုး၊ တစ်ခါတည်း ရုန်းခုံပစ်လဲပြီး အသက်ထွက်သွားတော့
တာပဲ။

“ကျူပ်မှာလည်း ဘာဖြစ်ရပြန်သလဲဆိုတော့ ဘေးတစ်ခုက လွတ်ရုံးရှိ
သေး၊ နောက်တစ်ခု ဆိုက်ဆိုက်ဖြောက်ဖြောက်ကြီး ရောက်လာပြန်ပါလေရောဗျာ။
မြေပါ်ကို ဆင်ကြီးလဲကျသွားတော့ ကျူပ်က ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကို လျည့်ကြည့်
လိုက်တယ်။ ကြည့်လိုက်တော့ လားလား ... ကျူပ်ရဲ့ရှေ့ ၁၅ လှမ်းလောက်
တောင်မှ မရှိဘူး။ တွေးဆင်ကြီး ၂ ကောင် ရောက်နေပါရောဗျို့။ သူတို့ဟာ
ဟိုကြည့်ဒီကြည့်လုပ်နေကြရင်းက ကျူပ်ကို ဖြင့်သွားကြတယ်ဗျာ။ မြင်လည်းသွား
ရော့ ၂ ကောင်သား ကျူပ်ဆီကို တန်းလာကြတော့တာပဲ။ တစ်ကောင်က တစ်
ထောင့်က၊ တွေးတစ်ကောင်က တွေးထောင့်က တဟုန်ထိုးလာကြရောဗျာ။
ကျူပ်ကတော့ သေနတ်ကိုမြောက်လိုက်ပြီး ပစ်မိပစ်ရာ ရမ်းပစ်ဖို့ပဲ အချိန်ရလိုက်
တယ်။ ကျူပ်ပစ်မိတာက ဒဏ်ရာမရသေးတဲ့ အကောင်ကြီးရဲ့ ခေါင်းကိုပဲ ခင်ဗျာ။
ဘာဖြစ်လို့ပဲဆိုတော့ ဒီအကောင်ကြီးက ကျူပ်နဲ့ အနီးခုံးမှာ ရောက်နေတာကိုး။

“ဒါထက် ပြောရဦးမယ်။ ဒါကတော့ ခင်ဗျားတို့ သိတဲ့အတိုင်း အာ
ဖရိက ဆင်မျိုးရဲ့ ဦးခေါင်းက ဦးစွာအမောက်ဖြစ်တယ်။ အိန္ဒိယဆင်တွေလို ဦးစွာ
အခွက်အချိုင့် မဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ အာဖရိကဆင်ဦးခေါင်းကို ပစ်ရတာဟာ
အနီးရယ် အင်မတန် များတယ်။ များသောအားဖြင့် အချည်းနှီးပဲဆိုပါတော့၊
ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျဉ်းဟာ အရိုးထဲဝင်ပြီး စိုက်ရုံပဲရှိတယ်။ အလကာပဲ။
ဒါပေမဲ့ ချက်ကောင်းတစ်ခုရှိတာက ဘယ်နေရာလဲဆိုရင် နာခေါင်းလမ်းကြောင်း
ပေါက်ပဲ။ အဲဒီနေရာကိုဘာ ကျဉ်းဖောက်သွားမယ်ဆိုရင် ကျဉ်းဟာတစ်ခါတည်း
ဦးနောက်ထဲ ဝင်သွားနိုင်တယ်ဗျာ။ ကျူပ် အခုပ်လိုက်တာကလည်း ကံအားလျှပ်
စွာ ဒီနေရာကိုပဲ ဒက်ထိဖောက်သွားတယ်ဗျို့။ မျက်လုံးတစ်ရိုက်ဆီကန်ပြီး
ဖောက်ဝင်သွားလိုက်တာ ဦးနောက်ထဲ ရောက်သွားတယ် ဆိုရမယ်။

“ဘာပြောကောင်းမလဲ အကောင်ကြီးဟာ ပုံလျက်သား ဘေးစောင်း
လဲကျြိုး အသက်ထွက်သွားတော့တာပဲ။ အဲဒီခဏမှာပဲ ကျူပ်ဟာ ချာခနဲ လျည့်
လိုက်ပြီး လွန်ခဲ့တဲ့ ၂ ရက်က ကျူပ်ပစ်လိုက်လို ဒဏ်ရာရသွားတဲ့ အစွယ်တစ်
ချောင်း အကောင်ကြီးကို ရင်ဆိုင်လိုက်ရတော့တယ်။ အကောင်ကြီးက ကျူပ်ဆီ

ကို ရောက်လုန်းပါး ဖြစ်နေပြီးလေ။ လရောင်နှိမ်နှိမ်မှာ သူဟာ ကျုပ်အပေါ်က အိမ်ကြီးတစ်ဆောင်လို မိုးမိုးမတ်မတ်ကြီး ဖြစ်နေတော့တာပဲဗျို့။ ဒါနဲ့ကျုပ်လည်း မဆိုင်းတော့ဘဲ သေနတ်ကို မြောက်ထုည်ပြီး သူ့လည်မျိုးကို ပစ်ထည့်လိုက်တော့ တယ်။ နှဲပေမဲ့ ကျုည်ဆံက မထွက်ဘူး။ နောက်တော့မှ ပြန်းဆုံးသေနတ်ကို တစ်ဝက်ပဲ မောင်းတင်ထားတာ သူ့သတိရရှိတယ်။

“ဖြစ်ပုံက ဒီလိုကိုးဗျို့။ ဘယ်ဘက်ပြေားရဲ့ မောင်းက နည်းနည်းအား ပျော်တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ င-ော်ရက်က ဒရယ်မတစ်ကောင်ကို ကျုပ်ပစ်တော့ ညာ ဘက်ပြောင်းက မောင်းဖြုတ်လိုက်တဲ့အားပြောင့် ဘယ်ဘက်ပြောင်းဟာ ခပ်ကပ် ကပ် ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျုပ်လည်းပဲ သေနတ်က ပြန်ပြီးကန်တဲ့ တွန်းအားပြောင့် နောက်ပြန်လျှော့သွားတယ်။ ဒါပြောင့် အဲဒီအချိန်ကစပြီး နောက်တော့ သေနတ်ကို တကယ် မပစ်သေးရင် မောင်းကို တစ်ဝက်ပဲ တင်ထား လိုက်တော့တယ်ဗျို့။

“သေနတ်က ကျုည်မထွက်တော့ ကျုပ်လည်းပဲ ညာဘက်ဂို့ ထွားခနဲ့ ခုန်ပြီး ပြန်းဆုံး ဒရောသောပါး ရွှောင်လိုက်ရတယ်လေ။ ကျုပ်ခြေတောက် ကောင်းကောင်းမသန်တာတောင် ကျုပ်လောက် အခုန်ကောင်းမယ့်လူ မရှိနိုင်ဘူး လို့ ပြောရသွာ့။ ခုန်လိုက်တာဟာ တကယ့် အချိန်ကောင်းကလေးလို့ ဆိုရမှာပေါ့ ဗျာ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျုပ်လည်း ခုန်လိုက်ရော၊ ဆင်ကြီးက သူ့နှာမောင်း ကို ပင့်ပြီး ကျုပ်ကို တအားကုန် ရိုက်လိုက်တာဗျာ သီသီကလေးလွှဲသွားတယ်။ သူ့နှာမောင်းကြီး ရိုက်လိုက်တဲ့ အရှိန်ဟာ ကျုပ်ကိုတောင်လာပြီး လေဟပ်သွား သေးတယ်။ ဒုံးနောက် ကျုပ်လည်း ပြေးရတော့တာပဲဗျို့။

“ပြေးတာမှ သမင် ဒရယ် ပြေးပဲများ အတိုင်းပဲဗျာ။ ဒါပေမဲ့လို့ သေနတ် ကိုတော့ လက်က မချုခဲ့ဘူး ခင်ဗျာ။ ကျုပ် စိတ်ကူးကတော့၊ အဲ ... အဲ ... ဟို အချိန် ဟိုအခါတုန်းက စိတ်ကူးစိတ်သန်းကလေးများ ရှိခဲ့ရင်ပေါ့လေ။ စိတ်ကူးက ဒီလိုဗျာ။ ယုန်ကလေးတစ်ကောင် သူနေ့တဲ့ မြို့တွင်းကလေးထဲ ဝင်ပြေးသလို့ ကျုပ်လည်း မူလလာရာ လမ်းကြောင်းအတိုင်း စွတ်ပြေးမယ်။ ပြေးလို့ ဝေးသွားရင် လရောင်ကလည်း အင်မတန် မှန်တိမှုန်မှားမို့ ကျုပ်ကို သူ မြင်တော့မှာ မဟုတ်တော့ဘူး။ အဲသလို့ စိတ်ကူးနဲ့ ကျုပ်လည်း ကွင်းပြင်ကို ဖြတ်ပြေးပါလေ ရော ကံအားလျော့စွာပဲ အကောင်ကြီးက ဒရယ်ရာရထားတော့ အားကုန် ပြေး မလိုက်နိုင်ဘူးခင်ဗျာ။ ဒါပေမဲ့လို့ ဒရယ်ရာရနေနေ မရဘဲနေနေ ကျုပ် ပြေး သလောက်တော့ ပြေးနိုင်တာပေါ့ဗျာ။ တစ်လက်မလောက်မှ သူ့ကိုနိုင်အောင် ပြေးလို့မရဘူး။ ကျုပ်ကပြေး သူကလိုက်နဲ့ ပြေးကြ လိုက်ကြ လုပ်နေကြတာများ၊ သူနဲ့ ကျုပ်နဲ့ကြားမှာ ၃ ပေလောက်ပဲ ခြားတော့တယ်ဗျို့။

၁၂ □ အရှင်နွေများ

“အဲဒီလို ပြီးလာလိုက်တာ၊ ကွင်းပြင့်စဲ တခြားတစ်ဘက်ကို ရောက်သွားရော အဲဒီဘက်ရောက်သွားပြီး တစ်ချက်ပြန်ကြည့်လိုက်တော့ ကျေပ်ဟာ အတွက်မှားပြီး ချုံကြားပေါက်ကို လွန်ပြီး ရောက်နေတာ တွေ့ရတယ်ဗျာ။” ဒီ အပေါက်ဆီကို ပြန်သွားဖို့ကတော့ မျှော်လင့်စရာ မရှိတော့ဘူး။ ပြန်သွားရင် ဆင်ကြီးနဲ့ ရင်ဆိုင်တိုးပြီးသားပဲ။ ကျိုဝ်ဖြင့် နောက်က ရန်သူ အလိုက်ခံရတဲ့ ယုန်ကလေးတစ်ကောင်လို တွင်တွင်ကြီးသာ ဟိုကျေးမြို့ကောက်လုပ်ပြီး ပြီးရ တော့တာပါပဲ။ ကွင်းစပ်မှာ တွေ့ကောက်ပြုနေရင်းက အထဲကို ဝင်ပြီးဖို့ အပေါက်တစ်ပေါက်ကို ရှာရတယ်။ အဲဒီလို တွေ့ပြီးတော့ ဆင်ကြီးထက် ကျေပ်တစ်အောင့်လောက် အပြုံးသွားတာပဲ့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အကောင်ကြီးက ကျိုပ်ကွေ့သလို မြန်ဖြန်ကြီးမှ လိုက်မကျွဲနိုင်ဘဲကိုး။ ဒီလို ကျေပ်ဘက်က အသာရတုန်းရခိုက် ကျိုပ်ကတော့ နင်းကန်ပြီးတော့တာပဲ။ ခက်တာက ချုံကြားထဲ တိုးဝင်ပြီး ပြောဖို့ အပေါက်က ရှာလို့ မတွေ့ဖြစ်နေတယ်။ ပတ်ပတ်လည်မှာ ရှိနေတဲ့ ချိန်ယိုဝိုင်းပေါ်တော့ နံရှုကြီးတစ်ခု ကာပြီးထားသလို ဖြစ်နေတယ်။

“အဲဒီလို ကွင်းစပ်တစ်လျောက် ပြီးလာလိုက်တာ နောက်တော့ ဆင်ကြီးက မိလာပါလေရော၊ ကျေပ်နဲ့ ပဲပေါ်အတိ ရောက်လာတယ်။ အဲဒီ အနိုက် အကောင်ကြီးက အော်လိုက်တာ၊ သူ မှုတ်ထုတ်လိုက်တဲ့ လေပူကြီးဟာ ကျေပ် ခေါင်းကိုတောင် လာပြီး ဟပ်လိုက်သေးတယ်ဗျာ။” ဘုရား ... ဘုရား ကျေပ်မှာဖြင့် ကြောက်လိုက်တဲ့ဖြစ်ခြင်း မပြောပါနဲ့တော့။

“အဲဒီအချိန်လောက်မှာ ကျေပ်တို့ကွင်းကို ပတ်ပြီးလာခဲ့တာ င့် င့် င့် လောက် ရောက်နေပြီးပဲ့။ ကျေပ်တို့ရဲ့၊ ရဲ့၊ ကိုက် ၅၀ လောက် အဝေးမှာက ဆင်ကြီးစောစောက မို့နေတဲ့ ဆူးပင်ကြီးရှိနေတယ်။ အဲဒီအပင်ကြီးဆီကို ကျေပ်လည်း ဒုန်းစိုင်းပြီး ပြီးရတော့ပါပဲဗျာ။ ဒီအပင်ဟာ ကျေပ်အဖို့ အသက်ချမ်းသာရာ ရဖို့နောက်ဆုံးအခွင့်အရေးပဲ့။ တအားကုန် ပြီးလိုက်ရတာ ကျေပ်ဖြင့် နာရီပေါင်းများစွာ ကြာတယ်လို့ စိတ်ထဲမှာ ထင်မိတယ်။ သစ်ပင်ကြီးဆီကို ရောက်လည်း ရောက်ရော ကျေပ်က ကျေပ်ရဲ့ညာလက်နဲ့ သစ်ပင်ကိုဖက်ပြီး တွယ်လိုက်တယ်။ ဒီအခါ ကျေပ်မှာ ဆင်နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုပြန်ဖြစ်သွားတာပဲ့ဗျာ။ ကျေပ်မှာက သေ နှစ်ကို မြောက်ပြီးပစ်နဲ့ အချိန်မရှိဘူး။ မောင်းတင်ဖို့လည်း အချိန်မရတော့ဘူး။ ဒီတော့ သေးတိုက်ပြီးလိုက်၊ နောက်ကို ပြန်ပြီးလာလိုက်လုပ်နေရတယ်ဗျာ။”

“တစ်ချက် သူက ကျေပ်ကို အလိုက်မှာ အကောင်ကြီးနဲ့ သစ်ပင်နဲ့ ဝင်ဆောင့်ပါလေရောဗျာ။ သစ်ပင်ဟာ သူနှုံးနဲ့ တိုက်မြို့ပြီး အရင်းကနေ လက်မင်္ဂလာ လောက်အမြင့်မှာ မှန်လာဦးကလေး ထက်ပိုင်းကိုးသလို တစ်ခါတည်း ထက်

ပိုင်းကျိုးသွားတော့တာပဲ။ ကျွဲ့ကတော့ ကံအားလျှော့စွာ ပင်စည်းကြီးနဲ့ လွှတ်တဲ့ နေရာမှာ ရောက်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ သစ်ကိုင်းခြောက်တစ်ခုက ကျွဲ့ရင်ဘတ်လာ ရိုက်လို့ ကျွဲ့ဟာ မြေကြီးပေါ် လဲသွားတယ်။ အဲဒီလို ပက်လက်လန်းပြီးလဲကျ အသွားမှာ ဆင်ကြီးဟာ သူ့အရိုန်နဲ့သူ ကျွဲ့ပို့ လွန်ပြီးသွားသူ။ ဆင်ကြီးဟာ အဲဒီလို ကျွဲ့ကို ဖြတ်အသွား၊ ကျွဲ့ပဲလည်း ရှတ်တရက် သတိဝင်လာတာနဲ့ သေနတ်ကို လက်တစ်ဘက်နဲ့ မြောက်ပြီး မောင်းကို ဆွဲချလိုက်တော့တာပဲ။ ခိုင်းခနဲ့ မြည်သွားပြီးတဲ့နောက် လက်ထဲမှာ ဂိုင်ထားရတဲ့ ရိုင်ဖယ်ရဲ့ တွန်းကန် အားဟာ အင်မတန် ပြင်းထန်တယ်ယူ။ နောက်တော့ သိရတာက ကျွဲ့ပစ်လိုက် တဲ့ ကျည်ဟာ ဆင်ကြီးရဲ့ နဲ့ရှိတော်ကိုမှန်သွားတယ်ဆိုတာ သိရတယ်။

“အဲ ... ရိုင်ဖယ်ရဲ့ တွန်းကန်အားကို ဆက်ပြောရှိုးမယ်။ ပစ်လိုက်လို့ ခိုင်းခနဲ့လည်း မြည်သွားရော ဘာပြောကောင်းမလဲ။ နောက်ကို ပြန်ကန်လိုက်တာ ကျွဲ့ပဲက်ဟာ ကျွေးတက်သွားပြီး သေနတ်ဒင်က ကျွဲ့ပဲ ပုံးထိပ်နဲ့လည်ပင်းကို ဒက်ခနဲ့ လာဆောင့်တာကိုးယူ။ ခိုင်ပြင်းပြင်း ဆောင့်လိုက်တော့ ကျွဲ့ပဲလည်း မလှုပ်နိုင် မရှားနိုင်ဖြစ်သွားပြီး ရိုင်ဖယ်ကြီးလည်း လက်က ခုန်ထွက်သွားတော့ တာပဲ။ အဲဒီ အတောအတွင်း ဆင်ကြီးကတော့ ရှေ့ဆက်ပြီး အရိုန်နဲ့ ပြီးလျက်ပဲ။ အလှမ်းနှစ်ဆယ်လောက်ပြီးမိတော့မှ ဖျတ်ခနဲ့ရပ်စံလိုက်သွားပဲ။ အကောင်ကြီးဟာ ခေါင်းထဲမှာ မူးဝေနေလို့ထင်ပါရဲ့ယူ။ ကျွဲ့မှတ်မိတာကတော့ အကောင်ကြီးဟာ ကျွဲ့ဆီလှည်းပြီး ပြန်လာတာကိုပဲ မှတ်မိတော့တယ်။ ငါဟာ အသေဆိုးနဲ့ သေရတာ့မယ်ဆိုတာ စိတ်ထဲက သိနေလျက်သားနဲ့ ကျွဲ့ဟာ နည်းနည်းမှ မလှုပ်နိုင်တော့ဘူး။ ဘာဆိုဘာကိုမှ မလှုပ်နိုင်တော့ဘူးယူ။ ကျွဲ့ကိုယ်ခန္ဓာမှာ အားအင်တွေ လုံးဝ မရှိတော့ဘူး။ တို့စို့ပြောရရင် နည်းနည်းကလေးမှကို လှုပ်လို့ မရတော့တဲ့ အခြေအနေကို ရောက်သွားတယ်။

“ကျွဲ့လည်း မလှုပ်မရှား အင်းသားနဲ့ ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်စေဆိုပြီး အကောင်ကြီး လှုပ်ရှားတာကိုပဲ ကြည့်နေရတော့တယ်။ အကောင်ကြီးဟာ တစ်အောင့်လောက် မလှုပ်မယ်ကို ရပ်နေသေးသူ။ နောက်တော့ယူ ဘာပြော ကောင်းမလဲ။ ကောင်းကင်တစ်ခုလုံး ပဲ့တင်ဟည်းသွားအောင် အော်တော့တာပဲ ယူ။ အဲဒီလို အော်ပြီးတဲ့နောက် သူဟာ တဖြည်းဖြည်း စိတ်ကို လျှော့လိုက်တဲ့ အနေနဲ့ ထင်ပါရဲ့၊ မြေပေါ်ကို ကူးထောက် ဝပ်ကျသွားတာ ကျွဲ့ နောက်ဆုံး မြင်လိုက်ရတာပဲယူ။ အဲဒီနောက် ကျွဲ့လည်း တစ်ခါတည်း သတိမှုသွားတော့ တာပဲ။

“ကျွဲ့ သတိပြန်လည်လာလို့ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ လရဲ့အနေအထား ကို မြင်ရတာနဲ့ပဲ ကျွဲ့ဟာ ၂ နာရီလောက် မေ့လဲနေတယ်ဆိုတာ သိရတယ်။

၁၄ □ ဒရန်ချေမှား

ကျုပ်တစ်ကိုယ်လုံးလည်း နှင့် တော့ဆဲစိုလို့ တစ်ကိုယ်လုံးလည်း ချမ်းလွန်းလို့ ခိုက်ခိုက်တုန်းနေတာပဲ။ ပထမတော့ ကျုပ်ဘယ်ကို ရောက်နေသလဲဆိုတာ စဉ်းစားလို့မရဘူး။ နောက်တော့မှ ခေါင်းကို မေ့ကြည့်လိုက်တော့ ကျုပ်ဆီကန်ပြီး ၂၅ လှမ်းလောက် အကွားမှာ အစွမ်းတစ်ချောင်း အကောင်းကြီးဟာ ဒုးထောက်မြို့ ထောက်နေတာ သွားပြီး မြင်လိုက်ရတယ်။ အဲဒီတော့မှ ကျုပ်လည်း ဘယ်ရောက်နေတယ်ဆိုတာ သတိရသွားတယ်။

“တဖြည်းဖြည်း ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ် မတ်တတ် ထစမ်းကြည့်တယ်။ မရဘူးဗျို့။ တစ်ကိုယ်လုံး ရိုက်ထားသလို ထဲကျျော်ပြီး ကိုက်ခဲ့နေတာပဲ။ ဖြစ်မှာပေါ့လေ၊ တစ်နှေ့လုံး မနားမနေ ပြေးလွှားလှုပ်ရှားနေခဲ့ရတာကိုး။ ဒီနောက် တစ်ခါထပ်ပြီး သတိလတ်ချင်သလို ဖြစ်သွားသေးတယ် ခင်ဗျာ။ ဒါပေမဲ့လို့ သိပ်မကြာပါဘူး။ ပြန်ပြီး သက်သာလာပါတယ်။ အဲဒီအခါကျတော့ ကျုပ်ရဲ့ အဓမ္မအနေကို သုံးသပ်ပြီး ဘာဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ ပြန်စဉ်းစားရတယ်။ ကျုပ် သတိရသွားဆိုရင်တော့ ဆင်းနှစ်ကောင်ဟာ သေသွားပြီ နံပါတ် ၃ အကောင်းကြီးက ဘယ်လိုလဲ၊ ကျုပ်ရဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်း လရောင်အောက်မှာ ဒီအကောင်းကြီးဟာ ဘာမှမဖြစ်သလိုဒုးထောက်လျက်သား ရှိနေသေးတယ်။ ပြဿနာက ဒီအကောင်းကြီး အနားယဉ်တာပဲလား။ ဒါမှမဟုတ် သေနေပြီလားဆိုတာပဲ။

“ကျုပ်ဟာ လေးဘက်ထောက်ပြီး မတ်တတ်ရပ်လိုက်တယ်။ နောက်တော့ ရိုင်ဖယ်ထဲကို ကျေည့်ဆံထည့်တယ်။ ဒီနောက် ကိုယ်တွေ့လက်တွေ့ မလှပ်ချင်အောင် နာကျင်လျက်နဲ့ပဲ ခဲဲ့ယဉ်းယဉ်း ရှုံးကို နည်းနည်းလောက် တွားသွားတယ်။ အဲဒီနေရာရောက်တော့ လရောင်ဟာ သူ့ခေါင်းပေါ့ တည့်တည့်ကြီးကျနေလို့ သူ့မျက်လုံးကို မြင်နေရပြီ။ မျက်လုံးကြီးဟာ ပွင့်ပြီး ပြုးထွက်နေတယ်။ ကျုပ်လည်း ဒီနေရာမှာ ခကာဝပ်နေပြီး အကဲခတ်လိုက်တယ်။ မျက်လုံးများနေပဲမဲ့ မျက်ခွံတွေ့တော့ လှပ်ရှားတာ မတွေ့ရဘူး။ ကိုယ်လုံးကြီးကလည်း နည်းနည်းမှ မလှပ်ရှားဘူး။ နာမောင်းရော၊ နားရွက်ရော၊ အမြီးရော၊ ဘာတစ်ခုမှ မလှပ်ရှားဘူးပဲ။ အဲဒီတော့မှပဲ အကောင်းကြီးသေနေတာ ဖြစ်မှာပဲလို့ သိရတော့တယ်။

“ဒါနဲ့ ကျုပ်လည်း ရိုင်ဖယ်ကို လက်ထဲမှာ အသင့်အနေအထားလုပ်ပြီး သူ့အနားကို တိုးသွားတယ်။ အနားရောက်တော့ အကောင်းကြီးကို ကျုပ်က ရိုင်ဖယ်နဲ့ ဆောင့်ထိုးကြည့်လိုက်တယ်။ အကောင်းကြီးက ကျုပ်ကို အသေထိုးတော့မယ်လုပ်တာ ကျုပ်ပြန်ပြီး သတိရတယ်။ အခုတော့ သူက မထိုးနိုင်ဘဲ ကျုပ်က သူ့ကို ပြန်ထိုးနေပြီလေ။ အကောင်းကတော့ တုတ်တုတ်မှ မလှပ်ဘူးပဲ။ သေနေပြီဆိုတာ သေချာပါပြီ။ ဒါနဲ့ သေတယ်ဆိုတာက ကျုပ်ရမ်းသမ်းပစ်လိုက်လို့ ထိုပြီးသေတာလား။ ဒါမှမဟုတ် သစ်ပင်ကို သူတအားဝင်ပြီး ဆောင့်

တုန်းက အပြင်းအထန် ဆောင့်မိတဲ့ ဒေါ်ရာဇ်ကြောင့်ပဲ သေတာလားဆိုတာကို
တော့ ဒီနေ့အထိ ကျူပ်မသိပါဘူးများ။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ သေတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကျူပ်
ရှုံးမှာတော့ ငန်းကြီးဆန့်နေပြီလေ။

“အင်း ... ပြောရဉ်းမယ်။ တကယ်လို့ ကျူပ်သာ ကဗျာဆရာတစ်
ယောက်ဆိုရင် ‘အေးစက်လွှပစွာ မရှုပ်မယ်က’ လဲလောင်းနေသည့် အစွယ်တစ်
ချောင်း ဆင်ကြီး’ လို့ တော့တောင့်နဲ့ တိရှာ့နှုန်းတို့၏ သဘာဝကို ပေါ်လွင်အောင်
ချီးကျူးပြီး ကဗျာတစ်ပုဒ်စပ်မိမှာပဲဖို့။ အဟုတ်ပဲဖို့။ ... ကြီးမားလှတဲ့ ဓရမ
အကောင်ကြီး ကျေကျေနာဝိယြီး လူနှုန်းရှု သေနောတယ်။ သူ့ကိုယ်ပေါ်ကို ကောင်း
ကင်က လမ်းကြီးက အေးမြှေကြည်လင်တဲ့ ရောင်ခြည်တွေတို့ ရွှေတ်ပေးနေ တယ်။
လရောင်ဖွေးဖွေးအောက်မှာ အခုလို တင့်တင့်တယ်တယ် ထည့်ထည့်ဝါဝါ
သေနောတဲ့ ရှုခင်းမျိုး တစ်သက်နဲ့တစ်ကိုယ် ကျူပ်မမြင်ဖွေးတာ အမှန်ပါပဲပျော်။

“ကျူပ်ဟာ ဆင်ကြီး၊ ဖြစ်ပဲကို ကြည့်ပြီး ရင်သပ်ရှုမောဖြစ်နေတုန်းမှာပဲ
အသက်ဘေးက သီးသီးကလေး လွှတ်မြှောက်လာနဲ့ရှုံးအတွက် ကိုယ့်ဟာကိုယ်
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေမိတယ်။ အဲသလို ဝမ်းပန်းတသာ ဖြစ်နေတုန်း ကျူပ်
ဟာ နေမကောင်းချင်သလိုလို ဖြစ်လာတယ်။ ဘယ်လောက်တောင် ဖြစ်သလဲ
ဆိုတော့ တာမြားဆင်ကြီးနှစ်ကောင် ဘယ်လိုဖြစ်သွားကြသလဲဆိုတာကိုတောင့်မှ
စောင့်ပြီး ကြည့်မနေနိုင်တော့ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အနိုင်နိုင်သယ်ပြီး စခန်းဆီကို
ပြန်လာခဲ့ရတယ်။ဒါနဲ့ စခန်းဆီ ချောချောမောမောပဲ ပြန်ရောက်သွားတော့ ဟို
အကောင်တွေကဖြင့် အိပ်နေတုန်းပဲခင်ဗျာ။ ဒါနဲ့ကျူပ်လည်း သူတို့ကို နှီးပြုမနေ
တော့ပါဘူး။ ဘာရန်ဒီကလေးတစ်ငံလောက် မေ့ချုလိုက်ပြီးတော့ ကုတ်အကျိုး
ရှားဖိန်ပိုက် ခွဲတယ်။ စောင်ခြားပြီး ကျွေးအိပ်လိုက်တာ ချက်ချင်းပဲ အိပ်မောကျာွား
တော့တယ် ခင်ဗျာ။

“ကျူပ် နှီးလာတော့ မိုးစင်စင်လင်းနေပြီးလေ။ ပထမတော့ ကျူပ် အိပ်
မက်မှား မက်နေသလားလို့တောင် အောက်မေ့လိုက်မိသေးတယ်။ အဲဒီအနိုက်
ကျူပ်ခေါင်းကို လှည့်လိုက်မိတယ်။ ဒီအခါကျဗုမှ ကျူပ်ဟာ အိပ်မက်မက်နေတာ
မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သီလိုက်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သေနတ်ဒင်နဲ့ ဆောင့်
ထားလို့ ကျူပ်လည်ပင်းနဲ့ မျက်နှာမှာ တကတည်း ထူးပြီး နာကျင်နေတာကိုဗျာ။
နည်းနည်းကလေး လှုပ်ရှားတာတောင် မချည့်မဆန်းခံရသေဗျာ။ တစ်မိနစ် နှစ်မိနစ်
လောက် ကျူပ်သတိမေ့သလိုလို ဖြစ်သွားသေးတယ်။ ဂို့ဘို့နဲ့ သူ့တပည့်
အကောင်တစ်ကောင်ကတော့ ဘုန်းကြီးမှား သက်နှုန်းကို ရုံတားသလို စောင်ကြီး
တွေကို ရုံတားပြီး မီးဖိနားမှာ ဝပ်နေကြသေဗျာ။ ရာသီဥတုက စိစွာတ်ထိုင်းမှု့င်ပြီး
အေးကလည်း အေးတာကိုး။ အဲ ... သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ မီးလှုံးနေကြရင်း

၅၆ □ အရှင်ချေမှုး

စကားစဖြည့်ပြောတာ ကျုပ်ကြားရသူ။ သူတို့ကတော့ ကျုပ် အီပံ့ပျော်နေတုန်းပဲ ထင်လို့နဲ့တူပါရဲ့။

“ဂုံးဘို့ဆိုတဲ့အကောင်က ဘာပြောသလဆိုတော့ ဆင်တစ်ကောင်မှ လည်း ပစ်လို့ မရဟဲနဲ့ ဆင်နောက်ကို လိုက်နေရတာ သူ ဤြေးငွေးပြီတဲ့။ ပင်လည်း ပင်ပန်းလှုပြီတဲ့။ မာက္ဗာမာန် (ဒါကတော့ ကျုပ်ကို သူတို့ ခေါ်တဲ့ နာမည်ပါ) ဟာ လူတော်တစ်ယောက်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကတော့ ငြင်းစရာမရှိဘူးတဲ့။ အမ ပစ်လည်း အတော်ကျွမ်းကျင်မှုရှုပါတယ်တဲ့။ ဒါပေမဲ့လို့ အရှုံးကြီးပဲတဲ့။ အရှုံးမို့ လို့သာ ဖမ်းလို့မရ ပစ်လို့မရနိုင်တဲ့ ဆင်တွေကို ဒီလောက် မြန်မြန်ကြီး လိုက်နေ တာပေါ့တဲ့။ ဆင်တွေဟာဆိုရင် သူတို့မြောက်တို့လို့မရအောင် ဖျက်ဖျက်သွား နေကြတယ် မဟုတ်လားတဲ့။ မာက္ဗာမာန်ကြီးဟာ တကယ့်ကို လူရှုံးကြီးပဲတဲ့။ ဒါပေမဲ့လို့ ရှေ့ဆက်ပြီး အရှုံးမထနိုင်အောင် လုပ်ပေးရမယ်တဲ့။ သူ (ဟိုဟို) တော့ အဲသလိုလုပ်ဖို့ စိတ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်ပြီတဲ့။ အဲဒါလို ရှေ့ဆက်ပြီး ရာရှုံးမိုက်လိုက် သွားမယ့် ဆင်ပစ်ခေါ်းကို သူမလိုက်တော့ဘူးလို့ ကျုပ် အိပ်နေတယ် ထင်ပြီး ကျုပ် အတင်းကို ဒီအကောင်ပြောနေတာ ကြားရတာကိုးပျါး။

“ဒီတော့ နောက်တစ်ယောက်က ဘာပြန်ပြောသလဆိုတော့ ဟုတ်တယ်တဲ့ ဇကန္တာ ဒီလှုပြီးဟာ ခေါင်းမကောင်းဘူး။ သူတို့ ဘာမှမဖြစ်သေးခင် ဒီလှုပြီး အရှုံးထတာကို တားဆီးဖို့ အချိန်တော်ပြီတဲ့။ နောက်ပြီး သရဲတွေ့တွန်းပြည့်နေတဲ့ ဒီဝိဘ်ဘူးရဲ့ နယ်မြေဟာ အင်မတန် ကြောက်စရာကောင်းလို့ ဒီနယ်မြေထဲမှာ သူလည်း မနေချင်တော့ဘူးတဲ့။ မနေ့ညာကတောင် သရဲတွေ့တွ လူပ်ရှားသွားလာနေတဲ့ အသံးလံတွေကို ကြားရသေးတယ်တဲ့။ အမဲလိုက်နေတဲ့ အသံတွေလိုပို့ထိ ထင်ရသာတဲ့။ အသံတွေဟာ အတော့ကို ထူးဆန်းတယ်တဲ့။ အဲဒီ အသံတွေဟာ သူတို့ရဲ့ ဆရာ အရှုံးကြီးများ ဖြစ်နေမလား မဆိုနိုင် ...

“ဒီအကောင် အဲသလိုပြောနေတုန်း ကျုပ်လည်း ပြန်းခနဲ့ အိပ်ရာကထုတိုင်လိုက်ပြီး ...

“ဟောကောင်လိုဘို့ ခွေးမသား ... အလကား အချိန်ဖြုန်းမနေစစ်းနဲ့။ သွား ... ငါမို့ ကော်ဖို့ဖျော်ယူခဲ့စမ်း” လို့ ကျုပ် ခိုင်းလိုက်တယ်။

“ဒီလို ကျုပ်က အော်လိုက်တော့ ဂုံးဘို့နဲ့ သူ့ အဖော်လည်း တစ်ခါတည်း ပြောပြောသလ ဖြစ်သွားပြီး လုပ်စရာကိုင်စရာတွေ လုပ်ကြတာပေါ့ပျော်။ အလုပ်ကို ရှုပ်သွားကြတာပဲ။ လေးလေးစားစားနဲ့ လုပ်ကြတိုင်ကြသွားပျါး။ အောောက ဟိတ်ကြီးဟန်ကြီးနဲ့ ကျုပ်ကို ပမာမခန့် ပြောနေကြတာနဲ့တော့ တြေားစီပဲ့။ ဒါပေမဲ့ ရှေ့ဆက်ပြီး ဆင်ပစ်ထွက်ဖို့ ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ သူတို့ပြောတဲ့စကားတွေဟာ အတည်ပေါက် ပြောတာနဲ့တူတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ကျုပ် ကော်ဖို့သောက်လို့

တောင် မဖြီးသေးဘူး ၂ ယောက်သား ကျုပ်ဆိုကို ပေါက်လာကြတာကိုဗျာ။ ဒောက် ဘာမြှောသလဲဆိုတော့ ‘ဆင်ကြီးတွေရဲ့နောက်ကို လိုက်မယ်ဆိုရင် ဆရာကြီးဟသာ ဆရာကြီးသွားပါတော့တဲ့။ သူတို့မလိုက်ပါရအနဲ့တော့’ လို့ ပြောကြတယ်။

“ဒီတော့ ကျုပ်က သူတို့တောင်းဆိုချက်ကို မလိုက်လျော့ချင်တဲ့ ဟန်နဲ့ ဆင်တွေဟာ အနီးအနားမှာ ရှိနေတာသေချာတဲ့အကြောင်း၊ ဆင်အောင်သံတွေ တောင် ညက ကြားရသေးတဲ့အကြောင်း ပြောလိုက်တယ်။

“အဲဒီလို ကျုပ်က ပြောလိုက်တော့ သူတို့က နားမလည်တဲ့ ဟန်နဲ့ ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုရင် သူတို့လည်း ညက ထူးထူးဆန်းဆန်း အသံတွေကို ကြားရပါသတဲ့။ ကြားရတဲ့အသံတွေက ကြောက်စရာတွေပါတဲ့။ သရဲတာဇ္ဈိုတွေ ညကြီးမင်းကြီး အမဲပစ်နတဲ့ အသံမျိုးပဲတဲ့။ အခုလို တဇ္ဈိုသရဲပေါ်တဲ့ မြောက်တဲ့ နယ်မြေကြီးထဲမှာ သူတို့ မနေလိုကြတော့ဘူးတဲ့ ... လို့ ပြန်ပြောတာကိုဗျာ။

“ဒီတော့ ကျုပ်က ဒါတွေ မဟုတ်တရှတ်တွေပါကျော်။ တကယ်လို့ တဇ္ဈိုတွေ သရဲတွေက အမဲပစ်ထွက်တယ်ဆိုရင် သူတို့သံးမယ့် သေနတ်ဟာ လေသေနတ်ပဲ ဖြစ်မှာပေါ့။ ယမ်းထိုးတဲ့ သေနတ်မျိုးကို သူတို့ ဘယ်သံးမှာလဲ။ လေသေနတ်ဆိုတာမျိုးဟာလည်း ပစ်ရင် ဘယ်မှာ အသံကြားနိုင်ပါမလဲလို့ ကျုပ်က ပြောပြီး ရှင်းလင်းပြနိုင်ရတယ်။

“ဒီနောက် ကျုပ်က ကောင်းပြီလေ ... မင်းတို့ သူရဲတောာ့ကြောင်လို့ မလိုက်ရကြရင်လည်း ကျုပ်က အတင်းလိုက်ဖို့ မခိုင်းပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ ဖြင့် လုပ်ကြပါလို့ ကျုပ်က အဆိုပြုလိုက်ရတယ်။ ကျုပ်ပြုတဲ့ အဆိုက ဘာလဲဆိုတော့ ဆင်တွေရဲ့ နောက်ကို တစ်နာရီခွဲလောက်သာ လိုက်ခဲ့ကြပါ။ တစ်နာရီခွဲကြာလို့မှ ဆင်တွေကို မတွေ့ဘူးဆိုရင် ကျုပ်ဟာ ဆင်တွေနောက် ဆက်မလိုက်တော့ဘဲ ဆင်လိုက်တဲ့ ကိစ္စကို စွန်းလွတ်လိုက်မယ်။ နောက်ပြီး ‘မာတူကူ’ တွေရဲ့ စော်ဘွားကြီး ဝမ်ဘီဆီကို တန်းသွားမယ်။ ဝမ်ဘီကို လက်ဆောင် ပဏ္ဍာပေးမယ်လို့ သူတို့လည်း နှစ်သိမ့်ဘွားအောင် ပြောလိုက်ရတာကိုဗျာ။

“ကျုပ်ရဲ့ အဆိုပြုချက်ကို သူတို့ ရှေ့ရေ့ရှေ့ရှေ့ပဲ လက်ခဲ့ကြပါတယ်။ နောက် နာရီဝိုက်လောက်ကြာတော့ ကျုပ်တို့လည်း အခု လက်ရိုစ်ခန်းကို သိမ်းပြီး ရှေ့ကို ခရီးဆက်ခဲ့ကြတယ်။ ကျုပ်ကိုယ်မှာ ပွန်းတဲ့ ရှာတဲ့ ဒက်ရာတွေနဲ့ တစ်ကိုယ် လုံး ကိုက်ခဲ့နာကျင့်နေပေမဲ့ အဲဒီအချိန်တုန်းကလောက် ကျုပ်တစ်သက်နဲ့ တစ်ကိုယ်စိတ်အား တက်ကြမနေခဲ့ဖူးပါဘူး။ ညကြီးမင်းကြီးမှာ တစ်ကိုယ်တော် ဆင်ပစ်ထွက်ခဲ့ပြီး ဆင်တွေနဲ့ တိုက်ရရှိပ်ရ ပစ်ရခတ်ရနဲ့ နောက်ဆုံးမှာ အာဖရိကာမှာရှိတဲ့ အကြီးဆုံး ဆင်ကြီး ၃ ကောင်ကို ကျဉ်းဆံ ၃ တောင့်တည်းနဲ့ အသေပစ်

၅၈ □ အရှင်ချေမှား

ခတ် အနိုင်ရတဲ့ အကြောင်းလိုပဲ မနက်လိုးလင်း အီပံ့ရာက အနီးမှာသွားပြီး သတိရ လိုက်မိတာလောက် ကျပ်စိတ်ထဲမှာ တွယ်နဲ့မိတာ မရှိဖူးဘူးများ။ ကျပ်သိရ သမျှဆုံးရင် ဒီလိုစွမ်းဆောင်နိုင်တဲ့ အလုပ်ကို တဗြားဘယ်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက် မှ မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ဖူးသေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီနေ့မနက်ကဆုံးရင် ကျပ်ဟာဖြင့် ငါလိုလူ ကမ္မာမှာ ရှိသေးရဲ့လားလို့ အောက်မေ့ဖြီး ကျပ်ခြေထောက်က မြေကြီး ပေါ်နင်းတယ်လို့တောင် မထင်တော့ဘူး။

“အဲ ... တစ်ချက် ကျပ်စိုးရိမ်မိတာက ဒီလိုကျပ်၏ စွမ်းဆောင်ချက် အကြောင်းကို တဗြားရှုတွေပြောမိရင် ဘယ်သူ၍ ယံတွယ်မှာ မဟုတ်ဘူး ဆုံး တာပဲဗျာ။ ဘာကြောင်းဆုံး တော့လိုက် မှနီးတစ်ယောက်က ထူးထူးဆန်းဆန်း ပုံပြင်တစ်ခုကို ပြောပြမယ်ဆုံးရင် လူတွေက များသောအားဖြင့် ဘယ်လိုထင် တတ်ကြသလဲ။ ဟာ ... အလကား ပြီးနေတာလို့ ထင်ကြတာပဲ မဟုတ်လား။ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ဘယ်သူမှ ပြောမယ် မဟုတ်ဘူး။

“ဒါနဲ့ ကျပ်တို့ သွားကြရောဆုံးပါတော့။ ခြေသေ့တွေကို ကျပ်တွေ လိုက်ရတဲ့ ကွင်းကို ဖြတ်သွားကြပြီး၊ ဒုတိယ ကွင်းနဲ့ခြားထားတဲ့ ချုံတော့ဆီကို ရောက်သွားကြတယ်။ အဲဒီ ဒုတိယကွင်းထဲမှာပေါ့။ ဆင်ကြီးတွေ သေနေကြတာ။ ချုံတော့ရောက်တော့ ကျပ်က ဆင်ပစ်ဖို့ ဆိုပြီး ကျော်နာကြီး ပြင်ဆင်လိုက် သပေါ်များ။ ဂို့ဘို့ကို ကျပ်ရျော့ကိုက် အနည်းငယ်လောက်က သွားနှင့်စေပြီး ဆင်တွေရှိမရှိကြည့်ဖို့ ဓာတ်လိုက်တယ်။ အနီးအနားမှာလည်း ဆင်တွေရှိနေ လိမ့်မယ်ထင်တဲ့အကြောင်းလည်း ပြောလိုက်တယ်။ ဒီအကောင်က ကျပ်၏ အုပ် ကြားချက်တွေကို နားထောင်ရင်း လောင်ပြီးပြုပြီး ထွက်သွားပါလေရောဗျာ။ ဘူးတွေကိုသွားလို့ ဘာမှ မကြာသေးဘူး။ သေနတ်နဲ့ အပစ်ခံလိုက်ရာသလို ဒီအကောင် တန်ခိုးဖြစ်သွားတာကို မြင်လိုက်ရတယ်။ နောက်တော့ ခပ်အုပ်အပ် လက်ဖျောက်တီးသံ ကြားလိုက်ရတယ်။

‘ဟေ့ ... ဘာလက္ဌ’ လို့ ကျပ်က တိုးတိုးလှမ်းမေးလိုက်တော့ သူက ‘ဆင် ... ဆင်ကြီး အစွမ်းတစ်ချောင်းနဲ့ ဆင်ကြီးရယ် ... ဒုးထောက် နေတယ် ခင်ဗျာ’ တဲ့။

“ဒါနဲ့ ကျပ်လည်း သူ့သေးနားဆီကို တွားသွားလိုက်တယ်။ ညက ကျပ်ထားပစ်ခဲ့တဲ့အတိုင်းပေါ်များ။ ဆင်ကြီးဟာ ဒုးထောက်လျက်ပဲရှိသေးတယ်။ တဗြားဆင်ကြီးနှစ်ကောင်လည်း သူ့အနားမှာပဲ လဲနေတယ်။

“ဂုံးဘို့ဟာ အုံအားကြီးသွေ့ပြီး ကြောင်နေတယ်။ ဒီတော့ ကျပ်က – ‘ဟေ့ ... ဆင်တွေဟာ အိပ်တတ်ကြသလား’ လို့ ခပ်တိုးတိုး မေးလိုက် တယ်။

“ဒီတော့ သူက ‘ဟုတ်ပါတယ် မာကူမာန်’ သူတို့ဟာ အိပ်တတ်ကြပါတယ်’ တဲ့”

“မဟုတ်ဘူးကွယ် ဂိုဘိရှု ဒီအကောင်းကြီးတွေ သေနေကြတာ”

“သေနေတယ် ... ဟုတ်လား ဆရာကြီး၊ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ သူတို့ သေနိုင်ကြမှာလဲ ဆရာကြီးရဲ့။ ဘယ်သူက သတ်လို့ သေရမှာလဲ ခင်ဗျာ”

“ဟေ့ ဂိုဘိ ... လူတွေက ငါကို ဘယ်လို ခေါ်ကြသလဲ ပြောစမ်း”

“လူတွေက ဆရာကြီးကို မာကူမာန်လို့ ခေါ်ကြပါတယ်”

“ဒီ မာကူမာန်ဆိုတဲ့ စကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲကွဲ ... သိလား”

“မာကူမာန်ဆိုတဲ့ မျက်လုံးကို ဖွင့်ထားတဲ့လှာ ဉာဏ်မှာ ထက္ခလုပ်ရှုံးသမျှပြုတဲ့လို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ် ဆရာကြီး”

“အေး ... ဟုတ်တယ် ဂိုဘိ ငါဟာ အဲဒီလူပဲကွဲ။ ကြည့် ... မင်းတို့ အလကားကောင်တွေ ... ငါထသွားပြီး ငါတစ်ယောက်တည်းပဲ ဆင်ကြီးတွေရဲ့ နောက်ကို လိုက်တယ်။ ဉာဏ်လာသော လရောင်မှာ ဒီဆင်ကြီးတွေကို ငါ သတ်လိုက်တယ်။ တစ်ကောင်ကို ငါ ကျျည်တစ်တောင့်ပဲ သုံးတယ်။ သုံးကောင်ကို ၃ တောင့်၊ များများ မသုံးဘူး။ ကျျည်တစ်တောင့်တည်းနဲ့ ဒီအကောင်းကြီးတွေ လဲကျေသေကုန်တော့တာပဲကွဲ ကြည့်စမ်း ...” လို့ ကျျပ်က ပြောပြီး ကွင်းထဲလိုက်ပြုလိုက်တယ်။

“ဒီမှာ ကြည့်၊ ဒါက ငါမခြစာ ဒါက ငါကို ထိုးဖိုးပြေးလာတဲ့ ဆင်ကြီးရဲ့ ခြေရာ။ အဲဟိုမှာကတော့ ငါ အကာအကွယ်ယူတဲ့ သစ်ပင်ကြီး။ ဆင်ကြီးက ငါကို လိုက်အထိုးမှာ သစ်ပင်နဲ့ သူ ဝင်ဆောင့်လို့ သစ်ပင်ကြီးကျိုးသွားတာ ဒီမှာ မြင်ရဲ့လား။ အင်း ... မင်းတို့ဟာ တကယ်ကို သူရဲ့ဘားနည်းတဲ့ အကောင်တွေ၊ ကိုယ့်နာခေါင်းမှာ တွေပြီး သွေးနဲ့ရနေတာတောင် အမဲကို မလိုက်ချင်တဲ့ အကောင်တွေ။ မင်းတို့ အိပ်နေကြတုန်း ငါတစ်ယောက်တည်း ဘာလုပ်လိုက် သလဲ ကြည့်စမ်း။ မင်းတို့ရှုက်ဖို့ကောင်းသွား’လို့ ကျျပ်က မြည်တွန်တောက်တီးရင်း ပြောလိုက်တယ်။”

“အဲသလို ကျျပ်က ပြောလိုက်တော့ သူတို့နှစ်ယောက်သားဟာ တစ်ခါတည်း မျက်နာအောက်ချုပြီး ခေါင်းတပြုမြှင့်မဲ့ မှန်ပါတယ် သခင်ကြီး ... သခင်ကြီးဟာ အင်မတန် တန်ခိုးသွေးနဲ့ ပြည့်စုံပါပေတယ်” ဆိုပြီး ကျျပ်ရဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်ကို ချီးကျျှေးကြတာကိုးပျဲ။ နောက်တော့ သူတို့လည်း ဘာမှ မပြောကြတော့ဘဲ ဆင်သေကြီး ၃ ကောင်ရှုံးတဲ့နေရာ သွားပြီး ဤမြှင့်မြှင့်ကလေး ကြည့်နေကြတယ်၍။”

၆၀ □ ဒရန်ရွှေများ

“အဲဒီနောက်တော့ ဒီအကောင်တွေဟာ ကျုပ်ကို သာမန် လူသားတစ်ယောက်မဟုတ်ဘဲ ထူးခြားဆန်းကျယ်တဲ့ တကယ့်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ယောက်အနေနဲ့ တအံ့တည် ဆက်ဆံကြတော့တာပါပဲ။ သာမန်လူသားတွေ ညာအချိန်မတော်ကြီးမှာ တစ်ယောက်တည်းနဲ့ ဆင်ကြီး ၃ ကောင်ကို အသေသတ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ သူတို့က ပြောကြတယ်လေ။ နောက်ဆိုရင် ဒီအကောင်တွေဟာ ကျုပ်ကို ဒုက္ခမပေးကြတော့ပါဘူး။ ‘မင်းတို့ ချောက်ကမ်းပါးကို ရှုန်ဆင်းကြ၊ ဘာမှမဖြစ်ဘူး’ လို့ ကျုပ်က ပြောရင်တောင် သူတို့ခုန်ဆင်းကြမှာပဲလို့ ကျုပ် ထင်တယ်။ ဒီထိအောင် သူတို့ကျုပ်ကို အယုံအကြည်းသွားပုံရကြသူဗျာ။

“ကျုပ်လည်းပဲ ဆင်ကြီးတွေဆီသွားပြီးတော့ သေသေချာချာ စစ်ဆေးကြည့်တယ်။ ဒီလိုအစွယ်မျိုး ကျုပ်တစ်ခါမှ မဖြင့်ဖွေပါဘူး။ နောက်လည်း ဖြင့်ဖွေ လိမ့်မယ်လို့ မထင်ပါဘူးသွား။ အစွယ်တွေကို ဖြတ်ယူရတာကိုကပဲ တစ်နေကုန်ကြာတယ်။ အစွယ်တွေဟာ ‘ဒီလာရိအာဘေး’ ကို နောက်ဆုံးရောက်သွားတယ်။ ကျုပ်နဲ့ တစ်ပါတည်း သယ်သွားတာ မဟုတ်ဘူး ငင်ဗျာ။ အဲဟိုရောက်လို့ ချိန်ကြည့်တဲ့အခါ အစွယ်တစ်ချောင်း ဆင်ကြီးရဲ့ တစ်ချောင်းတည်းသော အစွယ်ဟာ ပေါင်ချိန် ၁၆၀ စီးသွား။ နောက် အစွယ်လေးချောင်းကတော့ တစ်ချောင်းကို ပျမ်းမွေ့ခြင်း ၉၉ ပေါင်ခွဲရှုံးသွား။ မကြံဖွူး၊ မကြားဖွူးအောင် အလေးချိန်စီးတဲ့ အစွယ် ကြီးတွေပါပဲ။ တစ်ခုခက် သွားတာက အစွယ် တစ်ချောင်း ဆင်ကြီးရဲ့အစွယ်ကို နှစ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်ရတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို အသယ်ရ အယူရ လွယ်အောင်လို့ပါ။ ဒီလိုမှ မလုပ်ရင်လည်း အသယ်ရခက်မယ် မဟုတ်လား။”

အလန်ကွာတာမိန်းသည် သူ၏မှန်းဘဝ အတွေ့အကြံများထဲမှ နောက်ဆုံး ပစ်ခတ်ရရှိခဲ့သော အာဖရိကု၏ ဆင်များထဲက အကြီးဆုံးဆင်မျိုး ဆင်ကြီး ၃ ကောင်အကြောင်းကို ပြောပြလျက်ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့မှာ အလွန်ပင် စိတ်ဝင်စားလျက် ရှိနေကြ၏။ သို့နှင့် ဤနေရာသို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်ုပ်က-

“အမယ်လေး ကွာတာမိန်းရယ် ... ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ၊ ငင်ဗျား တော်တော်ရက်စက်တာပဲနော်။ ဒီလိုအစွယ်ကြီးမျိုးကိုများ ဖြတ်ပစ်ရတယ်လို့ဗျား။ ကျုပ်သာဆိုရင်တော့ ကိုယ်တိုင်ပဲ ခွဲလာရ လာရ၊ မဖြတ်ဘဲနဲ့ကို ခွဲယူလာမှာပဲ”

ထိုအခါ ကွာတာမိန်းက -

“အင်း ... ပြောတာကတော့ လွယ်တာပေါ့ဗျား။ ကျုပ်တွေ့ရတဲ့ အတွေ့အကြံမျိုးနဲ့သာ ငင်ဗျား တွေ့လိုက်ရမယ်ဆုံးရင်တော့လား။ အစွယ်တွေကို ခွဲလာ နဲ့ မပြောနဲ့ တစ်ခါတည်းကို လွင့်ပေါ်ပြီး ယုန်တစ်ကောင် ထွက်ပြီးတဲ့ စံချိန်နဲ့ပြီးမှာ အမှန်ပဲ”

ထိုအခါ ကပ္ပတိန်ဂွဲဒ်က ကြားဖြတ်၍ -

မေဝါဒကလွှား □ ၆၁

“အော် ... ဟုတ်ကဲ့လား။ ဒီလိုဆိုရင် ခင်ဗျားပြောတဲ့ ပုံပြင်ဟာ မဆုံး
သေးဘူးပေါ့ ဟုတ်လား။ အင်မတန်တော့ ကောင်းတဲ့ ပုံပြင်ပ ကွာတာမိန်း၊
ကျျပ်တောင်မှ ဒါထက်ကောင်းမယ့် ပုံပြင်မျိုးမလုပ်ကြနိုင်ဘူးလို့ ထင်တာပ”

ကွာတာမိန်းသည် ကုပ္ပတါန်ဂွဲဒါအား မျက်နှာထား ခံတင်းတင်းဖြင့်
ကြည့်လိုက်၏။ သူ၏ ဆင်ပစ်ခန်း ရာဇ်ဝကို ကုပ္ပတါန်ဂွဲဒါက လောင်တောင်
တောင် ခနဲတဲ့တဲ့ ပြောလိုက်သည်ကို နှစ်သက်ဟန် မတူချေ။

“ဒီမယ် ကုပ္ပတါန်ဂွဲဒါ ခင်ဗျား ပြောတာကို ကျျပ်နားမလည်ဘူးဟာ။
အမှန်အတိုင်း ဖြစ်ပျက်တဲ့ စွန့်စားမှ ပုံပြင်မျိုးနဲ့ ခင်ဗျား ပြောတဲ့ ဆိတ်ထီးကြီးရဲ့
ချိုဟာ တောင်စောင်းက သစ်ပင်မှာ ချိုတေနေတယ်ဆိုတဲ့ မဟုတ်ကဟုတ်က
လုပ်ကြတဲ့ ပုံပြင်မျိုးဟာ နှိုင်းယုံလို့မရဘူးလို့ ကျျပ်ထင်တယ်။ ကျျပ်ပြောတဲ့
ပုံပြင်ဟာ မဆုံးသေးပါဘူး။ အခုထက်ပို့ပြီး စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ အခန်းကို
ရောက်ပါလိမ့်ဦးမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကနေနေအဖို့တော့ တော်လောက်ပါပြီ။
ကျျပ်ပြော တာလည်း များပါပြီ။ ဒီမယ် ဂွဲဒါ ... ခင်ဗျားရဲ့ အပြောအဆိုကို
မဆင်ခြင်ဗျားရင် တော့ ကျျပ်ရဲ့ ပုံပြင်ကို တော်တော်နဲ့ မဆက်ဘဲ
ထားလိမ့်မယ်ဗျား”

“ဟုတ်ပါတယ် ကွာတာမိန်း၊ ကျျပ်အခုလို ပြောမိဆိုမိတာ ဝမ်းနည်းပါ
တယ်။ ကိုင်း ... တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဘယ်လို့မ သဘောမထားကြောင်း
ပြတဲ့အနေနဲ့ လူချင်းခွဲကြစို့ ... ဟုတ်လား”

ဂွဲဒါက နှိမ့်ချွား ပြောလိုက်၏။ ထို့နောက် လူချင်းခွဲကြလေသည်။

၅

ပဒါယအောင်ပေးသာ ၆၁

နောက်တစ်နေ့ညု၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူချင်းဆုံး၍ ညာစာ စားသောက် ကြပြန်၏။ ယမန်နေ့က ဂျွဲ၏က ပြောထားသော စကားများကြောင့် ကွာတာမိန်းမှာ မခံချုည်းမခံသာ ဖြစ်နေသည့် အမှုအရာမျိုးရှိနေ၏။ သိန့်နှင့် ယမန်နေ့က ပြောကြား ခဲ့သော သူ၏ ပုံပြင်ကို ဆက်လက်ပြောကြားရန် ကျွန်ုပ်တို့က ပိုင်း၍ မနည်းတိုက် တွန်းသော အခါမှသာ အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက် ပြောကြားလေသည်။

“ဒါနဲ့ အဲဒီနေ့ နေမဝင်ခင် အစွယ်တွေကို ဖြတ်ရတဲ့ အလုပ်ပြီးစီးသွား တယ်ဆိုပါစို့။ တစ်နေကုန် ကျူပ်တို့ ဖြတ်ကြရသူဗျာ။ ညနေစာကလေး စားစို့ လောက်ပဲ ခဏနားကြတယ်။ ဒီလောက် ကြီးမားတုတ်ခိုင်တဲ့ အစွယ်ကြီးတွေကို ဖြတ်ရတာက မလွယ်လှသူးခင်ဗျာ။ ဆင်စွယ်ရောင်ဟာ ပကတိပြုဖွေးပြီး တောက် ပြောင်နေတာပဲ။ အဲဒီနေ့မှာ ကျူပ်တို့ ညာစားတာက ဘာဘို့ စားတယ်ထင် သလဲ။ အစွယ်တစ်ချောင်း ဆင်ကြီးရဲ့ နှစ်လုံးသားခင်ဗျာ။ အ ... သူ့နှစ်လုံးသားကို ဖြတ်စို့ ခိုင်းလိုက်တဲ့လူဟာ နှစ်လုံးသားကို နှစ်ပိုင်း ဖြတ်ယူလာခဲ့ရတယ် ခင်ဗျာ။ ဒီလောက်တောင် ကြိုးတဲ့ နှစ်လုံးသားပဲဗျာ။”

“ဒီနောက် နှစ်လုံးသားကို ကျူပ်တို့ အတုံးကလေးတွေ ဖြစ်အောင်တုံး နောက်ပြီး ဆီနဲ့ကြော်သူဗျာ။ ဒီလောက် စားလို့ အရသာရှိတာ ကျူပ်ဖြင့် မကြံ့ဖွဲ့ ဘူးဘူး။ လျှောပေါ်တင်ရုံး အရည်ပျော်သလို ဖြစ်သွားတယ်လေ။ အင်း ... ဒါ ထက် ပြောရှုံးမယ်။ ဒီဆင်ကြီးရဲ့ မေးရိုးကို ကျူပ်သွားပြီး စစ်ဆေးကြည့်လိုက် သေးတယ်ခင်ဗျာ။ ဘာတွေ့ရသလဲဆိုတော့ မူလကတည်းက အစွယ်တစ်ချောင်းပဲ

ပါက်တာကို တွေ့ရတယ်။ တွေးအချောင်းက ကျိုးသွားတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ အမြစ်တောင်မှ မရှိဘူးခင်ဗျာ။

“လှလိုက်တဲ့ အစွယ်ကြီးတွေ့မှာ မပြောပါနဲ့တော့ ၅ ချောင်းတောင်များ၊ ပြော့ ... မဟုတ်ဘူး။ င့် ချောင်းပဲ ဆိုရမှာပေါ့။ အကြီးဆုံးအစွယ်ကြီးကိုတော့ ဂို့နဲ့ နောက်တစ်ယောက်က ၂ ရိုင်း ဖြတ်နေကြတယ်လေ။ အသလို ဖြတ်ရတာဟာလည်း နောက်ဆုံး မတတ်နိုင်တဲ့ အခြေကို ရောက်တော့မှ ဖြတ်ရတာပါ။ ဒီလိုနှစ်ပိုင်ဖြတ်ဖို့ သူတို့ကို အမိန့်ပေးလိုက်တုန်းက ကျူပ်ဖြင့် နှဲများလွန်းလို့ သက်မကြီးတွေသာ ချုံချေနေရတော့သူဗျား။ ဒါကြီးကို ချီမတိုင်းထွာကြည့်ပြီး သူ့ အတိုင်း သယ်ယူလို့ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူးဆိုတာ သိတော့မှ မလွှဲသာလွှဲသာ အဖြတ်နိုင်းရတာပါ။ အင်မတန်လည်း ကျုစ်လျှစ်မာကြောပြီး ပေါင်ချိန် ၁၆၀ လောက် ရှိတဲ့ ဒီအစွယ်ကြီးကို လမ်းပန်းမသာတဲ့ နယ် မြေက လူ ၂ ယောက် ထမ်းပြီး သယ်ယူလာဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အစွယ်ကြီးဟာ သူ့အရိုင်းအတိုင်းဆိုရင် ပို့ပြီးတောင် အလေးချိန် စီးပါလိမ့်းမယ်။ အစွယ်ကြီးကို သူတို့ ၂ ယောက် ဖြတ်ယူနေကြတုန်း ကျူပ်က ဆေးတံ့သောက်ရင်း သူတို့လုပ်နေကြတာကို ကျေ ကျေနပ်နပ် ကြည့်မိနေတယ်။

“အဲသလို ကြည့်နေတုန်းမှာပဲ ရတ်တရက်ဆိုသလို ကျူပ်တို့ရဲ့ မနီးမေးမှာရှိတဲ့ ချုပုပ်တစ်ရုတ်က အတော်ပဲချော့ပြီး ခုံညားတဲ့ အမျိုးသမီးငယ်တစ်ယောက် ထွက်လာတာကို တွေ့ရသူဗျား။ သူ့ကို ကြည့်ရတာ အသက် ၂၀ လောက်ပဲ ရှိမယ်လို့ ခန်းမှုန်းရတယ်။ ဒီသူငယ်မက ချုပုပ်တဲ့ ထွက်လာပြီး ကျူပ်ရဲ့ ရှုံးမှုလာပြီး ရပ်လိုက်တယ်။ သူ့ခေါင်းပေါ်မှာကတော့ ပြောင်းတွေ ထည့်တဲ့ တောင်းကလေးတစ်လုံးကို ရွှေက်လို့။

“လူသူမနီး တော့ကြီးမြှောက်မည်းထဲမှာ တိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီးငယ်ကို တွေ့လိုက်ရတော့ ကျူပ်အတော်ပဲ အံ့သွားတယ်ဗျား။ ကျူပ်တို့ ရောက်နေတဲ့ နေရာက ရွှေနဲ့ မနီး ဘာနဲ့ မနီး မဟုတ်လား။ ဒါပေမဲ့ တူးတူးထွေထွေ တွေးတော့ မနေဖိပါဘူး။ ကျူပ်ရဲ့ လူတစ်ယောက်ကို ခေါ်လိုက်ပြီး ပြောင်းဖူးတွေကို ရွေးနာ မေးမြန်းပြီးဝယ်ဖို့ ခိုင်းလိုက်တယ်။ နောက်ထပ် ဒီအနီးအနားမှာ ပြောင်းဖူး ရနိုင်မလေးလိုလည်း မေးခိုင်းလိုက်တယ်။ ဒီလို ခိုင်းလိုက်ပြီး ကျူပ်လည်း အစွယ်ကြီးကို ဖြတ်နေတဲ့ နေရာမှာ မမှားမယွင်းရအောင် ကြည့်ပြောဖို့ တစ်ဘက်ကို လှည့်လိုက်တယ်။ မကြောခင်ပဲ ကျူပ်ကိုယ်ပေါ်ကို အရိုင်တစ်ခု ထိုးလာလို့ မေးကြည့်လိုက်တော့ ဟိုသူငယ်မဟာ ကျူပ်ရှုံးမှာ မတ်တတ်ရပ်လျက်သား တွေ့ရတယ်။ ပြောင်းဖူးတောင်းကိုလည်း သူ့ခေါင်းပေါ်မှာ ရွှေက်ထားတုန်းပဲ။

၆၄ □ ဒရန်ရွှေများ

“မာရေခါ ... မာရေခါ (Mareme, Mareme)လို့ သူငယ်မက သူ့လက် နှစ်ဖက်နဲ့ လက်ခုပ်တီးရင်း ခပ်တိုးတိုး ကျော်ကို ခေါ်လိုက်တယ်။ မာတူကူ လူ မျိုးက သုံးတဲ့ ‘မာရေခါ’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ (အမှန်ကတော့ သူငယ်မသည် မာတူကူ အမျိုးသမီး မဟုတ်ချေပါ) ရှုံးလူးလူမျိုးသုံးတဲ့ ‘ကူးစံ’ (Koos) စကားလုံး နဲ့ အတူတူပါပဲ။ အမိဘာယ်ကတော့ အရှင်သခင်ကြီးလို့ရပါတယ်။ လက်ခုပ်တီး တာကတော့ သူတို့ ထုံးစံအရ အရှုံအသေပြု နှုတ်ဆက်ခြင်းပါပဲ။ ဒီလို ထုံးစံဟာ ‘ဗာဆူတူ’ လူမျိုး အဆက်အနှစ်ထွေ ကြားထဲမှာ အနှံးအပြား သုံးစွဲနေကြတဲ့ ထုံးစံဖြစ်ပါတယ်။

“‘သူငယ်မ ဘာလဲကွယ့်’၊ မင်း ပြောင်းလှုံးတွေက ရောင်းဖို့လား” လို့ ကျော်က စီဆုံးတူ (Sisutu) ဘာသာစကားနဲ့ မေးလိုက်တယ်။

“‘ရောင်းဖို့ မဟုတ်ပါဘူး ... လူဖြောဆိုးကြီးရှင်’၊ ကျွန်မ ဒါတွေကို လက်ဆောင်ပေးဖို့ ယူလာခဲ့တာပါ” လို့ သူက ရှုံးလူးဘာသာစကားနဲ့ ပြန်ပြော တယ်။

“အေး ... အေး ... ကောင်းတယ်။ ဒါဖြင့်လည်း ချထားလိုက်လေ”

“လက်ဆောင်ကို လက်ဆောင်ချင်း လဲရပါမယ် လူဖြောကြီးရှင်”

“‘ဟေး ... ဟုတ်ကဲ့လား’ လို့ ကျော်က တအုံတော် ပြန်ပြောလိုက် တယ်။

“ဒါကတော့ ဒီလိုပဲဖြစ်ရမှာပေါ့။ လောကကြီးမှာ ဘာမှ အလကား မရဘူး မဟုတ်လား။ ကိုင်း ... အမိက ဘာအလိုက်သလဲ ... ပုတ္တီးစေ့လား”

“သူငယ်မက ခေါင်းညီတဲ့ပြောသူ့။ ဒါနဲ့ကျော်ကလည်း ကျော် လူတစ် ယောက်ကို အထုပ်တစ်ခုထဲက ပုတ္တီးစေ့တွေကို သွားယူစို့ နိုင်းမယ့်အလုပ်မှာ သူက ကျော်ကို လက်ကာပြီး တားလိုက်တယ်လေ။

“ဒီလိုပါရှင်၊ လက်ဆောင်ပြန်ပေးမယ့် လူကိုယ်တိုင်က သူ့လက်နဲ့ ပေးတယ်ဆိုရင် ဒီလက်ဆောင်ဟာ တန်ဖိုးနှစ်ဆရိုပါတယ် ရှင်” လို့ သူငယ်မက ပြောတယ် ခင်ဗျာ။ သူငြားပုံက အမိဘာယ်ပါတဲ့ လက္ခဏာပဲ။

“ဒီတော့ ကျော်က -

“နေပါ့်း ... သူငယ်မရဲ့၊ မင်းပြောပုံက ပုတ္တီးစေ့တွေကို ကျော်ကိုယ်တိုင် မင်းကို ပေးစေချင်တယ် ဟုတ်လား”

“မှန်ပါတယ်ရှင်”

“ဒီတော့ ကျော်က ထိုင်ရာကထလိုက်ပြီး သူနဲ့အတူ အထုပ်တွေရှိတဲ့ အေရာက် သွားတယ်။ သွားရင်း သူ့ကို မေးကြည့်ရတယ်။ ‘နေပါ့်းကွယ့်’ မင်းက

မာတူကျဖြစ်လျက်နဲ့ ဦးလူးဘာသာစကားနဲ့ ဘာလို့ ပြောရတာလဲ’လို့ သူ့အပေါ် နည်းနည်း သံသယရှိလို့ မေးလိုက်တယ်။

“ကျပ် လူတွေ မကြားနိုင်လောက်တဲ့ နေရာကို ရောက်တော့ သူငယ်မက ‘ကျွန်မ မဟတူကူလူမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်မက ‘နာလာ’ အမျိုးသမီးပါ။ နာလာတွေဟာ ဘူတိရာနာ (Butiana) အမျိုးအနွယ်တွေပါ။ ဘူတိရာနာတွေဟာ ဟောဟိုဆီမှာ နေကြပါတယ်’လို့ ပြောပြီး တောင်ကြီးကိုကျော်ပြီး လက်ညီးညွှန်ပြတယ် ခင်ဗျာ။ နောက်ပြီးတော့ ကျွန်မဟာ ဝမ်ဘီရဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်ပါ’တဲ့။ အဲဒီလို ဝမ်ဘီရဲ့ နာမည်ကို ပြောလိုက်တဲ့အခါ သူငယ်မရဲ့ မျက်လုံးတွေဟာ အရောင်တောက်သလို ဖြစ်သွားတယ် ခင်ဗျာ။

“ဒီလိုဆိုရင် မင်းဘယ်နှယ်လုပ်ပြီး ဒီကိုလာခဲ့သလဲ”

“‘ခြေထောက်နဲ့ပဲ လာခဲ့ပါတယ်ရှင်’လို့ သူက တိုတိတောင်းတောင်းဖြေတယ် ခင်ဗျာ။

“အဲသလို ပြောရင်းဆိုရင်းနဲ့ လာလိုက်ကြတာ ကျွန်ရဲ့ အထုပ်တွေထားတဲ့ နေရာကိုရောက်တော့ ကျွ်ပါက အထုပ်တစ်ခုကိုဖော်ပြီး ပုတီးစေ လက်တစ်ဆုပ်စာလောက် ထုတ်ယူလိုက်တယ်။ ‘ကိုင်း ... လက်ဆောင်ချင်းလဲမယ်။ မင်းရဲ့ ပြေားနှုံးတွေကိုပေး’

“ကျွ်ပါက ပုတီးစေတွေကိုပေးတော့ သူငယ်မက ပုတီးစေတွေကို ကြည့်တောင်မကြည့်ဘဲနဲ့ ပူးတယ်ခင်ဗျာ။ အဲ ... သူ့အပြုအမှုဟာ ထူးဆန်းပါကလားလို့ ကျွ်ပိတ်တဲ့မှာဖြစ်သွားတယ်။ နောက် သူက သူ့တောင်းကို မြေပေါ်မှာချုပြီး သွန်းလိုက်တယ်။

“တောင်းရဲ့အောက်ဆုံးမှာက ထူးထူးဆန်းဆန်း ပုံသဏ္ဌာန်ရှိတဲ့ သစ်ရွက်စိမ်းတွေကို တွေ့ရတယ်။ ဘာရွက်နဲ့ တူသလဲဆိုရင် သကြားပင်အရွက်နဲ့ ပဲပင်ဆင် တူသွားပါပေမဲ့ နည်းနည်းပိုပြီး ထူထယ်၊ အသားများတယ် ဆိုရမှာပေါ့။ သူငယ်မက အဲဒီအရွက်တစ်ခုကို အရမ်းကောက်ယူသလို ယူလိုက်ပြီး နစ်းကြည့်လိုက်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီအရွက်ကို ကျွ်ပိုကို လှမ်းပေးလိုက်တယ်။ ကျွ်ပိုကိုလည်း ဒီအရွက်ကို နစ်းကြည့်စေချင်လို့ ပေးတာပဲလို့ ပူးဆုံး ကျွ်ပိုကလည်း အရွက်ကို ယူပြီး နစ်းကြည့်မယ့် အလုပ်မှာ အရွက်ပေါ်မှာ ထင်နေတဲ့ နီနီဖြစ်ရာတွေကို မျက်စွောက သွားပြီး ကျွ်မြှင့်လိုက်တယ်ဗျာ။

“ြစ်ရာတွေကို သွားပြီး ြင်လိုက်တော့ သူငယ်မက လေသံခပ်တိုးတိုးနဲ့ သူ့နာမည်က မေဝါဖြစ်တဲ့အကြောင်း ပြောပြီး သစ်ရွက်ပေါ်မှာ ရေးထားတွေ ဖတ်ကြည့်ပါရီး ဆရာကြီး ရှင်’လို့ ပြောတယ်။

၆၆ □ ဒရိန်ချေမှား

“ကျုပ်လည်း သူ့ကို အဖြေမပေးဆော့တဲ့ သစ်ရွှေကိုသာ စိုက်ကြည့်နေစိတယ်။ ချိန်ထက်တဲ့ အရာတစ်ခုခုနဲ့ သစ်ရွှေက်ပေါ်မှာ ခြစ်ထားတာပဲလား။ တမင်ရေးထားတာပဲလား မပြောတတဲ့ဘူး။ ချိန်ထက်တဲ့အရာဆိုတော့ ဥပမာ သံချွောင်းဆိုပါတော့၊ အဲဒီအရာနဲ့ ထိတွေ့တဲ့ နေရာတွေမှာ အရွှေက်ထဲမှာရှိတဲ့ အက်ဆစ်ဓာတ်ရှေ့တွေပော့ဘာ အရွှေကာနေ စို့ထွက်လာပြီး သွေးများလို့ အနီးရောင် ဖြစ်သွားတာကိုး။ ကျုပ်လည်း ခြစ်ရာတွေကို ကြည့်ရင်း စာလုံးတွေကို သွားတွေ့ရတယ်။ စာလုံးတွေက အက်လိပ်စာလုံးတွေခင်ဗျာ။ မေဝါက ကောက်ပြီး ယူပြေတဲ့ သစ်ရွှေက မှာရယ်၊ နောက်ပြီး တောင်းထဲမှာ ရှိနေသေးတဲ့ တဗြား သစ်ရွှေက ၂ ရွှေက်ရယ်က ကျုပ်ပြောသလို အက်လိပ်စာလုံးတွေ ရေးခြစ်ထားတာ တွေ့ရတာကိုးဗျာ။ စာကဘာရေးထားသလဲဆိုတော့ ...

“မာတ္ထကုန်ယ်မြေအတွင်းတွင် လူဖြူတစ်ဦး အမဲလိုက်နေသည်ဟု ကျွန်ုပ်ကြားသိရသည်။ ဤစာသည် သင့်အား သတိပေးစာ ဖြစ်သည်။ ဤစာကို ရလျှင်ရခြင်း တောင်ကိုဖြတ်ကျော်၍ ‘နာလာ’နယ်မြေသို့ သွားပါလေ။ မနက်မိုးသောက်လျင် သင့်အား ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ပြီး စားပစ်ရန် ဝမ်ဘိုက သူ့စစ်တပ်ကို စွဲတိန့် စီမံထားသည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းမှာ သင်သည် သူ့အား ပစ္စာလက်ဆောင်မဆက်တဲ့ သူ့နယ်မြေတွင် အမဲလိုက်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ အသင်သည် မည်သူမည်ဝါပင်ဖြစ်စေ ကျွန်ုပ်အား ကုည်ပါ။ ကျွန်ုပ်သည် ၇ နှစ်နှီးပါးအဗျာ လူဆိုကြီးဝမ်ဘိုက် ကျေးကျွန်ဖြစ်အဲရှုံး အစဉ်မပြတ် ရှိက်ပုတ်ညွှန်းဆဲခြင်းကို ခံနေရပါသည်။ သူသည် ကျွန်ုပ်မှတ်ပါး ကျွန်လူဖြူအားလုံးကို သတ်ပစ်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်ကို မသတ်ဘဲ ချိန်ထားသည်မှာ အခြောင်းကြောင့်မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်က သေနတ်ပြင် တတ်သည်ကို သိထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သူ၏မယား ‘မေဝါ’လက် တွင် ဤစာကို ပေးလိုက်ရသည်။ ဝမ်ဘိုက သူ့ကလေးကို သတ်ပစ်လိုက် သဖြင့် စိတ်နာရီး မေဝါသည် သူ့အင်ရှိရာ နာလာနယ်သို့ ထွက်ပြီးသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ နာလာမှ လူများကို သွေးထိုးလျှော့၍ ဝမ်ဘိုကို တိုက်ခိုက်ပါ။ ဝမ်ဘို၏ နယ်မြေသို့ ရောက်နိုင်ရန် တောင်ကိုဖြတ်ကျော်ကာ မေဝါက လမ်းပြေးနိုင်သည်။ သင်လာနိုင်လျှင် အချည်းနှီးဖြစ်မည် မဟုတ်။ ဝမ်ဘို၏ ရွာဘေးပတ်ပတ်လည် သစ်တပ်ကို ဆင်စွယ်များဖြင့်သာ ပြုလုပ်ထားသည်။ ကျွန်ုပ်အား ပစ်မထားပါလေ့။ ကျွန်ုပ်အား ပစ်ထားလျှင် ကျွန်ုပ် ကိုယ်ကျွန်ုပ် သတ်သေ ရပါလိမ့် မည်။ ဆက်လက် အညွှန်းဆဲမခဲ့ နိုင်တော့ပါ။

ချိန်အောင်

မေဝါဒကလွှဲစား □ ၆၇

“ဘုရား ... ဘုရား”လို့ ကျျပ်က ပင့်သတ်ရှုပြီး ဘုရားကို တဲ့ လိုက်မိတယ်။ ‘အော်ရှိ’ ဆိုပါကလား ... ကျျပ်မိတ်ဆွဲကြီး အော်ရှိဖြစ်ရမှာပါ။ မိန်းမင်္ဂလာ မေဝါက သစ်ချက်ရဲ အခြားတစ်ဘက်ကိုလည်း ဉာဏ်ဖို့ ပြနေသေးတယ်။ တဗြားဘစ်ဘက်မှာ စာတွေ ပိုများတယ်ပူ။ ဒါနဲ့ သူ့ပြောတဲ့အတိုင်း ကျျပ်ကြည့်လိုက်တော့ စာက ဘယ်လိုပေးထားသလဲဆိုရင် ‘အဆိုပါ လူမြှောကို မာကူမာဇ်နဲ့ ခေါ်ဆိုတော်ကြောင်း ကျွန်ုပ် ကြားသိရသည်။ ဤအတိုင်းမှန်လျှင် သူသည် ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွဲ ကွာတာမိန်းပင် ဖြစ်ရပေမည်။ သူပဲဖြစ်ပါစေ ဟူ၍ လည်း ကျွန်ုပ်ဆုတောင်းသည်။ အကြောင်းကား ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွဲ ကွာတာမိန်း သာ ဖြစ်နေလျှင် ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ ဒုက္ခရောက်နေသော မိတ်ဆွဲဟောင်းတစ်ဦးအား သူသည် ပစ်ထားလိမ့်မည် မဟုတ်ဟဲ ကျွန်ုပ် ယုံကြည်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် သေရမည်ကို ကြောက်ရဲ့၍ မဟုတ်၊ သေဖို့ရာကိုလည်း မကြောက်၊ ဂရမစိုက်၊ သို့ရာတွင် ဝမ်ဘီဆိုသည့်အကောင်ကို ပထမကလွှဲစား ချေခွဲရလိုသည်’ လို့ ရေးထားတယ်။

“ဒီစာဖတ်ရတော့ ‘ပစ်မထားပါဘူး မိတ်ဆွဲကြီးရယ်။ သင့်ကို ကယ်ထုတ်နိုင်ဖို့ အခွင့်အရေးရှိနေသေးသမျှတော့ ကျျပ် သင့်ကို ပစ်မထားပါဘူး’ လို့ ကျျပ်မိတ်ထဲမှာ တွေးလိုက်မိတယ်။

တစ်ခါတုန်းက ကျျပ်ဟာ ပရိယာယ်မာယာသုံးပြီး ဉာဏ်ကစားခဲ့ဖူး တယ်။ အခုလည်း တစ်ချို့တစ်ပွဲ နှစ်ချို့နှစ်ပွဲလောက်တော့ ဉာဏ်ကစားရလိမ့်းမှု ထင်တယ်။ အရေးကြီးတာက ပြင်ဆင်စရာ ရှိတာကလေးတွေ အသင့်ဖြစ် အောင် ပြင်ဆင်ဖို့ပဲလိုတယ်။ ဆင်စွဲယ်သစ်တပ်ဆိုတာက ရှိသေးတော့ ဒီဟာကို မွေနေလို့ မဖြစ်ဘူး။

“ကျျပ်လည်း အဲဒီလို စိတ်ထဲက တွေးလိုက်ပြီး သူငယ်မဘက် လှည့်ပြောလိုက်တယ်။

“မင်းကို မေဝါလို ခေါ်တယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ် ရှင်”

“မင်းဟာ နာလာရဲ့သမီး၊ ဝမ်ဘီရဲ့မယား ဟုတ်သလား”

“မှန်ပါတယ် ရှင်”

“မင်း ... ဝမ်ဘီနယ်ကနေပြီး နာလာနယ်ကို ထွက်ပြီးလာတယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“ဘာကြောင့် ပြီးလာရသလဲ ... နော်း .. ခဏာနော်း၊ ကျျပ် လူတွေကို အမိန့်ပေးလိုက်းမယ်”

၆၈ □ အရှင်ချေမှုး

“အဲသလို သူငယ်မကို ပြောလိုက်တယ်။ ဒီနောက် အချုက်ခြင်း ဆိုးထွက်မယ့်အတွက် ဂိုဘိကိုခေါ်ပြီး သူ့လူတွေကို အသင့်ပြင်ထားဖို့ ကျပ်က အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။ စောောက ကျပ်ပြောခဲ့သလို အသက်ကလည်း ပေါင်ယောက် ရွယ်ရွယ် ရုပ်ရည်ကလည်း အတော်ချေမှုးတဲ့ မိန်းကလေးဟာ ဂိုဘိကို ကျပ်က အသင့်ပြင်ထားဖို့ အမိန့်ပေးလိုက်ပြီးတဲ့ နောက် သူ့ခါးမှာ ချည်ထားတဲ့ ဒရယ်သားရေးနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ အိတ်ကလေးထဲ လက်နဲ့နှိုက်လိုက်တယ်။ ဒီနောက် သူ့အိတ်ကလေးထဲက တစ်စုတစ်ရာကို ဆွဲထွေတ်လိုက်တယ်။ အဲဒါက ဘာလဲ ဆိုတော့ ခြောက်သွေ့နေတဲ့ ကလေးကယ်ကလေး တစ်ယောက်ရဲ့ လက်ကလေး တစ်ဘက် ခင်ဗျာ။ အမယ်လေး ... လန်းစရာကောင်းလိုက်တာဗျာ။ ဇက္ကာ ဒီလက်ကလေးကို ကြော်တင်ပြီး ခြောက်အောင် လုပ်ထားတာနဲ့ တူတယ်။

“သူငယ်မဟာ လက်ခြောက်ကလေးကို ကိုင်ပြပြီး ကျပ်ကို ဘာပြောသလဲဆိုတော့ ... ကျွန်ုမ် ပြေးလာခဲ့တာ အဲဒီဟာကလေး အတွက်ကြောင့်ပါပဲ။ ဒီလိပ်ပါရင် ... ဝမ်ဘီနဲ့ ကျွန်ုမ်ကလေးရပါရောရှင်။ ကလေးရဲ့ အဖော် ဝမ်ဘီပါ။ ၁၈ လလောက် ကလေးအသက်ရှင်နေပါသေးတယ်။ ကျွန်ုမ်က ဒီကလေးကို သိပ်ချေစပါတယ် ရှင်။ ဒါပေမဲ့လို့ ဝမ်ဘီကတော့ကလေးဆိုရင် မချစ်ဘူး။ အားလုံးကို သတ်ပစ်တာချည့်ပဲ။ ကလေးတွေကြီးလာရင် သူ့လို လူမှိုက် လူရမ်းကားကြီးကို သတ်ပစ်မယ်လို့ သူက စိုးရိုးကြောက်လန်နေတယ်ရှင်။ ကျွန်ုမ်ရဲ့ကလေးကိုလည်း သူသတ်ပစ်မယ်လုပ်တော့ ကျွန်ုမ်က တောင်းပန်ထားရတယ်။ တစ်နေ့မှာ စစ်သားအချို့၊ ကျွန်ုမတို့တဲ့ရောက ဖြတ်သွားကြတယ်။ အဲဒီလို ဖြတ်သွားတဲ့အခါ ကျွန်ုမရဲ့သားကလေးကို သူတို့ ဖြင့်သွားတော့ ‘မကြာခင် စော်ဘွားကြီးဖြစ်မယ့် စော်ဘွားလောင်းကလေး’ လို့ ဆိုပြီး သူတို့က ကလေးကို အရှိအသပြကြသရှင်။ ဒါကို ဝမ်ဘီက ကြားတော့ စိတ်ဆိုးတယ်။ နောက် သူက ကလေးကို ရိုက်တယ်။ ရိုက်တော့ ကလေးက ငါတာပေါ့။ ဒီအခါ သူက ဘယ်လို ကြိမ်းသလဲဆိုတော့၊ ဒီအကောင်လေးကို ကောင်းကောင်းကြီးငါအောင် လုပ်ပေးရမယ်တဲ့။ သူသတ်လိုက်တဲ့ လူဖြူတွေဆီက ခိုးယူထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေထဲမှာ ခြင်းတွေကို ထောင်ဖော်တဲ့ ထောင်ချောက်ကြီး တစ်ခုလည်းပါတယ်ရှင်။ ထောင်ချောက်က ဘယ်လောက်တောင် မောင်းသန်သလဲဆိုရင် လူ ငဲ ယောက် အဲဒါမှာ တစ်ဘက် ၂ ယောက်စီ ရပ်ပြီး ဖွင့်မှ ဖွင့်လို့ရတယ်ရှင်”

ဤနောရာသို့ ရောက်သောအခါ ကွာတာမိန်းသည် သူ ပြောနေသော ပုံပြင်ကို ရုတ်တရက် ရပ်လိုက်ပြီးနောက် –

“ဒီမယ် မိတ်ဆွဲတို့ ... ပုံပြင်ရဲ့ ခုရောက်ရှိနေတဲ့ အစိတ်အပိုင်းကို ဆက်ပြီး ပြောဖို့ ကျပ်စိတ်မပါတော့ဘူးဗျာ။ ဘာပြောင့်လဲဆိုတော့ ကလေးတွေ

တောနာ ခံစားရတာကို ကျပ်လည်း မကြည့်ရက်ဘူး၊ သူတို့ တောနာခံစားရတဲ့ အကြောင်းကို ပြောလည်းမပြောချင်ဘူး။ ဒီတော့ ဝမ်ဘီဆိုတဲ့ သရုသဘက် အကောင် ဘာလုပ်တယ်။ နောက်ပြီး ကလေးအမေကို ဘာအကြည့်ခိုင်းသလဲ ဆိုတာ ငင်ပျားထို့ပဲ တွေ့ကြည့်ကြပေတော့။ ဝမ်ဘီက သူ့ကလေးကို ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်း သတ်ပစ်တဲ့အကြောင်း ပြောတော့ သူငယ်မဟာ တစ်ချက်မှ မတုန် လှပ်ဘူးဖို့... ယုံတော့၊ သာမန် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ပြောနေသလို ခပ်အေး အေး ခပ်တည်တည်ပဲ ပြောနေတယ် ငင်ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ဒီလို ပြောပြနေတုန်းမှာ သူ ငယ်မရဲ့ မျက်လုံးတွေဟာ လှပ်ရှားနေတာ ဖြင့်ရတယ်။

“သူငယ်မက သူ့သားကလေးကို သတ်တဲ့အကြောင်း ပြောပြနေတဲ့ အခိုက် ကျပ်မှာ စိတ်ထဲက ကြိတ်ပြီး ဒေါသထွက်နေမိတယ်။ အဲ သူ ပြောပြီးတဲ့ နောက်တော့ ကျပ်ပေါ်က ဘာမှမဖြစ်သလို ဟန်လုပ်ပြီး သိုးကလေးတစ်ကောင် သေသွားသလောက်မှ ဂရမစိုက်တဲ့ ပုံနဲ့ သူ့ကို မေးလိုက်တယ်။

“ကောင်းပြီ မမဝါ။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မင်းဘာလှပ်ချင်သလဲ”

“အဲသလို ကျပ်က မေးလိုက်တော့ မေါ်ဟာ သူ့ကိုယ်ကို သူ မားမား မတ်မတ်ပြီး ရပ်လိုက်ပြီး မာကြောအေးစက်တဲ့ အသံနဲ့ ဘယ်လိုပြောလိုက်သလဲ ဆိုတော့၊ ကျွန်းမ ဒီလို လုပ်ချင်ပါတယ် လူဖြူးဆရာတွဲရှင်း၍။ ဝမ်ဘီဟာ သူနဲ့ရတဲ့ ကျွန်းမကလေးကို အသေဆိုးနဲ့သေစေသလို သူ့ကိုလည်းပဲ အဲဒီလို အသေဆိုးမျိုးနဲ့ သေတာကို ကျွန်းမ မျက်စွဲနဲ့ တပ်အပ်မြင်သွားစေချင်ပါတယ်။ အဲသလို မြင်သွားနိုင်တဲ့အထိ ကျွန်းမဟာ ကြိုးစားမယ်။ တကယ့်ကို ကြိုးစားမယ် ဆရာ ကြီး လို့ ပြန်ပြောတယ်။

“အင်း ... မင်းပြောတာ ကောင်းတယ် သူငယ်မ ... ကောင်းသော ပြောခြင်းပဲ”

“ဟုတ်ကဲ့ ... ကောင်းသော ပြောခြင်းပါပဲ မာကူမာဇ်နဲ့ ကောင်းသော ပြောဆိုခြင်းပါ။ လွယ်လွယ်နဲ့ မွေးသွားနိုင်တဲ့ ကိစ္စမဟုတ်ပါဘူး။ ဘယ်သူမှ မွေးနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကြည့်စမ်းပါ၊ ဒီလေကိုသေကလေးဟာ ကျွန်းမရဲ့ခါးကို ဖက်ထားတယ်။ ကျွန်းမရဲ့ကလေး အသက်ရှင်စဉ်တုန်းကလည်း သူ့လက် ကလေးဟာ ဒီလိုပဲ ဖက်ထားခဲ့တယ်။ ကလေးက အခု သေသွားပေမယ့်လို့ ညည်ကျရင် သူအိတ်ကလေးတဲ့က ထွက်လာပြီး ကျွန်းမရဲ့ ဆံပင်ကို ပွတ်သပ် ပေးတယ်။ သူ့လက်ဝါး နှန်ကလေးနဲ့ ကျွန်းမရဲ့ လက်ချောင်းတွေကို ဆပ်ကိုင် တယ်။ ကျွန်းမ သူ့ကို မွေးသွားမှာ စိုးလိုနဲ့တူပါရဲ့။ ဉာဏ်ငါး သူ ဒီလိုလည်း လုပ်တယ်ရှင်း။ ဉာဏ်ငါး ... ကလေးရယ် ... ကလေးရယ် လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ ရက်လောက် တုန်းကဆိုရင် ကျွန်းမရှင်စွင်မှာ သူ့ကိုရိုက်လိုပေါ့။ ခုတော့ ... ခုတော့ ဒါကလေး

၃၀ □ ဒရန်ချေမှား

ပဲ ကျွန်တော့တယ်’ လို့ သနားစရာ ညည်းဘွားပြီး သူငယ်မဟာ လက်သေ ကလေးကို နမ်းရှုပ်လိုက်တယ်။ နောက်ပြီး သူ့ကိုယ် ဟာလည်း တွန်လှပ်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ မျက်ရည်ဆိုလို့ တစ်စက်မှ မကျွဲ့ဗျူးပျုံ။

“နောက်ပြီး သူငယ်မရဲ့စကားက မဆုံးသေးဘူး။ သူက ဆက်ပြောပြန်တယ်။

“ဒီမယ် ဆရာတိုး၊ ဝမ်းဘိရို့ ရွာမှာရှိတဲ့ လူဖြူအကျဉ်းသားဟာ ကျွန်မ အပေါ်မှာ အင်မတန် ကြောင်နာ ထောက်ထားရှာပါတယ်။ သေသွားတဲ့ ကလေးကို သူ ချစ်ရှုတယ် ရှင်။ ကလေးအဖေက ကလေးကိုသတ်တော့ သူ့လိုရှုတယ်လေ။ နောက်ပြီး သူ့အသက် အနှစ်ရာယ်ကိုတောင် ကရမစိုက်ဘဲ ကျွန်မရဲ့ ယောက်သား ဝမ်းဘိကို သူက ရန်တွေ့လိုက်သေးတယ်။ အဲဒီလူဖြူအကြံပေးတာက ရှာသေ အလောင်းကို ကိုင်တွေယ်ပြီးတဲ့ နောက်မှာ ကိုယ်လက်သန့်စင်ပြီးသွားအောင် တောတဲ့မှာ ၁၀ ရက်တန်သည်။ ၁၅ ရက်တန်သည်တစ်ယောက်တည်း သွားနေရ တဲ့ ကျွန်မတို့ ထုံးစံအတိုင်း နှင့်ယောက်သားခါးမှာ ခွင့်တောင်းတဲ့၊ အဲဒီလို ခွင့်တောင်းလို့ရရင် တစ်ခါတည်း နှင့်အဖေ နာလာရှိတဲ့ နေရာသာ တစ်ခါတည်း ပြေးပေတော့တဲ့။ နှင့်အဖေနဲ့တွေ့ရင် သေတဲ့ ကလေးအတွက် ပလဲ့စားချေနိုင် အောင် နှင့်အဖေကို လျှော့ဆော်ပြီး ဝမ်းဘိကို စစ်တိုက်ဖို့ နှင့်အဖေကို ခိုင်းတဲ့ သလို သူက အကြံပေးလိုက်ပါတယ်။ သူ့အကြံဟာလည်း မဆုံးဘူးလို့ ကျွန်မ ထင်ပါတယ်။

“အဲဒီနေ့ညမှာပဲ ကိုယ်လက်သန့်စင်ဖို့ ရွာက ကျွန်မ မထွက်ခင် ဝမ်းဘိ ရဲ့နယ်မြေထဲမှာ လူဖြူတစ်ယောက်ရောက်နောက်ပြီး အမဲလိုက်နေတယ်ဆိုတဲ့ သတင်း ကို ကြားရတယ်။ ဝမ်းဘိကတော့ အရက် တွေမူးပြီး ဒေါသသိပ်ထွက်နေတယ်။ ဒီလူဖြူတွေရယ်၊ လူဖြူရဲ့နောက်က ပါလာတဲ့ လူတွေရယ်ကို ဖမ်းသတ်ပြီး၊ ပါ လာတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို ယူချေရမယ်လို့ စစ်တပ်ကို အသင့်ပြင်းထို့ အမိန့် ပေးလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပေါ့ သေနတ်ပြင်တဲ့ ဆရာတိုး(အောရို) က သစ်ရွက်တွေပေါ်မှာ အမှာစာရေးပြီး ကျွန်မကို ပေးတယ်။ မာကူမာန်ကို တွေ့ အောင်ရှုပြီး သစ်ရွက်ပေါ်မှာ ရေးလိုက်တဲ့ အမှာစာကို ပေးပါတဲ့၊ အကျိုး အကြောင်းကိုလည်း ပြောတဲ့၊ ဒါမှသာ မာကူမာန်ဟာ အချိန်မီပြီးနိုင်ပြီး အသက်တေားမှ ချမ်းသာရာရမယ်လို့ ကျွန်မကို မှာလိုက်ပါတယ်။ ကိုင်း ... အခါ သူမှာလိုက်တဲ့ အတိုင်း ကျွန်မဟာ ဆောင်ရွက်ပြီးပါပြီ၊ ဆင်တွေကို သတ်တဲ့ မဆုံးကြီး မာကူမာန်ရှင်း”

“ဒီတော့ ကျွဲ့ပေးအေး ... ကျေးဇူးတင်တယ်ကွာ။ ဒါနဲ့ ပြောစမ်းပါဦး၊ ဝမ်းဘိရဲ့စစ်တပ်မှာက လူဘယ်နှစ်ယောက်ပါမယ် ထင်သလဲ”

“လူပေါင်း ဘျော် လောက် ရှိပါလိမ့်မယ်”

“စစ်တပ်က အခု ဘယ်ရောက်နေပြီလ”

“မြောက်ဘက်မှာပါ ... အခု ဆရာကြီး၊ ခြေရာခံပြီး လိုက်နေလေရဲ့။ မနေ့ကဲ့ စစ်တပ်ဘက်သွားတော် တွေ့လိုက်ရတယ်။ ဆရာကြီးဟာဖြင့် တောင် ခြော့ ပေါ်နိုးနှာပဲ ရှိနေလိမ့်လိုးမယ်လို့ ကျွန်းမ တွက်မိတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဘက်ကို ကျွန်းမ တွက်အလာမှာ ဆရာကြီးနဲ့ လာတွေ့တာပဲ။ မနောက်နိုးလင်းရင်တော့ ဟိုအကောင်တွေ ဒီကိုရောက်လာကြလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်”

“ဟုတ်တယ်၊ မနောက်နိုးသောက်ရင်တော့ ဟိုအကောင်တွေ ဒီဘက်ကို ရောက်လာနိုင်တယ်လို့ ကျျပ်လည်း ထင်မိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အကောင်တွေဟာ မာကူမာန်ကိုတော့ တွေ့မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်တွေ့မလဲဗျာ။ ဒီအကောင်တွေ အတွက် စပါယ်ရှုယ်ပွဲကြီးပွဲကောင်းအနေနဲ့ ဆင်သောကောင်တွေထဲ ‘စထစ ကန်း’ (Stryehrine) အဆိပ်တွေခတ်ထားဖို့ ကျျပ် ပထမကြံထားတယ်။ အကောင်တွေဟာ ဆင်သားကို မစားဘဲမနော်ဘူး။ မူချ စားကြုံမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဆင်သားထဲ အဆိပ်ခတ်ဖို့ အကြုံကို နောက်တော့ ကျျပ် စွန်းလွှတ်လိုက်တယ်။ ကျျပ်မှာက အဲဒီအဆိပ်နည်းနည်းပဲ ရှိတော့လို့ပဲ”

ဤနေရာသို့ရောက်လျင် ကွာတာမိန်း ပြောနေသည်ကို ကျွန်းပဲကြား ဖြတ်၍ “အဆိပ်က နည်းနည်းပဲ ရှိတော့လို့လား၊ ဒါမှမဟုတ် အကြံမပက်စက် ချင်လို့လားဗျာ ... ကွာတာမိန်းရဲ့” ဟု ရယ်ရယ်မောမော မေးလိုက်၏။

“အဆိပ်က နည်းနည်းပဲရှိတော့လို့ပါလို့ ကျျပ်ပြောတယ် မဟုတ်လား ဗျာ။ ဆင်သေားကောင် အသားကို အဆိပ်ခတ်ရမှာက အဆိပ်မိအောင် နှုန်းအောင် အများကြီး ခတ်ဖို့ရိုတယ် မဟုတ်လားဗျာ” ဟု ကွာတာမိန်းက ပြန်ပြောလိုက်၏။

ကျွန်းပဲကမူ တစ်စုံတစ်ရာဘက်၍ မပြောတော့ဘဲ ပြုးသာပြီးနေလိုက်၏။ ‘အလန်’ ကဲ့သို့သော လူတစ်ယောက်သည် မည်မျှပင် အခက်အခဲ အကြပ် အတည်းနှင့် တွေ့စေကောမှာ ဤကဲ့သို့သော စဉ်းလဲမှုမျိုးကို ပြလှပ်လိမ့်မည်မဟုတ် ကြောင်း ကျွန်းပဲ သိပြီးဖြစ်၏။ ဤသည်မှာ သူ၏ အမှုအကျင့်ဖြစ်ပါ၏။ သူသည် တကယ်ရှုက်စက်သော လူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သနားညာတာမှာ မရှိသောသူ ဟူ၍ လူအများထင်အောင် သူ့ကိုယ်သူ ပြောဆိုတတ်၏။

ထိုနောက် သူ၏ ပုံပြင်ကို ဆက်ပြန်လေသည်။

“အဲဒီအချိန်မှာ ဂိုဘိုရောက်လာပြီး ချီတက်ဖို့ အားလုံးအသင့်ဖြစ်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း လာပြောတယ်။ ကျျပ်က သူ့ကို ဘာပြောလိုက်သလဲဆိုတော့ ‘အေး ... မင်းတို့ အသင့်ဖြစ်နေတယ်ဆိုလို့ ငါ ဝေးသာတယ်။ ဘူးကြောင့်လဲဆိုတော့ မင်းတို့ မြန်မြန်ချီတက်ကြမှာဘဲဖြစ်မယ်။ မချီတက်ရင်တော့လား နောင် ဘယ်

၃၂ □ အရှင်ချေမှား

တော့မှ ချီတက်နိုင်မယ် မဟုတ်တော့လိုပဲဘွဲ့ ဤေးလား။ ငါတို့ကို သတ်ဖို့လို ဝမ်ဘိက သူစစ်တပ်ကို လွှတ်လိုက်ပြီတဲ့ ဒီစစ်တပ်ဟာ မကြာခင် ဒီကို ရောက်လာလိမ့်မယ်' လို့ ပြောလိုက်တယ်"

"အဲသလို ကျေပ်က ပြောလိုက်တော့ ဂိုဘိဆိတဲ့ အကောင်ဟာ တစ်ခါ တည်း တစ်ကိုယ်လုံး ပြောနှစ်းသွားပြီး သူ့ကူးနှစ်ဘက်ဟာ ရိုက်နေပါရော ခင်ဗျာ။ နောက်တော့ သူက 'အမယ်လေး ... ကြမ္မာကောင်ကြီးဟာ ဝမ်ဘီရဲ့နယ်မြတဲ့မှာ သွားချင်ရာသွား၊ လာချင်ရာလာနေတယ်လို့ အစက ကျွန်တော် မပြောလား ခင်ဗျာ' လို့ သူက ပြောတယ်။ ဒီတော့ ကျေပ်က -

"ကောင်းပြီ ... အခု မင်းတို့ လုပ်စရာရှိတာက ဒီကြမ္မာကောင်ကြီး သွားလာတာထက် ပိုပြီး မြန်မြန်သွားစို့လိုတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆင်စွယ်တွေကိုတော့ ထားပစ်ခဲ့လို့ မရဘူးနော်။ ဒီအစွယ်တွေနဲ့ ငါမခဲ့ဘူးဆိုတာကိုတော့ ပြောလိုက်ပါ ပေရဲ့' လို့ ကျေပ်က ပြန်ပြောလိုက်သွား။

"ဂိုဘိဟာ နောက်ထပ် ဘာမျှမပြောတော့ဘဲ အထုပ်အပိုးတွေကို ထမ်းကြ သယ်ကြဖို့ အထမ်းသမားတွေကို ခပ်မြန်မြန်ကြားလိုက်ပြီး ဘယ်ဘက်ကို ကျွန်တော်တို့ ပြေးကြရမလဲလို့ ကျေပ်ကို မေးတယ်။

"ဒီတော့ ကျေပ်တို့ ဘယ်ဘက်ကို သွားကြရမလဲလို့ မေဝါကို တစ်ဆင့်မေးလိုက်ပြန်တယ်။ ဒီတော့ မေဝါက နာလာနဲ့ ဝမ်ဘီနယ်မြေနှစ်စုကို ပိုင်းခြားထားတဲ့ မိုင် ၄၀ လောက်အဝေးမှာ ရှိတဲ့ မိုးထိအောင်ထိုးတက်နေတဲ့ တောင်ထွေတ်ကြီးကို လက်နဲ့ ထိုးပြရင်း -

"အဲဒီတောင်ထိုးဆီကို သွားရပါမယ်။ တောင်ထိုးအောက်နားမှာ လူဖြတ်ကျော်သွားနိုင်တဲ့ နေရာရှိပါတယ်။ ဒီတစ်နေရာပဲရှိတယ်။ ဒီနေရာကို အပေါ်ကနေပြီး ပိတ်ဆိုထားလို့လည်း ရတယ်။ ဒီနေရာကမှ မဖြတ်ကျော်ချင်ဘူးဆိုရင် တောင်ထိုးကို ပတ်ပြီးသွားရင် ခရီးကျေပ်တို့ကို လက်နဲ့ ထိုးပြရင်း"

"ဒီနေရာကနေပြီး တောင်ထိုးကျေပ်တို့ ဘယ်လောက်အေးသလဲ မေဝါ"

"ဘယ်လောက်ဝေးသလဲဆိုရင် ကနေ့ညာ တစ်ညာလုံးသွားရမယ်။ နောက်တစ်နေ့ပဲ တစ်နေ့လုံးသွားရမယ်။ နောက်တစ်နေ့ နေဝါယာလောက်ဆိုရင် တောင်ထိုးဆီကို ရောက်နိုင်ပါတယ်"

"ဒီတော့ ကျေပ်လည်း မေဝါပြောတာ နားထောင်ပြီး လေတစ်ချက် ချိန်လိုက်မိတယ်ခင်ဗျာ။ ဘာကြောင့်ဆို သူပြောတဲ့အတိုင်းသာဆိုရင် ၄၅ မိုင်ခရီးကို မအိပ်မနေသွားရမှာကိုး။ ဒီနောက် ကျေပ်လူတွေကို သက်သက်သာသာ သူတို့

တစ်ဦးချင်း သယ်လာနိုင်သလောက် ချက်ပြီးသား ဆင်သားတွေကို သယ်ယူလာ ခဲ့ဖို့ ပြောလိုက်တယ်။ ကျေပ်ကိုယ်တိုင်လည်း ကျေပ်သယ်နိုင်သလောက် သယ်လာ ခဲ့ပါတယ်။ ကျေပ်တို့ စတင်ချိတ်က်ခါနီးမှာ မေဝါကို ဆင်သားနည်းနည်း ကျေပ် ကျွေးတယ်။ ဘုံးဖို့ရာ အတင်းကျွေးရတယ် ခင်ဗျာ။ သူက မစားချင်ဘူး။ ကလ့်ဘား ချော့ သူ့မှာ စိတ်က အင်မတန်ပြင်းထန်နေလေတော့ ဒါပို့လည်း မအိပ်ချင် စားလည်းမစားချင်၊ အနားလည်း မယူချင်ဖြစ်နေတယ်။

“ဒေါက် ကျေပ်တို့လည်း မေဝါက လမ်းပြတဲ့အတိုင်း ကျေပ်တို့ ချိ တက်ကြတယ်။ ချိတ်က်တဲ့လမ်းက စ်ပြီးပြီးက တဖြည်းဖြည်း ဖြင့်တက် သွားတယ်ခင်ဗျာ။ နာရီဝါက်လောက် သွားမိတော့ ချိုင့်ရှုမ်းကြီးတစ်ခုရဲ့ ဟိုဘက် အစွန်းကို ရောက်သွားကြတယ်။ ချိုင့်ရှုမ်းကြီးတစ်ခုလုံးကတော့ ချို့စွဲယိုတ် ပေါင်းတွေ ဖုံးလွှမ်းနေတာပဲ။ ချိုင့်ရှုမ်းကြီးက ဘာနဲ့တူသလဲဆိုရင် ရော်ရှုံးရဲ့ အောက်ခြေမြေခံနဲ့ တူတယ်ခင်ဗျာ။ ဒီချိုင့်ရှုမ်းကြီးကို ဖြတ်ပြီး ကျေပ်တို့ ချိတ်က် နေရတာပဲ ဖြစ်တယ်။ စောစောကပြောသလို ဟိုနေရာ ဒီဇော်ရောလောက်မှာ ကွင်း ပြင်ကလေးတွေ ဟိုတစ်ကွက် ဒီတစ်ကွက်ရှိတာကလွှဲလို့ ချိုင့်ရှုမ်းကြီးတစ်ခုလုံး ဟာ ချုံတွေ နှယ်တွေ ဖုံးနေတာပဲ။ အဲဒီကွင်းပြင်တွေထဲမှာပေါ့ ဆင်ကြီးတွေကို ကျေပ် ပစ်သတ်ခဲ့တာ။

“ချိုင့်ရှုမ်းကြီးရဲ့ထိပ်ကိုရောက်သွားတော့ မေဝါက ခဏာရပ်လိုက်တယ်။ ဒီနောက် သူ့မျက်စွေကို လက်နဲ့အုပ်ပြီး နောက်လွန်းကြည့်လိုက်တယ်။ မကြာဖါ ဘူး၊ သူက ကျေပ်လက်မောင်းကို တို့ပြီး တစ်နေရာကို လက်ညီးထိုးပြတယ်။ သူပြတဲ့နေရာက တောတွေရဲ့ ဟိုဘက် ၆ မိုင် ၇ မိုင်လောက်ဝေးတဲ့ ကွင်းပြင် တစ်ခုခင်ဗျာ။ ကျေပ်က သူပြတဲ့နေရာကို ကြည့်လိုက်တာ ဝင်စပြုနေတဲ့ နေရာင် ထဲမှာ ပြီးခနဲ့ ပြက်ခနဲ့ လက်သွားတာ တွေ့လိုက်ရတယ်။ ခဏေလောက် အရောင် ပျောက်သွားပြီး နောက်တစ်ကြိမ် လက်သွားတာ ဖြင်လိုက်ရပြန်တယ်။

“ဒါက ဘာလဲလို့ မေဝါကို ကျေပ်က မေးတော့ မေဝါက အချုပ်လိုက် ရတဲ့ အရောင်ဟာ ဝမ်းသီရဲ့ စစ်သားတွေ ဂိုင်တဲ့ လုံသွားတွေရဲ့ အရောင်တွေပဲ။ ဒီစစ်သားတွေ ချိတ်က်လာတာဟာ အင်မတန် မြန်တယ်လို့ သူက ပံ့အေးအေးပဲ ပြန်ပြောတယ်။

“သူ့အဖြေကို ကြားရတော့ ကျေပ် မျက်နှာပျက်သွားသလား မဆိုနိုင်ပါ ဘူး။ မေဝါက ဒီလို့ ဆက်ပြောတယ်လေ။

“သူက ‘မိုးရိမ်ပါနဲ့ ဆရာကြီး၊ သူတို့ဟာ နားနားနေဖော် ဆင်သားကို စားကြေားမှာပါ။ သူတို့ စားသောက်နေကြတုန်း ကျွန်မတို့ ချိတ်ကိုဖို့အချို့ အများ ကြီးရပါတယ်။ သူတို့လက်က လွတ်ကောင်းလွတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်’ လို့ ပြောသူဗျာ။

၃၆ □ အရှင်ချေမှား

“ဒါနဲ့ ကျူပ်တို့လည်း ဆက်လက်ရှိတက်ကြပြန်တယ်။ နေရာ၏
ပျောက်ပြီး သိပ်မှာင်လာတော့ လထွက်တဲ့အထိ နားပြီး စောင့်ကြရတယ်။
အဲဒီ လိုဟအထွက်ကို စောင့်လိုက်ကြရတာဟာ အချိန်တွေ ပုပ်ကုန်တော့တာပဲ့။
ဒါပေမဲ့ ကျူပ်တို့တစ်ဘွဲ့တော့ အနားရလိုက်ပါတယ်။ ကံအားလျှပ်စွာပဲ ဆုပါ
တော့။ ဒီလိုလိုတွေ တလက်လက်ဖြစ်တာကို ကျူပ်အကောင်တစ်ကောင်မှ မဖြင့်
လိုက်ကြဘူးခင်ဗျာ။ သူတို့သာ မြင်လိုက်ရရင်တော့လား သူတို့အပေါ် ကျူပ်
ဆက်လက်ပြီး အုပ်ချုပ်ပုံးရတော့မယ် မထင်ဘူးပဲ့။ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးတွေ ထမ်း
သယ်ပြီး ခရီးသွားကြရတဲ့ တွေးတိုးရင်းသားတွေထက် ကျူပ်ရဲ့အကောင်တွေ
က ပိုမြန်သွား။ ဖြန်ဆုံးဘာပြောကောင်းမလဲ ဝမ်းဘီးရဲ့ နယ်မြတ်တဲ့ လွတ်ချင်တဲ့
စောနဲ့ ခြေကျုန်သုတေသနမြောက်တွေ့တော့ နောက်ဆုံးက လိုက်တယ်။
ဘာကြောင့်လဆိုတော့ သူတို့ထမ်းသယ်လာတဲ့ ဝန်စည်စလည်တွေကို အသယ်ရ
ပေါ့အောင် လွှင့်ပစ်ထားခဲ့ရင် ခုက္ခာ။ ခက်တာက ဒီအကောင်တွေဟာ
ဘယ်တော့မှ သူတို့ အနာမချင်ဘူး။ တစ်စုံတစ်ခု နှစ်နားမယ်။ အန္တရာယ်ဖြစ်စရာ
ရှိတယ်ဆုံးရင် ဘာကိုမှ မသယ်တော့ဘူး။ အကုန်ပုံး လွှင့်ပစ်မှာပဲ့။ အကုန်ပစ်ပြီး
ပြေးမှာ သေချာသွား။

“လထွက်လာတော့ ကျူပ်တို့ခရီးဆက်ကြပြန်တယ်။ သွားကြရင်း
တစ်ချက်တစ်ချက် ခကာတဖြူတဲ့ နားရုံကလွှဲပြီး ကျူပ်တို့ဟာ တစ်ညလုံးလုံး
မနက်အရှင်တက်အထိ တောက်လျောက်ခရီးနှင်းကြတယ်။ မိုးလင်းချိန် ရောက်
တော့ ကျူပ်တို့လည်း မတက်နိုင်ကြတော့ဘူး။ အမောအပန်းခြဖို့နဲ့ စားဖို့သောက်
ဖို့အတွက် နားကြရတယ်။ ဒီနောက် မနက် ၅ နာရီခုံလောက်မှာ တစ်ခါဆက်ပြီး
သွားကြပြန်တယ်။ မွန်းတည်ချိန်လောက်မှာ မြစ်ကိုဖြတ်ပြီး ဟိုဘက်ရောက်
တယ်ဆုံးရင်ပဲ ထူထပ်တဲ့ ချုံးပို့ပို့ပေါင်းတွေကြားထဲတိုးပြီး မေမြောက်ကို ခက်ခက်
ခဲ့တဲ့ တက်ကြရတယ်။ ဒီနေရာက ကျူပ် ကွဲကြီးကို ပစ်သတ်တဲ့နေရာနဲ့
တူတယ်ခင်ဗျာ။ ကွဲကြီးကိုပစ်တဲ့နေရာကတော့ အခုကျူပ်တို့ရောက်နေတဲ့ နေရာနဲ့
အနောက်ဘက် မိုင် ၂၀ လောက်မှာရှိတယ်။ ဝမ်းဘီးရဲ့ ဆာန်ဆုံးရင် ၂၅ မိုင်ထက်
ပိုမေးဘူးခင်ဗျာ။ အဲ ... ချုံတွေထပ်တဲ့ နေရာဟာ ၆ မိုင် ၇ မိုင်လောက် ရှိ
လိမ့်မယ်။ ခဲ့ယဉ်းယဉ်း ပင်ပင်ပန်းပန်းနဲ့ တိုးခွဲ သွားကြရတာပဲ့။

“ဒီနေရာက လွတ်သွားတော့ တော့ပိုင်းကို ရောက်သွားကြတယ်။
တော့ဆုံးပေမယ့်လို့ သိပ်ပြီး နက်တဲ့တော့ကြီးတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဖြတ်သွားရာ
တာ လွှာယ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အထက်မှာကတော့ ကျောက်တဲ့ကြီးတွေ ပြန်ကျော်
တဲ့ မတ်စောက်တဲ့ တောင်စောင်းကြီးရှိတယ်။ ဒီတောင်စောင်းကနေပြီး တောင်
ထွတ်ရဲ့ ခြေရင်းအထိ အတက်ခရီး ၃ မိုင်လောက်ရှိလိမ့်မယ်။ ကျူပ်တို့မှာက

ရွှေကလည်း နာလာကြပြီ၊ မူလည်း မေနနေကြပြီလေ။ တော်ဦးက လွန်လာပြီး ဒိတေသနစောင်းကြီးရောက်တော့ ဖြစ်ပုံက တောင်စောင်းပေါ် ရောက်သွားတဲ့အခါ ကျပ်လူတွေထက တရုံးက ဟိုဟိုဒီဒီ ကြည့်လိုက်သလား မဆိုနိုင်ဘူး။ လား ... လား သူတို့နောက်က တစ်မိုင်မရှိတရှိမှာ ဝမ်ဘီရဲ့ စစ်သားတွေကိုင်လာတဲ့ လုံတွေကို သွားမြှင့်လိုက်တာကိုး။

“ပထမတော့ ဘာပြောကောင်းမလဲ။ လုံတွေကိုလည်း သူတို့မြင်လိုက် ရော ကြောက်ချေးပါကုန်ကြတာပဲဗျို့။ အထမ်းသမားတွေဟာ ပစ္စည်းတွေကို ပစ်ပြီး ပြေးကြတော့မယ် လုပ်သွေ့။ ဒီတော့ ကျပ်က သူတို့ကို နှစ်သိမ့်အားပေးတဲ့ အနေနဲ့ ကျပ်ကို ယုံကြည်လိုးစားကြဖို့ အကြောင်း၊ ဒီဘေးအန္တရာယ်က လွတ် အောင် သူတို့ကို ဆောင်ကြည်းကယ်တင်သွားမယ့်အကြောင်း၊ ကျပ်စကားကို နားမထောင်လို့ ထွက်ပြေးရင် ပြေးတဲ့လူကို အသေပစ်သတ်မယ့်အကြောင်း ပြော လိုက်ရတယ်။ ဆင်ကြီး ၃ ကောင်ကို တစ်ယောက်တည်းနဲ့ ပစ်သတ်လိုက်တဲ့ အချိန်ကစြိုး ဒီလူတွေအပေါ် ကျပ်ဟာ အတော်ကြီး ဉာဏ်ပောင်းခဲ့ပါတယ်။ အခုလည်းပဲ ကျပ်က အဲသလို ပြောလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ကျပ်ရဲ့ စကားကို လေး စားနားထောင်ကြပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျပ်တို့လည်း တောင်စောင်းကို အပြင်းတက် ကြရတော့တာပဲဗျို့။ ‘အယ်လုံး’ တောင်တက်အသင်းသားတွေတောင်မှ ကျပ် တို့လောက် မြန်မြန်ကြီး တက်နိုင်ကြလိမ့်မယ် မထင်ဘူး။

“တစ်မိုင်လောက် တက်မြှုပ်တော့ တော့ရဲ့ အဖျားစွန်းကနေပြီး ထွက် လာတဲ့ လုံတွေကို မြင်ကြရသွေ့။ လုံကိုင်စစ်သားတွေကလည်း ကျပ်တို့ကိုလည်း မြင်လိုက်ရော တစ်ခဲနဲ့က် အောင်လိုက်ကြတယ်။ သူတို့ အောင်သံကြီးဟာ ကျပ်တို့ ဆိုကို တစ်ခါတည်း တက်လာတာပဲ့။ အဲဒီအခါကျတော့ ဘာပြောကောင်းမလဲ ကျပ် လူတွေဟာ စောစောက မြန်တာထက် အပြေးရော အတက်ရော နှစ်ဆ လောက်ပိုပြီး ပြေးတက်ကြတာပေါ့ယွာ။ ပြေးနေတဲ့လူကို ကြောက်စိတ်က အတောင်တံ့ပေးလိုက်တော့ အပြေးနှစ်းဟာ အရင်ကထက် နှစ်ဆ စံချိန်ကိုက သွားတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ မောကလည်း မေနနေကြပြီ။ နောက်ပြီး သူတို့ သယ်လာရတဲ့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးတွေကလည်း အင်မတန်လေးတယ် မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ကျပ်တို့ဘယ်လောက်ပဲ မြန်မြန်ပြေးပြေး၊ မြှင့်မြင့်တက်တက် လုံနဲ့ ပေါ့ပေါ့ ပါးပါး ခိုင်းကလေးတွေလောက်သာ ကိုင်ထားတဲ့ ဝမ်ဘီရဲ့စစ်သား ငပူကောင် တွေကတော့ ကျပ်တို့ထက် မြန်မြန်တက်နိုင်ကြသာပေါ့။ အလိုက်နဲ့ အပြေးဟာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုရင် မမြနွေးလိုက်ပဲနဲ့ တူတယ် ခင်ဗျာ။ ကျပ်တို့က အလိုက်ခံရတဲ့ မြေခွေးတွေပေါ့ယွာ။ ပြီးတော့ ကျပ်တို့က အထက်ကို ရောက်နေလေတော့ ကျပ် တို့ကို သူတို့က အတိုင်းသား မြင်နေရတာပေါ့။

၃၆ □ ဒရန်ချေမှား

“တစ်ခု ကျပ် အံ့ဩတာကတော့ ‘မဝါ’ ပဲ၊ တကယ့်ကိုပဲဖူး။ မိန်းမသားဆိုပေမဲ့ အပင်ပန်းခံနိုင်ရည်ရှိတယ်။ ဖျေတ်လတ်တယ်။ သူဟာ ဘယ်တော့မှ စိတ်အားမလျော့ဘူး။ အပြီးလည်း မလျော့ဘူး။ သူငယ်မရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာဟာသံနဲ့ အောက်တည်ထားသလား အောက်မေ့ရတယ်။ ဒီလောက်တောင် ဒုက္ခဆင်းရဲ့ အပင်ပန်းခံနိုင်တာဟာ သူရဲ့ ပြင်းပြတဲ့ စိတ်ဓာတ်က သူ့ကို လျှော်ဆုံး အေးပေးနေတဲ့ အတွက်ကြောင့်လို့ ကျပ်ထင်တယ်။ နှုံပေမဲ့ ဘာကြောင့်ပဲဖြစ်ဖြစ်ပဲ့လေ။ တောင်ထွေ့ရဲ့ ခြေရင်းကို မဝါက ဒုတိယရောက်သွားသူး။ ပြီးတဲ့ဘက်မှာ ဖော်လို့ပေါ်ရလောက်တဲ့ ဂိုဘိုက ပထမရောက်သွားတယ်။

“ဒါနဲ့ တစ်အောင်လောက် ကြောတော့ ကျပ်လည်း ဟောဟဲ ဟောဟဲ ရောက်သွားတော့တယ်။ ရောက်သွားပြီး အပေါ်ကို မေ့ကြည့်လိုက်သူး။ ကျပ်တို့ရဲ့ ရှေ့မှာက နံရုံကြီး၊ အမြင့်လာ ချောင်း လောက်ရှိပိုပိုမယ်။ နံရုံရဲ့ ကျောက်သားပြင်ကြီးကနေပြီး အဖု အထစ်တွေ အစွန်းထွက်နေတယ်။ လောကားထစ်တွေလိုပါဗျား။ ဒါတွေကို ကုတ်တွေပြီး တက်ရင် အတက်ရရွယ်မယ်ပဲ့။ ဒါပေမဲ့ တစ်နေရာမှာတော့ ဒီလိုဖြစ်နေတယ်ခင်ဗျား။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ပထမထွက်နေတဲ့ အစွန်းပေါ်ရောက်ပြီးတော့မှ ဘယ်ဘက်ကို နည်းနည်းတိမ်းပြီး ရှေ့ဆက်တက်ရမယ်။

“အမှုန်ကတော့ ခက်ခဲလှတယ်လို့ မဆိုနိုင်ပါဘူး။ သို့သော် တစ်ခုရှိတာက အဲဒီအစွန်းရဲ့ အောက်တည့်တည့်မှာ အင်မတန် နက်တဲ့ အက်ကွဲကြောင်းကြီးကရှိနေတယ်။ တောင်ထိုးကနေပြီး ရေတွေ ဒေလာမှာ ကျလို့ ဖြစ်ခဲ့ဟန်တူတဲ့ အက်ကွဲကြောင်းကြီးနဲ့ တူပါတယ်။ ကိုယ့်အောက် တည့်တည့်မှာ အင်မတန် နက်တဲ့ ချောက်ကြီး ရှိနေတယ်ဆိုရင် အသည်းကြောင်တဲ့ တောင်တက်သမားတစ်ယောက်အဖွဲ့တော့ အင်မတန် အသည်းယားစရာ ဖြစ်နေမှာပဲ့။ ဖြစ်လည်းဖြစ်သွားပါတယ်လေ။ အဲဒီ အစွန်းက လွန်သွားရင်တော့ ကျေန်တဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေက အတက်ရမခက်လှပါဘူး။ တောင်ထိုးကျတော့ ကမ်းပါးကြီးဟာရှေ့ကို ပါပြီးထွက်နေတယ်။ အဲဒီမှာက ရေတိကိုစားသွားတဲ့ အတွက် လမ်းကျဉ်းကလေးတစ်ခု ဖြစ်နေတယ်။ လမ်းက ဘယ်လောက်တောင် ကျဉ်းသလဲဆိုရင် ကျောက်တဲ့ ကြီးတစ်တဲ့ ကို လိမ့်ယူလာပြီး လမ်းကို ပိတ်ထားလိုက်မယ်ဆိုရင်ကြိုးနဲ့ ဆွဲမတက်ဘဲ ဘယ်လိုလှမှ လမ်းကို ဝင်မလာနိုင်ဘူး။

“ဒီအချိန်မှာ ဝမ်ဘီရဲ့ စစ်သားတွေဟာ ကျပ်တို့နဲ့ ကိုက ၁၀၀၀လောက်ပဲ ဝေးတော့တယ်။ ဒီတော့ ကျပ်တို့မှာ အချိန် သိပ်မရတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျပ်လည်းပဲ ကျပ်လှတွေကိုစပ်ပြီး တက်ကြဖို့ အမိန်ပေးလိုက်ရတယ်။

မေဝါက လမ်းသိတဲ့အတွက် သူကပဲရှုံးကတက်ပြီး လမ်းပြရတယ်။ ဒါနဲ့ တက်ကြရော ဆိုပါတော့၊ တက်တက်ကြွာကြွာ လုပ်ကြပါတယ်။ ဝန်စည်စလည်တွေကို ရှုံးကထားပြီး တွန်းထိုးတင်လိုက်ကြ၊ မ၊ လိုက်ကြနဲ့ပေါ့။ ပထမဆုံးလူသိုက်က မေါ်ရဲ့ရှုံးဆောင်မှုနဲ့ ထိုးထွက်နေတဲ့ ကျောက်စွန်းဟို ရောက်သွားတဲ့အခါ သူတို့ ဟာ အထုပ်အပိုးတွေကို ကျောက်တန်းတစ်ခုပေါ် တင်လိုက်ကြတယ်။ တင်ပြီး တော့ သူတို့က အထက်ကို တက်ကြတယ်။ နောက်တော့ အထက်ကနေ ဝမ်းလျားမောက်နေကြပြီး အောက်ကလူတွေ ပင့်ပေးတဲ့ အထုပ်တွေကို ဆွဲတင်ကြရတယ်။ အဲဒီလိန်ညွှန်းနဲ့ စောဘောကပြောတဲ့ အဆင့်ကို ရောက်သွားကြတယ်။ အဲဒီနေရာကနေပြီး နောက်တစ်ခါ တောင်ထိပ်ကို ဆွဲတင်ကြရပြန်တယ်။

“ဒီအလုပ်ဟာ တကယ်တော့ မမြန်လှုဘူး။ အချိန်ယူပြီး လုပ်ရတဲ့ အလုပ်ကိုဗျာ။ ဒီအတော့အတွင်း စစ်သားတွေက တစ်ခဲနောက် အော်ပြီး လုံတွေ တစ်ဝင်းဝင်းနဲ့ အပြေးလာနေကြတာကလဲး။ အခုခုံရင် သူတို့ဟာ ကျူးမှုတို့နဲ့ ကိုက် ၄၀၀ လောက်ပဲဝေးတော့တယ်။ သယ်စရာအထုပ်အပိုးတွေ ခပ်များများနဲ့ ဆင်စွဲပေးတွေက ကျုန်နေသေးတယ်။ အခုအချိန်အထိ ကျူးမှုတို့ရဲ့ ခြေရင်းမှာပဲ ရှိနေသေးတယ်။ အဲဒီနေရာကနေပြီး အထက်ရောက်နေတဲ့ လူတွေကို ဘာလုပ်ကြ၊ ဘာကိုင်ကြစာသည်ဖြင့် အမိန့်လေးနေရတယ်လေ။ ဒါပေမဲ့ ကျူးမှုပဲ လည်း သူတို့နောက်ကို ပြေးတက်လိုက်ရမယ်ဆိုတာ သိပါတယ်။ ဒီတော့ ကျူးမှုပဲ မပြေးခင် တက်လာတဲ့ ရန်သူကို ကြောက်သွားအောင် လုပ်ပေးလိုက်ရင် ကောင်း မယ်လို့ ကျူးမှုတွေးမိတယ်။ ကျူးမှုပဲ လက်ထဲမှာက ဝင်ချက်စတာ ကာဘိုင်သေနတ် ရှိတယ်။ သို့သော် ရန်သူက အတော်ဝေးဝေးမှာရှိနေသေးတော့ ဒီသေနတ်နဲ့ ပစ်လို့ ထိမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျူးမှုနဲ့သေးမှာ ကြောက်ကူးတုန်းနေတဲ့ ဂိုဘိုကို ကျူးမှုင်ထားတဲ့ ဝင်ချက်စတာကို ယူထားဖို့ပေးလိုက်ပြီး သူ့ဆီက ‘အိပ်စပရက်’ (Express) ရိုင်ဖယ်ကို ဆွဲယူလိုက်တယ်။

“အခုခုံရင် ရန်သူဟာ ကိုက် ၃၅၀ အဝေးလောက်ရောက်လာနေပြီး။ ဒါပေမဲ့ ကျူးမှုပဲ၊ ရိုင်ဖယ်ချိန်ကွင်းက ကိုက် ၃၀၀ အထိပ် ရှိတယ်။ သို့သော် အိုံးကိုက် ၅၀ လောက်ကိုတော့ဖြင့် ရနိုင်ကောင်းပါရဲ့လို့ ကျူးမှုပဲစိတ်ချမိတယ်။ ဝမ်းဘို့ စစ်သားတွေရှုံးမှာ ပြေးလာနေတာက လူနှစ်ယောက်၊ သူတို့က ဝမ်းဘို့ စစ်တပ်က စစ်ပိုလ်တွေနဲ့ တူပါတယ်။ တစ်ယောက်က တော်တော် အရပ်ရှည် တယ်ခင်ဗျာ။ ဒါနဲ့ ကျူးမှုပဲလည်းပဲ သေနတ်ကို ကိုက် ၃၀၀ ချိန်ကွင်းပြင်ထားလိုက် ပြီး ကျောက်တုံးကို ကျောပေးထိုင်လိုက်တယ်။ ပြင်ကွင်းထဲလည်း ရောက်လာရော မောင်းကို ဆွဲဖြေတ်လိုက်တော့တာပဲ။

၃၈ □ အရှင်ချွေများ

“နိုင်းခနဲ့ သေနတ်သံ့ဟာ ကျူပ်နားကို မရောက်ခင်ပဲ အပစ်ခံရတဲ့ အကောင်ဟာ လက်ကိုတစ်ခါတည်း မြောက်လိုက်ပြီး တုံးခနဲ့ လဲကျေသွားတာ မြင်လိုက်ရသဗျာ။ သူနဲ့အတူ ပြီးလာတဲ့ အကောင်ကတော့ ပြန်းဆို အပြုံးရပ် လိုက်တယ်။ ဒီတော့ ကျူပ်မှာက ချုပ်ကောင်းရလိုက်ပြန်တာပေါ့။ ခပ်မြှန်မြှန် ထက်ထက်ပဲ သူ့ကိုချိန်ပြီး ဘယ်ဘက်ပြောင်း ခလုတ်ကို ဆွဲလိုက်ပြန်တယ်။ ဒီအကောင်လည်း တစ်ပတ်အောက် ချာလပတ်လည်သွားပြီး ပုံလျက်သား ကျ သွားတော့တာပဲ။ အဲဒီအကောင်နှစ်ကောင်ကျသွားတော့ စစ်သားတွေဟာ တနဲ့ သွားကြတယ်။ ဒီလောက် အဝေးကြီးကနေပြီး လူကို သတ်တာကို သူတို့ တစ် ခါမှ မဖြင့်ဖူးကြပဲကိုး။ ဒီလိုလုပ်လိုက်တာကို သူတို့က မှုပ်အတတ်လိုလို။ စန်း အတတ်လိုလို။ ကအေအတတ် မှုပ်အတတ်နဲ့လိုလို လုပ်လိုက်တယ်လို့ သူတို့ ထင်ကြဟန်တူပါရဲ့။ အဲဒီလို သူတို့ တနဲ့ပြီး ခဏရပ်နေကြတာကို အခွင့်ကောင်း ယူပြီး ကျူပ်လက်ထဲက ရိုင်ဖယ်ကို ဂို့ဘို့ကို ပြန်ပေးလိုက်တယ်။ ဒီနောက် ဝင်ချက် စတာ သေနတ်ကို စလွယ်သိုင်းပြီး ကျူပ်လည်း ကမ်းပါးကို စတင်တက်တော့တာ ပဲ။

“အပြင်ဘက် ထိုးထွက်နေတဲ့ ကျောက်စွန်းကပြင်ကို ကျူပ်တို့နှစ် ယောက် ရောက်သွားတဲ့အချိန်မှာ ပစ္စည်းတွေကတော့ တောင်ထိုင်ကို ရောက်သွား ကုန်ကြပြီး။ ဒါပေမဲ့ ဆင်စွယ်တွေက ကျုန်းနေသေးတယ်။ လေးကလည်းလေး၊ ချောကလည်း ချောမှတ်နေတော့ သူတို့ကို ချို့ရှု မရ တာင်ရ ပြရတာ မလွယ်လှ ဘူး။ အမှန်တော့ ဒီဆင်စွယ်တွေကို မက်မောမနေတော့ဘဲ စွန်းပစ်ခဲ့ဖို့ ကောင်းတာ ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုပစ်မထားရက်ဘဲ လောဘကြီးမိလို့ ကျူပ်ကိုယ်ကျူပ် မကြာခဏ အပြစ်တင်နေမိတယ်။ ဒီအစွယ်တွေကို သယ်ဖြစ်အောင် သယ်ရမယ်ဆိုတဲ့ ကျူပ်ရဲ့၊ တ်ဘောက်ကန်းနိုင်မှုဟာ အပြစ်ကြီးတစ်ခုပဲဗျာ။ မဖြစ်ဖြစ်အောင် သယ်ချင်တာက လည်း ကျူပ်မှာ အကြောင်းရှိတယ်လေ။

“ဒီဟာတွေကို ရအောင် ကျူပ်ဟာ ဘယ်လောက်တောင် သက်စွန်းဆုံး အပင်ပန်းခံခဲ့ရတယ်ဆိုတာ ငင်ဗျား တို့ကို ပြောပြီးပြီ မဟုတ်လား။ အဲခဲယဉ်း ယဉ်းနဲ့ ရလာတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို ဘယ်စား အလွယ်တာကူ စွန်းလွတ်ချင်ပါမလဲဗျာ။ ဒီပစ္စည်းတွေကို အဲဒီလို တွယ်တာနေမိတဲ့ အတွက်ကြောင့် ကျူပ်အသက်ဟာ သေမင်းနဲ့ လက်တစ်ကိုးအကွာလောက်အထိ ရောက်ခဲ့ရတာပေါ့ဗျာ။ ဂို့ဘို့ခမျာ မှာတော့ သေကျုန်ရစ်ခဲ့ရသဗျာ။ ကျူပ် အခု ရွှေ့ကို ဆက်ပြောမယ်အထဲမှာ ဒီ အကြောင်းပါလာပါလိမ့်မယ်။ ဒါလောက်တွင်မကဘူး ကျူပ်သေနတ်ချက်နဲ့ ရန်သူတွေလည်း အတော့်ကို သေကုန်ကြတယ်။ ငါထွက်နေတဲ့ ကျောက်စွန်း ကြမ်းပြင်ကို ကျူပ်ရောက်သွားတော့ ကျူပ် အကောင်တွေဟာ ဉာဏ်ကိုမသုံးဘဲ

ဆင်စွယ်တွေကို အဖျားဘက်ကနေ ၇,၉။ အထက်ကို ပြောက်တင်ပေးနေလေ တော့ အထက်က လူတွေမှာ မိမိရရ မဆုပ်နိုင်မကိုင်နိုင် ဖြစ်နေတော့တော့ပေါ့။ ဆင်စွယ်တွေက ပြောင်ချောနေတယ် မဟုတ်လား။ အပေါ်ကလူတွေက သူတို့ အနေအထားအရ အင်မတန်လေးလုံးတဲ့ အစွယ်ကြီးတွေကို မိမိရရ ဆုံးရှုံးရှုံး ဆွဲမယူနိုင်ကြဘူး။ ကျူပ်က အစွယ်တွေကို ပြောင်းပြန်ထောင်နောက်ပြီးပေးစို့ ပြောလိုက်ရတယ်။ ဒီလိုမှ ကြမ်းတမ်းပြီး ခွက်ဝင်နေတဲ့ အရင်းပိုင်းကို အထက်က လူတွေ မိမိရရ ဆုပ်ကိုင်ဆွဲယူနိုင်ကြမယ် မဟုတ်လား။ အဲသလို ပြောင်းပြန် ထောင်ပေးလိုက်တော့မှ အပေါ်ကဆွဲယူလို့ ရသွားကြတယ်။ ပထမအစွယ်နှစ် ချောင်းကတော့ ချောချောမောမော အထက်ကို ရောက်သွားပြီ။

“အဲဒီအခိုက် ကျူပ်က နောက်ကို ပြန်လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ ‘မာတူကူ’ တွေဟာ တောင်ပံ့ဖြန်ပြီး တောင်စောင်းကို တက်လာနေကြတာကို တွေ့ရတယ် ခင်ဗျာ။ ကိုက် ၁၀၀ တောင်မှ မဝေးတော့ဘူး။ ကျူပ်လည်းပဲ ဝင်ချက်စတာ သေ နှစ်ကို မော်းတင်ပြီး ပစ်လိုက်တယ်။ ဘယ်နှစ်ယောက်မှန်ပြီး ဘယ်နှစ်ယောက် လွှဲသွားတယ်တော့ မပြောတတ်ဘူး။ သို့သော် ကျူပ်တစ်သက်မှာ အခုလောက် ကောင်းကောင်းကြီး ပပစ်ခဲ့ဖူးဘူးဆိုတာကတော့ သေချာတယ်။ ကျူပ်မှာ ရန်သူ ကို တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် လှည့်ပစ်နေရတယ်။ ပစ်တယ်သာဆိုရတယ်။ ချိန်ပစ်ပစ်ရတာ မဟုတ်ဘူး ခင်ဗျာ။ ဖန်လုံးတွေကို ခွဲတဲ့ သေနတ်ပစ် ပါရရှုတွေလို့ မျက်စိန့်သာ ကြည့်ပြီး ပစ်ပစ်နေရတာ၊ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် လှည့်ပြီး မြန်မြန်ကြီး ပစ်ချောနေရတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ရန်သူတွေဟာ ဟောတစ်ယောက် ဟောတစ်ယောက်ဆိုသလို အတူးအရုံး ကျေကျွန်းကြတာပဲ။ ကာမိုင်ထဲမှာ ထည့်ထားတဲ့ ကျည် ၁၂ တောင့်လည်း ကုန်ရော့ ရန်သူတွေဟာ ရှုံးကို တက်မလာရဲ့တော့ဘူး။”

“ကျူပ်လည်း နောက်ထပ် ကျဉ်းသစ်တွေကို ကပ္ပါယာ ကာဗိုင်ထဲ လည်း ထည့်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ ကျူပ်တို့ လွတ်ပြီးသွားမယ်ဆိုတာကို သူတို့မြင် တော့ ရန်သူတွေဟာ တစ်ခုနှင်း အော်ဟပ်ပြီး တက်လာကြပြန်ပါရော ခင်ဗျာ။ အဲဒီအချိန်မှာ နှစ်ပိုင်းဖြတ်ထားတဲ့ ဆင်စွယ်ကြီးနှစ်ဖြတ်လိုပဲ အပေါ်တင်ပေးစို့ ကျုန်တော့တယ်။ ကျူပ်ကလည်း အတင်းတရကြမ်း စွတ်ပစ်နေတော့တာပဲ။ ဒါပေ မယ့် မထိတဲ့ အကောင်တွေကတော့ ကမ်းပါးကြီးကို တက်လာနေတုန်းပဲဗျာ။ ဒါနဲ့ ကျူပ်ကာမိုင်မှာ မကြာခင်ပဲ ကျဉ်းကုန်သွားပြန်ပါရော၊ ဒါနဲ့ ကျူပ်လည်း သေနတ် ကို စလွယ်ဆိုင်း၊ ခြောက်လုံးပြုးကို ဆွဲထုတ်ပြီး တက်ပြီးရတော့တာပေါ့။ ဒီ အကောင်တွေက အနားကို ရောက်လာပြီးလေ။ ကျူပ်လည်း အပေါ်ကို တစ်ချက် လှမ်းတက်တုန်း ရန်သူပစ်လိုက်တဲ့ လုံတစ်စင်းဟာ ကျူပ်ခေါင်းနဲ့ သီသီကလေး လွတ်ပြီး ကမ်းပါးမှာ သွားစို့က်နေတယ်။”

၈၀ □ ဒရန်ချေမှုး

“နောက်ဆုံး ကျွန်ုင်သေးတဲ့ ဆင်စွယ်တစ်ပိုင်းကို အပေါ်မတင်လိုက် ပြီးတဲ့နောက် ကျူးက အဲဒီအပိုင်းကို မြောက်တင်ပေးနေတဲ့ ဂိုတိနဲ့ တွေးလူတစ် ယောက်ကို ပံ့မြန်မြန် တက်ပြီးနဲ့ ပြောလိုက်တယ်။ နောက်ထပ်ပြောဖို့ မလိုပါ ဘူးဗျာ။ တစ်ခါတည်း ဂိုဟိုဟာ ဒရောသောပါး တာကိုတော့တာပဲ။ အဲဒီလို ဒရောသောပါးလုပ်လို့လည်းသူခဲ့များ အသက်ဆုံးရွှေးရရှုတယ်။ အစွန်းထွက် နေတဲ့ ကျောက်ကပြင်ပေါ် သူက လွှားခနဲ့ ခန်းတက်လိုက်တယ်။ ဖြစ်ပုံက အဲဒီ ကျောက်ကပြင်၊ အပြင်ဘက်ကို ဆင်စွယ်တစ်ချောင်းရဲ့ အဖျားက ထွက်နေ တယ်။ အဲဒီတော့ ကျောက်ကပြင်ကို လက်နဲ့ မကုပ်စိုး အစွယ်ဖျားကို သွားဆွဲ မိတာပဲ့။ ဒီတော့ အစွယ်ဟာ လည်သွားလို့ သူ့လက်ဟာ ရွှေ့ခဲ့များ လွတ် ထွက်သွားပြီး အောက်ကို ကျွန်ုင်သော့တာပါပဲ့ဗျာ။ သူဟာ တအားကုန် အော လိုက်ပြီး တစ်ခါတည်း အောက်မှာရှိတဲ့ ချောက်ပြီးထဲ ကျွန်ုင်သော့တာယ်။ ကျွန်ုင်သွားမှာ သူ့ကိုယ်က ကျူးကိုတောင် သိသိကလေး ပွုတ်သွားသေးတယ်။ ဒါနဲ့ ကျူးပတိလည်း ကြောက်သေသေ ကြည့်နေကြတိန်း၊ ချက်ချင်းလိုပဲ အောက်က ပုန်းခနဲ့ ပြည်တဲ့ အသံကြီးကြားလိုက်ရတယ်။ ဝမ်ဘီရဲ့ တိုင်းပြည်မှာ ကြမ္မာ ကောင်ကြီးဟာ လမ်းသလားနေတယ်လို့ သူမပြောခဲ့ဖူးတဲ့အတိုင်း ဂိုဟိုခဲ့များဟာ သူကြောက်တယ်ဆိတဲ့ ကြမ္မာကောင်ကြီးနဲ့ တွေ့သွားရရှုပြီးလေ။

“ဒီနောက် ကျွန်ုင်နေသေးတဲ့ တစ်ယောက်ကတော့ ပါးစပ်က အော်ပြီး၊ အပေါ်က လွှားခနဲ့ခွန်တက်တော့တာပဲ။ သူဟာ ချောချောမောမော အပေါ်ကို ရောက်သွားလို့ တော်ဝါသေးရဲ့။ ဒီအဖြစ်ဆုံးကြီး ဖြစ်သွားရတဲ့အတွက် ကျူး ကိုယ်တိုင် ထွေထွေကြီးဖြစ်ပြီး ခဏရပ်နေမိသေးတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ရန်သူတာက်က လွတ်လိုက်တဲ့ လုံတစ်ချောင်းဟာ ကျူးပြောကြားထဲက ဖြတ်သွားတော့မှ ကျူး လည်း သတိရပြီး ကသောကများ တက်ပြီးရတာပဲ့။ တက်ပြီးလို့ တစ်ဝက် လောက် အရောက်မှာ ကျူးပြောဖြစ်ကို ဖြင့်တဲ့ မေဝါဒလည်း အပေါ်က ပြန်ဆင်းလာ ပြီး ကျူးလက်ကို ဆွဲတင်တယ် ငင်ဗျာ။ အတော်သတ္တိရှိတဲ့ သူငယ်မပေါ်။ ဆင စွယ်နဲ့ အကောင်ထွေကတော့ ရေ့ကို တက်သွားနှင့်ကြပြီးလေ။ သူငယ်မက အ သလို လက်ကမ်းပေးပြီး ဆွဲအတင်မှာ ကျူးပြောမျက်နှာကို တစ်ယောက်ယောက် က လာပြီး ဆွဲထားလိုက်တာကို သိရသူဗျာ။

‘မေဝါရေ ... ဆွဲပါဟ ... ဆွဲဝါ’ ဟု လို့ ကျူးက ပြောတော့ မေဝါ ခများလည်း အားရှိသူလောက် ဆွဲတာပဲပြီး၊ သူငယ်မက တယ်လည်း အား ကောင်းတာပဲ။ အမျိုးသမီးတွေ ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင် သန်မှာမှာကို အဲဒီအချိန်က လောက် ဘယ်တုံးကမှ ကျူးသဘောကျု နှစ်ခြိုက်ချီးမွမ်းတယ်လို့ မရှိခဲ့ဖူးပါ ဘူး။ သူငယ်မက ကျူးပဲရဲ့ ဘယ်ဘက်လက်ကို ဆွဲထားတယ်။ အောက်က

ရန်သူတောင်က ကျုပ်ရဲ့ ညာဘက်ခြေထောက်ကို ဆွဲထားတယ်။ အပေါ်ကဆွဲအောက်ကဆွဲနဲ့ တစ်ယောက်ယောက်ကတော့ လွတ်လိုက်ရမယ်ဆိုတာကို ကျုပ်သဘောပေါက်မိတယ်။

“ကံအားလျှပ်စွာပဲ ကျုပ်မှာက သတိရှိနေသေးတယ်လေ။ ကျုပ်ရဲ့ ညာဘက်လက်ဟာ လွတ်နေတယ်။ အဲဒီလက်ထဲမှာက ခြောက်လုံးပြူးရှိတယ်။ ခြောက်လုံးပြူးကို ကျုပ်လက်ကောက်ဝတ်မှာ သားရေကြိုးနဲ့ ချဉ်ထားသဗျာ။ နောက်ပြီး သေနတ်က အသင့်မောင်းတင်ပြီးသား။ အဲ ... ကျုပ်က သေနတ်ကို အောက်စိုက်လိုက်ပြီး မောင်းကို ဖြေတိလိုက်တော့တာပဲ။ ကျုပ်အနေနဲ့ ပြောရမယ် ဆိုရင်တော့ ရသင့်မထိုက်တဲ့ ရလာဘ်ကို ရလိုက်တယ်ဆိုပါတော့။ ကျော်ဟာ ကျုပ်အောက်က လူကိုထိသွားသဗျာ။ ဘယ်ကိုထိသလဲဆိုတာကိုတော့ ကျုပ်မသိဘူး။ ဘယ်ကိုပဲ တိတိ၊ အောက်က အကောင်ဟာ ကျုပ်ခြေထောက်ကို တစ်ခါတည်း လွတ်လိုက်ပြီး ဂိုဘိရှိတဲ့ နေရာကို ဇော်တိုး ကျုသွားတော့တာပဲ။

“နောက် ချက်ချင်းလိုပဲ ကျုပ်ဟာ ကျောက်ဆောင်ပေါ်ရောက်သွားပြီး အပေါ်ကို ဆက်တက်သွားတော့တာပဲ။ ကျုပ်နောက်က ဝမ်ဘီ စစ်သားတစ်ယောက်က လိုက်လာသေးတယ် ခင်ဗျာ။ တောင်ထိပ်ကို ရောက်နှင့်နေတဲ့ ကျုပ်အကောင်တစ်ကောင်က ဆင်ပစ်သေနတ်နဲ့ သူ့ကို ပစ်လိုက်တယ်။ မှန်သွားသလား ဒါမှမဟုတ် ကြောက်လို့လားတော့ မပြောတတ်ဘူး။ ဒီအကောင်နောက်ထပ် ပေါ်မလာတော့ဘူး။ ပျောက်သွားရောဗျာ။ တစ်ခုသိလိုက်တာက ဘာလဲဆိုတော့ သေနတ်ကျော်ဟာ ကျုပ်ကို မှန်တော့မယ်လို့ သိသိကလေးပဲ လွှဲသွားတယ်။ ကျော်ဖြတ်သွားတဲ့ လေအရှိန်ဟာ ကျုပ်ကို ရှုပ်တောင်သွားသေးတယ်။

“စက္ကန့် ၃၀ လောက်ကြားချက်အရ ကျုပ်လူတွေဟာ အနီးအနားမှာ ပြန်ကျော်တဲ့ ကျောက်တဲ့ လမ်းကြီးတွေနဲ့ လမ်းပေါက်ကို ပိတ်ဆိုထားလိုက်ကြတယ်။ အောက်က လိုက်လာတဲ့ စစ်သားတွေ ဘယ်လိုနည်းနှင့်မှ ဖြတ်ကျော်မလာနိုင် အောင် လမ်းကို ပိတ်ထားလိုက်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်မြင်သမျှ ပြောရရင် ဒီအကောင်တွေဟာ လိုက်ဖို့ ကြေားတောင် မကြေားစားကြတော့ပါဘူး။ ရုံးလုံးစကားနဲ့ ပြောရရင် ဒီအကောင်တွေရဲ့ နှလုံးသားဟာ အခါးဖြစ်သွားပြီလို့ ပြောရမှာပေါ့။

“နောက်တော့ ကျုပ်တို့အားလုံး ခဏတစ်ဖြတ် နားကြပြီး အထပ်အပိုးတွေကို ထမ်းယူကြပြန်တယ်။ တန်ဖိုးကြီးကြီး ပေးယူလိုက်ရတဲ့ ဆင်စွယ်တွေ

၁၂ □ ဒရန်ချွေးမှာ

လည်း ပါသပါ့များ။ ဒါနဲ့ ချုံနယ်ပိတ်ပေါင်း အင်မတန်ထူးနေရာတွေကို ၂
နိုင်ကျော်ကျော်လောက် ဖြတ်ပြီး ဆက်သွားကြရပြန်တယ်။ အဲဒီနေရာရောက် တော့
ကျူပ်တို့လည်း ခြေမသယ်နိုင် လက်မသယ်နိုင်ဖြစ်အောင် မောပန်းနေကြပြီ။
ဒါနဲ့ဒီနေရာမှာလည်း ညာအိပ်ဖို့ စခန်းချုလိုက်ကြတယ်။ ရန်သူက အလစ်ဝင်
မစီနိုင်အောင်လို့လည်းပဲ ကင်းစောင့်တစ်ယောက်ထားပြီး အိပ်ကြရတယ်ပေါ့
ခင်ဗျာ”

၆

မိန္ဒဗုံဘဏ္ဍာဂါရိ အမိန္ဒဗုံကျော်မြင်း

“ကျူပ်အခု ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဒုက္ခအသွယ်သွယ်၊ အေးအန္တရာယ်အဖုံး
ကြံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ အခက်အခဲတွေကများလွန်းတော့ ကျူပ်လည်း အင်မတန် ပင်ပန်း
လာ၏း အဲဒီနေ့ညမှာ တစ်ခါတည်း အေးရပါးရ အိပ်ပစ်လိုက်တာ နှစ်နှစ်ခြိုက်
ခြိုက်ကြီး ပျော်သွားတော့တာပဲဗျို့။ တစ်ကိုယ်လုံးလည်း ရိုက်ထားသလို နာကျင်
နေတယ်။ ဒါနဲ့ သူ့အနားမှာ ခွေးအေးတွေ တစ်စီစိတိုင်းပြီး မနိုးသော အိပ်ခြင်းနဲ့
အိပ်အပျော်ကြီး ပျော်နေရာတဲ့ ဂိုဘို ခမျာကိုတော့ ကျူပ်သတိရမိနေတယ်။
သူ့ခမျာဟာကျူပ်ပြောသလိုမလုပ်ပေါ်ကိုအသုံးမချမှတိ သတိလက်လွတ်ဖြစ်ပြီး
ဒီလိုအသေဆိုးနဲ့ သေသွားရတာကို ကျူပ်ဝမ်းနည်းလို့ မဆုံးပါဘူးဗျာ။ ဒါနဲ့
မနက်မိုးလင်း အိပ်ရှာကိုနဲ့လာတော့ ကျူပ်လည်း အိပ်ရေးဝပြီး လန်းလန်းဆန်း
ဆန်း ဖြစ်လာတယ်ဆိုပါတော့။

“ဒီနောက် ကျူပ်တို့လူစား ပြင်ဆင်စရာရှိတာ ပြင်ဆင်၊ ယူဆောင်
စရာ ရှိတာ ယူဆောင်ပြီး နာလာအဲဆွဲရှိ လာချိကြတယ်။ သူတို့ဆွဲရှိ နေဝင်
ချိန်ကျမှ ရောက်သွားတယ်။ ရူးလူးတို့ ထုံးစံအတိုင်း ဆွဲကို ကွင်းပြင်မှာ တည်
ထားပြီး ခြိုစည်းရှိုးကို အစိုင်းပုံသဏ္ဌာန်ခတ်ထားတယ်။ တဲ့တွေကတော့ ပျားအုံ
စုံအတိုင်းပဲ ခင်ဗျာ။ ကျဲနွားတွေထားတဲ့ ခြိုက်တော့ ဆွဲရှိနောက်ကျကျ လက်ပဲ
ဘက် ခပ်ယွန်းယွန်းမှာ ရှိတယ်။ သူတို့ရဲ့ အလေ့အကျင့်နဲ့ စကားအပြောအဆိုကို
ထောက်ပြီး ဒီ ‘မှတ်ရာနာ’ (Butiana) တွေဟာ ဗန်တူကူလူမျိုး တစ်စိတ်တစ်
ဒေသ ဖြစ်တယ်ဆိုတာရို့ သိနိုင်တယ်။ ဗန်တူကူလူမျိုးဆိုတာကလည်း တိ –
ချာကာ (T'chaka) ဘုရင်လက်ထက်ကစပြီး ဇူးလူးလူမျိုးရယ်လို့ ခေါ်ဆိုထင်
ရှားလာခဲ့တယ် ခင်ဗျာ။

၈၄ □ ဒရန်ချေမှား

“အဲဒီနေ့လက စော်ဘွားကြီး နာလာနဲ့ ကျုပ် မတွေ့ခဲ့ရဘူး။ ဇွဲကို ကျုပ်တို့ ရောက်သွားတော့ သမီးဖြစ်သူ မဝါက သူ့အဖော့တဲ့ကို သွားတယ်။ မကြာခင်ပဲ နာလာရဲ့ အကြီးအက လူကြီးတစ်ယောက်ဟာ သိုးတစ်ကောင်ရယ်၊ ပြောင်းဖူးတွေရယ်၊ နှိုရယ် ကျုပ်တို့စားဖို့ ယူလာပေးတယ်။ စော်ဘွားကြီးက နှုတ်ချိန်းဆက်သလိုက်တဲ့အကြောင်းနဲ့ နောက်တစ်နောက် ကျုပ်တို့ကို တွေ့ခံ မယ့်အကြောင်း၊ အဲဒီအကြီးအက လူကြီးက ပြောပြတယ်။ နောက်ပြီး ကျုပ်တို့နဲ့ ကျုပ်တို့ရဲ့ပစ္စည်းတွေကို လုံလုံခြုံရှိပြီး အနောင့်အယုက် ကင်းမယ့်ရောကို ခေါ်သွားဖို့ အမိန့်ပေးလိုက်တဲ့အကြောင်း၊ အဲဟိုနေရာမှာ ကျုပ်တို့ အေးအေးသက် သာ စခန်းရုံခိုပ်စက်နားနေကြရမည့်အကြောင်းလည်း ပြောတယ်။ အဲသလိုပြောပြီးတဲ့နောက် နာလာရဲ့ တဲ့အိမ်တွေကိုကာခံစားတဲ့ ငင်းအပြင်ဘက်က အင် မတန် ကောင်းမွန်တဲ့ တဲ့အိမ်တွေဆီကို ခေါ်ဆောင်သွားပါတယ်။ အဲဒီ တဲ့အိမ် များမှာပဲ ကျုပ်တို့လည်း စိတ်ချုပ်းသာ ကိုယ်ချုပ်းသာနဲ့ အေးအေးချမ်းချမ်း အိပ် စက်ကြရတယ်။

“မနက် စ နာရီထိုးလောက်ကျတော့ မနေ့ကလာတဲ့ လူကြီးပဲ ရောက်လာပြီး နာလာက သူ့ဆီကို လာရောက်ဖို့ ဖိတ်လိုက်ကြောင်းပြောလို့ ကျုပ်လည်း သူနဲ့အတူ နာလာရဲ့ အိမ်ဝင်းတဲ့ကို လိုက်သွားရတယ်။ ရောက်တော့ သူက ကျုပ်တို့ စော်ဘွားကြီးနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ စော်ဘွားကြီးဟာ အသက် ၅၀ လောက်ရီပြီး လူချောလူခန့်ကြီးပဲ။ ခေါ်တွေလက်တွေဟာ အချိုးအစား အင်မတန် ပြောပြစ်တယ်။ ပါးစပ်ကလည်း အေးနဲ့မာန်နဲ့ အပြည်ရှိတယ်ဆိုတာ ဖော်ပြန် တယ်။ သူ့တဲ့ရဲ့ အပြင်ဘက် ကျက်ထားတဲ့ နားသားရောဖျာပေါ်မှာ စော်ဘွားကြီး ထိုင်နေတာကို တွေ့ရပြီး သူ့နဲ့သားမှာ သမီးမေါ်က မတ်တတ်ရပ်နေတယ်။ စော်ဘွားကြီးကို ဝိုင်းပြီး အကြီးအက လူကြီးတွေ နောက်ထပ် မကြာမကြာ ရောက်လာနေလို့ လူအတော်များလာတယ်။ ဘယ်လောက်လို့တော့ အတိအကျ ကျုပ်မသိဘူး။

“ကျုပ်ရောက်သွားတော့ အဲဒီလူကြီးတွေက ကျုပ်တို့ အချိုးအသေပြုနှုတ်ဆက်ကြတယ်။ စော်ဘွားကြီးက နေရာကထပြီး ကျုပ်လက်ကို ဆွဲကိုင်ထားပါတယ်။ ကျုပ်တို့ဖွေးခြေတစ်ခုယူလေ့ခဲ့ဖို့လည်း အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။ အမိန့်ပေးပြီးတဲ့နောက် သူတို့တိုင်းရင်းသားယဉ်းကျေးမှု ထုံးစံအတိုင်း အင်မတန် လေးစားတဲ့ အမှုအရာနဲ့ သူ့သမီးမေါ်ကာ ဘေးအနှစ်ရှုယ်နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံနေရပြီး ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ အချို့မှာ ကျုပ်က ကောင်းစွာ စောင့်ရှုရောက်ကာကွယ်ပေးတဲ့ အတွက် ကျေးဇူးတင်တဲ့အကြောင်း၊ ကျောက်ကမ်းပါး လမ်းမြှောင်မှာ ကျုပ်ကိုယ်တို့နဲ့ရဲ့ရဲ့တို့ ရန်သူတွေမတိုက်ခိုက်နိုင်အောင် ကာကွယ်တို့သိမ်းလိုက်

တဲ့အတွက် ကျေပိုကို ကျေးဇူးတင်တဲ့ အကြောင်းတွေကို ဖော်ဖော်ဆွဲရွှေ ပြောနေပါ လေရော ခင်ဗျာ။ ဒီတော့ ကျျပ်ကလည်း အလိုက်အထိုက် ပြန်ပြောရတာပါ။

“ကျုပ် ပြောပုံက တကယ်လို့ ကျေးဇူးတင်စရာရှိလျှင် မေဝါဒိသာ ကျေးဇူးတင်သင့်တဲ့အကြောင်း၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူက ဘယ်နေရမျိုးမဆို ကျေပိုကို ကြိုတော်ပြီး သတိပေးတယ်။ ပြီးတော့ တော့တောင်ရောမြဲ အနေအထား ကိုလည်း သူက သိနေလို့ အခုလို ဒိုက် ချောချောမောမော ရောက်အောင် လာနိုင် တဲ့အကြောင်း၊ ကျောက်ကမ်းပါးလမ်းမြှောင်ကို ရန်သူများ မတတ်နိုင်အောင် ကာကွယ်တဲ့ ကိစ္စကတော့ ကျုပ်ရဲ့ သေရေးရှင်ရေးဖြစ်နေတဲ့အတွက် အင်တိုက် အားတိုက် အစွမ်းကုန် ကာကွယ်လိုက်ရတဲ့အကြောင်း စသည်ဖြင့်ပေါ့များ။

“အဲဒီလို့ ကျုပ်က လောကဝတဲ့စကားတွေကို ပြန်ပြောပြီးတဲ့နောက် နာလာက လူကြီးတွေရှေ့မှာ သူ့သမီးရဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေကို ကြားရအောင် မေဝါကို ပြန်ပြောဖို့ ခိုင်းလိုက်တယ်။ ဒီတော့ မေဝါကလည်း သူ့အဖြစ်အပျက်ကို ရှင်းရှင်းနဲ့ ထိထိမိမိ ပြောပြုတယ်။ သူ့မလိုလဲသား၊ မနှစ်သက်ဘဲ ဝမ်ဘီဆီကို သတိုးသမီးအဖြစ်နှင့် သွားပြီး၊ သူ့မယားအဖြစ် နေခဲ့ရတဲ့အကြောင်း၊ မက်လာ ကြေးအတွက် ကျွဲနား စသည်တို့ကိုလည်း ဝမ်ဘီက တစ်စုံတစ်ရာ မပေး ကြောင်း၊ သူ့ကို သတိုးသမီးအဖြစ် အလကား မပေးလျှင် ဝမ်ဘီက စစ်ပြုမည် ဖြစ်မြောက်တဲ့အတွက် သွားခဲ့ရပြောင်း၊ ဝမ်ဘီရဲ့နားကို ရောက်သည့်နေ့က စဉ် နေ့အချိန်များ၏ မိမိမှာ ငို့၍သာနေလာခဲ့ရပြောင်း၊ ရိုက်လည်းအရိုက်ခံရ၊ ဂရုပြု ညာတာခြင်း လည်း မရှိ၊ သူ့လိုစောင်းကြားကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ သမီးတစ်ယောက်ကို အနံ့သာတ မယားတစ်ယောက်လို့ သဘောထားပြီး လုပ်နိုင်းကြောင်း၊ ဤကဲ့သို့ နေလာရင်း ဖြင့် သူ့မှာ ကလေးတစ်ယောက် ရလာခဲ့တဲ့အကြောင်း ပြောပြုတယ်။

“ဒီနောက် ပရိသတ်က စကားတစ်ခွန်းမှ မပြောဘဲ ဆိတ်ပြုမြဲမောက် တယ်။ ဒါနဲ့ မေဝါက ဆက်ပြီး သူ့ကလေးဟာ နောက်ဆုံး ဘယ်လိုဖြစ်သွားရတဲ့ အကြောင်း၊ ကျုပ်ကို ပြောပြုတဲ့အတိုင်း လူကြီးတွေကို ပြောပြုလိုက်တယ်။ အဲဒီလို့ မေဝါက သူ့ကလေးအကြောင်းကို ပြောပြီးတဲ့အခါ နားထောင်နေသူတွေက ဖြစ် ရလေခြင်း မေဝါရယ်၊ ဖြစ်ရလေခြင်းကွယ်’ လို့ အသံထွက်အောင် ညည်းည။ လိုက်ကြတယ်။

“ဒီနောက် မီးထွက်မတတ်ထင်ရတဲ့ မျက်လုံးများနဲ့ မေဝါက ဆက်ပြာ ပြန်တယ်။ ‘ကျွန်းမာရ် ပြောတာတွေဟာ အမှန်ချုပ်ပါ။ ပျားရည်ပေးတဲ့ ပန်မှာ ပျားရည်အပြည့်ရှိသလို ကျွန်းမာရ်ပါးစပ်မှာလည်း အမှန်တရား အပြည့်ရှိပါတယ်။ မြေက်ဟာ မနက်ခင်းမှာ မြေနှင့်နဲ့ စွတ်စိနေသလို ကျွန်းမာရ်မှာ မျက်လုံးများဟာလည်း

၈၆ □ ဒရိန်ချေမှား

မျက်ရည်တွေ စွတ်ဖို့နေခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ ကလေးသေရတာကို ကျွန်မရဲ့ မျက်စီနဲ့ တပ်အပ်မြင်ရတယ်ဆိုတာ အမှန်ပါ။ ကြည့်ပါ လူကြီးမင်းများရင်၊ ကျွန်မ သက်သေပြပါမယ်’ အသလို ပြောပြီး မေဝါက ကလေးသေရဲ့ လက်ခြားက ကလေးကို သူ့အိတ်ကလေးထဲက ထုတ်ပြီး လူကြီးတွေကို ပြလိုက်တယ်။

“လူကြီးတွေက ဖြစ်ရလေ ... ဖြစ်ရလေ၊ ဒါဟာ လက်အသေကလေးပဲ” လို့ ပြောပြီး စုတ်သပ်ကြတယ်။ နောက်မေဝါက ဆက်ပြောပြန်တယ်။

“ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်မရဲ့ သေသွားရှုတဲ့ ကလေးရဲ့ လက်ကလေးပဲ။ သွေ့မြောက်အောင် ပြုလုပ်ထားတာပါ။ ဒါကို ကျွန်မ ဆောင်ထားတာက သူ့အကြောင်းကို မေ့မသွားအောင်လို့ပါပဲ။ တစ်နာရီလောက်မှ ဒီအကြောင်းကို သတိမေ့ မသွားချင်ဘူး။ ကျွန်မ အသက်ရှင်နေသရွှေ သတိရနေပြီး၊ ဝမ်ဘီသေတာကို ဖြင့်သွားချင်တယ်။ ကျွန်မ စိတ်ဆင်းရဲကိုယ်ဆင်းရဲခံရတာတွေ အတွက် သူသေများပြန်ပြီး လက်စားချေရာရောက်မယ်။ (သူ့ဖောင်၏ မျက်နှာကို ကြည့်လျက်) ဒီမယ် အဖော် အဖော်ရဲ့ သမီးနဲ့ အဖော်ရဲ့ မြေးကလေးကို မာတူကူ တစ်ယောက်က ဒီလိုပဲ ပြုမှုလိုက်တာကို သည်းခံနေတော့မှာလား။ (လူကြီးများ ဘက်သို့ တစ်ဖန်လှည့်၍) ဒီမယ် လူကြီးမင်းများရင် လူကြီးမင်းများရော သည်းခံ နောက်တော့မှာလား”

“အဲဒီအခါမှာ လူကြီးတစ်ယောက်က မတ်တတ်ရပ်ပြီး ဒီအရေးဟာ သည်းခံနေရမယ့် အရေးမဟုတ်ဘူး။ ခွေးမသား မာတူကူတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ အာကျယ်စော်ဘွားက နှိပ်စက်ကလူပြုတာတွေနဲ့ ညည်းပန်းတာတွေကို ကျျပ်တို့ ခံလာရတာများပြီ။ ဒီတော့ ဒီကိစ္စကို ဘယ်လိုလိုကြုံကြမယ်’ လို့ ပရီသတ်ကို ပြော လိုက်တယ်။

“ဒီတော့ နာလာက ဘယ်လိုပြောလိုက်သလဲဆိုရင် ‘မှန်တယ်’ ဒီအရေးဟာ ငြုပြုးခံနေလို့ မဖြစ်တဲ့ အရေးဘဲ၊ ဒါပေမဲ့လို့ အင်အားကြီးတဲ့ မာတူကူတွေကို ကျျပ်တို့က ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ရင်ဆိုင်ကြမယ်၊ စော်ဘွားကြီး နာလာက အဲဒီလိုပြောလိုက်တော့ မေဝါက ကျျပ်ကို လက်ညီးထိုးပြီး သူ့ကို မေးကြည့်ပါ။ ပညာရှိ လူဖြေစာရာကြီး မာကူမာန်ကို မေးကြည့်ပါလားရင့်လို့ ပြောလိုက်တယ်။

“ဒီတော့ နာလာက ကျျပ်ကို ကြည့်ပြီး ‘ဝမ်ဘီကို ဘယ်လို ဘယ်နည်းနဲ့ အနိုင်ရနိုင်မယ် မှန်းကြီး မာကူမာန် ခင်ဗျား’ လို့ မေးတယ်။

“ကျျပ်က ဘယ်လိုပြန်ပြီး မေးလိုက်သလဲသိကြလား ... ဒီလို့မျှ”

“တော့ခွေးဟာ ခြေသွေ့ကို ဘယ်လို အနိုင်ယူသလဲ နာလာရဲ့”

“ဉာဏ်ပရီယာယ်သုံးပြီး အနိုင်ယူပါတယ်။ မာကူမာန်”

“ဟုတ်တာပဲ့၊ ခင်ဗျား ပြောတာ မှန်တယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ ဝမ်ဘီကို ခင်ဗျားတို့ အနိုင်ရနိုင်တယ် နာလာ”

“အသလို ပြောဆိုနေတုန်း ပြန်းခနဲ့ လူတစ်ယောက်ဝင်လာလို့ စကား ပြတ်သွားတယ်။ ဒီလူက ဝမ်ဘီထံမှ ဆက်သားများ ဆိုင်ရောက်လာကြောင်း အစီရင်ခံတယ်။

“ဒီတော့ နာလာက ‘သူတို့ ဘာအမှာစကား ယူခဲ့သလဲ’ လို့ မေးလိုက်တယ်။

“စော်ဘွားကြီးသမီး မေဝါဒဲတကွ လူဖြူမှုဆိုးကြီးကိုပါ ပြန်ပို့ပေးရန် အဲဒီဆက်သားများက ပြောကြပါတယ်။ ဒါဟာ အမှာစကားပါပဲ့လို့ ပြောတယ်။

“ဒီတော့ နာလာက ‘ဒီမယ် မာကူမာစ် အခါးနှင့် ကျွန်ုပ် ဘယ်လို့ ပြန်ကြားလိုက်ရင် ကောင်းမလဲလို့’ ကျူပ်ကို မေးတယ်။ အသလို မေးတာက လည်း သတင်းလာလိုတဲ့သူ ထွက်သွားမှ မေးတာကိုးပျါး

“ဒီတော့ ကျူပ်လည်း ခဏေလောက်စဉ်းစားပြီး ‘သမီးနဲ့တကွ ကျူပ်ကိုပါ ပို့ပေးမယ်လို့ပြောပါ။ ဤော် ဆက်သားတွေ ပြန်နှင့်ကြလို့ပြော၊ ဒါထက် ခဏေနေပါ၌ီး၊ ဟိုလူတွေလာရင် ကျူပ်ကို တွေ့မသွားအောင် ဒီတဲ့ထဲတစ်နေရာမှာ ကျူပ် ဝင်နေမယ် ဟုတ်လား’ လို့ ပြောပြီး ကျူပ်က တစ်နေရာမှာ ဝင်ပုန်းနေလိုက်တယ် ခင်ဗျာ။

“မကြာခင်ပဲ ဝမ်ဘီရဲ့ ဆက်သားတွေ ရောက်လာကြတာကို တဲ့ရဲ့အက်ကြားတစ်နေရာကနေပြီး ကျူပ် ချောင်းကြည့်လို့ မြင်ရတယ်။ လူတွေက ကြိုးကြိုးတဲ့ အမှာအရာကြီးတွေနဲ့ပျါး လူက အားလုံးလေးယောက်၊ သူတို့ကို ကြည့်ရတာ ခရီးကြမ်းနှင့်လာရလို့ အင်မတန် မောပန်းပြီးနေတဲ့ လကွွဲအာပဲ။ မှင်နဲ့ မောင်းနဲ့ဝင်လာကြပြီး နာလာရဲ့ရွှေ့မှာ ဝင်ထိုင်လိုက်ကြသွား

“နာလာက မျက်မောင်ကြိုးတဲ့ ဘာကိစ္စလဲ’ လို့ မေးလိုက်တယ်။

“လူလေးယောက်အတဲ့မှာ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့လူက ‘ကျူပ်တို့ ဝမ်ဘီထံက လာခဲ့တယ်။ ဝမ်ဘီ၏ ကျွန်ုပ်ဖြစ်သော နာလာထံ ဝမ်ဘီ၏ အမိန့်အမှာစကားများကို ဆောင်ယူလာခဲ့သည်’ လို့ ဖြေတယ်။

“နာလာက အားမှန်အပြည့်အဝရှိတဲ့ သူ့ပါးစပ်ကို တစ်ချက်ရဲ့လိုက်ပြီး ‘ဘာအမှာစကားလဲ ပြောစမ်း’ တဲ့။

“ဝမ်ဘီက ဤသို့ အမိန့်ရှိလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်၏ ရွာမှ ထွက်ပြီးသွားသော ကျွန်ုပ်၏ နေ့မယ်မယ် ဖြစ်ပေါ်တဲ့တွင် ကျွန်ုပ်၏ နယ်မမြေတဲ့တွင် ကျွန်ုပ်၏ စွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ရဲ့ပုံစွာ အမဲပစ်ရန်နှင့် ကျွန်ုပ်၏ စစ်သားများအား

၈၈ □ ဒရန်ချေမှုး

သတ်ဖြတ်ရန် ရောက်ရှိလာသော လူဖြာအားလည်း ကျွန်ုပ်၏ အီးမယားနှင့်အတူ ကျွန်ုပ်ထံ့ အပ်စေ

“အဲဒီလို အဖြေပေးတော့ နာလာက ‘ကျုပ်က သူတိုကို ပြန်ပြီးမဟု အပ်ဘူးဆုံးရင်ကော့’ တဲ့။

“ဒီတော့ ဟိုလူက

‘ပြန်မပိုဘူးဆုံးရင် ကျုပ်တိုက ဝမ်ဘီ၏ ကိုယ်စား သင့်အား စစ်ကြော့ရုလိမ့်မည်။ ဝမ်ဘီက သင့်အား စားပစ်လိမ့်မည်။ ထိုပြင် သင်၏ လူတွေပါ အားလုံးသုတေသင်ပစ်လိမ့်မည်။ သင်၏ ချာကိုလည်း ပြား၍သွားအောင် နင်းချေပစ်လိမ့်မည်’

“ဒီလူက အဲသလို ဟန်းဟောက်ပြီး သူ့ပါးစပ်ကို သူလိုးတဲ့ဟန် လုပ်ပြလိုက်တယ်။ အမိုာယ်ကတော့ ဝမ်ဘီကို တော်လုန်စုံသူ စော်ဘွားကြီးအား ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ ချေမှုန်းပစ်မယ်ဆိုတဲ့ အမိုာယ်ပေါ့ခင်ဗျာ။

“ဒီတော့ နာလာက ‘ဒီစကားက အင်မတန် အရေးကြီးတဲ့ စကားပဲ။ အဖြေမပေးခင် ကျုပ်ရဲ့ အကြီးအကဲများနဲ့ တိုင်ပင်ပါရစော်းလား’

“နာလာက အဲသလို ပြောလိုက်ပြီး တကဗတည်း ဘာမှ သင်ကြား တတ်မြောက်ထားခြင်းမရှိတဲ့ လူရှင်းတစ်ယောက်အဖို့ လက်များခါရလောက် အောင် ဟန်တွေပန်တွေလုပ်လိုက်တာများ တကယ်ကို ချို့မွမ်းစရာကောင်းတာ ပဲဖို့။ ဝမ်ဘီရဲ့ လူတွေက ခဏရှောင်ပေးလိုက်ကြတယ်။ဒါပေမဲ့ အဝေးကြီး သွားနေကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ နာလာတိုကို မြင်နေရတဲ့ နေရာခပ်လှမ်းလှမ်းလောက် မှာ နေကြတယ်။ နာလာက သူ့လူကြီးတွေနဲ့ လေးလေးနက်နက်ကြီး တိုင်ပင် ဆွေးနွေးနေဟန်ပြုသူဗျာ။ မဝါကတော့ သူ့အဖ ခြေရင်းမှာဝပ်ပြီး ဂိုဏ်ဟန် ဆောင်နေသူဗျာ။ ဂိုဏ်းချက်မနဲ့ သူ့အဖေက သူ့ကို ကယ်ပါဆိုတဲ့အကြောင်းနဲ့ တောင်းပန်နေပုံပေါ့ဗျာ။ နာလာကြီးကတော့ သူ့လက်တွေကို ဆပ်လိုက်ဖြန့်လိုက် လုပ်ပြီး သူ့စိတ်ကိုသူ မဝေးခွဲနိုင်အောင် ဖြစ်နေတဲ့ ပုံလုပ်နေတယ်။ အဲ ... နောက် တော့ ဝမ်ဘီရဲ့ လူတွေကို သူ့အနားပြန်ခေါ်လိုက်ပြီး စကားစပြောတယ်။ နာလာကြီးက စကားပြောနေတန်း မဝါကတော့ သူ့အဖေနေားမှာ သုတေသနလုပ်သရှင်နဲ့တူအောင်ကို ကြောကြားပါအောင် ငိုးနေတော့တာပဲ။

“ဒီနောက် နာလာက အောက်ပါအဆိုအမိန့်ကို ရာဇ်ပါပါနဲ့ ဆက်သား ခေါင်းဆောင်ကို ရွတ်ဆိုပြလိုက်သူဗျာ။ ဒါဟာ သူ့အမိန့်ပဲတဲ့။

“ဝမ်ဘီသည် အင်အားကြီးမားလှသော စော်ဘွားကြီးဖြစ်သည်။ ဤသူငယ်မသည်လည်း သူ၏ အီးမယားဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ့်နေးမယားအား ပြန်၍ ခေါ်ပိုင်ခွင့် ရှိနေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤသူငယ်မသည် သူ၏လင်ယောက်ဗျားထံ

ပြန်၍ သွားရပေမည်။ သို့သော် ခရီးကြိုး သွားလာနဲ့ရသဖြင့် သူ၏ခြေထောက်များ လမ်းမလျောက် နိုင်လောက်အောင် နာကျင်၍နေသည်။ ယခု လောလော ဆယ်တွင် သူမလိုက်နိုင်သေး၊ ယနေ့မှစ၍ ရှစ်ရက်အတွက် ဝမ်ဘိ၏ ရွာသို့ အရောက် သူအား ကျွန်ုပ် ပိုပေးမည်။ လူအစောင့်အရောက်ဖြင့် သူအား ထွက်လိုက်မည်။

“လူဖြာမခိုးနှင့်ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ သူ၏လူများနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း သူတို့ကိစ္စနှင့် ကျွန်ုပ်ဘာမျှ မသက်ဆိုင်၊ သူတို့၏ ဓါတ်များသော အပြုအမှုများအတွက် ကျွန်ုပ် တာဝန်မခံနိုင်၊ ကျွန်ုပ်က မခေါ်ဘဲလျက် ကျွန်ုပ်၏ နယ်မြေအတွင်းသို့ သူတို့ ဝင်ရောက်လာကြ၍ဖြစ်သည်။ သူတို့လာခဲ့သော နေရာသို့ သူတို့အား ကျွန်ုပ်ပြန်ပို့ပေးမည်။ ဝမ်ဘိက မိမိ၏ ဥပဒေအရ သူတို့ကို စိရင်နိုင်သည်။ သူတို့အား ဤ၏သုတေသနအတွက် ထည့်လိုက်မည်။ သင်တို့အတွက် မူကား သင်တို့ပြန်နှင့်ကြတော့၊ ရွာအပြင်တွင် သင်တို့အတွက် အစားအစာများ ပေးလိုက်မည်။ ကျွန်ုပ်၏သမီး မိုက်များမှာအတွက် ခွင့်လွှတ်စေရန် ဝမ်ဘိအတွက် လည်း လက်ဆောင်ပေးလိုက်မည်။ ဤကား ကျွန်ုပ် ပြောလိုရင်းစကားဖြစ်၏။

“ပထမတော့ ဝမ်ဘိရဲ့လူများက မေဝါကို သူတို့နဲ့ တစ်ခါတည်း ထည့်လိုက်ဖို့ အတင်းအကြိုး တောင်းဆိုလိုတဲ့ ဆန္ဒရှိနေကြပုံရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခနီးကြမ်းသွားရရှိ ရောင်ရမ်းနေတဲ့ မမဝါရဲ့ ကြတွေကို ပြလိုက်တော့မှ ဒီလှတွေ ဟာ လက်လျော့ပြီး ထွက်သွားကြတော့တယ်။

“ဟို လူတွေ အဝေးကြီး ရောက်သွားတော့မှ ကျူပ်လည်း တဲထဲက ထွက်လာခဲ့တယ်။ နောက်တော့ အမြေအနေကို ကျူပ်တို့ သုံးသပ်ကြပြီး အစီအစဉ် တွေ ရေးဆွဲကြတယ်။ ပထမဗီးဆုံး ကျူပ်က နာလာကို သေသေချာချာ ရှင်းပြ လိုက်ရတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ ကျူပ်ရဲ့ အတွေ့အကြံဟုသုတေသနနှင့် ကျူပ်ရဲ့ အကူ အညီကို အလကား မေတ္တာနဲ့တော့ မပေးနိုင်ဘူးဆိုတာပဲ။ ဝမ်ဘိက သူ၏ရွာပတ် ပတ်လည် သစ်တဲ့ကို ဆင်စွယ်တွေနဲ့ ဆောက်လုပ်ထားတယ်ဆိုတာကို ကျူပ် ကြားထားရတဲ့အကြောင်းနဲ့ ဝမ်ဘိကို သွားပြီး တို့ကိစ္စမှာ အောင်ပွဲခံရသည် ရှိသော် ဒီဆင်စွယ်တွေကို ဆလာတ်အဖြစ် ကျူပ် ယူမယ့်အကြောင်း၊ နောက်ပြီး ဆင်စွယ်တွေကို ကမ်းခြေထိအောင် သယ်ယူပေးဖို့ နာလာက လူ(အထမ်းသမားများ) ပေးရမယ် ဆိုတဲ့အကြောင်းတွေပဲ။

“အဲဒီလို ကျူပ်က အဆိုပြုလိုက်တော့ ဒီမျှလောက် တောင်းဆိုမှုကို နာလာနဲ့အတူ လူကြီးတွေက ခွဲင်းချက်မရှိ အားတက်သရော သဘောတူညီကြပါ တယ်။ သူတို့ အားတက်သရောဖြစ်တာက ဒီလိုလေ ... ဆင်စွယ်တွေကို သူတို့ သယ်တော့မှ ရလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်မထားဘဲကိုး။

၉၀ □ အရှင်ချေမှုး

နာဂတ်တစ်ချက် ကျျပ် တောင်းတာက တကယ်လို ကျျပ်လို အောင်နိုင် တဲ့အခါမှာ လူဖြူ ချွန်အောင်ရို့ သူပိုင်ပစ္စည်းမှန်သမျှကို ကျျပ်ကို ပေးရမယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ။ သူ့ကို ဖမ်းဆီးထားပြီး ညျှေးပန်းနှင့်စက်ခြင်းခံနေရတယ် ဆိုတဲ့အချက်ဟာ အခုခုံကိုရူးရဲ သွားတိုက်ရမယ့် စစ်ပွဲနဲ့ပတ်သက်ပြီး အမိကဖြစ်နေတဲ့ အကြောင်းဆိုတာကိုတော့ ကျျပ် ဖွင့်ပြောဖို့ လိုမယ် မထင်ပါဘူးနော်။ သို့သော ပေါ်လစီအရ ဒီအချက်ကိုတော့ ကျျပ်က ရှုံးတန်းမတင်ပါဘူး။ အရေးကြီးသလို လုပ်ထားလိုက်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကိုလည်း နာလာက လက်ခံပါတယ်။ တတိယအချက် ကျျပ်တောင်းတာကတော့ စစ်ပွဲမှာ မိန်းမနဲ့ကလေးတွေကို မသတ်ရဘူးဆိုတာပဲ။

“ဒီအချက်ကိုလည်း သူတို့ သဘောတူကြပါတယ်။ နောက်တော့ ဘယ်နည်းဘယ်ပဲ တိုက်ကြခိုက်ကြမယ်ကို ဆွေးနွေးကြတယ်။ ဝမ်ဘီဟာဆိုရင် အင်မတန် အင်အားကြီးမားတဲ့ ငယ်ရွယ်သူ့ဖော်ဘွားတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း သိရပါတယ်။ စစ်မြေပြင်းကို အနည်းဆုံး လူ ၆၀၀၀ လောက်ပို့ပြီး တိုက်နိုင်တဲ့ အင်အားရှိပါကြောင်း၊ သူ့ရွာမှာတော့ အမြဲတမ်း စစ်သား ၃၀၀၀ မှ ၄၀၀၀ အထိ ချထားကြောင်း၊ သူ့ရွာကလည်း ရန်သူမထိုးဖောက်နိုင်လောက်အောင် ခိုင်ခန့်လုံ ခြုံကြောင်း၊ နာလာရဲ့ဘက်ကတော့ အခုလောလောဆယ် စစ်သားစုဆောင်းရဲ မယ်ဆိုရင် လူ ၁၂၀၀ မှ ၁၃၀၀ လောက်သာ ရရှိလိမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ရာ တွင် ရှုံးရှုံးသွေးပါတဲ့အတွက် သူတို့ဟာ ဝမ်ဘီရဲ့ မဏူကူးတွေထက် တိုက်ရေး ခိုက်ရေးမှာ ထက်မြေကြတဲ့အကြောင်း ကျျပ် သိရတယ်။

“နာလာရဲ့ဘက်က အားနည်းချက်တွေဟာ အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို စဉ်းစားကြပြု့မယ်ဆိုရင်တော့ ထင်သလောက် မဆိုးတို့လုပါဘူး။ အောင်မြှင့်ရေး အတွက် ကျျပ်တို့ဘက်က တွေ့ရမယ့် တကယ်အောက်အခဲတစ်ခုကတော့ ဝမ်ဘီ ရဲ့ ခိုင်ခန့်တဲ့ ခံတပ်ကို ထိုးဖောက်နိုင်ဖို့ပဲ။ သူ့ခံတပ်က ပတ်ပတ်လည် ကျောက် တံတိုင်းကြီးတွေနဲ့ ကာရံထားရုံမက တောင်စောင်းနဲ့ တောင်ခြေရှင်းမှာက မရေ မတွက်နိုင်တဲ့ လိုက်ခေါင်းကြီးတွေ၊ တောင်ကုန်းတွေ ရှိနေတယ်။ ဘယ်ရန်သူ မျိုးမှ ချုပ်နှင့်ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခြင်း မပြနိုင်ကြသေးဘူး။

“နောက်ပြီး အဆိုတစ်ခုကလည်း ရှိတယ်။ အဲဒါက ဘာလဲဆိုတော့ ဇူးလူးဘုရင်ကြီး ‘ဒင်ကန်း’ ရဲ့ လက်ထက်တုန်းက ဘုရင်ကြီးရဲ့ စစ်တပ်ကြီးဟာ အေဒီနယ်မြေထဲ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်သွားတယ်။ ဝင်ရောက်သွားပြီး အခုလက်ရှိ ဝမ်ဘီရဲ့ ဘိုးအေးတော်ရဲ့ ရွာကို လုပ်ကြုံပေမယ့်လို မအောင် မြင်ဘူး။ တပ်ခေါက်ပြန်လာခဲ့ရတယ်။ တိုက်ပွဲမှာ လူ ၁၀၀၀ လောက်ကျုဆုံးခဲ့ တယ်ဆိုတယ်။

“ဒီတော့ ကျူပ်လည်း ပြသာနာရိုံ စဉ်းစားပိုက်ပြီး ရန်သူ၊ ခံတပ်များနဲ့ တက္က ရန်သူနဲ့နယ်မြေ ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထား ထူးခြားချက်တွေကို အသေး စိတ်သိရအောင် မေဝါကို မေးမြန်စုံစမ်းကြည့်ရတယ်။ အဲသလို အသေးစိတ် စုံစမ်းကြည့်လိုက်တော့မှ နိုင်ပေါက်တစ်ခု သွားတွေ့ရတယ်ပျော်။ အမှန်တော့ ဝမ်ဘီ ရဲ့ ရွာကို ရန်သူက မတိုးဖောက်နိုင်ဘူး။ အင်မတန် ခိုင်ခန့်တယ်။ ဒါကတော့ ရွှေ့ကနေပြီး တိုက်ရင်ပေါ့လေ။

“သို့သော် နောက်ဘက်မှာတော့ ရွှေ့ဘက်မှာလို့ စွေ့စွေ့စပ်စပ်ပြီး ကာ ကွယ်မထားဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နောက်ပိုင်းက တောင်ပေါ်ကို တဖြည်းဖြည်း လျော့တက်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် ကျောက်တံတိုင်းနှစ်ခုတည်းပဲ နောက် ဘက်မှာ ဆောက်ထားတယ်။ အကြောင်းကတော့ ရွာရဲ့ နောက်ဘက်က တောင် ကြီးဟာ လူသူမဖြတ်ကျော်နိုင်ဘူးလို့ ယူဆထားလို့ပဲ။ သို့သော် တောင်ကြီးကို ဖြတ်ကျော်နိုင်တဲ့ လျှို့ဝှက်လမ်းကြောင်းတစ်ခုတော့ ရှိနေတယ်။ ဒီလျှို့ဝှက်တဲ့ လမ်းကြောင်းကို စွေ့စွေ့စပ်စပ်ကာကွယ်ဖို့ မလိုဘူးလို့ သူတို့ယူဆထားကြတယ်။

“ဒီအကြောင်းတွေကို မေဝါက လုံးဝေသုံး ကျူပ်ကို ပြောပြပြီးတဲ့ နောက်

“ကောင်းပြီ ... ဒီလျှို့ဝှက်လမ်းကိုတော့ မင်းသိသလားလို့ မေဝါကို ကျူပ်က မေးလိုက်တယ်။

“ဟုတ်ကဲ့ သိပါတယ်ရှင်၊ ကျွန်မဟာ အရားအမိုက်မဟုတ်ပါဘူး မာကူ မာန်ရှင်။ သိထားခြင်း၊ တတ်ထားခြင်းသည် အင်အားမည်၏ ဆိုမဟုတ်လား။ အခြေလမ်းရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်ကို ကျွန်မ သိထားပါပြီ”

“ဒီလိုဆိုရင် ရွာကို နောက်ဘက်ကနေပြီး ဝင်စီးနိုင်အောင် စစ်တပ်တစ်တပ်ကို မင်းက ရွှေ့ဆောင်လမ်းပြလုပ်ပြီး မသွားနိုင်ဘူးလား”

“ဟုတ်ကဲ့ ကျွန်မ သွားနိုင်ပါတယ်။ တစ်ခုရှိတာက ကျွန်မတို့ရဲ့ စစ်တပ်ဆီလာတာကို ဝမ်ဘီရဲ့ လူတွေ မသိမှ ဖြစ်မယ်။ သိသွားရင်တော့ လမ်းကို သူတို့ပို့တဲ့ ဆိုပဲမှတ်မယ်”

“ဒီအခါ ကျူပ်က နာလာဘက်ကို လှည့်ပြီး ...

“ဂိုင်း ... ဒီလိုဆိုရင် ကျူပ်ရဲ့ အစီအစဉ်ကို ပြောမယ် နားထောင်ပါ နာလာ။ ကျူပ်ရဲ့ အစီအစဉ်ဟာ ကောင်းရင်လည်း ကောင်းတယ်ပြောပါ။ ခင်များ မှာ ဒါထက်ကောင်းတာရို့ရင်လည်း ပြောပေါ့။ ခင်များရဲ့ ဆက်သားတွေကို ရွှေ့ပြီး ခင်များရဲ့ စစ်သားတွေကို အခေါ်ခိုင်းပါ။ ဒီကနေ့ကစပြီး ၃ ရက်မြောက်နေ့မှာ ဒီမှာ အားလုံးစုရံးပြီးသား ဖြစ်စေရမယ်။ စစ်သားတွေ ရောက်လာလို့ စုရံးပြီးရင်

၉၂ □ အရှင်ချေမှုး

င့် ရက်မြောက်မနက်ကျတော့ မဝါက လမ်းပြီးဆောင်ပြီး စစ်သားတွေကို ခေါ်သွားရမယ်။

“ဘယ်ကို ချိတ်ကိုရမလဲဆိုတော့ တောင်တွေကို ဖြတ်ကျော်သွားပြီး တောင်တွေနဲ့ ပို့သာက်တစ်ထဲ့ရှေ့ချိတ်ကိုသွားကြရမယ်။ ဘယ်အထိ ချိတ်ကို ရမလဲဆိုရင် ဝမ်းဘို့ရဲ့ ရွှေရှိတဲ့ နေရာ ခင်တဲ့မူးလှုပ်းနေရာအထိ ရောက်အောင် ချိတ်ကိုသွားရမယ်။ ဒီခရီးဟာဆိုရင် ၃ ရက်ခနီးလောက်ရှိလိမ့်မယ်။ ၁၈-၂ ရက် မြောက်တဲ့နေ့ ညရောက်တော့ စစ်တပ်ကို မဝါက လမ်းပြီး တိတ်တဆိတ် လျှို့ဝှက်လမ်းကို ဝင်သွားရမယ်။ လျှို့ဝှက်လမ်းအတိုင်း လိုက်သွားပြီးလို့ ဝမ်းဘို့ရဲ့ ခံတပ်အထက် တောင်ထို့ရှိ ရောက်သွားတဲ့အခါကျရင် စစ်သားတွေကို ကျောက်တဲ့တွေ ကြားထဲမှာ ပုန်းအောင်းနေစေရမယ်။

“နောက်ပြီးတော့ ဒီကန္တာသာကစပြီး ၆ ရက်မြောက်နေ့ကျရင် ခင်ဗျား ရဲ့ လူကြီးတစ်ယောက်ကို အပ်ချုပ်ပေါ်ပြီး သေနတ်ကိုင် လူ ၂၀၀၀ နဲ့ ကျူပ်ရယ်၊ ကျူပ်ရဲ့လူတွေရယ်ကို အကျိုးသား အဖြစ်နဲ့ ခေါ်သွားပါစေ။ ကျူပ်တို့နဲ့ အတူ မဝါကဲ့ ကိုယ်အကို အချိုးအစားလည်းတူ၊ မျက်နှာလည်းဆင်တဲ့ ဘူတိရာနာ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကိုထည့်လိုက်၊ သူ့လက်ကိုတော့ ကြိုးနဲ့ချည်ထားစေရ မယ်။ အဲဒီနောက် ကျူပ်တို့ကို ကျူပ်တို့ရဲ့လာခဲ့တဲ့လမ်းအတိုင်း ခေါ်သွားရမယ်။ ဒီနောက် ကမ်းပါးကြီးရဲ့ လမ်းမြောင်ကြားကမ်းပြီး ဝမ်းဘို့ရဲ့ရွာကို သွားစေရမယ်။

“ခင်ဗျားရဲ့လူတွေကို ဒိုင်းမကိုင်စေရဘူး။ အမွှေးအတောင်တွေကို ဆောင်းပေါ်မှာ စိုက်မထားစေရဘူး။ သူတို့ကို သေနတ်နဲ့ လုံပဲ ကိုင်စေရမယ်။ လုံဆိုတာက လုံတိုပဲ။ ဝမ်းဘို့ရဲ့လူတွေနဲ့ တွေ့ရင် ‘မဝါရယ်၊ လူဖြော့နဲ့လူတွေ ရယ်ကို ဝမ်းဘို့ဆိုပါ’ နောက်ပြီး ဝမ်းဘို့လည်း လက်ဆောင် ပဏ္ဍာဆက်ရအောင် သွားမလိုပါ’ လို့ ခင်ဗျားရဲ့လူတွေက ပြောပါစေ။ ဒီလုံဆိုရင် ဝမ်းဘို့ရဲ့လူတွေက သူတို့ကို အေးချမ်းစွာ သွားခွင့်ပြုပါလိမ့်မယ်။

“ဒီလိုနဲ့ ရှေ့ဆက်သွားလို့ ၇ ရက်မြောက်နေ့ ညနေကျရင် ဝမ်းဘို့ ခံတပ်တံ့ခါးဆီကို ရောက်သွားမယ်။ ဒီအနားမှာ တောင်ကုန်းတစ်ခုရှိတယ်ဆိုတာ မဝါက ပြောပြလို့ သိရတယ်။ တောင်ကုန်းက ကျောက်ထူထပ်ပြီး ထိုက်ရတွေ အများကြီးရှိတယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ စစ်ဖြစ်နေချိန်ကလွှဲလို့ ဒီလိုက်ရတွေထဲ မှာ စစ်သားအစောင့်ချထားမြှင့်း မရှိဘူးလို့ ပြောတယ်။ တကယ်လို့ စစ်သား အစောင့်များချထားတယ်ထားပြီး။ နည်းနည်းပါးပါးလောက်သာရှိမှာပဲ။ သူတို့ကို ကျူပ်တို့ အလွယ်ကလေးနဲ့ နိုင်နိုင်ပါတယ်။

“ကျူပ်တို့က ဒီနေရာကို သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီးတဲ့နောက် ရွာရဲ့ နောက် တောင်ပေါ်မှာရှိတဲ့ ကျူပ်တို့နဲ့ စစ်တပ်က မိုးသောက်ယံအချိန်မှာ မြေကိုစိုး

ကို မိန္ဒီးပေးရမယ်။ အဲဒီလို မိန္ဒီးပေးတော့ မိန္ဒီးတွေဖွံ့ဖြိုးရင် ကျူပ်တို့က ရွာထဲကို သေနတ်နဲ့ ပစ်သွင်းမယ်။

“အဲသလိုလုပ်လိုက်ရင် ဝမ်ဘီရဲ့ စစ်သားတွေက ကျူပ်တို့ကို သတ်ဖို့ လာကြမယ်။ ကျူပ်တို့က တောင့်ခံထားကြမယ်။ ကျုံးမှုတို့က တိုက်ပေးနေတုန်း တောင်ပေါ်က စစ်တပ်က ဆင်းလာပြီး ကျောက်တံတိုင်းတွေကို ကျော်တက်၊ တံတိုင်းတွေကို ကာကွယ်နေတဲ့ စစ်သားတွေကို လုံးကိုစွဲချောအောင် စီရင်ရမယ်။

“အဲဒီနောက် ရွာကို အလစ်ဝင်းကြမယ်။ အဲသလိုသာ ကျူပ်တို့တိုက် လိုက်ရင်တော့လား ပြောင်းခွဲတွေ လေတိုက်တဲ့အခါ လွင့်သွားကြသလို ဝမ်ဘီရဲ့ စစ်သားတွေလည်း လွင့်ထွက်သွားရမှာပေါ့ ဟုတ်ပြေလား။ ဒါဟာ ကျူပ်ရဲ့ အစီအစဉ်ပဲ။ ကိုင်း ... ဘယ်လိုသော်ရသလဲ နာလာ’လို ကျူပ်က ကျူပ်အစီအစဉ်တွေကို အသေးစိတ် ခရေစွဲတွင်းချ ပြောပြလိုက်တယ်။ ဒီတော့ နာလာက -

“ဟုတ်တယ်။ သိပ်ကောင်းတဲ့ အစီအစဉ်ပဲ သိပ်ကောင်းတယ်။ တကယ်ပဲများ လူဖြောသာ တော့ခွေးထက် ဥက္ကထက်မြက်ပါပေတယ်။ က ... ဒီအတိုင်းပဲ ကျူပ်တို့ လုပ်ကြမယ်။ ‘ဘူတီရာနာ လူမျိုးများကို စောင့်ရောက်သည့် အရှင်မြေမင်းကြီးသည် အရှင်၏ အမြို့အစွမ်းတွင်ရပ်လျက် ကျွန်ုပ်တို့စစ်အောင်မြင်စေကြောင်း ကူညီပိုင်းမစေသတည်း။ ဤဘုံဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ဝမ်ဘီများကို ရျော်နိုင်ပြီး နောက်ဝမ်ဘီတို့၏ ဖိန့်ပျဉ်ည်းဆဲခြင်း၊ ရက်စက်ကလူပြုခြင်းတို့မှ လွှတ်ကင်းစေ သတည်း’ လို နာလာက ဆုတောင်းလိုက်သူဗျာ။

“နာလာက အဲဒီလို ပြောဆိုခုတောင်းပြီးတဲ့နောက် မေဝါက မတတ်ရပ်လိုက်တယ်။ မတတ်တတ်ရပ်လိုက်ပြီး ကလေးသေရဲ့ လက်ခြောက်ကလေး ကို တစ်ခါထုတ်ပြလိုက်ပြီး သူ့အဖောက်ရော့ လူကြီးတွေကိုရော ဒီလက်ကလေး အားဖြင့် ကျမ်းသစ္စာကျိုန်ဆိုခိုင်းသူဗျာ။ ဘယ်လိုအဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ကျမ်းသစ္စာ ကျိုန်ဆိုကြသလဲဆိုတော့ ယခု ကလွှဲစားချေမည် စစ်ဗြိုက် အောင်နိုင်သည်အထိ ဆုံးခန်းတိုင်အောင် တိုက်ပါမည်ဆိုတဲ့ ကတိသစ္စာပဲ။ သူတို့ ကတိသစ္စာခံပူးပူးကို ကြည့်ရတာ အထူးအဆန်းပဲဗျာ။ အဲဒါကြောင့် ဒီစစ်ဗြိုက် ‘လက်ကလေးစစ်ဗြိုက်’ ရယ်လို သူတို့ နယ်မြေမှာ ကျော်ကြားသွားတယ် ခင်ဗျာ။

“နောက်နှစ်ရက်မှာ ကျူပ်တို့တစ်တွေ အတော်ပဲ အလုပ်များကြရတယ်။ အရပ်ရပ်ကို ဆက်သားတွေလွှတ်ပြီး ဘူတီရာနာ အမျိုးသားတွေအားလုံး ကပွဲကြီးခံမည်ကို လာရောက်ကြရမယ်လုံး အမိန့်ပြန်စေတယ်။ နယ်မြေက သိပ်ပြီး ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း မဟုတ်တော့ ဒုတိယမြောက်နဲ့ ဉာဏ်ပိုင်းမှာ လူပေါင်း

၉၄ □ ဒရန်ချေမှား

၁၂၅၀ လောက် စုရုံးရောက်ရှိလာကြသူ။ သူတို့ကိုယ်စီမှာ လုံတစ်ချောင်းနဲ့ ခိုင်းတစ်ခု ကိုင်ဆောင်လာကြတယ်။

“သူတို့ကို ကြည့်ရတာ သန်သန်မှာမှ တောင့်တောင့်တင်းတင်းတွေ ချည့်ပဲဗျာ။ ဝင်ဘီရဲ့ ဆက်သားတွေ ပြန်သွားကြပြီးတဲ့နောက် င့် ရက်မြောက် မိုးသောက်ချိန်မှာ ကျေပ်တို့ဘက်က တပ်မတော်ကြီး ချီတက်သွားတယ်။ မချို့ တက်ခင်မှာ သူတို့လူမျိုး ထုံးစုံအတိုင်း ဆိုင်ရာတွေက စစ်ကြီးအောင်မြင်စေ ကြောင်း ဆုတောင်းပေးတာတို့ ဘာတို့ပေါ့ဗျာ၊ လုပ်ပေးလိုက်ကြတယ်။ တပ်မကြီးကိုတော့ စော်ဘွားကြီး ‘နာလာ’ ကိုယ်တိုင် ဦးစီးပြီးသွားတယ် ခင်ဗျာ။ ဘာ ကြောင့်ဆို သူ့အသက်နဲ့ သူ့စော်ဘွား ရာထူးဟာ ဒီစစ်ကို အောင်နိုင်မှသာ တည်ခြေမယ်ဆိုတာ သိတာကိုး။

“ဒါကြောင့် စစ်ကို ကိုယ်တိုင် ကွပ်က ကြီးကြပ်မယ်ဆိုပြီး စိတ်ပိုင်းဖြတ် လိုက်ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပါရဲ့။ သူတို့နဲ့အတူ မေဝါလိုက်သွားတယ်။ လျှို့ဂျက်လည်း ကိုပြပေးစို့ပဲ့။ ကျေပ်တို့ မထွက်ခင် သူတို့ကို J ရက်ကြီးပြီး လွတ်လိုက်ရတာက အကြောင်းရှိတယ်။ သူတို့ဟာ မိုင် ၁၀၀ ကျော်ခရီးကို သွားကြရမယ်။ ခရီးက လည်း ကြမ်းတမ်းတဲ့ ရေခြမ်တော့တောင်ကို ဖြတ်သွားကြရမယ်။ တောင်နဲ့ မြောက် တန်းနေတဲ့ တောင်တန်းကြီးကိုလည်း ဖြတ်သွားရှုံးမယ်။ ဘာကြောင့်ဆို တော့ ကျွေးရှောင်ပြီး သွားနိုင်သူ့ သွားမှသာ ရန်သူက မရိုပ်မိ မသိရှိတဲ့နေမယ် မဟုတ်လား။”

“သူတို့ ချီတက်သွားပြီးတဲ့နောက် ၆ ရက်မြောက်တဲ့နဲ့ မိုးသောက်ချိန် မှာတော့ ကျေပ် ထွက်လာခဲ့တယ်။ ကျေပ်နဲ့အတူ ကျေပ်ရဲ့ အထမ်းသမားတွေပါ လာကြသပေါ့။ သူတို့ခမျှ မလိုက်ချင်ကြဘူးခင်ဗျာ။ ခြေသေ့ရဲ့ အာခေါင်ထဲကို သူတို့ရဲ့ ခေါင်းကို ဘယ်ထိုးပေးချုပ်ကြမလဲ။ သို့သော် နာလုံးစစ်သားတွေရဲ့ လုံကို ကြောက်တာက တစ်ကြောင်း၊ ပြီးတော့ ကျေပ်ကိုလည်း အတော်အတန် ယုံကြည်စိတ်ချလို့တစ်ဖော်း လိုက်လာကြဖို့ သော့တူကြပါတယ်။

“နောက်ပြီး ကျေပ်နဲ့ ပါလာတာက ဘူတိရာနာလူ ၂၀၀ ခင်ဗျာ။ အားလုံး မှာ သေနတ် ကိုယ်စီပါလာကြတယ်။ သေနတ်တွေကတော့ အမျိုးစုံလို့ပေါ့။ ဒါထက် တစ်ခုပြောရှုံးမယ်။ ဒီဘူတိရာနာတွေဟာ များသောအားဖြင့် သေနတ် ကို ကိုင်ဆောင်ထားလေ့ရှုံးသူ။ ဒါပေမဲ့ ကောင်းကောင်းတော့ မကိုင်တွယ်တတ် မပစ်ခတ်တတ်ဘူး။

“သူတို့ဟာ ခိုင်းတွေကိုတော့ မယူလာကြဘူး။ နောက်ပြီးတော့ ခေါင်းမှာလည်း အမွေးအတောင်တွေ စိုက်မထားကြဘူး။ လက်မောင်းမှာလည်း လက် ကြပ်တို့ ဘာတို့ ဝတ်ဆင်မထားကြဘူး။ စစ်တိုက်မယ့် စစ်ပဲဝင်မယ့် အဆောင်

မေဝါဒကလ္းစား □ ၉၅

အယောင် မှန်သမျှ ဘာတိမှ ဝတ်ဆင်ကိုင်ဆောင်လို မလာကြဘူး ခင်ဗျာ။ ကျပ်တိန့်အတူ မဝါနဲ့ အဖေတဲ့ အမေဂွဲ ညီမ ပါလာတယ်။ သူက မဝါနဲ့ ရပ်ရည်အတော်ကိုပဲ ဆင်တယ်။ သူ့ အလုပ်ကတော့ လင်ယောက်ဘူးသီက ထွက်ပြေးတဲ့ နေ့မယား အယောင်ဆောင်ဖို့ပေါ့ပျား။

“အဲဒီနေ့သနမှာ ကျပ်တို့ဟာ ကမ်းပါးကြီး အထက်မှာ စခန်းချကြရတယ်။ ဒီကမ်းပါးကြီးက တွေးး မဟုတ်ဘူးလေး။ ကျပ်တို့ အလာတုန်းက အသက်ဘေးက သီသီကလေး လွှတ်မြောက်လာခဲ့ရတဲ့ ကမ်းပါးကြီးပါ့။ ဒါနဲ့ နောက်တစ်နေ့ မနက်ကျတော့ မကြာခင်က ကမ်းပါးအထက် လမ်းကြား ကလေးကို ပိတ်ဆိုထားခဲ့တဲ့ ကျောက်တဲ့ကြီးတွေကို ကျပ်တို့လိုန့်ဖယ်လိုက်ကြပြီး အောက်ကိုဆင်းကြတယ်။”

“အောက်မှာကတော့ ကျပ်ရဲ့သေနတ်လက်ချက်နဲ့ ကိစ္စချော သွားကတဲ့ မာတူကူ စစ်သားတွေရဲ့ အရိုးစုတွေကို တွေ့ရသူဗျာ။ သူတို့ရဲ့အဖော်တွေက သူတို့အလောင်းတွေကို လင်းတစာကျေးခုံဟန် တူပါရဲ့ပျား။ ဂိုဘိုကျသွားတဲ့ ချောက်ကြီးထဲကိုတောင် ကျပ် ဆင်းကြည့်သေးတယ်။ ဆင်းပြီး သူ့အလောင်းကို ရှာပေမယ်လို မတွေ့တော့ဘူးဘို့။ သူ့နောက်မှ ကျသွားတဲ့ မာတူကူ စစ်သားရဲ့ အရိုးစုတိတော့ တွေ့ရသူဗျာ။ စစ်သားရဲ့ အရိုးစုမှန်း ဘာကြောင့်သိသလဲဆိုတော့ သူ့လန်ကွုတ်တို့စကို တွေ့ရရှိ သိရတယ်။”

“ဂိုဘိုရဲ့ အလောင်းကိုတော့ သားရဲတိရှုစွာနှင့်တစ်ကောင်ကောင်များ ဆွဲသွားသလား မပြောတတ်ဘူး။ ဒါမှမဟုတ်ဘဲ မာတူကူ စစ်သားတွေက တစ်ခု ခု လုပ်ပစ်လိုက်သလား မသိဘူး။ နောက်ပြီး ဂိုဘိုနဲ့ပါသွားတဲ့ ကျပ်ရဲ့ ‘အိပ်(ခံ)ပရှုဂ် (Express)ရိုင်ဖယ်’ လည်း အစအနတောင် မတွေ့ရတော့ဘူး။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ ဂိုဘိုကိုတော့ နောက်ထပ်တွေ့လည်း မတွေ့ရ၍ သူ့အကြောင်းကြား လည်း မကြားရတော့ပါဘူး။”

“ဒါနဲ့ ဝမ်ဘီရဲ့ နယ်ထဲ ရောက်သွားကြတော့ ကျပ်တို့လည်း ညာက်နဲ့ ညာက်နက်ဆင်ပြီး သွားကြတယ်ခင်ဗျာ။ လူ ၅၀ လောက်က ရှုံးက သွားနှင့်ရတယ်။ သွားတာက အတူတူ မသွားစေဘဲ တစ်ယောက်တစ်ကွဲစီ အသွားခိုင်းရတယ်။ ရန်သူအလာတ်စင် မတိုက်နိုင်အောင်လိုပါ။ သူတို့နောက်က လူ ၅၀ လောက်ပဲလိုက်ကြရတယ်။ ကျွန်ုတ် ၁၀၀ ကတော့ အလုံးအရင်းနဲ့ပဲ လိုက်ကြ တယ်။”

“သူတို့ အလယ်မှာတော့ ကျပ်ရယ်၊ မဝါယောင်ဆောင်တဲ့ ကလေးမရယ်။ ကျပ်ရဲ့ အထမ်းသမားတွေရယ် လိုက်ကြတယ်။ ကျပ်တို့က ဘာလက်နက်မှ ကိုင်မလာဘူး။ အထမ်းသမားတံ့ခို့ကိုတော့ ကြိုးနဲ့ချည်ပြီး ခေါ်လာ

၉၆ □ အရှင်ချေမှုး

တယ်။ သဘာကတော့ ကျပ်တို့ဟာ အကျဉ်းသားတွေပေါ့ဖြား။ မိန်းကလေးချွဲ ခေါင်းကိုတော့ စောင်နဲ့အပ်ထားပြီး အင်မတန်ဗုပ်နှင့်သာကရောက်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲနော့ လက္ခဏာပေါ့။ ကမ်းပါးကြီးရဲ့ လမ်းကြေားကနေပြီး ဝမ်ဘီရဲ့နေရာအထိ ၂၅ မိုင် လောက် ၃၀းတယ်။ ကျပ်တို့လည်း အဲ ဒီ နေရာကို တည့်တည့်မတ်မတ်ကြီးပဲ ချိတက်ခဲ့တယ်။

“၅ မိုင် လောက် ရော်ကိမ်တော့ ဝမ်ဘီရဲ့စစ်သား ၅၀ လောက်နဲ့ သွားတွေ့ကြတယ်။ သူတို့ဟာ ကျပ်တို့ကို လိုက်ရှာနေသနဲ့တူပါတယ်။ သူတို့က ကျပ်တို့ကိုရပ်ခိုင်းပြီး မိုလ်လုပ်သူက ကျပ်တို့ကို ‘ဘယ်သွားကြမှာလဲ’ လို့မေးတော့ ကျပ်တို့အထက ခေါင်းဆောင်လုပ်တဲ့လူက ဝမ်ဘီရဲ့ ထွက်ပြီးသွားတဲ့ နေ့မှာလားနဲ့တက္က လူဖြောမှုဆိုးကြီးနှင့် သူလူတွေကိုပါ ခေါ်ဆောင်လာရကြောင်း၊ ဝမ်ဘီ၏ အမိန်အရ သူတို့ကို ပေးအပ်ရန်လာခဲ့ရကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖြေလိုက်တယ်။

“အဲသလို ပြောလိုက်တော့ မိုလ်လုပ်သူက ဒီလိုခိုရင် ဘာကြောင့် လူတွေ အများကြီး ခေါ်လာခဲ့ရသလဲလို့ ပြန်ပြီးမေးလိုက်တယ်။ ကျပ်တို့ရဲ့ ခေါင်းဆောင်လုပ်သူက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ လူဖြောမှုဆိုးကြီးနဲ့ သူလူတွေဟာ လူဆိုးတွေဖြစ်ကြောင်း၊ အစောင့်အကြပ် အနည်းငယ်နှင့်သာ လွတ်လိုက်က ထွက်ပြီးမည်ကို စိုးရိမ်ရကြောင်း၊ ထွက်ပြီးသွားလျှင် သူတို့မှာ အရှက်ကွဲပြီး ဝမ်ဘီ၏ စိတ်ဆိုးခြင်းကိုလည်း ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အစောင့်အကြပ် များစွာနှင့်လာရကြောင်း ပြောလိုက်သွား။

“အဲသလိုလည်း ပြောလိုက်ရောဖြာ ဘသားရော မာတူကူ စစ်ပိုလ်က ကျပ်ကို သရောပါလေရော့ပြီး။ သူမပြောလိုက်ပုံက ကျပ်သတ်ပစ်တဲ့ မာတူကူ စစ်သားတွေအတွက် ဝမ်ဘီက ကျပ်ကို ကောင်းကောင်းဆုံးမလိမ့်မယ်တဲ့ ခင်ဗျာ။ ဘယ်လို ဆုံးမမလဲဆိုရင် ကျပ်ကို ‘ကိုက်တတ်သော ပစ္စည်းကြီး’ ထဲ ထည့်ပစ် လိမ့်မတဲ့။ ကိုက်တတ်သော ပစ္စည်းကြီးဆိုတာက ခြေထွက်ရောက်လေဖြား။ အဲဒီအထဲထည့်ထားပြီး ခြေထွက်ကို ညျှပ်မိနေတဲ့ တောခွေးတစ်ကောင် သေသလို သေရစေလိမ့်မတဲ့။

“ကျပ်ကတော့ ဘာမ ပြန်မပြောလိုက်ပါဘူး။ ဒေါသထွက်လိုက်တာ ကတော့ မပြောနဲ့တော့။ နှဲပေမဲ့ ကြောက်ချင်ယောက်ဘဲ ဆောင်နေလိုက်ရတယ်ဖြား။ တကယ်စဉ်းစားကြည့်တော့လည်း ကျပ်တို့လုပ်နေတဲ့ အလုပ်က တကယ့်ကို စွန်းစားရမယ့် အလုပ်၊ သေးရန်အင်မတန်များတဲ့ အလုပ်ဆိုတာ ကျပ်ဟာကျပ် မကွယ်မရှုက်စဉ်းစားမိတယ်။ ကံမကောင်းရင် မကြာခင်မှာပဲ ကျပ်ဟာ အဲဒီ ခြေထွက်ထောင်ရောက်ထဲ ရောက်ရင်ရောက်သွားနိုင်တယ်။

မေဝါဒကလ္းစား □ ၉၃

“သို့သော်လည်း ကျပ်ရဲ့ မိတ်ဆွဲကြီး အောင်ရှိ ခုက္ခရာက်နေတုန်း အချိန်မှာ သူ့ကို ပစ်သွားလိုကတော့ လုံးဝမဖြစ်ပော်ပေါ့ပျော်။ အဲဒါကြောင့် ကျပ်ဟာ ရရှိကို စွဲတိမိတ်ပြီး စခန်းသွားရတော့မယ့်ပဲ။ ဘုရားသခင်ကိုသာ ယုံကြည်တိုးစားပြီး စွန့်စားရတော့မယ် ခင်ဗျာ။ ဒီလိုအဖြစ်မျိုးကို အရင်ကလည်း အကြိမ်များစွာ တွေ့ခဲ့ရလို့ ဘုရားကို ယုံကြည်ကိုးစားခဲ့ရပြီ။

“အဲ ... နောက်တော့ အခက်အခဲတစ်ခုနဲ့ ရင်ဆိုင်ရရောဖို့။ ဘာလ ဆိုတော့ ဝမ်ဘီရဲ့ စစ်သားတွေက ကျပ်တို့နဲ့အတူ သူတို့လိုက်ခဲ့ကြမယ်လုပ်ရော လုပ်ရုံတွင်မကျွား၊ ကျပ်တို့ကို ရှုံးဆက်သွားကြိုး အတင်းတွေးထိုးပြောနေရော ပျိုး။ သူတို့တို့ယိုနှိုက်က ဉာဏ်မစောင်းခင် ရွာကိုရောက်ချင်ကြသကိုး။ ဒါပေမဲ့ ကျပ်တို့မှာက ဉာဏ်တိုင်ခင် ရွာကိုမရောက်ဖို့က အင်မတန် အရေးကြီးနေတယ်။ ဘာကြောင့်လဆိုတော့ ရွာရဲ့အတက်မှာ ရှိတဲ့တော်ကုန်းကို ကျပ်တို့ချဉ်းကပ်တဲ့ အခါ လူမြှင့်ရအောင် မှောင်တော့မှ ချင်းကပ်ချင်တယ်။

“ဒါနဲ့ ကျပ်တို့က အမြန်မသွားနိုင်ဘူးလုပ်တော့ သူတို့က အတင်း အပူတြင်းသွားရမယ်ပြောနေရော၊ အဲဒါတော့ ကျပ်တို့ကလည်း အမြန်မသွားနိုင် တဲ့အကြောင်း ခပ်တင်းတင်း ပြောင်ပြောပြီး အကြပ်ပြန်ကိုင်ရတယ်။ ကလေးမ ကလေးဟာ အင်မတန် မောပန်းနေတဲ့အတွက် မြန်မြန်မလျောက်နိုင်ဘူးလို့ အကြောင်း ပြရတယ်။ ဒီအကြောင်းပြချက်ကို သူတို့ တယ်ပြီး လက်ခံချင်ပုံမရ ဘူး။ တစ်ခါဖြင့် တစ်ပွဲတစ်လမ်းစမ်းရတော့မလဲးလို့တောင် ကျပ် ထင်မိတယ်။ သူတို့ရာနာတွေနဲ့ မာတူကူတွေဟာလည်း တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး စောင့်နေကြတာ မဟုတ်လား။

“နောက်ဆုံးကြတော့ ပေါ်လစီအရဟား။ ဒါမှမဟုတ်လည်း ကျပ်တို့က လူများပြီး သူတို့က လူနည်းနေတဲ့အတွက်ကြောင့်လား မသိဘူး။ ကျပ်တို့ ကတော့ သူတို့သောအတိုင်း သူတို့ကို မြန်မြန်ချိတ်သွားပါစေလို့ သူ တောင်းမိတယ်။

“ဒါပေမဲ့ ကိုယ်တော်ချောတွေက မြန်မြန်မသွားကြဘူး။ ကျပ်တို့နဲ့ အတူ တစ်လှမ်းချင်း လိုက်လာနေကြတယ်။ လမ်းတစ်လျောက်လုံးလည်း ‘ကိုက် တတ်သော ပစ္စည်းကြီး’ ကိုပဲ စကားထဲ ထည့်ထည့်ပြောနေကြပြီး ကျပ်ကို သရော လာကြတယ်။ အဲဒီတုန်းကများ ကျပ်မှာ စိတ်ထိခိုက်ပြီး ကြိတ်မနိုင်ခဲ့မရ ချက် ချင်းထချချင်သလို့ စိတ်ထဲမှာ မချင့်မရဖြစ်နေလိုက်တာ မပြောပါနဲ့တော့။

“ဒီလိုနဲ့ ဉာဏ် ၄ နာရီခွဲလောက်ကျတော့ ကျပ်တို့ ကျောက်တောင် ကုန်းတန်းကြီးတစ်ခုပေါ် ရောက်သွားကြတယ်။ ဒီကျောက်ကုန်းတန်းကြီးပေါ်က နေကြည့်ရင် ၆ မိုင် ၇ မိုင်လောက်ဝေးတဲ့နေရာ၊ ကျပ်တို့ရဲ့အောက် ပေ ၃၀၀၀

၉၈ □ အရှင်နွေများ

လောက်မှာရှိတဲ့ ဝမ်ဘီရဲ့ ဖြူဗုံးလုံးပြီး မြင်နေရတယ်။ ဖြူဗုံးဟာ တောင်ကြားထဲ မှာ တည်ဆောက်ထားတယ်။ ဝမ်ဘီကိုယ်တိုင်နေတဲ့ ရွာကတော့ မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာရှိတဲ့ တောင်တန်းကြီးရဲ့ တောင်စောင်းမှာ ရှိတယ်။

“တောင်စောင်းမှာက လိုဏ်ဂုဏ်ဖြီး သူ့ရွာက ဒီလိုဏ်ဂုဏ်ကဲ့ အဝမှာပေါ့။ ဒီမျက်နှာချင်းဆိုင် တောင်တန်းကြီးထိပ်ကနေပြီး မနက်မိုးလင်းရင်ကျပ်တို့ရဲ့ စစ်တပ်က လုံသွားတဖော်ဖော်ကို ဖြင့်ရတော့မယ်လေ။

“ကျပ်တို့ ရပ်ပြီးနေတဲ့နေရာကနေပြီး ကြည့်ရင်တောင်ပဲ ဝမ်ဘီရဲ့ရွာဟာ ဟယ်လောက်တောင် အကာအကွယ် အခိုင်အမှာ လုပ်ထားတယ်ဆိုတာကို မြင်နိုင်တယ်ခင်ဗျာ။ ကျောက်တံတိုင်းတွေ ကာထားတယ်လေ။ ကျပ်တို့က အလစ် ဝင်ပြီး စီးနိုင်ညီးတော့ အမြောက်လက်နက်မပါတဲ့ စစ်တပ်အဖို့ သူ့ခံတပ်ကို ချိုးဖောက်လို့ရမယ် မထင်ဘူး။ အမြောက်ပါလာလို့ အမြောက်နဲ့ ပစ်သည့်တိုင်အောင် လို့အုံဂုဏ်တွေ အများကြီး ဖောက်ထားတဲ့ ကျောက်ဆောင် ကျောက်ကုန်းမြင့် တွေဟာ အမြောက်ဆံကို ဖြုံမယ် မထင်ဘူး ခင်ဗျာ။

“ဒီနောက်တော့ ကျောက်ကုန်းတန်း လမ်းကြားကနေပြီး အောက်ကို ကျပ်တို့ ဆင်းကြရတယ်။ အဆင်းဟာ တော်တော်ကို ခဲယဉ်းတယ်။ ဘာရောင့်ဆို လမ်းကြားသာဆုံးရတယ် လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ရေစားထားတဲ့ ကျောက်တံ့ဌး ကြီးတွေက ပြည့်နေတယ်ခင်ဗျာ။ ကျပ်တို့ဟာ နဲ့ကောင်ကလေးတွေလိုပဲ ကျောက်တံ့ဌးတစ်ခုကနေပြီး နောက်တစ်ခုကို ခုန်ခုပြီး သွားကြရတယ်။ အဆင်းမှာ ၂ နာရီတိတိကြာတယ်။ နောကလည်း ခြစ်ခြစ်တောက်ပူလိုက်တာ မပြောပါနဲ့တော့။

“နောက်ဆုံး အောက်ခြေလည်း ရောက်ကရော ကျပ်လည်းပဲ တစ်ခါတည်း ခြေမသယ်ချင် လက်မသယ်ချင် ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။ ဒါနဲ့ ဆက်ပြီး သွားကြပ်နောက်တော့ မကြားခင်ပဲ ဝမ်ဘီရဲ့ ရွှေ့ဆုံး ခံတပ်ကြားရင်းကို မမောင်ခင်ဘဲ ရောက်သွားကြတယ်။

“ဒီခံတပ်ကြားရင်းက ကျောက်တံတိုင်း ၃ ထပ်ကာထားသူ့။ ဂိတ်ပေါက်ဝတော့ တစ်ခုရှိတယ်။ နှဲပေါ့ ကျော်းကျော်းကလေးရယ်။ လူတစ်ယောက်တောင် မနည်းတိုးဝင်ရလောက်အောင် ကျော်းတယ်။ ဒီနေရာမှာ ကျပ်တို့ကို ဘာမှ ဖော်ခြင်းခေါ်ခြင်းခေါ်ခြင်းမလည်ဘူး။ ကျပ်တို့နဲ့က ဝမ်ဘီရဲ့စစ်သားတွေ လိုက်လာကြတယ် မဟုတ်လား။

“အဲဒီနောက်တော့ အလှမ်း ၃၀၀ သို့မဟုတ် ၃၀၀ ကျော်လောက်ကျယ်ပြီး ကျောက်ထူထပ်တဲ့ မမြေပြင်တစ်ခုကို ရောက်သွားတယ်။ ဒီမြေပြင်ပေါ်မှာ တဲ့ဆိုလို့ တစ်လုံးမှ မရှိဘူး။ မမြေပြင်မှာ ချိုင့်ကြီးတွေရှိတယ်။ အန္တရာယ်တစ်စုံ

မေဝါဒကလွှား □ ၉၉

တစ်ခု ကျေရောက်တဲ့အခါ သူတို့၏ ကျွန်းတွေကို ဒီချိန်းကြီးတွေထဲ လောင်ထား လေ့ရှိသတဲ့။

“ဒီမေပြင်၏ ဟိုဘက်ကျေတွေ၊ ခံတပ်ကောင်းတစ်ခု နောက်ထပ် တွေ၊ ရုပ်နှင့် ပြန်တယ်။ ဒီခံတပ်ကြောင်းမှာတော့ ဒွဲ (V) ပုံသဏ္ဌာန်ရှိတဲ့ ဂိတ်ပေါက်တစ်ခု တွေ၊ ရုတ်တယ်။ ခံတပ်ကြောင်း၏ အဓိကနှစ်မှာတော့ ကျွေပိတ္တာ ချဉ်းနှင့် ဝင်ရောက်ပြီး စီးမယ့်တောင်ကုန်းကို မြင်ရာတယ်။ နောက်ဘက်မှာရှိတဲ့ တောင်ကုန်းကြီးကို နောက်ခံထားပြီး မြင်နေရတယ်ဆိုပါတော့။

“ဒါနဲ့ ရှေ့သက်သွားရင်း ကျွေပိတ္တာယ်လို အကြံအစည်းရှိတယ်ဆိုတာ ကျွေပိတ္တာ၊ ခေါင်းဆောင်လူကို တီးတိုးပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီနောက် ဒုတိယ ဂိတ်ပေါက်ကို ရောက်သွားကြတော့ ကျွေပိတ္တာ၊ ခေါင်းဆောင်က ခကာရပ်ကြဖို့ ပြောပြီး မြို့ထဲကို ဝင်ဖို့ ဝင်သို့၏ အမိန့်ကို ရသည့်အထိ ဒီနေရာကပဲ သူ စောင့်နေ မယ့်အကြောင်း ဝမ်ဘီ၏ စစ်ပိုလ်ကို ပြောလိုက်တယ်။

“ဒီတော့ စစ်ပိုလ်က ကောင်းပြီး၊ အမိန့်ကို စောင့်လိုလည်း စောင့်တဲ့။ သို့သော် အကျိုးသွားတွေကိုတော့ သူ့သခင်၏ ရွာအရောက်ခေါ်ဆောင်သွားရ လိမ့်မယ်တဲ့။ သူ့သခင် ဝမ်ဘီဟာ ‘သူတို့နဲ့ အလုပ်စချင်နေတာ လက်ယားနေပြီ’ တဲ့။ နောက်ပြီး သူ့သခင်က ‘သူမအိပ်ခင် ဒီလူဖြူကောင်ကြီး အိပ်သွားတာကို အရင်သွားကြည့်လိုတယ်’ တဲ့။ ဝမ်ဘီ၏ နေးအတွက်ကတော့ သူ့သခင်က သူ့မယားကို ကြုံခို့လိုက်ခံမှာပဲတဲ့လို့ ပြန်ပြောသူ့။

“ဒီအခါ ကျွေပိတ္တာ၊ ခေါင်းဆောင်က အကျိုးသွားတွေကို မထည့်လိုက်နိုင်ကြောင်း၊ သူနာခံလာခဲ့ရတဲ့အမိန့်က အကျိုးသွားတွေကို သူကိုယ်တိုင် ဝမ်ဘီ၏ ရွာတွင် ဝမ်ဘီအားပေးအပ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း၊ သူ့လက်မှ အကျိုးသွားတွေ စွဲတ်လိုက်ရလျှင် သူ့တွင် တာဝန်မဲ့ဖြစ်သွားမည်ဖြစ်၍ အမိန့်ကို မနာခံရာရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဝမ်ဘီ၏ အမိန့် ရောက်လာမယ့်အချိန်အထိ ဒီနေရာမှာပဲ စောင့်နေမယ့်အကြောင်း ပြောလိုက်တယ်။

“ပထမတော့ ဝမ်ဘီ၏ စစ်ပိုလ်က အင်တင်တင် လုပ်နေသေးတယ်။ နောက်တော့မှ သဘောတူပြီး ထွက်သွားရော ခင်ဗျာ။ မကြာခင် သူပြန်လာမယ့်အကြောင်းလည်း မြောသွားသေးတယ်။ ကျွေ့အနားဖြတ်အသွားမှာ ဒီစစ်ပိုလ်က ကျွေပိတ္တာ မထိလေးစားအမှာအရာနဲ့ အနောက်ဘက်ကောင်းကင်မှာ ဝင်လှဆဲဖြစ်နေတဲ့ နောင့်နိုင်ရဲ့ကြီးကို လက်ညွှံးထိုးပြပြီး ဒီမယ် ကိုလူဖြူးနေရောင်ကို နောက်ဆုံးကြည့်တဲ့အနေနဲ့ ကြည့်ထားလိုက် သိရဲ့လား။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကိုက်တတ်သော ပစ္စည်းကြီးဟာ အမှာင်ထဲမှာပဲနေလို့ဗျား၊ လို့ ကျွေပိတ္တာ မထိလေးစား ပြောသွားသေးတယ်။

၁၀၀ □ ဒရန်ချေမှုး

“နောက်တစ်နေ့ကျေတော့ ဆိုက်ဆိုက်ဖြူဗြုံးပဲ ဒီစစ်ပိုလ်ကို
သေနတ် နဲ့ ကျူပ်ပစ်သတ်နိုင်တယ်ဖို့။ ကျူပ်လက်ချက်နဲ့ အသက်သေရတဲ့
လူသားတဲ့မှာ သူတစ်ယောက်သေတဲ့အတွက်မော်ဘုံး ကျူပ်ဖြင့် နှစ်နှစ်ကာကာ
ဝမ်းလည်း မနည်းမိဘူး။ သတ်မိတဲ့အတွက် နောင်တလည်း မရမိဘူး”

၅ ကျော်စိန္တ

“ကျော်တို့ ရပ်နားနေတဲ့ နေရာမှာ ချောင်းကလေးတစ်ခု စီးဆင်းနေတယ် ငွေ့အဲ။ ဒီချောင်းကလေးကို ကြည့်ပြီး ကျော်စောင်းထဲမှာ အတွေးတစ်ခု ပေါ်လာတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ တောင်ကုန်းပေါ်မှာ ရေရှိမယ် မဟုတ်ဘူးဆိုတာပဲ။ ဒီအကြောင်းကို ကျော်တို့စောင်းဆောင် ဖိုလ်ကို ပြောပြုလိုက်တော့ သူကလည်း အရိပ်ပြအကောင် ထင်ဆိုသလို သူ့လူတွေ အားလုံးကို ချောင်းရောတဝါး အသောက်ခိုင်းတယ်။

“ဒီနောက် ကျော်တို့ လူစုသယ်ယူလာခဲ့တဲ့ ချက်စရာ၊ ပြုတစရာ အိုး တွေ ၇ လုံး၊ ၈ လုံးထဲကိုလည်း ရေအပြည့်ထည့်နိုင်းသေးတယ်။ အဲ နောက်တော့ အရေးကြီးတဲ့ ပြဿနာပေါ်လာရေးပြီး။ ဘာလဲဆိုတော့ ကျော်တို့ တောင်ကုန်းကို ဘယ်လို့ သိမ်းပိုက်မလဲဆိုတဲ့ အချက်ပဲ။ ဖိုလ်လှပ်တဲ့လူက ဒီကိစ္စကို လာမေးတော့ ကျော်ကလည်း ခပ်ရှင်းရှင်းပဲ ပြောလိုက်တယ်။ ချီတက်ပြီး သိမ်းရုံပေါ့လို့။

“ဒါနဲ့ ကျော်ပြောတဲ့အတိုင်း ချီတက်ကြပါရောဗျာ။ ဂိတ်ဝအကျဉ်းကလေး ရောက်သွားကြတော့။ ကျော်တို့ မျှော်လင့်တဲ့အတိုင်းပဲဆိုပါတော့။ ဂိတ် စောင့် စစ်သား ၂ ယောက်က ဘာကိစ္စလည်း မေးတယ်။ ဒီတော့ ကျော်တို့ရဲ့ ဖိုလ်က ကျော်တို့ စိတ်ပြောင်းသွားပြီဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ စမ်ဘီရဲ့ ရွာကို ဖိုက်သွားကြတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုက်တယ်။ ဒီတော့ အစောင့်စစ်သားတွေက မသွားရဘူး။ ဒီနေရာမှာပဲ ကျော်တို့ စောင့်နေရမယ်တဲ့ပြု။

“ဒီတော့ ဘာမပြောညာမပြော ဒီအစောင့် ၂ ယောက်ကို အတင်းတွေးဖယ်ပြီး ကျော်တို့လည်း တစ်ယောက်ချင်း တန်းစီပြီး ဂိတ်အတွင်းကို ဝင်က

၁၀၂ □ ဒရန်ချေမှား

ရော့မှာ။ ဂိတ်နဲ့ တောင်ကုန်းက ဂိုက် ၁၀၀ လောက်တောင် မရှိပါဘူး။ အဲဒီလို ဂိတ်ထဲကို ကျော်တို့က အတင်းဝင်တော့ ကျော်တို့ တွန်းထိုးပစ်ခဲ့တဲ့ အစောင့် စစ်သား ၂ ယောက်ဟာ မြို့ဘက်ဆီပြီးသွားကြပြီး အောကြီးဟစ်ကျယ်နဲ့ အကူ အညီ တောင်းပါလေရော့မျှ။

“ဒီတော့ သူတို့ အကူအညီတောင်းတဲ့ အသံတွေတို့ ချက်ချင်းဆိုသလို ဟိုဘက်ကကြားတော့ လက်နက်ကိုင် လူအတော်များများဟာ ကျော်တို့ဘက်ဆီ ကို ဒရောသာပါး ပြီးလာကြတာရှိုဗျ။ ဒီတော့ ကျော်တို့လည်း တောင်ကုန်း ဘက်ဆီကို ပြီးကြပါလေရော့။ ဒါပေမဲ့ ကျော်တို့က အရင်ဦးပြီး ပြီးနှင့်ကြတဲ့ လူတွေဆိုတော့ သူတို့မရောက်ခင် ကျော်တို့က ရောက်နှင့်သွားကြတာပေါ့။

“အဲ ... တစ်ခုတော့ရှိတယ်ဗျ။ ကျော်တို့အထက ကံဆိုးတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ မတော်တဆ ခလုတ်တိုက်မိပြီး လကျိန်ရစ်ခဲ့ရှာတယ်။ အဲဒီလူကို ဖမ်းမိသွားတယ်။

“ဒါနဲ့ နောက်တစ်နှုန်းမနက်တိုက်ပွဲစတော့ ဒီလူက သူတို့မေးသမျှကို ဘူးကျယ်နေသနဲ့တူပါတယ်။ ဒီလူကို တစ်ခါတည်း သတ်ပစ်လိုက်ကြတယ်။ သူ့အတွက် ကံကောင်းတယ်လို့ပဲ ဆိုရမလားတော့ မသိဘူး။ ရန်သူတွေဟာ သူ့ကို တဖြည်းဖြည်း ညျဉ်းပန်နိုင်စက်ပြီးသတိရှိ အချိန်မရလိုက်ဘူး။ ဒီမာတူကူ တွေဟာ သူ့တို့ရဲ့ ရန်သူတွေကို အသေမသတ်ခင် တယ်ပြီး ညျဉ်းပန်နိုင်စက် တတ်တဲ့ အလေ့ရှိတယ်။

“ဒါနဲ့ ကျော်တို့က တောင်ကုန်းကို အရင်ရောက်သွားကြတယ်။ တောင်ကုန်းရဲ့ အောက်ခြေဟာ ဇော်တစ်ဝင်ရောက် အကျယ်အဝန်းရှိတယ် ခင်ဗျ။ ကျော်တို့ထက် ဦးပြီးရောက်အောင် ပြုဗြိတ္တဲ့ မာတူကူစစ်သားတွေဟာ ကျော်တို့က အရင်ရောက်သွားကြပြီးဆိုတာ မြင်တော့ ရပ်လိုက်ကြတယ်။ ဘာကကြာင့်လဲ ဆိုတော့ တောင်ကုန်းရဲ့အနေအထားကို သူတို့ သိထားကြတာကိုး။

“အဲဒီလို သူတို့လိုက်မလာဘဲ ရပ်နောက်တော့ နေရောင်လုံးလုံး ပျောက် မသွားခင် တောင်ကုန်းရဲ့ အနေအထားကို မိနစ်အနည်းငယ်လောက်လိုက်ပြီး ကြည့်စိုး ကျော်တို့ အချိန်ရလိုက်တယ်။ တောင်ကုန်းမှာ ဘယ်သူမှုမရှိကြဘူး။ သူတို့ထံးစံအတိုင်း ကျောက်တံတိုင်းတွေက ကျွဲ့ပတ်ပြီး ကာထားတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီမှာ လိုက်ရကြီး ၃ ခုနဲ့ ခပ်ငယ်ငယ် လိုက်ရတာချို့ကို တွေ့ရတယ်။

“နောက် လုပ်ရမယ့် အလုပ်ကတော့ အချိန်ကလေးရရှိက် ကျော်တို့ရဲ့ စစ်သားတွေကို အပေါ်စီးရမယ့် နေရာတွေမှာ နေရာချထားပေးဖို့ပဲ။ ကျော်ရဲ့ အထမ်းသမားအကောင်တွေကိုတော့ ဘယ်နေရာကိုမှ နေရာချထားမပေးသေးဘဲ တောင်ကုန်းထိပ်မှာ စုထားလိုက်ရတယ်။

“ဒီအကောင်တွေက ကြောက်ချုံးတုန်နေတဲ့ အကောင်တွေလို့တော့ ဘယ်နေရာမှာမှ အသုံးကျေမှာ မဟုတ်ဘူးပျု။ အသုံးမကျေရုံမက ထွက်ပြုးသွားဖြီး ကျေပ်တို့ရဲ့ အကြံအစည်းကိုတောင် ဝမ်ဘီကို သွားပြောချင်ပြောမယ့် အကောင်တွေ။ ဒါမြှောင့် သူတို့ကို ကျေပ်က ရွှေထူပ်ကို စောင့်ကြည့်နေသလို ဂရိနိုက်ကြည့်နေရတယ်။ မလှပ်နဲ့လှပ်ရင် အသေသတ်ပစ်မယ်လို့လည်း ခြောက်ထားရသေးသူဗျာ။”

“ဒီနောက် အလင်းရောင်ပျောက်ပြီး လုံးဝ မောင်သွားပါလေရော်။ မကြောခင်မှာပဲ မောင်ကြီးမည်းကြီးထဲကနေပြီး အသံတစ်ခု ကြားလိုက်ရတယ်။ ကျေပ်တို့ကို စောင့်ကြည့်လိုက်ပါလေတဲ့ ဝမ်ဘီရဲ့ စစ်ပိုလ်အသံပဲ။ ကျေပ်တို့ကို ဆင်းလာခဲ့ဖို့ အော်ပြောနေတယ်လေ။ ဒီတော့ ကျေပ်တို့က အခု အင်မတန် မျှောင်နေတဲ့အတွက် သွားလာလို့မဖြစ်ကြောင်း၊ မှောင်ထဲဆင်းလာရင် ကျောက်တုံးတွေ နဲ့ တိုက်မိခိုက်မိမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်ပြောလိုက်တော့ သူက ဆင်းလာခဲ့ရမယ်လို့ အတင်းခိုင်းနေပါရော ခင်ဗျာ။”

“ကျေပ်တို့ကတော့ ပပ်ရှင်းရှင်းပဲ။ မဆင်းနိုင်ဘူးလို့ ပြောလိုက်ပြီး တကယ်လို့ ကျေပ်တို့ကို တိုက်ထုတ်ဖို့ ကြီးစားရင်လည်း ကျေပ်တို့က သေနတန် ပစ်မယ်လို့ ကြိမ်းလိုက်သူဗျာ။ မောင်ကြီးမည်းကြီးထဲမှာ တိုက်ခိုက်ဖို့ သူတို့က လည်း မကြံချွေယ်တဲ့အတွက် ဒီစစ်ပိုလ်လည်း ပြန်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ မီးပုံတွေ နှီးထားတာမြင်ရတော့ သူတို့ဟာ ကျေပ်တို့နေရာကို အသေ အချာ စောင့်ကြည့်နေကြတယ်ဆိုတာ သိရတယ်။”

“အဲဒီနေ့ညဟာဆိုရင် အတော့ုကို စိတ်မောရတဲ့ ပုံပါ။ ဘာကြောင့် ခုံး အခြေအနေက ဘယ်လိုဘယ်ပုံဖြစ်လာဦးမယ်ဆိုတာကို မသိနိုင်လိုပဲ။ ကျေပ်တို့မှာက ကံအားလော်စွာ ချက်ပြီးသား စားသောက်စရာ နည်းနည်းပါးပါး ပါလာတဲ့အတွက် အစာတော့ မတော်ကြပါဘူး။ နောက်ပြီးတော့ တောင်ကုန်းပေါ်မတက်ခင် ရွှေင်းထဲကရောကို အဝသောက်လာခဲ့ကြတော်ကလည်း ကံကောင်းတယ်လို့ ခို့ရမယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ တောင်ကုန်းပေါ်မှာ ရေမှ မရှိတာကိုး။”

“အဲဒီည လွန်မြောက်ခဲ့လို့ အလင်းရောင်ကလေးပျိုးစား အချိန်မှာ ကျေပ်လည်း ကျေပ်လွှာတွေကိုလည်ပြီး စစ်ဆေးကြည့်ရှုရတယ်။ လမ်းက ကျောက်တုံးကျောက်ခဲ ထူထပ်တော့ ကျေပ်တို့လည်း ဟိုခလုတ်တိုက်၊ ဒီခလုတ်တိုက်နဲ့ စစ်တာဝါးတားရှင်းပဲ ကျေပ်တို့ဘက်က အနေအထား အသင့်ဖြစ်နေအောင် စစ်ဆေးဆောင်ရွှေရသူဗျာ။ ကျေပ်စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်နေတာက နောက် ၂ နာရီ လောက်အကြာမှာ သူတို့က စတင်တိုက်ခိုက်တော့မယ်လို့ အလိုလို စိတ်ထဲမှာ ထင်နေမိတယ်။”

၁၀၄ □ ဒရိန်ချေမှား

“ကျူပ်ရုံတွေမှာလည်း မောပန်းရုံမကဘူး ကိုယ်တွေလက်တွေ ထဲ
ကျင်ကိုက်ခဲ့နေကြတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သူတို့စိတ်ဓာတ် အတော်အသင့်ကျ
နေတယ်ဆိုပါတော့။ ဒီတော့ ကျူပ်က သူတို့ဟာ ဘယ်အန္တယ်လူမျိုးက ဆင်း
သက်ပေါ်ကိုဖြားလာကြတယ်ဆိုတာ သတိရကြဖို့အကြောင်း၊ မာတူကူ ခွေးမ
သားတွေရှေ့မှာ သူရဲ့ဘာဘကြောင်တဲ့စိတ်ကို မပြုဖို့အကြောင်း အားပေးနှီးဆော်ရ
သဲဗျာ။

“နောက်ဆုံးတော့ မိုးသောက်ရောင်ခြည့် ထွက်လာရော ဆိုပါတော့။
မကြောခင်ကလေးမှာပဲ တောင်ကုန်းသီကို ချိတ်လာနေကြတဲ့ မာတူကူ စစ်သား
တန်းကြီးတွေကို မြင်ရတယ်။ သူတို့ဟာ တောင်ကုန်းနဲ့ ကိုက် ၁၅၀ လောက်
နေရာ ရောက်တော့ အကာအကွယ်ယူပြီး ရုပ်လိုက်တယ်။ ဒီနောက် မိုးလင်းတာနဲ့
တစ်ပြိုင် နဲ့ သူတို့ဘက်က ရှေ့ပြေးတစ်ယောက် ဟာ
တောင်ကုန်းရှေ့ရောက်လာ ပြီး ကျူပ်တို့ကို ခေါ်တယ်။ ဒီတော့ ကျူပ်တို့ဘက်က
မိုလ်က ကျောက်တုံးတစ်ခု ပေါ်မှာ တက်ရပ်လိုက်ပြီး ကိစ္စကို မေးတယ်။

“ဒီတော့ သံတော်ဆင့်အဖြစ်နဲ့လာတဲ့ ရှေ့ပြေးက –

“ယခု ပြောကြားမည့် စကားသည် ဝမ်ဘီ၏စကားများ ဖြစ်သည်။
သင်တို့ တောင်ကုန်းမှ ထွက်ရှုလာခဲ့ကြလော့။ အဖြစ်ကျူးလွန်သူများကို ကျွန်ုပ်
အား ပေးအပ်ပြီးလျှင် သင်တို့ အေးချမ်းစွာ ပြန်နိုင်ကြသည်။ ဤသိမဟုတ်လျှင်
သင်တို့အားလုံး အသတ်ခံကြရလိမ့်မည်’ လို့ ဝမ်ဘီရဲ့ရာသံကို အဲဒီလူက
ဟစ်အော်ပြောကြားသဲဗျာ။

“ဒီတော့ ကျူပ်တို့ရဲ့ မိုလ်ကလည်း ပရီယာယ်ဝေဂွစ်နဲ့ ခုလို့ စကား
ပြန်လိုက်တယ် ခင်ဗျာ။

“တောင်ကုန်းမှ ထွက်လာခဲ့ရန် အခုအချိန်သည် စောလွန်းသေးသည်။
နေရောင်တော်ကျူးမြှုန်းပျောက်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်လာခဲ့မည်။ ယခု
ကျွန်ုပ်၏ ခြေလက်များမှာ အေးလွန်းသဖြင့် တောင့်တင်း၍ နေသေးသည်။

“ဒီအခါ ရှေ့ပြေးသံတော်ဆင့်က ဒီလို့ ပြောပြန်တယ်။

“ယချင် ထွက်ခဲ့လော့”

“ ‘ဘယ်ထွက်မလဲကွဲ ဟကောင်လေးရ’ လို့ ကျူပ်ဟာ ကျူပ်ပြော
လိုက်မိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျူပ်တို့ မိုလ်က –

“ ‘ထွက်ချိန်တန်းပြီးထင်လျှင် ထွက်မည်။ ထွက်ချိန်မတန်သေးဟု ထင်
က မထွက်သေး’ လို့ ပြောလိုက်ပြန်တယ်။

“ ‘ဒီလိုဆိုရင် သေဖို့သာ ပြင်ကြပေရော့’ လို့ အဲဒီ ရှေ့ပြေးသံတော်ဆင့်
က ပြောလိုက်ပြီး တကဗော် ... ဘတ်ထဲက တကယ့်လူကြီး လူကောင်းတစ်

ယောက်ရဲ့ ဟန်ပန်မူရာ၏ဦးနဲ့ ဟိတ်ကြီးဟန်ကြီးလုပ်ပြီး သူ့စစ်သားတွေဘက်ကို
ပြန်လျှောက်သွားပါလေရောခင်ဗျာ။

“ကျော်ကလည်း နောက်ဆုံး စီမံခန့်ခွဲစရာရှိတာတွေကို စီမံခန့်ခွဲနေရ^၁
တယ်။ အဲဒီလို လုပ်စရာ ကိုင်စရာရှိတာတွေ လုပ်ကိုင်ပြီးတဲ့နောက် ၂ ရိုင်လောက်
စေးတဲ့ တောင်ထိပ်ကို မကြာခဏ လုမ်းလှမ်းပြီး ကြည့်နေမိတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ
တောင်ထိပ်ပေါ်မှာ ဆိုင်းနေတဲ့ မြှေတွေဟာလည်း ပျောက်ကွယ်စ ပြန်ပြီ ခင်ဗျာ။
ဒါပေမဲ့ ဒီအချိန်အထိ မိန္ဒားတန်းကို မဖြင့်ရသေးဘူး။

“ဒါနဲ့ ကျော်လည်း စိတ်ပျော်ပျော်နဲ့ လေကလေးတောင် တစ်ချက်ချွန်
လိုက်မိသေးတယ်။ ဘာကြောင့်ဆိုတော့ ကျော်တို့ဘက်က တပ်မှာ အကြောင်း
တစ်ခုရှုကြောင့် ဖင့်ခွဲနောင်းနေးနေမယ်။ ဒါမှမဟုတ် အမှားအယွင်း တစ်ခုရှု ရှိ
နေမယ်ဆိုရင် ကျော်တို့ရဲ့ အခြေအနေဟာ ဆိုးဝါးသွားမယ် မဟုတ်လား။ လူစွဲ
တက်စွဲ သောက်စရာရေဆိုလို့ နည်းနည်းပုဂ္ဂိုလ်တွေတဲ့ ရှိတဲ့ ရေကလေး
ကုန်သွားရင် ဒီလောက်တောင် ပူလှေလောင်လှုတဲ့ အချိန်မှာ ကျော်တို့ ကြောရည်
တောင့်ခံနိုင်မယ် မဟုတ်ဘူး ခင်ဗျာ။

“နောက်ဆုံးကျတော့ ကျော်တို့ရဲ့ ကျော့ဘက်တောင်ကုန်းထိပ်က အဲ
ပြီး နေမင်းကြီး တက်လာပါလေရောဗျာ။ နေလည်း ထွက်လာရေး စုရုံးရောက်
ရှိနေကြတဲ့ မာတူကူစစ်သား ၁၅၀၀ လောက်ဟာ လေဆွဲနှင့်သံလိုလို ထူးထူးဆန်း
ဆန်း အသံတွေ မသဲမကဲ့ အော်ဟန်ကြတယ် ခင်ဗျာ။ ဒီအသံတွေဟာ နောက်
တော့ သီချင်းသံလိုလိုနဲ့ အပြီးသတ်သွားတယ်။

“အဲဒါပြီးသွားတော့ သူတို့ သေနတ်တွေ ပစ်ဖောက်ကြတယ်လေ။
မာတူကူတွေမှာ သေနတ်နည်းနည်းပါးပါးတော့ ရှိတဲ့ ခင်ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့သေ
နတ်ပစ်တာဟာ အရာမရောက်ပါဘူး။ အဲ ... ကျော်တစ်တောင့်ကတော့ ကျော်
တို့ရဲ့ လူတစ်ယောက် ခေါ်းပေါ်က ရှုပ်သွားသွား။

“ဒီတော့ သူတို့ဟာ တိုက်ကြတော့မယ်လို့ ကျော်ဖော်သာ ကျော် တွေးမိ
တယ်။ ကျော်အတွေးက မမှားပါဘူး။ တစ်မိန့်လောက် အကြာမှာ တစ်တပ်မှာ
လူ ၅၀၀ လောက်ရှိတဲ့တပ် ၃ တပ်ဟာ ရှုံးကန် သေနတ်တွေဖောက်ပြီး ကျော်
တို့ကို သံးဘက်သံးတန်းထိုင်းတိုက်ကြပါရောခင်ဗျာ။ ကျော်တို့ လူတွေက ကြိုတင်
ပြီး အကာအကွယ် ယူထားကြတဲ့အတွက် ဘာမှ အထိအခိုက် မရှိကြပါဘူး။

“ကျော်တော့ တောင်ကုန်းကိုလည်း ကောင်းကောင်း ဖြင့်ရတဲ့နေရာ
အောက်က ကွင်းပြင်ကိုလည်း မြင်သာတဲ့ ကျောက်တုံးကြီးတစ်ခုပေါ်တက်ပြီး
မတ်တတ်ရပ်လိုက်တယ်။ ကျော်က အမိန့်မပေးမချင်း မပစ်ကြဖို့ ပစ်မိန့်ပေးရင်

၁၀၆ □ ဒရန်ချေမှား

လည်း ခပ်နိမ့်နိမ့် ပစ်နိုင် ပစ်ပြီးရင်လည်း မြန်မြင်သလောက် မြန်မြန်ကျဉ်းသစ်
ထည့်ဖို့ ကျေပိုလူတွေကို အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။

“ရန်သူတွေဟာ တဗြားအာဖရိကလူမျိုးတွေလိုပဲ သေနတ်ပစ် အသုံး
ကျမှာ မဟုတ်တာကို ကျေပ်သိတယ်။ နောက်တစ်ခုကလည်းပဲ သူတို့ကိုင်ထားတဲ့
သေနတ်တွေဟာဆိုရင် ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လုံးဟောင်းတွေတို့ လုပ်ထားတဲ့ လက်
နက်တွေဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် လူကို ထိအောင် သေအောင်ပစ်ဖို့ဆိုရင် ရန်သူဟာ
ကိုယ့်ရှုံးတည့်တည့်မှာ ရောက်နေမှ ထိနိုင်မှန်နိုင်မယ်။

“အဲဒီလိုနဲ့ မာတူကူးတွေဟာ တစ်ရှိန်ထိုး ချိတ်ကြတာကိုယျား။ ဒါနဲ့
ကျေပ်တို့ရှုံး ကိုက် ၈၀ လောက်အကွားရောက်တော့ သူတို့ဟာ ရေ့ကို
နည်းနည်းတက်လာပြီး ပထမဆုံး တိုက်မယ့်အချိန်မှာ သူတို့တပ် ၃ တပ်ဟာ
တစ်တပ်နဲ့တစ်တပ် ဘားချင်းကပ်လိုက်ကြသယျား။ အဲဒါဟာ ကျေပ်တို့အတွက်
ကောင်းတဲ့ အချက်ပဲဖို့။

“အဖေ ကျွန်ုတ်တော်တို့ မပစ်ရသေးဘူးလားလို့ မိုလ်လုပ်သူက ကျေပ်ကို
မေးလိုက်တယ်။

“ဟေ့ ... နေကြညီးကွ” လို့ ကျေပ်က ပြောလိုက်ရတယ်။

“ကိုက် ၆၀ ... ၅၀ ... ၄၀ ... ၃၀ ... ၂၀ လောက်လည်း ရောက်ရော့
‘ကိုင်း ... ပစ်ကြဟေ့’ လို့ ကျေပ်က တာအားအော်ပြီး အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။
ကျေပ်ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဆင်ပစ်သေနတ်နဲ့ ကျေပ် ရှုံးတည့်တည့် လူအထူထပ်
ဆုံး နေရာကို ချိန်ပြီး ဆောင်ထည့်လိုက်တာပေါ့ယူား။

“ချက်ချင်းပဲဖို့။ သေနတ် ၂၀၀ က တစ်ပြိုင်နက်ပြိုပြီး ပစ်ဖောက်တဲ့
အသံဟာ တစ်တောင်လုံးဟိုန်းတက်သွားတာပဲ။ နောက်ပြီးတော့ လေထဲဖြစ်
သွားလိုက်တဲ့ ကျေပ်ဆံတွေကလည်း မျိုးစုံပဲဖို့။ သံအိုးသံခွက်မှာ တပ်ထားတဲ့
ခြေထောက်တို့၊ လက်လုပ်ကျဉ်းတို့၊ ခဲနဲ့ကွပ်ထားတဲ့ ကျောက်စရစ်ခဲတို့ အို ...
စုံလိုပေါ့ယူား။

“ဒါပေမဲ့ ထိချက်ကတော့ နာသဲ့။ မာတူကူးတွေဟာ ကျေပ်တို့နဲ့
အတော်နီးနေတော့ ပစ်မလွှာဖြစ်ကုန်တာပေါ့။ ကိုက် ၂၀ လောက်အကွားမှာဆိုတော့
ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လုံးထဲက ထွက်လာတဲ့ ခဲကွပ်ကျောက်လုံးဟာလည်း မာတိနီရိုင်
ဖယ်ထဲက ထွက်တဲ့ ကျေပ်ဆံလောက် ... ဒါထက်တောင် မကဘူး။ အဲဒီကျေပ်ဆံ
ထက်တောင် တာသွားသေးတယ်။

“ကျေပ်တို့ကိုလာတိုက်တဲ့ အကောင်တွေဟာ တစ်ခါတည်း ဒါစောင်လိုက်
ဒါစောင်လိုက်ကို အတုံးအရုံးကျကုန်တာပဲ။ ကျွန်ုတ်တဲ့အကောင်တွေကတော့ရောက်
အားလန်းအားနဲ့ တရကြမ်း ပြီးမိပြီးရာ ခြေကုန်သုတေသနပြီးကြပါလေရော့။

“ကျွမ်းတိုကလည်း ပြီးတဲ့အကောင်တွေရဲ့ နောက်ကို သူတို့ သေနတ် တစ်ကမ်း လွန်သွားတဲ့အထိ လိုက်ပစ်နေသေးတယ်။ ကျွမ်းကတော့ ကျွမ်းရဲ့ ဆင်ပစ်သေးနတ်နဲ့ကို ကောင်းကောင်းကြီး ‘တီး’ ပြီး လှန့်ပေးလိုက်တာပဲ။”

“ဒီလိုနဲ့ ရန်သွေးရှင်းသွားတော့ ကျွမ်းတို့ရဲ့ သေနတ်တွေကို ကျဉ်းသစ်ပြန်ထည့်ကြရတယ်။ ကျွမ်းတို့ဘက်က လူတွေလည်း အားလုံးပျော်ဝိုင်းချင် လို့ခင်ဗျာ။ ကျွမ်းတို့ဘက်က တစ်ယောက်မှ မကျေဘဲကိုး။ မာကူတူ ၅၀ ကျော် လောက်ကျေတာကိုတော့ ကျွမ်းရေတွက်လို့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ တစ်ဘက်တောင် ထိပ်ပေါ်က မီးခိုးတက်လာတာ မဖြင့်ရသေးတော့ ကျွမ်းဟာ ပျော်သင့်သလောက် မပျော်ဘဲ နည်းနည်း စိတ်လေးနေမိတယ်။”

“နောက်ထပ် သူတို့က ကျွမ်းတို့ကို ပြန်ပြီး တိုက်ဖို့နိုက်ဖို့ မလုပ်သေး ခင်ဘဲ နာရီဝါက်လောက် အချိန်ကုန် သွားသွား။ ဒီနောက် သူတို့ တိုက်ပုံတိုက် နည်းဟာ ပြောင်းသွားတယ်။ လူစုလုဝေးကြီးနဲ့ တစ်ဟုန်ထိုး တက်ပြီး တိုက် တာဟာ ဘေးအန္တရာယ်များတယ်ဆိတာ သူတို့သောပေါက်သွားကြတယ်နဲ့ ဘူပါရဲ့။ အခုတစ်ကြိုမ်ထိုးစစ်မှာတော့ စောစောကလို့ မဟုတ်ဘဲ လူနည်းနည်းစီနဲ့ တက်လာကြပြန်တယ် ခင်ဗျာ။ ၅ ယောက်တစ်တဲ့၊ ၆ ယောက်တစ်တွဲပေါ်ခင်ဗျာ။ ကွင်းပြင်ကို ဖြတ်ပြီး ပြီးတက်လာကြတယ်။”

“ဖြစ်ပုံက ဒီလိုခင်ဗျာ။ တောင်ကုန်းခြေရင်းတည့်တည့်မှာ ဖြေဟာ မညီ မညာချိုင်းရှုမဲ့လိုနိမ့်ဆင်းသွားတယ်။ အပေါ်ကနေပြီး ထိတိရောက်ရောက် သေ နတ်နဲ့ ပပတ်နိုင်တဲ့ အနေအထားဖြစ်နေတယ်။ ချိုင်းရဲ့ဒီဘက်မှာ ဝမ်ဘီရဲ့စစ်သား တော်တော်များများ စုနေကြတာသိရတော့ ကျွမ်းကလည်း သူတို့ဖြတ်ပြီးလာအေ ကြတုန်း ချိုင်းသွေးခြေကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အသလိုချုပ်နေရာမှာကလောက်ကောင်းလက်ဖြောင့် ရှိကိုမရှိဘူး။”

“နောက်တစ်ချက်က ဘာလဲဆိုတော့၊ မဖြစ်စလောက် ရန်သူအစု ကလေးတွေကိုပဲ သူတို့အခေါ် သေနတ်ပေါ်လော့။ အဲဒီ သူတို့ရဲ့ သေနတ်တွေနဲ့ ကျွမ်းလှတွေက ချချင်နေကြသွား။”

“ဟုတ်ပါတယ်။ သူတို့ဆန္ဒအတိုင်း ‘ချကြ’ လို့ ကျွမ်းက အမိန့်ပေး လိုက်တော့ ပထမအသုတေသနလေး တစ်သုတေသနတို့တော်တော့ ဖြောင်ပစ် လိုက်နိုင်တယ် ခင်ဗျာ။ အဲဒီနောက်တော့ သူတို့ရဲ့ ဓာတ်ဓာတ်ပြောင်းသေနတ်တွေ၊ မီးခတ် သေနတ်မောင်းကြီးတွေကို ပြန်ပြီး ကျွမ်းထည့်ပြုနေရတာက သူတို့မှာ အင်မတန် အချိန်ကုန်နေတာကလား။”

“အဲဒီလို့ သူတို့ကျဉ်းသည့်နေကြတုန်း နောက်ကလာတဲ့ ရန်သူတွေ က ချောချောမောမောနဲ့ တစ်ဘက်ကို ရောက်လာကုန်ကြတာပေါ့။ ကျွမ်းကတော့

၁၀၈ □ ဒရန်ရွှေများ

ဆင်ပစ်သေနတ်နဲ့ရော၊ ကာပိုင်နဲ့ရော ဆက်တိုက်ချုနေလိုက်တာ နောက်ဆုံးတော့
လက်နက် ၂ ခုစလုံးကိုင်လို့ မရလောက်အောင် ခြစ်ခြစ်တောက် ပူလာတာပဲဗြို့။
ဒါပေမဲ့လို့ တစ်ကိုယ်တော်ကြီးထားမှုနဲ့ ဒီလောက်ရန်သူအများကြီး တက်လာတာ
ကို မဟားသီနိုင်ဘူးဆင်ဗျာ။ ရန်သူ အရေအတွက် နည်းသွားအောင်လည်း လုပ်လို့
ဘယ်ရနိုင်မှာလဲ။

“ဒါနဲ့ ကျူပ်တို့ရဲ့ ရှေ့ကိုက် နည်းနည်းအဝေးလောက်မှာ ရန်သူတစ်
ထောင်လောက်ဟာ ချိုင့်ထဲရောက်ကုန်ကြောရော။ အဲဒီတော့ ချိုင့်ထဲကနေပြီး သူတို့
သေနတ်တွေနဲ့ တရစ်မပြတ်ပစ်နေတယ်။ ကျူပ်ရဲ့ အထမ်းသမား နှစ်ယောက်
လည်း သေနတ်မှုန်ပြီး သေတယ်။ တစ်ယောက်ကတော့ ဒေါက်ရာရာသွားတယ်။
သူတို့ကို တော်ကုန်းထိပ်မှာ ထားရတော့ အောက်ကနေပြီး ပစ်တဲ့အခါ အကာ
အကွယ် မရှိသလို ဖြစ်နေတာပေါ့။

“ဒါနဲ့ ကျူပ်လည်း အမြေအနေမလှပဲ အကဲခတ်မိလေတော့ ကျူပ်မှာ
ဘာလုပ်ရာလဆိုရင် ကျူပ်လူတွေကို ကြိမ်းတစ်လှည့် မောင်းတစ်လှည့် ခြောက်
တစ်လှည့်၊ ချော့တစ်လှည့်နဲ့ အကျိုးမရှိဘဲ မပစ်ကြဖို့ ပြောပြီး သူတို့သေနတ်
တွေကို ပြန်ပြီး ကျူည်ထည့်ခိုင်းရတယ်။ နောက်ပြီး ထွက်တိုက်ဖို့ အသင့်ပြင်လို့
အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။

“အဲဒီလို ပြောပြီးလို့မှ မကြာသေးဘူး ရန်သူ့ဘက်က တစ်ခဲနက်
ညာသံပေးပြီး တက်လာကြပါရောခင်ဗျာ။ မာတူကူတွေမှာ ဒီလို သဲသဲမဲမဲတက်ပြီး
တိုက်ရဲ့ သဲတို့မရှိဘူးလို့ ကျူပ် ထင်ခဲမိတာ မှားတာပဲဗြို့။ လူတော်တော်များ
များက တောင်ကုန်းကို ပတ်ပြီး ဖြန့်တိုက်ကြတယ်။ ကျုန်တဲ့ လူတွေက ခြေကုပ်
ရတဲ့ရာရမှန်သမျှကနေပြီး အပေါ်ကိုရောက်အောင် ကုတ်ကပ်တက်နောက်တော်ကြတော့
တာပဲ။ ဒီတော့ကျူပ်တို့မှ အဘက်ဘက်က အိုင်းခံရသလိုဖြစ်နေတော့တာပေါ့။

“‘ပုံ’လို့ ကျူပ်က အမိန့်ပေးလိုက်တဲ့အခါ ကျူပ်လူတွေက ပစ်က
တယ်။ ရန်သူအတော်များများပဲ ကျေကုန်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ ရှေ့တိုးမလာ
အောင်တော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ ကျူပ်တို့ မတတ်နိုင်ဘူး။ သူတို့ဟာ ကျူပ်တို့ရဲ့
ပထမ ‘ခဲ့’ စစ်ကြောင်းအထိ ရောက်လာပြီးအတိုက်မှာ ကျူပ်တို့လူအတော်များ
များပဲ ကျေကုန်ကြတယ်။

“အဲ ... အခုခုံရင်တော့ သေနတ်ကို ကျူည်ပြန်ထည့်ဖို့ အချိန်မရှိတော့
တဲ့အတွက် လုံကိုသုံးရမယ့်အချိန် ရောက်လာပြီးပေါ့။ ဒါဟာလည်း ဘူတိရာနာ
တွေအတွက် ကောင်းတာပဲ ခင်ဗျာ။ ဘာမကြောင့်ဆိုတော့ တိုက်ရာခိုက်ရာမှာ လုံ
ခွဲပြီး တိုက်ရတာက သူတို့အဖို့ပိုပြီး အဆင်ပြေတယ်။ ကျွမ်းလည်း ကျွမ်းကျင်
တယ်။ ပထမ ခံစစ်ကြောင်းမှာ အသတ်မခံရလို့ လွှတ်လာတဲ့လူတွေဟာ ခုတိယ

ခံစစ်ကြောင်းကို ဆုတ်ဖြီးလာကြောယ်။ အဲဒီစစ်ကြောင်းမှာ ကျူပ်တို့ယ်တိုင် ရှိနေတော့ ကျူပ်လူတွေအားလုံးကို အားပေးစကားပြောရတယ်။ အဲဒီမှာက စစ်ပွဲပြင်းပြင်းထန်ထန်ကြီးကို တိုက်ရသူမျှ။

“တစ်ချက်တစ်ချက်မှာ ရန်သူဟာ ကျူပ်တို့ စစ်ကြောင်းကို ထိုးဖောက် ဝင်နှင့်အောင် ကြီးစားတယ်။ သို့သော် ဘူတိရန်ဘတွေရဲ့ လုံးများမှာ အသက်ပါ သွားကြရတာက များတယ်။ ဒါနဲ့တောင် ရန်သူဟာ စွဲနပဲကြီးကြီးနဲ့ အတင်း ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်ဖို့ ကြီးစားတုန်းပဲ။ အတော်ကြောတော့ ဒီလိုသာဆိုရင် ကျူပ်တို့ကိစ္စချေမှာကို မြင်တယ်။ လူအရေအတွက်ချင်းဆိုရင်ဖြင့် ကျူပ်တို့ဘက် က နည်းနည်းကလေး သူတို့မှာက အများကြီး မဟုတ်လား။ ရို့ပြီးဆိုးတာက ရွှေတန်းမှာတိုက်နေတဲ့လူတွေကို ကူညီဖို့ နောက်ထပ်စစ်ကူတွေ သူတို့ဘက်က တက်လာကြခင်းပဲ။

“အဲဒီတော့ ကျူပ်လည်း မတတ်သာတဲ့အဆုံး လိုက်ရှုတွေထဲဆုတ်ပေး ဖို့ စိတ်ကို ဆုံးဖြတ်လိုက်ရတယ်။ လိုက်ရှုတွေထဲမှာပဲ သေသည်အထိ ခုခံသွားဖို့ ပေါ်ပျော်ပေါ်ပေါ်မယ်။ ကုသိုလ်ကံအကြောင်းမလုပ်တွေကို တွေးပြီး ဝမ်းနည်းရင်းနဲ့ ကျူပ်ကျူး လွန်မိခဲ့သမျှ အပြစ်တွေကို တွေးရင်း ကျူပ်လည်း တကယ့်လူဆိုးလူမိုက်ကြီးတစ် ယောက်လို့ အားကုန်ကြပြီး တိုက်တော့တာပဲပျို့။”

“အဲဒီအချိန်မှာပဲဆိုပါတော့ ခင်ဗျာ။ တစ်မြန်နေ့က ကျူပ်တို့ကို စောင့်ကြပြီး လိုက်လာတဲ့ စစ်သားတွေရဲ့ ဗိုလ်ကို ကျူပ်သေနတ်နဲ့ပစ်ချုလိုက်တယ်။ ဒီအကောင်က ကျူပ်ကို မြင်သွားတော့ သူ့လုံနဲ့ ကျူပ်ဝမ်းလိုက်ကို တအားလာထိုး သမျှ။ (သူအထိုးကို ကျူပ်က ရှေ့ပျော်ရှားလိုက်နိုင်ပါတယ်။)

“အဲ ... လုံနဲ့လာထိုးရင်း အော်လိုက်သေးသမျှ။ ချဉ်း ... ချဉ်း ... နေပါဦးး၊ အော်တာကတော့ အဆုံးအထိ အော်မသွားနိုင်ပါဘူး။ တစ်ပိုင်းတစ်စ လောက်ပဲ အော်သွားနိုင်ပါတယ်။ အစပျိုးရှုရှုပါသေးတယ်။ သူအော်တာက ဘာတဲ့ ‘ကိုက်တတ်သော’ ဒီအထိ လောက်ပဲ အော်နှိုင် ရှာပါတယ်ပျော်။ ‘သော’ ဆိုတဲ့စကားလုံးအရောက်မှာ တစ်ချက်တည်း ကျူပ်ပစ်ထည့်လိုက်တော့တာပဲ။

“ကျူပ်တို့ဘက်က အရေးနိုင်ဖို့ကတော့ လက်တစ်လုံးပဲလိုတော့သမျို့။ ကျူပ် လူတစ်ယောက်ကတော့ သူ့လုံကို ချုလိုက်ပြီး အညွှန်ခံလိုက်တာကိုတောင် ကျူပ်မြင်လိုက်ရသေးသမျှ။ အဲသလို သရဲတော်ကြောင်းလို့လည်း သူ့အသက်ဆုံး ရှုံးသွားရတာပဲ။ အခြေအနေက အဲဒီလို ဖြစ်နေခိုက်မှာ ဖြန်းဆို အော်သံတစ်ခု တွက်လာတယ်။ အော်သံကတော့ ရန်သူဘက်က အော်သံပဲပျို့။”

“တောင်ပေါ်ကို ကြည့်ကြစမ်းဟေ့ ... တောင်စောင်းမှာ စစ်တပ်ကြီး”

၁၁၀ □ ဒရန်ချွေများ

“ဒီတော့ ကျိုပ်လည်း မေးကြည့်လိုက်တယ်။ ဟုတ်ဘာပဲဖို့။ ခေါင်းမှာ အမွေးအတောင်တွေ စိုက်ထားတဲ့ နာလာရဲ့ စစ်သားတွေ စစ်တိုက်ဖို့ ဆင်းလာ နေကြတာ ကျိုပ်တို့ရဲ့ ပထမခံစ်ကြောင်းရှိတဲ့ တောင်စောင်း အလယ်လောက် တောင် ရောက်နေကြပြီလေ။ သူတို့ရဲ့ လှုသွားတွေဟာ နေရောင်မှာ တာမြောင် ပြောင် တလက်လက်နဲ့ပါ။

“နောက်တော့မှ ကျိုပ်သံရတာက သူတို့ ချို့တက်အလာမှာ ရေရှုံးနဲ့ ပြောင်တစ်ခုတို့ တွေ့ရတဲ့အတွက် ဆိုင်းင့်နေရပြီး တောင်ထိပ်ကို မှုးသောက်ချို့မှာ ရောက်မလာနိုင်တဲ့အကြောင်း သိရတယ်။ သူတို့တောင်ထိပ်ကို ရောက်သွားတဲ့ အခါမှာ ဒီမှာ ကျိုပ်တို့တစ်တွေ တိုက်နိုက်နေကြပြီဆိုတာ သူတို့ မြင်ရတယ်။ အဲဒါကြောင့် မိုးနှီးနဲ့ အချက်ပြီး လုပ်မနေတော့ဘဲ ချက်ချင်းဆင်းလာကြတာကိုး။

“အဲဒီလို သူတို့ဆင်းလာတုန်း သူတို့ကို မြို့က မြင်လိုက်ရတယ်။ ဒီတော့ ဝမ်ဘီရဲ့ စစ်သားတွေဟာ ကတုတ်ကျင်းတွေကို ထိန်းထားဖို့နဲ့ ကတုတ် ကျင်းတွေရဲ့ ရောက်မှုရှိတဲ့ ဒုတိယစစ်ကြောင်းကို ထိန်းထားဖို့ မတ်စောက်တဲ့ တောင်စောင်းကို အပြင်းစာက်နေကြတယ်။ ပထမစစ်ကြောင်းကိုတော့ ရောက်ဖို့ ရော၊ ကာကွယ်ဖို့ရော သူတို့ မကြုံးစားကြတော့ဘူး။ ဘာကြောင့်လဆိုတော့ နာလာရဲ့ စစ်တပ်က အင်မတန် နီးကပ်ပြီး ရောက်နေမှုကိုး။

“သို့သော် မူလ သူတို့ရည်ရွယ်တဲ့အတိုင်း ကတုတ်ကျင်းတွေကိုတော့ ရောက်သွားကြတယ်။ ဒီကျင်းတွေကို ကျောက်တဲ့တိုင်းများနဲ့ ကာကွယ်ထား တယ်။ တစ်ကျင်းတစ်ကျင်းမှာ လူ ၁၅ ယောက်၊ အယောက် ၂၀ လောက်ဝင်ပြီး တိုက်ခိုက်နိုင်တယ်။

“အဲဒီ ကျင်းတွေထဲကရော၊ ကျောက်တုံးတွေရဲ့ အကာအကွယ်ကရော နေပြီး သူတို့ပဲစ်ခဲတ်ကြတာပဲ့။ ကျိုပ်က မြို့တံ့ခါးဂိုတ်ဝတ္ထာဆီ ကြည့်လိုက်တော့ အူယားယားယား ပြီးလာကြတဲ့ မိန်းမနဲ့ ကလေးတွေကို မြင်ရတယ်။ သူတို့ဟာ ကျောက်တုံးတွေဆီနဲ့ လိုအပ်ရတွေဆီကိုပါ အပေးသွားပြီး ပုန်းကြတော့တာပဲ့။

“ကျိုပ်တို့မှာတော့ နာလာရဲ့ စစ်တပ်ရောက်လာတာဟာ ကျိုပ်တို့ အတွက် အခြေအနေ အင်မတန်ကောင်းသွားတာပဲ့။ ကျိုပ်တို့ကို တိုက်နေတဲ့ စစ်သားတွေဟာ သူတို့မြို့ကို ရန်သူက ရောက်ကျောကနေပြီး တိုက်နေပြီဆိုတာ ကိုမြင်တော့ သူတို့ အီးအိမ်တွေကို ကာကွယ်ဖို့ တောင်ကုန်းကနေပြီး ဆင်းပြီးကြပါလေရောဗျာ။

“၅ မိန့်လောက် အတွင်းမှာပဲ တိုက်ဖွဲ့မှာကျေတဲ့ လူတွေရပ်၊ မထနိုင် မပြနိုင်လောက်အောင် ဒဏ်ရာရသွားတဲ့ လူတွေကလွှဲလို့ ရန်သူစစ်သားဆိုလို တောင်ကုန်းပေါ်မှာ တစ်ယောက်မှ မရှိကြတော့ဘူး။

“ပွဲတဲ့က အတ်ကောင်လို ကျူပ်က ‘အင်း ... တော်သေးရဲ့၊ မသေသေးဘူးဟဲ’ လို အော်လိုက်ချင်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ အခြေအနေက ရွှေတ်နောက်နေရမယ့် အချိန်မဟုတ်တော့ မအော်လိုက်ပါဘူး။

“နောက်တော့ ကျူပ်လူတွေကို စုလိုက်ပြီး ဘယ်နှစ်ယောက်ကျူတယ် ဆိတ်ဘကို စစ်ကြည့်တယ်။ ကျုတဲ့ရဲ့နဲ့ ဒဏ်ရာရတဲ့ လူက ၅၁ ယောက်၊ ၁၆ ယောက်ကတော့ အသတ်ခံလိုက်ကြရတယ်။ အဲဒေါက် ချက်ပြေတဲ့ အိုးတွေနဲ့ ရေခပ်လို ရေရှလာတော့ အဝသောက်ကြတယ်။

“အဲဒီလို သောက်ကြပြီးတဲ့နောက် တိုက်ရေး၊ ခိုက်ရေးဘက်မှာ ဘာမှ အသုံးမကျုတဲ့ အထမ်းသမားတွေကိုခေါ်ပြီး ကျူပ်တို့ဘာက်က ဒဏ်ရာရတဲ့ သူတွေ ကို ပြုစုစောင့်ရောက်ဖို့ ခိုင်းရတယ်။ နောက်တော့ ကျူပ်လည်း မြို့ဘက်က တိုက်ပွဲကို ကြည့်နေလိုက်သူ့။

“ဒီအချိန်မှာဆုံးရင် နာလာရဲ့စစ်တပ်ကို ရန်သူဘက်က မခုခံတော့ ပထမစစ်ကြောင်းတို့ သူတို့ကျော်တက်ပြီး ရှုံးကို ဆက်လက် ချိတ်က်နေတာမြင်ရ တယ်။ သူတို့ ချိတ်က်လာတာက တစ်ယောက်စီတန်းပါပြီး ချိတ်က်နေတယ်။ သူတို့ ချိတ်က်နေတာက ပထမစစ်ကြောင်းနဲ့ ဒုက္ခယစစ်ကြောင်းအကြားမှာရှိတဲ့ ကတုတ်ကျင်းတွေဆီကို ချိတ်က်လာနေကြတယ်။ ကတုတ်ကျင်းတွေက တစ်နေရာတည်း မဟုတ်ဘူး အနဲ့အပြားပဲ။

“အဲဒီလို ချိတ်က်လာရင်း သူတို့စစ်သားတွေဟာ စစ်သီချင်းတွေကို သီဆိုပြီး ချိတ်က်နေကြတယ်။ ချိတ်က်နေတူနဲ့ မကြာခင် ကတုတ်ကျင်းတွေဆီ က မီးနီးလုံးတွေ ထွက်လာပြီး ကျူပ်တို့လူတွေ အတော်များများကျေတာကို ကျူပ် မှန်ပြောင်း ပြင်ကွင်းထဲမှာ မြှင့်လိုက်ရတယ်။

“ဒါနဲ့ ကတုတ်ကျင်းတစ်ခုဆီကို သူတို့ရောက်သွားကြတော့ စီတန်းပြီး လာကြတဲ့ စစ်သားတွေဟာ လူအုပ်ကြီးတစ်ခုလို လုံးထွေးသွားပြီး ကျင်းကို တရကြောင်း တိုက်ကြတာပဲ။ သူတို့ဟာ ကတုတ်ကျင်းကို ကာရုံထားတဲ့ တံတိုင်း ကိုကျော်တက်ပြီး ကျင်းထဲကို ခုန်ချုကြတယ်။ ဒီနောက် ကျူပ်မြှင်ကွင်းထဲက ပျောက်သွားပြီး ကျူပ်တို့ဘာက်က လူတွေဟာ တချို့ သေနတ်မှန်လို့ တချို့လည်း လုံထိုးခံရလို့ လဲကျသွားတာ မြှင့်ရတယ်။

“အဲဒီလို သူသေကိုယ်သေတိုက်ပွဲမှာ စိတ်မကောင်းစရာ တစ်ခုမြှင် လိုက်ရသေးသူ့။ အသက်မသေသဲ ကျိန်နေတဲ့ ဝမ်ဘီရဲ့ စစ်သား ၃-၄ ယောက် လား၊ ၄-၅-၆ ယောက်ပဲလား မပြောတတ်ပါဘူးယူ့။ ကတုတ်ကျင်းရဲ့ ဟိုဘက် ကရော ဒီဘက်ကရော ကျင်းပေါ်တက်ပြီး အသက်လုပ်ပြီးကြသူ့။ ပြီးလို့ ဘယ်လွှတ်မလဲယူ့။ နာလာရဲ့စစ်ခွေးကြီးတွေက သူတို့နောက် အတင်းလိုက်က

၁၁၂ □ အရှင်ချေမှား

တာပေါ့။ ဟာ ... ဘာပြောကောင်းမလဲ၊ ပြေးတဲ့လူတွေကို တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်မိကုန်ပြီး နာလာရဲ့စစ်သားတွေက လုံနဲ့ တစ်ချက်ထိုးသတ်လိုက်ကြတော့တာပဲ။

“ကျုပ်တို့ဘက်က လူ ၁၀ ယောက်လောက် ကျင်းခပ်ပြီးကြီးတစ်ခုထဲ ခုန်ဆင်းလိုက်တာကိုလည်း မြင်လိုက်ရာတယ်။ ဒါနဲ့ ကျုပ်လည်း တော်တော်ကြာ စောင့်ကြည့်နေသေးတယ်။ နှိမ်မဲ့ ဘယ်သူမှ ပြန်ထွက်လာတာ မမြင်ရဘူး။ နောက် ဒီကျင်းကို ကျုပ်တို့ သွားပြီး စစ်ကြည့်တော့မဲ လား ... လား ဘာတွေ့ ရသလဲဆိုတော့ ကျုပ်တို့လူ ၁၀ ယောက်စလုံး သေနေတာကို တွေ့ရသူဗျာ။ ဘူး တို့နဲ့အတူ မာတူကူ ၂၃ ယောက်လည်း သေနေတာ တွေ့ရတယ်။ နှစ်ဖက် စလုံးက အနိုင်မခံအရှုံးမပေး ဆုံးခန်းတိုင်အောင် သေသည်အထိ အလျော့မပေး ဘဲ တိုက်ခိုက်ကြတာနဲ့ တူပါရဲ့။

“နောက်တော့ နာလာရဲ့စစ်သားတွေဟာ ဒုတိယစစ်ကြောင်းနား ရောက်သွားကြရောဗျာ။ စစ်ကြောင်းလဲ နောက်ပိုင်းမှာ ကျုန်နေသေးတဲ့ ဝမ်းဘီဘက် က မာတူကူ စစ်သားတွေဟာ ကပ္ပါကယာ စရုံးနေတာကို တွေ့ရတယ်။ လူက မနည်းလုဘူး။ အားလုံး ၂၀၀၀ လောက် ရှိလိမ့်မယ် ထင်တယ်။ ဒီတော့ နာလာရဲ့ လူတွေဟာ အားပြည့်အောင် တစ်အောင့်လောက် နားလိုက်ပြီး တစ်ဟုန်ထိုး ချိတ်က်လာကြရင်း ‘ဘူလာလာ မာတူကူ ... (Bulala Matuku)၊ ဘူလာလာ မာတူကူ ... (မာတူကူတွေကို သတ် ... မာတူကူတွေကို သတ်)’လို့ တစ်ခါတည်း ညာသံပေးပြီး ကြွေးကြော်လာကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ ကြွေးကြော်သံဟာ ကျုပ် တစ်ကိုယ်လုံးကိုတောင် ဖောက်ထွင်းသွားပြီး ကြက်သီးမွေးညှင်းထသွားတယ်။ အဲဒီလို ဒီဘက်က အောင်လိုက်တော့ ဟိုဘက်ကလည်း တစ်ခါပြန်ပြီး အောင်လိုက် ကြတယ်။ နောက်ပြီးတော့ သေနတ်သံတွေ တရရစပ် ထွက်လာတာပဲ။

“ဟောဗျာ ... ကျုပ်ကြည့်နေရင်းပဲ ကျုပ်တို့ဘက်က လူတွေ ဆုတ်ပေး နေတာ မြင်ရတယ်။ ဆုတ်ပေးရတဲ့လူတွေကို စစ်ကြည့်တော့ ရျှေကို ပထမ အတက်တုံးကလောက်တောင် မရှိတော့ဘူး။ သူတို့ကို တစ်ဘက်က ကောင်း ကောင်းပြန်ချလိုက်တာကိုး။

“မာတူကူတွေဟာ တံတိုင်းအတွင်းမှာတော့ အတိုက်အခိုက်အတော်ပဲ ကျမ်းကျင်ကြပါတယ်။ ဒါကိုမြင်ရတော့ သူတို့စိတ်ကို ပြောင်းသွားအောင် တစ်ခုခု လုပ်ပေးမှ ဖြစ်တော့မယ်လို့ ကျုပ်စိတ်ကို ပိုင်းဖြတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီလို လုပ်မပေး ရင် ကျုပ်တို့ဘက်က အဲ့ပြီး ရုံးရတော့မယ်ဆိုတာ ကျုပ် တွက်မိတယ်။ ဒါနဲ့ ကျုပ်ရဲ့ မဖြစ်စလောက်တပ်ကလေးရဲ့ပိုလ်ကို ခေါ်ပြီး အခြေအနေကို ရှင်းပြလိုက်ရတယ်။

“အခြေအနေ၊ အရေးကြီးပုံကို သူလည်း မြင်လေတော့ ကျွမ်း၊ အကြံကို သူသဘောတူလက်ခံတယ်။ ဒီနေရာမှာ မစွဲနဲ့ရင်တော့ မဖြစ်ဘူးလို့တော် သူက ပြောသေးတယ်။ ဒီတော့ ကျုပ်လည်း ဒက်ရာရတဲ့ လူတွေကို စောင့်ရောက် နဲ့ အထမ်းသမားတွေထားခဲ့ပြီး ၂ မီနဲ့အတွင်းမှာပဲ ကျုပ်တို့ဟာ ကွင်းပြင်ကို ကျော်၊ လူသူကင်းမဲ့နေတဲ့ မြို့ကို ဖြတ်ပြီး တိုက်ပွဲဖြစ်နေတဲ့ နေရာဆီကို အပြေး အလွှားသွားကြတယ်။

“ဒီကနေပြီး ကိုက်ပေါင်း ၇၀၀ လောက် ဝေးလိမ့်မယ်ထင်တယ်။ ၇ မိနစ် ၈ မိနစ်လောက်အတွင်းမှာ ကျုပ်တို့လည်း တဲ့စုတစ်စုကိုရောက်သွားတယ်။

“ဒီတဲ့စုတော့ သူကြီးရဲ့တဲ့စုပဲ။ တဲ့စုဟာ တံတိုင်းရဲ့နောက်ဘက် ကိုက် ၁၂၀ လောက်မှာ ရှိသွား။ တဲ့စုမှာက တစ်ယောက်မှ မရှိလေတော့ တဲ့စုကို ကျုပ်တို့ သိမ်းပိုက်လိုက်ကြတယ်။ ရန်သူဘက်က သူတို့ရှေ့မှာရှိတဲ့ ရန်သူကို သဲသဲမဲမဲကြီး တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်နေလေတော့ ကျုပ်တို့ကို သတိမပြုမဲကြေား။

“နောက်တစ်ချက်ကလည်းပဲ ဒီတဲ့စုနဲ့ ရှေ့တန်းကြားမှာက ဝက်ကျော ကုန်းလို ကုန်းမြင့်ကလေးက ခံနေတယ်။ တဲ့စုမှာ ကျုပ်တို့ ခဏအနားယူ အားဖြည့်လိုက်ကြပြီး၊ ကျုပ်က အစီအစဉ်တစ်ခု လုပ်ရတယ်။

“အဲဒါက ဘာလဲဆိုတော့ နာလာရဲ့ စစ်တပ်က နောက်တစ်ကြိမ်ပြန် တိုက်တဲ့အခါ ကျုပ်တို့က ကုန်းမြင့်ကလေးပဲ၏ တက်ပြီးနေရာယူမယ်။ ဒီနောက တံတိုင်းနောက်ကနေပြီး ခုခံနေတဲ့ ရန်သူကို သေနတ်နဲ့ပစ်ကြရမယ်လို သူတို့ကို ဗျားလိုက်တယ်။

“အဲဒီနောက်ကို ကျုပ်တို့ဟာ သေနတ်တွေကို လွှင့်ပစ်လိုက်ပြီး လုံနဲ့ ထွက်တိုက်ရမယ်။ အစီအစဉ်ကတော့ ဒါပါပါ။ ကျုပ်တို့မှာက ခုခံစွဲ ဒိုင်းတွေ မရှိဘူး။ မတတ်နိုင်ဘူးလေ ... သေနတ်တွေကို ပြန်ပြီး ကျော်ထည့်ဖို့က အချိန်မှ မရှိဘဲ။ အထူးအရေးတကြီး လိုအပ်နေတာက ဟိုတစ်ဘက်ကနေပြီး နာလာရဲ့ တပ်က ပြန်အချုမှာ ရန်သူကို ကစ်၍ကလျားဖြစ်သွားအောင် ကျုပ်တို့က နောက်ကနေပြီး လုပ်ပေးရမယ် မဟုတ်လား။

“ကျုပ် လူတွေဟာ တကယ်ကို သတ္တိကောင်းတဲ့လူတွေပဲပြီး။ ဒီလို သတ္တိမျိုးမတော့ဖူးပါဘူး။ သွေးကလည်း ဆူနေမှုကိုး။ အခုလို ကျုပ်စီစဉ်ဘက် သူတို့အားလုံးသဘောတူကြတယ်။ သို့သော် ဒီအစီအစဉ်ဟာ အတော့ကို လွန် လွန်ကျံကျံ ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာကိုတော့ သူတို့ သိကြဟန်တူပါတယ်။ ကျုပ် ကိုယ်၌ကလည်း ဒီလိုပဲ သဘောပါက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အခုလိုမှ မလုပ်ရင်မဖြစ် တော့ဘူး။ တကယ်လို နာလာရဲ့ စစ်တပ်သာ ဒုတိယအကြိမ် အရေးနှစ်သွားမယ် ဆိုရင် ဒီတစ်ခါတော့ ကိစ္စချေပြီးသားပဲ။ ကျုပ်အဖို့တော့ ‘ကိုက်တတ်သော

၁၁၄ □ ဒရန်ချေမှုး

ပစ္စည်းကြီး၊ နဲ့ ဖူးစာဆုံးရတော့မှာ သေချာတယ်။ အဲဒါကြောင့်လည်း ကျူပ်ရင်ထဲ သွေးအပြည့် ဖြစ်လာတာပဲပို့။

“ဒီနောက် ကျူပ်တို့ ကြာတာ မစောင့်ရပါဘူးများ။ မကြာခင်ဘဲ ကျူပ်တို့ ဘူတီရာနာတွေရဲ့ ဟစ်အော်သီဆိုလိုက်တဲ့ စစ်ချိသံကို အကျယ်ကြီးနဲ့ အကြာကြီးကြားလာရတယ်။ ဒီနောက် တစ်ခါတည်း သူတို့ဟာ တိုက်ပွဲစတော့ တာပဲပို့။”

“ကျူပ်က အချက်ပြဋိလိုက်တော့ ကျူပ်လူ ၁၅၀ ဟာ ကျူပ်ရဲ ဦးဆောင် မှုနဲ့ တဲ့အမိန့်ကနောကြီး ထွက်ခဲ့ကြတယ်။ ရွှေကိုက ၇၀-၆၀ လောက်အဝေးမှာရှိတဲ့ ဝက်ကျောက်နဲ့သူ့တော့ ဖြင့်ထိပ်ဆီကို အပြီးလာခဲ့ကြသူဗျာ။ စတုနဲ့ ၃၀ လောက်အတွင်းမှာပဲ ကုန်းမြင့်ထိပ်ကို ရောက်သွားကြတယ်။”

“ကျူပ်တို့ရဲ ရွှေတည့်တည့် ပံုလုမ်းလုမ်းမှာတော့ ရန်သူရဲ တပ်မကြီးပဲ ခင်ဗျာ။ သေနတ်တွေ လုံတွေ ဆွဲကိုင်ထားကြုံး သူတို့ရွှေက သူတို့ရဲ ရန်သူ လာအတိုက်ကို စောင့်နေကြတယ်။ အခုအချိန်အထိ သူတို့ဟာ ကျူပ်တို့ကို မမြင်ကြသေးဘူး။ ဘယ်မြင်မလ ... ရွှေက ရန်သူလာအတိုက်ကိုပဲ သူတို့က အာရုံစိုက်နေကြတာကိုး။”

“ဒီတော့ ကျူပ်လည်း ‘သေသေချာချာ ချိန်သားကိုက်အောင် ချိန်ကြ’ လို့ ကျူပ်လူတွေကို ကျူပ်က အမိန့်ပေးလိုက်ပြီး ချက်ချင်းဆိုသလို ပစ်မန်ပေးလိုက်တယ်။ ကျူပ်လူတွေကလည်း ဘာပြောကောင်းမလ ချချင်ချင်နဲ့ ချကြတော့ တာပဲပို့။” တစ်ချိတ်လည်းနဲ့ မာတူကူ ၃၀ – ၄၀ လောက်ကျေသွားတယ်။

“ဒီနောက် ‘ချိတ်က’ လို့ ကျူပ်ကအောင်လိုက်တယ်။ အော်ပြီး ယမ်းငွေ၊ တလူလူထွက်နေတဲ့ သေနတ်ကို ပစ်ချုလိုက်ပြီး၊ ခြားကိုလုံးပြီးကို ဆွဲထုတ်လိုက် သူဗျာ။ ကျူပ်ရဲစုနှမ်အတိုင်း ကျူပ်လူတွေဟာလည်း သူတို့သေနတ်တွေကို ပစ်ချလိုက်ပြီး သေနတ်ပစ်တိုနဲ့က သူတို့ခြေရင်းမှာ ချထားတဲ့လုံတွေကို ကောက်ကိုလိုက်ကြတယ်။ ဒီနောက် သံကုန်ပစ်ပြီးတစ်ဟန်ထိုး ရွှေတ်ကြပါရော၊ မာတူကူတွေဟာ ရာနဲ့ချို့ပြီးနောက်ကို ချခနဲ့လိုက်ကြတာကို ကျူပ်တွေလိုက်ရ တယ်။ အခြေအနေ ရှုတ်တရက်ပြောင်း သွားတာကို အဲအားသင့်ကြီးသင့်သွားကြ ဟန်တူပါရဲ့။”

“ရွှေကိုကျူပ်တို့အတက်မှာ ကိုက် ၂၀ လောက်မှ မရောက်သေးဘူး။ မာတူကူတွေကို ကျော်ပြီးကြည့်လိုက်တော့ လား ... လား၊ မြေကြီးထဲကနေ ထောင်ထလာတဲ့အတိုင်းပဲပို့၊ တံတိုင်းရဲ့အပေါ်မှာ လုံကြီးတွေကို မြင်လိုက်ရ တယ် ခင်ဗျာ။ လုံကို ကိုင်ထားတဲ့ လူတွေရဲ့ မျက်နှာကလည်း အင်မတန် ရကြာက်

စရာတောင်းတဲ့ မျက်နှာကြီးတွေနဲ့လူတွေပဲ ခင်ဗျ။ သူတို့ခေါင်းမှာ ဖိုက်ထားတဲ့ ညွတ်ကျတဲ့ အမွေးအတောင်တွေက သူတို့မျက်နှာကြီးတွေကို ဖုံးလှမတတဲ့။

“ဒီနောက် တစ်ချက်ရှုးရှုးဝါးဝါး အော်လိုက်ပြီး လွှားခနဲ့ လွှားခနဲ့ တံတိုင်းပေါ်ကို ခုန်တက်လိုက်ကြပါလေရော။ သူတို့ခိုင်းကြီးတွေကို ရွှေလိုက် ယမ်းလိုက်နဲ့ပါဗျာ။ တံတိုင်းပေါ်လည်း ရောက်သွားရော တစ်ခါသံကုန်ဟာစ်ရှင်း ခုန်ဆင်းပြီး အုံအားသင့်နော်တဲ့ ရန်သူတွေဆီကို တည့်တည့်မတ်မတ်ကြီး အတင်း တရကြမ်း ပြီးသွားကြတော့တာပဲ။

“ကျျှုပ်တို့ကလည်း ရန်သူတွေဆီရောက်ပြီး ချမော်ကြပြီးလေ။ တိုက်ကိုကြ၊ ထိုးကြရတ်ကြတာများ ကျျှုပ်တို့တစ်တွေဟာ ဘီလူးသာက်တွေလို့ ပါပဲ။ နာလာရဲ့ စစ်တပ်ကလည်း ကောင်းကောင်းကြီး ချမော်ကြတာပေါ့။ အဲသလို ချကြဆော်ကြလုပ်နေတုန်းမှာပဲ အညီရောင် တောင်တန်းကြီးရဲ့ နောက်ခံမှာ လုံတွေ အမွေးအတောင်တွေ ထပ်ပြီးပေါ်လာတာကို တွေ့ရပြန်တယ် ခင်ဗျ။

“သူတို့ဟာ လေမှန်တိုင်းကြီးတိုက်သလို့ တစ်ဟုန်ထိုးဆင်းလာကြပြီး ရန်သူကို တရကြမ်း ဆော်ကြနှင့်ကြတော့တာပဲ။ ရန်သူ တပ်ကြီးဟာလည်း အုံအားအသင့်ကြီးသင့်နေပြီး ဒီဘက် လှည့်ကြည့်လိုက် ဟိုဘက်လှည့်ကြည့် လိုက်နဲ့ များများသွားကြသူဗျ။ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိလောက်အောင်ကိုပဲ ကြောက်လန်သွားကြတာကိုး ခင်ဗျ။

“ဒီအတောအတွင်း ကျျှုပ်တို့ဘက်ကလူတွေ တိုက်ကြဖိုက်ကြပ်က လည်း အင်မတန်မြန်ပြီး ဖျက်လတ်သွက်လက်တာပဲဗျို့။ နေရာတိုင်းမှာ လုံးတော်ဝင့်နဲ့ ချည်းတွေ့ရတယ်။ မကြာခင်ပဲ ‘အောင်ပြီ’ ... အောင်ပြီ’ ဆုတဲ့ အသံ ကြီးပဲတင်ထပ်ပြီး ကောင်းကောင်ကို တစ်ခါတည်းထိုးတက်သွားတော့တာပဲဗျို့။

“တံတိုင်းပေါ်မှာကတော့ မေဝါရပ်ခင်ဗျ။ သူဝတ်ထားတဲ့ ဝတ်ရုံးအြာ ဟာ သူ့ပခဲ့ပေါ်ကနေ တွဲလွှဲကျမော်တယ်။ သူ့လက်ထဲမှာ လုံကိုကိုင်ထားတယ်။ သူ့ရင်ဟာ နိမ့်ချီမြင်ချီဖြစ်ပြီး မျက်လုံးတွေက ဒီးထွက်မတတ်တောက်နေတာ ဖြင့်ရတယ်။ ဆူညံနေတဲ့ တိုက်ကြဖိုက်ကြသွေ့ကြားထဲကနေပြီး အောင်မြင်တဲ့ အထိတိုက်ကြဖို့ သူ့ရဲ့ ဟာစ်အော်ဆော်ညာသံကို ပြတ်ပြတ်သားသား ကျျှုပ်ကြား လိုက်ရတယ်။

“အခု အချိန်မှာတော့ လုံးဝအောင်မြင်တယ်လို့ မဆိုနိုင်သေးဘူးခင်ဗျ။ ဝမ်းဘို့ရဲ့ လူတွေဟာ ပြန်စုံလိုက်ပြီး ကျျှုပ်တို့ ဘက်ကလူတွေကို သူတို့လူအားနဲ့ ဖိုက်နေကြပြန်တယ်။ ဒါနဲ့ ကျျှုပ်တို့လူတွေဟာ နည်းဆည်းဆုတ်ကန် ဆုတ်ကန်ဖြစ်သွားကြပေမဲ့ တစ်ခါအားယူပြီး နဲ့ကြပြန်ပါရော။ ဒီလိုနဲ့ တိုက်ပွဲဟာ သူနိုင်မလား၊ ကိုယ်နိုင်မလား မဝေခဲ့နိုင်တဲ့ အခြေမှာရောက်နေတယ် ခင်ဗျ။

၁၀၆ □ ဒရန်ရွှေများ

“မေဝါဟာ တံတိုင်းပေါ်ကနေပြီး သူ့လူတွေကို အားပေးတဲ့အနေနဲ့ အော်ပြောနေသဗျ။ ‘ချပါတော့လား ... သတ်ပါတော့လားဟဲ့။ ဘာလဲ ... နင်တို့ ကြောက်နေကြသလား။ နင်တို့ဟာ မိန်းမတွေပဲ၊ ကြောက်ကူးတုန်နေတဲ့ မိန်းမတွေ ချေပေး ... ချေပေး၊ မချိန်းရင် ရွေးသေသေကြ ... ဒါပဲ၊ ဘာလဲ နင်တို့က နောက် ဆုတ်သပ္ပါယော၊ နာလာရဲ့ သားကောင်းရတနာတွေ ငါးနောက်ကို လိုက်ချေကြ’ အဲသလို အရှည်ကြီးအော်လိုက်ပြီး မေဝါက ဒရန်မကလေးလို့ တံတိုင်းပေါ်က လွှားခနဲ့ ခုန်ချုလိုက်တယ်။” ဒီနောက် သူကိုင်ထားတဲ့ လုံကိုင်ငွေ့ပြီး သဲသမမ တိုက်နေကြတဲ့ လူတွေကြေားထဲ တိုးဝင်သွားတော့တာပဲ့ဖို့။

“သူ့စံသားတွေက သူ့တို့မြင်ကြတယ်လေ။ သူ့လူတွေက ပြန်အော် လိုက်တဲ့ အသံကြီးဟာ မိုးချိန်းသံကြီးလို့ တောင်ကုရိုက်ခတ်ပြီး တစ်ခါတည်း ပဲတင်ထပ်သွားတော့တာပဲ့ဖို့။ သူတို့ဟာ လူအုပ်ကြီးဖွဲ့လိုက်ကြပြီး လေထဲမှာ တဖျက်ဖျပ် လွှဲနေတဲ့ မေဝါ ဝတ်ထားတဲ့ ဝတ်ရုံဖြူကိုကြည့်ပြီး နောက်ကလိုက် ကြတယ်။” ဒီနောက် ရန်သူတွေ အထူထပ်ဆုံးရှိနေတဲ့ နေရာကို ဝင်ပြီး တရကြေး တိုက်ကြခိုက်ကြ၊ ထိုးကြခုတ်ကြတော့တာပဲ့ဖို့။

“ဘာပြောကောင်းမလဲ၊ လေလွှေရွှေယမ်းသွားတဲ့ သစ်ပင်တွေအမြစ်က ကျွဲ့ပြီး လျှို့ကုန်သလို မာတူကူးတွေဟာလည်း အတုံးအရုံးကျကုန်တော့တာပဲ ခင်ဗျာ။ အင်တိုက်အားတို့က် တရကြေးတို့တဲ့ ရေအဟုန်ကို ကမ်းပါးကြီးဟာ မခံနိုင်ဘဲ ပြုကျပေါက်ကွဲဖွားကြရသလိုပါပဲ။ သူ့လူတွေဟာ တကယ့်ကို အစွမ်း ကြီးစွမ်းပြီး တို့က်ကြခိုက်ကြတာကို ခင်ဗျာ။ သူတို့ရဲ့ရှေ့တည့်တည့်မှာက မေဝါရဲ့ ဝတ်ရုံဖြူဟာ တလူလူတလွှင်လွှင်နဲ့ပေါ့ ခင်ဗျာ။

“နောက်တော့ ရန်သူဟာ ကျိုးသွားတော့တာပါပဲ။ ဝမ်ဘီရဲ့ စစ်သား တွေဟာ အင်မတနဲ့ ကြောက်ပြီး ကစားကလျား ပြုပြောပါလေရော၊ သူတို့ပြီးတဲ့ နောက်ကို အောင်နိုင်သူတွေက လိုက်ကြသဗျာ။ လိုက်တဲ့မခြားတွေက မိုးခြိမ်းသံ လိုပါပဲ။

“တိုက်ပွဲကတော့ ပြီးသွားပါပြီ။ ကျေပ်တို့က အောင်နိုင်သူတွေပေါ့။ ကျုပ်အဖို့ကတော့ ကျောက်တုံးတစ်ခုပေါ် ထိုင်ချုလိုက်ပြီး နှုံးကချေးကို သုတေသန်း အသက်မသေရာဘဲ တိုက်ပွဲအပြီးသတ်သွားလို့ ဘာရားသင်ကို ကျေးဇူးတင် မိပါတယ်။” နောက်မိန့် ၂၀ လောက်ကြောတော့ နာလာရဲ့စစ်သားတွေဟာ မေ ကြီးပန်းကြီးနဲ့ ပြန်ရောက်လာကြတယ်။ ဝမ်ဘီရဲ့ စစ်သားတရုံးဟာ ချုံ့သွား တရုံးလည်း ပုန်းရအောင် လိုက်ရှုထဲ ဝင်သွားကြသဲ့။ ဒါနဲ့ သူတို့ ဆက်လိုက် လို့ အန္တရာယ်များမယ်ဆိုတာ သိတာနဲ့ ပြန်လာခဲ့ကြတဲ့အကြောင်း ပြောတယ်။

ဒါပေမဲ့ စစ်သားအတော်များများကိုတော့ ရွှေ့ဆက်မပြီးနိုင်အောင် လုပ်ခဲ့တယ်လို့ အမိဘယ်ပါပါနဲ့ ပြောကြသေးတယ်။

“ကျွ်မှာတော့ တိုက်ရခိုက်ရလို့ ထိုင်းထိုင်းမှိုင်းမှိုင်းဖြစ်နေပြီ၊ စစ်ပွဲကလည်း ပြီးသွားတော့ ဘာမှုဂါရမစိုက်နိုင်တော့ဘူး။ ဒါနဲ့ခေါ် အဲဒီလို့ ဖြစ်နေရင်း မကြောခင်မှာ ကျွ်နာမည်ကို ခေါ်သံကြားလိုက်လို့ ကျွ်ဟာ အိပ်ရာက နိုးလာသလို ဖျော်ခနဲ့ ဖြစ်သွားတယ်။ မေ့ကြည့်လိုက်တော့ ‘နာလာ’ ရယ် ခင်ဗျာ။ လက်မောင်းမှာ ဒက်ရာနဲ့! သွေးတွေထွက်လို့။ သူ့အေးမှာကတော့ ‘မေဝါ’ အင်မတန် မောပန်းနေပုံရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး။ သူ့မျက်နှာကတော့ ခက်ထန်ပြီး ဝင်ငံ့ကြွားကြွားကြီး ဖြစ်နေတဲ့ လက္ခဏာပါပဲ။

“နာလာက ဒီလို့ ပြောတယ် ခင်ဗျာ။ ‘သူတို့သွားကြပြီ ... မာကူမာဇ်နဲ့ သူတို့ကို ကြောက်ဖို့ မရှိတော့ပါဘူး။ သူတို့ဦးကျိုးသွားပါပြီ။ သို့သော် စော်ဘွား ဝမ်ဘီက ဘယ်မှာလဲ။ နောက်ပြီး ဆရာကြီး လိုက်ရှာနေတဲ့ လူဖြူကော်ဘယ်မှာလဲ’ တဲ့။

“ဟင့်အင်း ... ကျွ် မသိဘူး’ လို့ ကျွ်ပေါ်က ဖြေလိုက်ရတယ်။

“ကျွ်တို့ရပ်နေတဲ့ အနီးမှာ ပေါင်ကို ထုတ်ချင်းခတ် ဖောက်ပြီး သေ နတ်မှန်သွားလို့ ဒက်ရာနဲ့လေနေတဲ့ ခံချွယ်ရွယ် မာတူကူ စစ်သားကလေးတစ်ယောက်ရှုံးနေတယ်။ ဒက်ရာက သိပ်မကြီးလှပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မပြီးနိုင်တော့ဘူး ပေါ့ ခင်ဗျာ။

“နာလာက ဒီစစ်သားကလေးဆီ လျှောက်သွားတယ်။ ဒီနောက် သူ့မျက်နှာနားကို လုံးဝင်ပြီး ‘ဟော ... ရွေးသား၊ ဝမ်ဘီ ဘယ်မှာရှိသလဲ ပြောစမ်း၊ ပြောရင်ပြော မပြောရင် နင့်ကို ငါသတ်ပစ်မယ် သိလား၊ ဝမ်ဘီဟာ စစ်သားတွေနဲ့ အတူ ပါသလား’ လို့ မေးလိုက်တယ်။

“မသိပါဘူး သခင် ... ကျွ်နှစ်တော် မသိပါဘူး။ ကျွ်နှစ်တို့နဲ့ သူဝင် မတိုက်ပါဘူး။ သူဟာ တိုက်ချင်ခိုက်ချင်တဲ့ လူစားမဟုတ်ပါဘူး။ ဟိုဘက်က သူ့ရွာမှာ ရှိကောင်းရှိနေပါလိမ့်မယ်။ ဒါမှမဟုတ်လည်း ရွာရဲ့အနောက်ဘက်က လိုက်ရှုတဲ့မှာ ရှိပါလိမ့်မယ်။

“အဲဒီလို့ ကြောက်ကြောက်လန်းလန်းနဲ့ စစ်သားလေးက ပြောရှာတယ် ခင်ဗျာ။ ကျွ်ပိတ္တိရှိနေတဲ့ နေရာရဲ့ ညာဘက် ကိုက် ၄၀၀ လောက်အတော်မှာသို့တဲ့ တောင်စောင်းပေါ်က အကာအရံတစ်ခုကို အဲဒီစစ်သားလေးက လက်ညွှိုးထိုးပြုပါတယ်။

“‘ကိုင်း ... သွားပြီး ကြည့်ကြရအောင်ဟဲ့’ လို့ နာလာက သူ့လူတွေ ကို ခေါ်ရင်း ပြောလိုက်တယ်။

၈

ပညာနှင့် ဂါရိ၊ စာတမ်း၊ အချက်အလက်

“ဒါနဲ့ နာလာရဲ့ စစ်သားတွေ အားလုံးလိုလို ရောက်လာကြတယ်။ နိုဝင်္ခမဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ စစ်နာရီလောက်ကထက် အခုခံရင် သုံးပုံတစ်ပုံ လျော့သွားတယ်။ စရိတ်လာကြတဲ့ စစ်သားများထဲက လူ ၂၀၀ လောက်ကို ရွှေ့ပြီး ၃၉၅ ရာရှိသွောက်လိုက်ပြီးကောက်ယူဖို့ ပြုစုနိခိုင်းတယ်။ ဒီနောက် ကျူပ်က အကြံပေးလို့ နာလာလည်း အမိန့်တစ်ခုထဲတိုက်တယ်။ ဘယ်လို့ အမိန့်လဆိုတော့ ရန်သူ့ဘက်က ၃၉၅ရာရှိသွေး အထူးသဖြင့် မိန့်မနှင့် ကလေးသွေးထွေကို မသတ်ရဆိုတဲ့ အမိန့်ပဲဗျာ။”

“ဒီလိုအမိန့်ကို ဘာကြောင့် ထုတ်ပြန်စေရသလဲဆိုရင် အာဖရိက တိုင်းရှင်းသားများရဲ့ ရိုင်းစိုင်းတဲ့ ထုံးစံတစ်ခုက စစ်ရှုံးတဲ့ ရန်သူ့ဘက်က ၃၉၅ရာရှိသွေးတွေနဲ့ မိန့်မနှင့်ကလေးတွေကို သတ်ပစ်တတ်ကြတဲ့ အလေ့ရှုံးတယ်။ အခု အမိန့်က ၃၉၅ရာရှိသူ့တွေကို မသတ်တဲ့အပြင် ၃၉၅ရာရှိသူ့တွေကို လာပြီးပြုစေရင့်ရှောက်နိုင်တဲ့အကြောင်း၊ သူတို့ရဲ့ မိန့်မတွေဆီကို အကြောင်းကြားခိုင်းတယ်။ နာလာစစ်တိုက်တာက မာတူကူ့အမျိုးသားတွေကို တိုက်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဝမ်ဘီ ကိုသာ တိုက်ခြင်းဖြစ်တဲ့အကြောင်း ကြေညာစေတယ်။”

“ကျူပ်တို့တစ်တွေအားလုံး လူ ၄၀၀ လောက်စရိတ်ပြီး ချိတ်ကြတော့ မကြောခင်မှာပဲ ဝမ်ဘီရဲ့ ရွာကို ရောက်သွားကြရော ဆိုပါတော့ဗျာ။ ကျူပ်အရင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဝမ်ဘီရဲ့ရွာဟာ တောင်စောင်းကို နောက်ခံထားပြီး တည်ဆောက်ထားတယ် ခင်ဗျာ။ ရွာရဲ့ ဘေးပတ်လည်မှာတော့ ခံစစ်ကြောင်းတွေ ဆောက်ထားတယ်။”

“ရွှေ အကျယ်အဝန်းကတော့ အလွန်ဆုံး တစ်စက္ခဲလောက်ရှိမယ်
ထင်တယ်။ အပြင်မှာ သေသေသပ်သပ် အကျအန် လုပ်ထားတဲ့ ကျူရှိးခြေစည်း
ရှိးရှိတယ်။ အတွင်းမှာကတော့ ဝမ်ဘီရဲ့ မယားကြီးတွေနေတဲ့ လခြမ်းသဏ္ဌာန်
ခပ်ကျွေးကျွေး ဆောက်ထားတဲ့ တဲ့တွေရှိသဗျာ။

“မေဝါကတော့ ဒီအနေအထားတွေကို တစ်လက်မ မကျန်သိထားတာ
ကလား။ သူက ဒီမှာနေလာခဲ့တဲ့ လူပဲ့။ ရွှေအဝင်ဝဆိုကို သူက တည့်တည့်မတ်
မတကြီး ကျူပ်တို့ကို ခေါ်သွားတယ်။

“ဂိတ်တဲ့ခါးဝကနေ့ပြီး အတွင်းကို ချောင်းကြည့်တော့ လူရှိုင်သူရှိပို့
လို့ အစအနေတောင် မဖြင့်ရဘူး။ တဲ့တွေကိုပဲ ဖြင့်နေရတယ်။ တဲ့တွေရှေ့နှာက
ထုံးကျောက်သမဲလင်းကိုင်ထားတဲ့ ကွက်လပ်ရှိတယ်။ ဒီအချိန်မှာ နေမင်းကြီး
က သမဲလင်းပေါ်ကို ချစ်ချစ်တောက်ပူပြီး အရောင်ထိုးနေသဗျာ။ ဒါပေမဲ့ လူသူ
အစအန်ဆုံးလို့ ဘာမှ မဖြင့်ရဘူး။ ဘာသံမှုလည်း မကြားရဘူး။

“ဒီအခါး မေဝါက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ ‘တော့ခွေးဟာ ငြိမောင်း
သွားပြီး’ သူတို့ရဲ့နောက်ဘက်မှာရှိတဲ့ လိုက်ရှုတဲ့မှာ ရှိလိမ့်မယ် ထင်တယ်”

“အဲဒီလို ပြောပြီး သူကိုင်ထားတဲ့ လုံနဲ့ တြေားလခြမ်းသဏ္ဌာန်ရှိတဲ့
စည်းရှိးခ်င်းယ်ငယ်တစ်ခုက်ဆိုကို ထိုးပြတဲ့အခါး စည်းရှိးပေါ်ကို ထိုးထွက်
နေတဲ့ တဲ့ကြီးတစ်လုံးကို ဖြင့်ရတယ်။ တဲ့ကြီးရဲ့ နောက်ဘက်မှာတော့ ကမ်းပါး
နံရုံကြီးပဲ့။ ကျူပ်က စည်းရှိးကို သေသေချာချာ စိုက်ကြည့်တော့ လား ... လား
... ဟုတ်သဲ့ပျော်။ ဒီစည်းရှိးက ဆင်စွယ်ချောင်းကြီးတွေ စိုက်ပြီး လုပ်ထားတာကိုး။

“အချွန်ပိုင်းကို အပေါ်ထောင်ပြီး အပြင်ဘက်ထုတ် စိုက်ထားတယ်။
အငယ်ဆုံးအချောင်းတွေကို အငယ်ဆုံးဆိုရပဲခဲ့လို့ တစ်ခုတာလေမှ ငယ်တာရယ်
လိုတော့ မရှိပါဘူး။ အဲ ... အငယ်ဆုံး အချောင်းတွေကို ကမ်းပါးနံရုံကြီးနဲ့ကပ်ပြီး
ဟိုဘက်ဒီဘက် စိုက်ထားတယ်။ အချောင်းတွေဟာ တဖြည့်ဖြည့်းကြီးကြီးလာ
ပြီး နောက်ဆုံး ဂိတ်ပေါ်ကို အဖြစ်လုပ်ထားတဲ့ အစွယ်ကြီးနှစ်ချောင်းဟာဆုံးရင်
ဓရာမအချောင်းကြီးတွေ ခင်ဗျာ။ နည်းတာကြီးတွေ မဟုတ်ဘူး။ (V) ဒိစာလုံးကို
အောက်ထိုးပုံစိုက်ထားသလို ဂိတ်ဝမှာ ဒီအစွယ်ကြီး ဂျောင်းကို စိုက်ထားသဗျာ။

“ကျူပ်တော့ဖြင့် ဒီဟာကြီးတွေ ကြည့်ပြီး ဝမ်းသာလိုက်တာ မပြောပါနဲ့
တော့၊ ခြေမကိုင်မိ လက်မကိုင်မိအောင် ဖြစ်သွားသေးတယ်။ ကြည့်လေဗျာ ...
လက်ရွေးစင် အစွယ်ကြီးပေါင်း ၅၀၀ – ၆၀၀ လောက် တန်းစီပြီး စိုက်ထား
လိုက်တာ အသာနှုတ်ပြီးယူသွားရှိပဲ ဆိုပါတော့။ ဒါတွေကို မြင်လိုက်ရတဲ့ ဆင်
လိုက်မှဆိုးဟာ ဘယ်မှာ ဝမ်းမသာဘဲ နေနိုင်ပါမလဲ၊ မှတ်ဆိုတဲ့ကို ပျားစွဲလာမှ
တော့ အသာကလေး ဆွဲတဲ့စားရှိပဲ မဟုတ်လား။

၁၂၀ □ အရှင်ချေမှုး

“တစ်ခုတော့ ရှိသဗျာ။ ဘာလဲဆိုတော့ ဆင်စွယ်တွေဟာ မည်းနေပြီ။ မည်းတာက အပေါ်ဂိုင်းကပါ။ ဘာကြောင့်ဆိုတော့ နှစ်ပေါင်း မရောမတွက်နိုင် လောက်အောင် နေဒဏ်၊ လေဒဏ်၊ မိုးဒဏ်ခံလာခဲ့ရတာကိုး၊ ဒီတော့ အပေါ်ယံ မည်းကုန်တော့ဘာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အတွင်းပိုင်းကတော့ ဘာမှမဖြစ်ဘူးဆိုတာ သေ ချာပါတယ်။

“ကျော်မှာကလည်း စိတ်က အင်မတန် တက်ကြပြီး နေလေတော့ အန္တရာယ်ကိုတောင် မစဉ်းစားနိုင်တော့ဘူး။ ဆင်စွယ်တွေဆီကို အတင်းပြေးဘူးပြီး အစွယ်ကြီးတစ်ချောင်းကို မာနဲ့ ခပ်နာရာ ခြစ်ကြည့်လိုက်သဗျာ။ ဘယ်အထိမည်း နေတယ်ဆိုတာ သိချင်လို့ပေါ့လေ။ ထင်တဲ့အတိုင်းပါပဲ။ မဖြစ်စလောက်သာ မည်းနေတာပါ။ အမည်းတွေကို ခြုံကြည့်လိုက်တော့ အတွင်းသားက ဆွတ် ဆွတ်ဖြူနေတဲ့ ဆင်စွယ်သား ပေါ်လာတယ်။

“ကျော်ဖြင့် ဝမ်းသာလွှန်းလို့ ကချင်စိတ်တောင် ပေါက်လာတယ်ပြီ့၊ တကယ်ပါပဲ။ အမှန်ကိုပြောရရင်တော့ ကျော်စိတ်က ငွေရဖို့လောက် အာသီသ ထားနေတာကလား။

“အခုလို ဝမ်းသာလုံးဆိုနေတုန်း ပြန်းဆို အကူအညီ တောင်းသံတစ်သံ ခပ်သဲ့သဲ့ ကြားလိုက်ရတယ် ငင်ဗျာ။ အသံက တဲ့ရဲ့နောက်ဘက်ဆီကဖြစ်ပြီး ဆီစုတူ (Sisutu) ဘာသာစကားနဲ့ ပြောနေတာ ငင်ဗျာ။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ‘ကယ်ကြပါ ... ကယ်ကြပါ၊ သူတို့ကျော်ကို သတ်နေကြပါပြီ’ တဲ့။

“ဟာ ... ဒီအသံကို ကျော်သိတာပေါ့။ တစြားဟုတ်ပါရိုးလား။ ‘ချွှန်-အော်ရှိ’ ရဲ့အသံပေါ့။ ငော် ... ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေ။ ငါ နှုတ် တစ်ကိုယ် ကောင်းဆန်တဲ့ အကောင်ကြိုးပဲလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အပြစ်တင်လိုက်မိသေးတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ဆင်စွယ်တွေကိုတွေ့ရရှိ လောဘရမ္မက်ထွက်ကြပြီး ကိုယ့်မိတ်ဆွေကြီးကို လုံးဝမေ့သွားမိလို့ပဲ။ အလိုလေး ... ဘုရား ... ဘုရား၊ ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ၊ နောက်များ ကျေသွားပြီလား မဆိုနိုင်ဘူး။

“နောက်တော့ နာလာရယ်၊ မေဝါရယ်၊ သူတို့စစ်သားတွေရယ် ရောက်လာကြတယ်။ အော်ရှိရဲ့ အကူအညီတောင်းသံကို ကျော်ကြားသလို သူတို့လည်းကြားလိုက်ရတယ်။ အသံကိုမှန်းပြီး ဘာပြောနေတယ်ဆိုတဲ့ အသံမှန်း သူတို့ရိုပ်မိကြတယ်။ စကားလုံးတွေကိုတော့ သူတို့ သဲသဲကွဲ မကြားရဘူး။

“ဒီအခါမေဝါက ‘ဒီဘက်လာကြပါလို့’ လို့ အော်ပြောပြီး လမ်းပြေးတော့ ကျော်တို့တစ်တွေလည်း ဝမ်းဘီရဲ့တဲ့ကို ကျွေ့ပတ်ပြီး အပြေးကလေး သွားကြရတယ်၏။ တဲ့ရဲ့နောက်မှာက လိုက်ရတဲ့ဝင်တဲ့ လမ်းကျဉ်းကလေးရှိတယ်။ ကျော်တို့ဟာ ရန်သွား ချောင်းပြီးတိုက်မှာကို ဂရမစိုက်မနေနိုင်ကြတော့ဘဲ

အတွင်းရှိ တရာ့ကြိုး စွတ်ဝင်သွားကြတော့၊ အတွင်းဘက် ရောက်တော့ ဒါတွေ
ကို မြင်ရတာပဲဖို့။ အလင်းကဝင်လာပြီး၊ အထမှာ ခပ်မှာင်မှာင်ဆိုတော့
မြန်းဆို ပထမ မြင်လိုက်ရတာက မသမကွဲပေါ့။

“လိုဏ်ဂျဲအလယ်မှာ ငါတဲ့ဟိုင်ကြီးတွေတို့ ဟိုဘက်ဒီဘက် ဖိုက်ထား
ပြီး ငါတဲ့တိုင်ကြီးတွေမှာ ချည်ထားတာက ပပါန်နှစ်ရောင်းတပ်ထားတဲ့ ဧရာမ
ခြင်း ထောင်ရောက်ကြီးခင်ဗျာ။ ချွှန်ထက်တဲ့ အသွားကြီးတွေက ပါးစပ်ကြီး
တစ်ခု ဖြစ်ထားသလို ဖြစ်ထားတယ် ခင်ဗျာ။ ညျုပို့ အသင့်ပြင်ထားပြီးပြီးလေ။
ထောင်ရောက်ကြီးရဲ့ ဟိုဘက်နား၊ ဒါ့ ... မဟုတ်သေးပါဘူး။ ထောင်ရောက်ကြီး
ရဲ့ အပေါ်နားလောက် ရောက်လုမတတ်မှာပဲ ဆိုပါတော့။ လူတစ်ယောက်ဟာ
တအားကုန် ရှန်းကန်နေတာ မြင်ရတာယ် ခင်ဗျာ။

“လူကတော့ လူဖြူတစ်ယောက်ပဲ၊ ကိုယ်မှာ ဝတ်ထားတဲ့ အဝတ်မရှိ
သလောက်ဘဲ ဆိုပါတော့ ခင်ဗျာ။ ဝတ်လစ်စလစ်လောက်ကို ဖြစ်နေတယ်။
မျက်နှာပေါ်က ပါးပြီင်းဖွေးနဲ့ မှတ်ဆိတ်မေးတွေက သူ့ရင်ဘတ်ပေါ်ကျလို့
အတင်းရှန်းကန်နေရှုတယ်။ နှီးပော့ ဘယ်လိုရှန်းရှန်း မရရှုး ခင်ဗျာ။ မိန်းမကြီး
င-၅-၈ ယောက်လောက်က သူ့ကို ထောင်ရောက်ရှိတဲ့ နေရာတို့ အတင်းဆွဲ၏
နေကြတော့ သူ့ခမှာ ဒုက္ခတ်ဒုက္ခတ်နဲ့ ပါသွားနေရှုတယ်။

“သူတို့အထဲမှာ ယောက်ကျားဆိုင့် တစ်ယောက်တည်းပဲ တွေ့ရသွား။
ခပ်ဝဝ၊ မျက်လုံးသေးသေး၊ နှိုတ်ခမ်းတွေတွေနဲ့မျက်နှာက အင်မတန် ရက်စက်တဲ့
ပုံပဲ။ ဒီလူကြီးဟာ တာခြားသူ မဟုတ်ဘူး။ ဝမ်ဘီပဲ ခင်ဗျာ။ သူကတော့ ထောင်
ရောက်နားမှာ မတ်တတ်ရပ်နေတယ်လေ။ မိန်းမတွေ ဆွဲ၏လာတဲ့လူဖြူဟာ
ထောင်ရောက်နားကို အလောက်ရောက်တဲ့အခါ ထောင်ရောက်ထဲကို ဘွန်း
ထည့်ဖို့ အဲဒီလူက စောင့်နေတာကိုး။

“အဲဒီအခိုက် ကျူပ်တို့ဝင်လာတာကို သူတို့မြင်သွားပါလေရော့။ သူတို့
ဟာ ခက္ကာကြိုက်သေသြိုး ကြည်နေတုန်း ကျူပ်ဖြင့် ဘာလုပ်လိုက်မှုန်းတောင်
မသိလိုက်ဘူး။ ‘မေဝါ’ ဟာ သူကိုင်လာတဲ့လုံးကို ရတ်တရက် ဓမ္မာက်တဲ့ပြီး
ဝမ်ဘီရဲ့ခေါင်းကို ချိန်ပစ်လိုက်တော့တာပဲဖို့။ လုံသွားဟာ လက်ခနဲ အရောင်
ထွက်ပြီး ဝမ်ဘီဆိတ်သွားတာ ရိုပ်ခနဲ မြင်လိုက်ရတယ်။ ဝမ်ဘီကလည်း
မြန်သွား။ သူ့ကိုလုံးမထိအောင် ဖျော်ခနဲ နောက်ဘက်ကို နောက်ပြန်ဆုတ်ပေး
လိုက်တယ်။

“ဟောဗျာ ... အဲဒီလို ဆုတ်လိုက်တော့ ဘာပြောကောင်းမလဲ။ ဝမ်ဘီ
ဟာ ခြင်းထောင်ရောက်ထဲ ဝင်မိလျက်သားဖြစ်သွားတော့တာပဲဖို့။ ‘ကိုက်
တတ်သော ပစ္စည်းကြီး’ ဟာလည်း သက်ရှိသွားပါကောင်ကြီးတစ်ကောင်လို့

၁၂၂ □ အရှင်ချေမှုး

ဂျိတ်းခနဲ့ အသံဖြည့်ပြီး သူ့အသွားချုပ်ကြီးတွေနဲ့ ဝမ်ဘီရဲ့ အသားထဲကို ဖြုပ်ဝင်သွားအောင် ခဲလိုက်ပါရော့။ ဒို့ ... ဘာပြောကောင်းမလဲ။ အော်လိုက်တဲ့ အသံကြီးဟာ ကျုပ်တစ်သက် ဒါလောက်ကြောက်စရာ ကောင်းတဲ့ အော်သံမျိုး မကြေားဖူးပါဘူးဗျာ။

“လူတွေကို မရောမတွက်နိုင်အောင် ထောင်ချောက်စာ ကျေးပြီး ညျဉ်းဆဲလာခဲ့သမျှ အခဲတော့ သူကိုယ်တိုင် နဖူးတွေကျွေးတွေ တွေ့သွားရပြီလေ။ ကျုပ်ဟာ ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ် ခရစ်ယာန်လူကောင်းတစ်ယောက်ပါလို့ ယုံကြည့်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့အတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်စိတယ်လို့ ကျုပ် မပြောနိုင်တာကတော့ အမှန်ပါပဲ။”

“မေဝါရဲ့ လက်ကပစ်လွတ်လိုက်တဲ့ လုံဟာ ရှေ့ကို လွန်သွားပြီး အေားရရှိ ဖမ်းကိုင်ထားတဲ့ မိန်းမကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ လက်မောင်းကို စိုက်ဝင်သွားတယ် ငင်ဗျာ။ ဒီတော့ မိန်းမကြီးဟာ အေားရရှိကို လက်က လွတ်ပေးလိုက်ရတာပဲ့။ ဒီမိန်းမကြီးက အေားရရှိကို အဲဒီလို့ လွတ်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ တွေ့ခြားမိန်းမကြီးတွေကလည်း အကုန်ထုံး လွတ်ပေးလိုက်ကြရောဗျာ။ အဲဒီလို့လည်း လွတ်ပေးလိုက်ရော အေားရခြားများ မြေပေါ်ကို ဘုတ်ခနဲ့ ကျုသွားပြီး မောရှာလွန်းလို့ ဟောဟဲ ဖြစ်နေရှာတော့တာပဲ။”

“ဟိုမိန်းမကြီးတွေကို သတ်ပါတော့လားလို့ နာလာက မိုးချုန်းသံကြီးလို့ အော်ပြီး အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီလို့ မိန်းမကြီးတွေကို လက်ညီးထိုးပြုရင်းသူက အမိန့်ပေးလိုက်တော့ အေားရရှိက ‘မသတ်ကြပါနဲ့ ... ချမ်းသာပေးလိုက်ကြပါ’။ ဒီမိန်းမကြီးတွေဟာ ဝမ်ဘီက အမိန့်ပေးလို့သာ လုပ်ကြရတာပါ’ လို့ ပြောပြီး ထောင်ချောက်တဲ့ မိနေတဲ့ လူဆိုးကောင်ကြီးကို လက်ညီးထိုးပြုလိုက်တယ်။”

“ဒီနောက် ကျုပ်တို့တစ်တွေ နောက်ကိုဆုတ်ပေးဖို့ မေဝါက လက်နဲ့ အချက်ပြုလိုက်တယ်။ သူကလွှဲစားချေဖို့ အချိန်ရောက်လာပြီ မဟုတ်လား။ ကျုပ်က နောက်ဆုတ်ပေးလိုက်တော့ မေဝါဟာ သူ့ယောက်ကျားကြီးဆီကို လျှောက်သွားတယ်။ သူ့ဝတ်ရုံဖြူကို လွှားခနဲ့ တစ်ချက်ဖြန့်လိုက်ပြီး ဝမ်ဘီရဲ့ ရှေ့မှာမားကြီး သွားရပ်လိုက်တယ်။ သူ့ရဲ့ လုပ်တဲ့ မျက်နှာကတော့ ကော်မျာ်ရပ်မျက်နှာကြီးလို့ တည်တည်ကြီးနဲ့ ဟိုလူကြီးကို ကြည့်လျက်ပဲ။”

“ဒီနောက် ‘ဒီမှာ ကြည့်စမ်းကျုပ်ဟာ ဘယ်သူလဲဆိုတာ’လို့ မေဝါက ကြောက်ခမန်းလိုလိုအသံကြီးနဲ့ အော်ပြီး မေးလိုက်တော့ ဟိုလူကြီးဟာ အော်ရပ်သွားတယ်။”

“ဒီနောက် မေဝါက ဆက်ပြီး ‘ရှင့်မယားအဖြစ်နဲ့ ပူးအပ်ခြင်းခံရတဲ့ မိန့်ဗုံးမ မဟုတ်လား။ ဒီမယားရဲ့ ကလေးကို ရှင် သတ်ပစ်လိုက်တယ်လေ။ ရှင့် မယား မဟုတ်ရင်လည်း ရှင်သေတာကို ကြည့်ဖို့ ရောက်လာတဲ့ ကလွှားချေမယ့် စိညားပေါ်ကောင်ပဲ သို့လား’ လို့ ပြောလိုက်တာကိုး။

“အဲဒီလိုပြောရင်း မေဝါဟာ သူ့ခါးမှာ ချုပ်ထားတဲ့ အိတ်ကလေး ထဲက ကလေးရဲ့ လက်ခြောက်ကလေးကို ဆွဲထုတ်ပြီးပြလိုက်တယ်။

“ဒါဟာ ကလေးရဲ့ လက်မဟုတ်လား။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီကလေးရဲ့ လက် ဟာ တစ်ဘက်တည်း ဖြစ်နေရတာလဲဟင် ... သိလား၊ ကလေးရဲ့ ကိုယ်ကနေပြီး ဒီလက်ကလေးကို ဘယ်သူက ဖြတ်လိုက်တာလဲ။ နောက်ပြီး ကလေးကော ဘယ်မှာလဲ၊ ဒါဟာ လက်မှု ဟုတ်ရဲ့လား ဟင်၊ ဒါဟာ လက်မဟုတ်ဘူးဆိုရင် ရှင့်လည်မျိုးကို မကြာခင် ဆုတ်ဖြပစ်မယ့် အိပ်မက်တမှာမြင်ရတဲ့ လက်များဖြစ် နေမလား။

“နောက်ပြီး ရှင့်စစ်သားဆိုတာတော့ကော ဘယ်ရောက်ကုန်ကြပြီးလ ဝမ်ဘီ၊ စားကြသောက်ကြပြီး ရှင်အမိန့်ပေးတဲ့အတိုင်း လုပ်ဖို့ သွားကုန်ကြပြီးလား ဟင်၊ ဒါမှမဟုတ်လည်း သူတို့ သေကုန်ကြပြီးလား ... ဆောင်းရာသီမှာ ရွှေပြီး လွှင့်သွားတဲ့ သစ်ရွှေက်တွေလို့ လွှင့်ကုန်ကြပြီးလား”

“မေဝါဟာ တင်းမာခက်ထန်တဲ့ မျက်နှာထားနဲ့ အဲဒီလို ပြောနေတုန်း ဟို အကောင်ကြီးကတော့ တညည်းညည်း တည်ညုံး မျက်လုံးကြီးတွေ ထိုင်းနေ တော့တာပဲ။

“ဒီနောက် မေဝါက ဆက်ပြီး ‘ပြောစမ်းပါဦး ဝမ်ဘီ ... ရှင်ဟာ စော ဘွားကြီးတစ်ပါး ဟုတ်သေးရဲ့လား။ ဒါမှမဟုတ်ဘဲ ရှင်ရာထူးနဲ့ ရှင်အာဏာတွေ ကို တြေားတစ်ယောက်က ယူထားပြီးလား။ ဒီမယ် သခင်ကြီးရဲ့ ဆောင်ရွက် ထဲမှာ ရှင်အခု ဘာလုပ်နေတာလဲ။ ဒီမယ် သခင်ကြီးရဲ့ စောဘွားကြီးရဲ့ ... ရှင် အိပ်မက်များ မက်နေတယ်လို့ ထင်သလားဟင်။ ဒါမှမဟုတ်လို့ ...’

“အဲသလို မေဝါဟာ ကျွဲ့ကျွဲ့ပါအောင် ဆုပ်ထားတဲ့ သူ့လက်တွေကို ဝမ်ဘီရဲ့ မျက်နှာနဲ့က်ပြီး ထိုးတော့ ကြိုက်တော့မယ့်အတိုင်း ပြောလိုက်ပြုသူ့ပြု ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင်လည်း မိန့်ဗုံးမတစ်ယောက်ရဲ့ လက်စားချေ ချက် မိသွားပြီးလို့ ပြောမလား ... ပြောစမ်းပါဦး၊ ရှင်ရဲ့ မတရား ညျဉ်းပန်းတတ်တဲ့ အင်အားစုကို မိန့်ဗုံးမတစ်ဦးရဲ့ ညာ၏က အိုင်ယူလိုက်ပြီးလို့ ဆိုမလား၊ ကလေး ကလေးတွေကို မသနား မညာဘာ ရက်ရက်စက်စက် သတ်လို့ ချော့ပစ်နေတဲ့ လူသတ်သမားကြီးရဲ့ ... ဒီမှာ ကြည့်စမ်းပါဦး။ ရှင်ဟာ သေခြင်းဆိုးကြီးနဲ့ တဖြည်းဖြည်း ဝေဒနာခံစားပြီး သေရတော့မယ် မဟုတ်လား ... ဟင်’

၁၂၄ □ အရှင်ချေများ

“မဝါဟာ သူ့စိတ်ထဲမှာရှိတာတွေ ဖွင့်ပြောပြီး ရူးရူးဝါးဝါး အောင်ရင်းကလေးကလေးရဲ့ လက်ခြာက်ကလေးကို ဝမ်ဘီရဲ့ မျက်နှာဆီ တအားလွှဲပြီး ပါက်လိုက်တယ်။ ပါက်လည်းပြီးရော သူလည်း မြေပေါ်ကို သတိမှုလဲကျ သွားတော့တာပဲ ခင်ဗျာ။ သရုပ္ပဘက်ကြီး ဝမ်ဘီကတော့မျို့၊ တောင်ချောက်ထဲက သံညျပ်ကြီးတွေကြားထဲ မိနေရာက တိုးသာဆုတ်သာကလေးရှိတဲ့ နေရာမှာ တတ် နိုင်သွား ကပ်ပိုရင်း နာဂုံးနံး ကြားက်လွန်းလို့မျှာ။ သူ့မျက်လုံးဝါကြီးတွေဟာ အပြင်ကို ကွာတ်ကျမတတ် ပြုဗြို့ပြီး တစ်ချိတစ်မောင်း တစ်အားကုန် အော်ပြန် တော့တာပဲ။

“သူ့ကို ကြည့်ရတာ ကျပ်လည်း အင်မတန် စိတ်မကောင်းဖြစ်သွား မိတယ်။ သူ့အဖြစ်ကို မကြည့်ရက်တော့ဘူးလေများ

“ဒီနောက် နာလာကို ကျပ်က –

“ဒီမယ် နာလာ ... ဒီလောက်ဆိုရင် တော်လောက်ပါပြီလေ။ လူကြီးက တော့ တကယ်လူယုတ်မာကြီးပါပဲ။ နှီးပေမဲ့ တောင်ချောက်ထဲမှာ ဒီလိုပဲ ဝေဒနာ ခံစားပြီးတော့ မသေပါစေနဲ့ တစ်ခုခုတော့ ခင်ဗျား လုပ်ပါဦးများ လို့ ပြောလိုက် တယ်။

“ဒီတော့ နာလာက ‘ဟာ ... ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ လူတွေကို သူက ဒါ ကြီးနဲ့ ညျဉ်းဆဲပြီး သူသတ်လာခဲ့တဲ့ ဥစ္စာပဲ။ ဒီတော့ ဒါကြီးနဲ့ပဲ သူ့ကို သေရရေ မယ်ပေါ့။ သူများကို ကျွေးတဲ့ အစာသူလည်းပဲ စားရမှာပေါ့ ... မဟုတ်ဘူးလား။ သေတဲ့အထိ ဒီလိုပဲ ထားရမှာပေါ့’”

“မလုပ်ပါနဲ့လေ ... ကျပ်တော့ သဘောမတူနိုင်ဘူး။ သေရမှာဖြင့် လည်း မြန်မြန်သေတာက ကောင်းပါတယ်။ ကြည့်ပြီးစီမံလိုက်ပါ ... ဟုတ်လား”

“ကျပ်က အဲဒီလိုပြောလိုက်တော့ နာလာက ပခံးကို တွန်းပြီး –

“ဒါကတော့ မာကူမာဇ်နဲ့ သဘောပါလေ။ ဒါပေမဲ့ ဟိုလူဖြာနဲ့ မဝါကို အပြင်ဘက် ထုတ်သွားပါရတော့း”

“ဒီနောက် စစ်သားတွေက မဝါနဲ့ လူဖြာရှိ အပြင်ဘက်ထုတ်သွားကြ တယ်။ အော်ရှိကိုတော့ စစ်သားတွေက ထမ်းပြီး ထုတ်သွားလို့ သူ့ရှေ့ကို ရောက်တဲ့အပါ သူ့ စိတ်က ရှုက်စုံကြမ်းကြုတ်သာလောက် သရဲတောာကြောင်တဲ့ ဘသားချောကြီးက သူညျဉ်းပန်းခဲ့တဲ့ အော်ရှိကိုပဲ သူက ပြန်ပြီး တောင်းပန်နေ သေးသွား။ သူ့အသက် ချမ်းသာရာရအောင် ပြောပေးပါတဲ့။ ကျပ်တို့သာ အချိန် မိရောက်မလာရင် အော်ရှိသောရမယ့်နည်းပိုးနဲ့ သူအခါ မသေပါရစေနဲ့တဲ့။ သူ့အသက်ကို ကယ်သွားပါတဲ့ ... ပြောနေချေရောခင်ဗျာ။”

“ဒီနောက် ကျုပ်စို့လည်း သူ့ကို ထားချွဲး အပြင်ထွက်လာခဲ့ကြတာ ပေါ့။ မကြေခင်ပဲ လူယုတ်မာကြီးတစ်ယောက် ကဗျာပေါ်က လျော့သွားပြန်တာ ပေါ့ဗျာ။ လိုက်ရှုံး အပြင်ဘက် လေကောင်းလေသနဲ့ရတဲ့ နေရာ ကျူပ်တို့ ရောက် သွားတော့ အော်ရီလည်း အတော် သက်သာသွားပါတယ်။”

“ကျုပ် သူ့ကိုကြည့်လိုက်တော့ဗျာ လား ... လား ... ကြည့်ရက်စရာ တောင်မရှိဘူး။ သူ့ကိုမြင်ရတော့ ကျုပ်မှာ ကြောက်လည်းကြောက်၊ ဝမ်းလည်း နည်းသွားရတယ်ခင်ဗျာ။ သူဟာ မသက္ကရာဇ်မှ အသက် ငွေ တောင်မပြည့်သေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့လည်းဗျာ ဖြောရှိုးမယ် သူ့မျက်နှာကတော့ ပကတိ အသက် ပြော အသိုးကြီးတစ်ယောက် ရဲ့ မျက်နှာပဲ ခင်ဗျာ။ နောက် ပြီး သူ့တစ်ကိုယ်လုံးမှာဆုံးရင် လည်း အမာရွတ်တော့ အရှိုးတွေနဲ့ကို ပြည့်နေတာပဲ။ ဝမ်းဘီဆိုတဲ့ ငန်ကြီးက အားအားရှိတိုင်း သူ့ကို အပျော်သဘောနဲ့ ညှဉ်းပန်းနှုပ်စက်ခဲ့တဲ့ ဒက်ရာဒဏ်ချက် တွေပေါ့။”

“အဲ ... အတော်ကလေးလည်း သူ ထူထူထောင်ထောင်လည်း လုပ်နိုင်ရော ဆိုပါတော့။ သူဟာ အလူးအလဲထြား ကျုပ်ရှေ့မှာ ဒုးထောက်လိုက်တယ် ခင်ဗျာ။ ဒုးထောက်ပြီး ငိုကြီးချက်မနဲ့ ငိုပါလေရော့ဗျာ။ ငိုရင်းနဲ့ သူ့ရဲ့ ကြိုလိုနေတဲ့ လက်တွေနဲ့ ကျုပ်ခြေထောက်ကို ဖက်ရှာတယ် ခင်ဗျာ။ ခြေထောက်ကိုဖက်ပြီး နမ်းမလိုတောင် လုပ်ရာသေးတယ်။”

“ဒီတော့ ကျုပ်က ‘ဟေ့ လူ ဘာလုပ်မလိုတုန်း’ လို့ ပြောလိုက်ရတယ် ခင်ဗျာ။ အမှန်ကတော့ ကျုပ်ဟာ ဒါမျိုးတွေကို မကြိုက်ဘူးဗျာ။ သူက ဒီထိအောင် လုပ်ပြောနေတော့ ကျုပ်မှာ မနေတတ် မထိုင်တတ် ဖြစ်သွားတာပေါ့ဗျာ။”

“‘ခင်ဗျားကို ဘုရားသခင် ကောင်းခီးပေးပါစေ’လို့ သူက ဆုတောင်းပြီး ကျုပ် ခံစားလာခဲ့ရတာတွေများ ခင်ဗျားသိရင်တော့လား။ အင်း ... နောက်ပြီး တော့လည်းပဲ ခင်ဗျားရဲ့ အသက်ကို ပစာနမထားဘဲ စွန်းစားပြီး ကျုပ်ကို လာကယ်တာ သိရတော့ တကယ်ပဲ ချီးမွှမ်းမိပါသဗျာ။ ခင်ဗျားဟာ မိတ်ဆွေကောင်းမိတ်ဆွေမှန်တစ်ယောက် တကယ့်ကို ပို့သပါပေတယ်။ အမြဲတစေ မိတ်ဆွေစစ်ကြီးပါပဲဗျာ။ မိတ်ဆွေစစ်ကြီးပါပဲ’ လို့ ပြောရှာတယ်။”

“ဒီတော့ ကျုပ်က ‘အလကား မဟုတ်တာတွေ ပြောမနေပါနဲ့ဗျာ။ အမှန်ကတော့ ကျုပ်ဟာ စီးပွားရေးသမားပါ။ ကျုပ်လာတာကလည်း ဟိုဆင် စွယ်တွေကို လိုချင်လို့ လာခဲ့တာဗျာ’ လို့ ရယ်ချွန်းဖတ်ချွန်း ပြောလိုက်ပြီး ဆင်စွယ်ခံတပ်ကို လက်ညီးထိုးပြလိုက်တယ်။ ‘ဒီမယ်မိတ်ဆွေ၊ ဒီလောက်များဗျား ဆင်စွယ် တွေရဖို့ရာ ဘယ်ဆင်လိုက်မှဆိုးဟာ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို မပြောနဲ့ သူ့ဝိညာဉ်ကို တောင် စွန်းပြီး မလိုက်ဘဲ နေမှာလဲဗျာ’”

၁၂၆ □ အရှင်ချေမှား

“ဒါပဲခဲ့လို့ ကျေပ်က ဘယ်လောက်ပဲ ရှုံးပြ၊ ရှင်းပြ သူက နားမထောင် ဘူးခင်ဗျာ။ ဘုရားသခင် ကောင်းချိုးပေးပါစေလို့သာ ကျေပ်ကို သူက ဆုတောင်းပေးနေတွေ့တယ် ခင်ဗျာ။ အဲဒီတော့ ဘရန်ဒီကလေး တစ်ကိုယ်လောက် ပေးသောက်လိုက်ရရှင်းတော့ ဒီလူဟာ စိတ်ပြုခြင်းသက်သွားမှုမဲ့လို့ တွက်ပြီး ဘူးနဲ့ အပြည့်ရှိနေသေးတဲ့ ဘရန်ဒီကို နည်းနည်း အသောက်နိုင်းလိုက်ရတယ်။

“ကျေပ်တွက်တာ မှန်နေသဗျာ။ ဘရန်ဒီလည်း အတော်ကလေး ဝင် သွားရော်။ သူလည်း အဲ့သုတေသနအောင်ကိုပဲ လန်ဆန်းလတ်ဆတ်သွားရှုပါတယ်။ အဲဒီနောက် ကျေပ်လည်း ဝမ်ဘီရဲ့ တဲအတွင်းလိုက်ရှာတော့ သားရေနဲ့ စပ်ချုပ်ထားတဲ့ အကျိုးတစ်ထည်ကို သွားတွေ့တယ်။ အဲဒီအကျိုးကို ဒဏ်ရာနဲ့ပြည့်ဖော်တင်ပေးလိုက်တော့ သူလည်း ကြည့်ပျော်ရှုပျော်ဖြစ်သွားတာပေါ့ ခင်ဗျာ။

“‘နေပါးပြီးဗျာ။ ပုံးဝါမီဆိုတဲ့ အကောင်က ခင်ဗျားကို ထောင်ချောက်ထဲ ဘာကြောင့် ထည့်ချင်ရတာလဲ’” လို့ ကျေပ်က မေးတော့ သူက -

“ဒီလို ခင်ဗျာ ... စစ်တိုက်ရမှာ သူတို့ဘက်က တယ်မဟန်တာကို ကြားရပြီး မေဝါက နာလာရဲ့ စစ်တပ်ကို ဦးဆောင်ပြီး တိုက်နေတာကို သိသွားတယ်။ သစ်ရွက်တွေ့ပေါ်မှာ ကျေပ်က စာရေးပြီး မေဝါကို ပေးလိုက်တယ်ဆိုတာကို ဝမ်ဘီရဲ့ မယားတစ်ယောက်က မြင်လိုက်ရတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ဝမ်ဘီကို သွားပြောတယ် ခင်ဗျာ။ ဒါက မေဝါ ကိုယ်လက်သန့်စင့်ဖို့ ဆိုပြီး ရွာက ထွက်မသွားခင် မှာပေါ့ ခင်ဗျာ။

“ဒီတော့ တောင်ကုန်းကို ခင်ဗျားက သိမ်းထားတာရယ်။ တောင်ပေါ်က နေပြီး နာလာရဲ့ စစ်တပ်ဆင်းလာတာရယ်။ ဒါတွေဟာ ကျေပ်ပရောက့် မကင်းဘူး လို့ သူက တွက်တော့တာပေါ့။ ဒါကြောင့် ဘာအကူအညီမှ ရောက်မလာနိုင် ခင် ကျေပ်ကို သေအောင် ညျဉ်းဆဲမယ်ဆိုပြီး ထောင်ချောက်ထဲ ထည့်မယ် လုပ်တော့တာပဲဗျာ။ ဘုရား ... ဘုရား ... အမယ်လေး ကံကောင်းထောက်မဲ့ လို့သာ အက်လိပ်စကားပြောသံကို ကျေပ်အခုစုံ ပြန်ပြီး ကြားရတာပါ ခင်ဗျာ’ လို့ ဝမ်းနည်းပက်လက်ပြောရှာတယ်”

ထိုအခါ ကျွန်ုပ်ပဲက -

“ဒီမယ် ... အော်ရဲ့ ... ဒီမှာ ခင်ဗျား အကျဉ်းသားဖြစ်နေတာ ဘယ်လောက်ကြာသွားပြီးလဲ”

“ဒေါ်ကျေပ်ကျေပ်လောက်ရှိသွားပြီး ကွာတာမိန်းရော့။ ဒေါ်နှစ်က ဘယ်နှစ်လစွန်းမှန်းတောင် မမှတ်မိတော့ပါဘူးဗျာ။ ကျေပ်ဒီကို လာခဲ့တာက မေဂျာအော်(လှ)ဒေးရယ်။ တွေးအက်လိပ်အမျိုးသား ၃ ယောက်ရယ်။ အထမ်း

သမား ရှစ် နဲ့လာခဲ့တာပဲ။ ဒီကျေတွေ စစ်ဘို့က အလစ်ဝင်တိုက်တယ် ခင်ဗျာ။ အားလုံးကို သတ်ပြီး သေနတ်တွေကိုယူတယ်။ သေနတ်တွေရပေမဲ့ သူ့အဖို့ သိပ်အသုံးမဝင်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ လက်နက်တွေက နောက်ထိုး လက်နက်တွေ ဖြစ်နေတာဘုံး။ နောက်ပြီး သူ့အကောင်တွေကလည်း ရှိသူမျှ ကျဉ်းတွေကို တစ်လာ နှစ်လနဲ့ အကုန်သုံးပစ်လိုက်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ လက်နက်တွေကတော့ ဘာမှ မပျက်စီးဘဲ အခြေအနေကောင်းတုန်းပဲ ရှိနေပါသေးတယ်။ ဟောဟိုက တဲ့ထဲမှာ ချိတ်ထားလေရဲ့။

“ကျွ်ပိုက်တော့ သူတို့မသတ်ဘဲ ချုန်ထားတာကတော့ ဒီလိုပါ ... ကျွ်တို့ကို အလစ်ဝင်မရိုက်ခင်မှာ ကျွ်ပေါ်က သေနတ် တစ်လက်ကို ပြင်နေတယ် ခင်ဗျာ။ အဲ ... သေနတ်ပြင်နေတာကို သူတို့မြင်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် သေနတ်ပြင် ဆရာအဖြစ်နဲ့ ကျွ်ပိုက် မသတ်ဘဲထားကြတာပဲ။

“ကျွ်လည်းပဲ ထွက်ပြေဖို့ ကြိုးစားတာ ၂ ခါစလုံးပဲ ကျွ်ပိုက် ပြန်စိသွားကြတယ်။ နောက်ဆုံးအချိန်မှာ ကျွ်ပိုက် စစ်ဘို့က အရှိကိုခိုင်းတာများ သေလုမြောပါး ခံလိုက်ရပါတယ်များ။ သူနှစ်ပိုက်တဲ့ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်တွေကို ကျွ်ပဲရဲ့ ကျောပေါ်မှာ ခင်ဗျားအမြင်ပဲ မဟုတ်လား။”

“တကယ်ဆိုရင်တော့ သေဖို့ပါပဲ။ နှဲပေမဲ့ ဟောဒီက မေဝါဒိုတဲ့ သူ ငယ်မက တိတ်တိတ်နှီးလာပြီး ကျွ်ပိုက် ပြုစွာစောင့်ရွောက်ပေးတဲ့အတွက် အသက် ရှင်နေတာ ခင်ဗျာ။ ကျွ်ပိုတို့ရဲ့ ပစ္စည်းတွေထဲမှာ ခြေသံး ထောင်ရွောက်ကြီးလည်း ပါလာသလေ။ ကျွ်အထင်တော့ လူ ၁၀၀ – ၂၀၀ လောက်ပိုက် ဒီထောင်ရွောက်ကြီးထဲ ထည့်ပြီးပြီလို့ လူသတ်ပြီးပြီလို့ ထင်တာပဲ။”

“အဲဒီလို့ ထောင်ရွောက်ကြီးထဲထည့်ပြီး သတ်ရတာဟာ သူ့အဖို့ သူ့အကြိုက် အပော်အပါး ကစားစရာတစ်မျိုးလို့ ဖြစ်နေတာပဲ။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း လိုလို သူဟာ ထောင်ရွောက်ထဲ ထည့်ထားတဲ့ လူကို သေသွားတဲ့အထိ မိမိခံပြီး ထိုင်ကြည့်နေတ်တယ် ခင်ဗျာ။”

“တစ်ခါတစ်ခါ ကျေတွေလည်း သေရမယ့်လူဟာ ချက်ချင်းသေမသွား အောင် အစာရေစာပေးပြီး အချိန် ဆွဲထားလိုက် သေးတယ်ခင်ဗျာ။ ဘယ်နော့ဘယ် ရက်အထိ မသေဘဲ အသက်ရှင်နေသေးရင် လွှတ်ပေးမယ်လို့တောင် သူက ပြောလိုက်သေးတယ် ခင်ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ဒီဇွေးကောင်ကြီးဟာ စကားမတည်ပါဘူး။ လွှတ်ပေးမယ်ဆိုပေမဲ့ လွှတ်မပေးပါဘူး။ ထောင်ရွောက်ထဲရောက်ပြီးတဲ့ လူမှုန် သမျှ အားလုံးသေရတာချည့်ပဲ။ သေတဲ့လူတွေရဲ့ အရှိုးတွေဟာ ဟိုကျောက်တဲ့ ကြီးရဲ့ နောက်မှာ ရှိနေလေရဲ့”

၁၂၈ □ အရှင်နွေများ

“သူမြောတဲ့ စကားဆွဲ ကြားရတော့ ကျျပ်က ‘အင်း ... ရက်စက်ပေါ့
မျာ’ လို့ အံကြိုတ်ပြီး ရေချတ်မိသေးတယ်။ ကျျပ်က ငါဝင်မစွက်မိတဲ့ သူများတွေ
သေရသလို ဒီအကောင်ကြီး သေရအောင် ပစ်ထားလိုက်ရင် အကောင်းသား၊
လိုတောင် ကျျပ်စိတ်လုံမှာ အောက်မွှမ့်သေးတယ်။

“အေားရှိကလည်း ‘ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့များ။ ဒီအကောင်ကြီးဟာ
ထောင်ချေက်ရဲ့ အရသာကို ဖြည့်စွဲမှုး သွားလိုက်ရတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒါကို
ပဲ ကျျပ်ကတော့ ဝမ်းသာလုပါပြီ။ ဒါဟာ သူ့တရား သူစီရင်သွားတာပေါ့။
အခုခံရင် အကောင်ကြီးဟာ ငရဲပြည်ကို ရောက်သွားပြီလေ၊ ငရဲပြည်မှာလည်း
သူ့အတွက် ထောင်ချေက်တစ်ခု အသွေးရှိနေရင်ကောင်မှာပဲများ။ တောက် ...
အဲဒီထောင်ချေက်ကို ကျျပ်ကိုယ်တိုင်တောင် ဆင်ပေးလိုက်ချင်သေးရဲ့’ လို
ပြောသူ။

“အဲသလို သူက ပြောနေတုန်း ကျျပ်ကတော့ သူမြောသမျှကို နား
ထောင်ပြီး ဒီလူဟာ ဒီလောက်နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြောအောင် အညွှန်းပန်းအနှစ်စက်
ခံနေရလျက်သားနဲ့ စိတ်မဖောက်ပြန်ဘဲ အခုလို လူကောင်းပကတီ ပြန်ဖြစ်လာ
တာကိုပဲ ကျျပ်က စဉ်းစားနေမိသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခု ကျျပ်က ငင်ဗျားတို့ကို
ပြန်ပြောနေသလို သူ့ငင်ဗျားအက်လိပ် စကားကို တောက်လျောက်ပြောနိုင်ရှာတာ
မဟုတ်ပါဘူး။ သူမြောစုံက ဖြည့်ဖြည့်လေးလေးကြီး ငင်ဗျား။ ပါးစပ်လဲတစ်ခုခု
ငံထားပြီး ပြောနေသလိုပဲ နောက်ပြီးတော့လည်း တဲ့ချို့အက်လိပ်စကားလုံးကျ တော့
မေ့သွားပြီနဲ့ တူပါရဲ့။ တိုင်းရင်းသားစကားလုံးကို ညွှပ်ညွှပ်ပြီးတောင် ပြော
သွားရရှာသေးတယ်ဗျား။

“နောက်တော့ နာလာရောက်လာပြီး စားစရာများ ပြင်ဆင်ပြီးကြောင်း
လာပြောတယ်။ တကယ်ပါပဲများ။ အဲဒီတုန်းက စားရသောက်ရတာ တကယ်
အရသာရှိတာပဲပျို့။ အဲဒီလို စားသောက်ပြီးကြတော့ ကျျပ်တို့လည်း ဆွေးနွေး
ဝိုင်ပင်ကြရတာပေါ့များ။ ဝမ်ဘီရဲ့ စစ်သား ၁၀၀၀ လောက်ကတော့ စစ်မတိုက်
နိုင်ကြတော့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ နောက် ၂၀၀၀ လောက်ကတော့ ခံကြိုခံကြား၊
ကျောက်တုံးကြို ကျောက်တုံးတွေကြားမှာ ပုန်ခိုနေသနဲ့တူတယ်။

“ဒီလူအင်အားအပြင် ရွာနီးချုပ်စစ်က သူ့လူတွေလည်း ရှိနေသေး တယ်။
ဒီလူတွေဟာ ကျျပ်တို့ကို အန္တရာယ်ပြနိုင်တဲ့ အမြေမှာရှိနေတယ်။ ဒါကြောင့်
ပြဿနာက ကျျပ်တို့ရေးဆက်ပြီး ဘာလုပ်ကြမလဲဆိုတာပဲ။ သူတို့ကို
လိုက်တိုက်ကြမလား။ ဒါမှုမဟုတ်ဘဲ သူတို့အား ဒီအတိုင်းစားကြမလား။
အားလုံးကိုယ်ပြောလိုရာ ပြောကြတဲ့ အကြံညာက်တွေကို ကျျပ်က နားထောင်နေ

တယ်။ နေကိုဆုံး ကျူးမှု၊ အကြံ့ညှေ့ကို ပြောဖို့ တောင်းပန်တော့မှ ကျူးပါက အဲဒီလို ပြောလိုက်တယ်။

“ဘယ်လိုပြောလိုက်သလဆိုတော့ ‘နာလာဟာ ရူးလူးဘုရင်တိချာကာ (T’Chaka) ရဲ့ စံနှုနာကို ယူဖို့ကောင်းကြောင်း၊ မာတူကူတွေ ဖျက်ဆီးသတ်ဖြတ် မပစ်ဘဲ မိမိအဲလူမျိုးနှင့် ရောဖက် ပေါင်းစပ်ပေးလိုက်ရင် ကောင်းမည်ထင်ကြောင်း၊ ရန်သူ အကျဉ်းသားများတွင် မိန်းမတွေ အမြောက် အမြား ရှိနေကြောင်း သူတို့ကို စစ်သားတွေရှိတဲ့ နေရာ စော့တိုးလိုလားချက်ကို ပြောဆိုအကြောင်းကြားနှင့် ကြောင်း။”

“လိုလားချက်မှာ ဤသို့ဖြစ်ကြောင်း၊ စစ်သားများ ပြန်လာကြုံးလျင် လက်နက်ချကြရမည့်အကြောင်း၊ လက်နက်ချုပြုးနောက် နာလာ၏ သစ္စာကို ခံယူ စေရမည့်အကြောင်း၊ ဤသို့ဆိုလျင် သူတို့၏ မြို့နှင့်တက္က သူတို့ကွဲနွေး စသည် တို့ကို သူတို့အား ပြန်လည်ပေးအပ်မည့်အကြောင်း၊ ဝစ်ဘီ၏ ကွဲ နွား စသည်တို့ တို့သာလျင် စစ်လျဉ်းကြေားအဖြစ် နာလာက သိမ်းယူမည့်အကြောင်း။”

“တို့ပြင် ဝစ်ဘီတွင် သူ၏အရိုက်အရာကို ဆက်ခံရန် သားသမီး မကျိုးရစ်သဖြင့် မေဝါအား လူမျိုးစု၏ စော့ဘွားအဖြစ် ကြညာပေးမေည့် အကြောင်း၊ သို့သော် မေဝါသည် နာလာ၏ လက်အောက်ခံ စော့ဘွားသာဖြစ် စေရမည့်အကြောင်း၊ အထက်ပါအချက်များကို ဒုတိယမြောက်နဲ့ နံနက်အချိန် အထိတွင်မှ လက်ခံလိုက်လျော့ခြင်း ပြပြုလျင် စစ်ကို ဆက်လက်တိုက်ခိုက်လို သော ဆန္ဒရှိသည်ဟု မိမိတို့က ယူဆမည်ဖြစ်ကြောင်း။”

“ဤသို့ဆိုလျင် သူတို့၏မြို့ကို မီးတိုက်ပျက်ဆီးပစ်မည့်အပြင် ယခု ကျူးတို့ရှုများက စာအောင်းသိမ်းယူထားသည့် မြောက်မြားလှစွာသော သူတို့၏ ကွဲနွေးများကို သိမ်းယူပြီးလျင် သူတို့အား ပြေးချုပ်ခဲ့လှတ်အောင် လိုက်လံတိုက် ခိုက်မည်ဖြစ်ကြောင်း စသည်တို့ကို အကြောင်းကြားဖို့ ကျူးပါက အကံ့ပေးလိုက် တယ် ငင်ဗျာ။”

“ကျူးမှုအကြံ့ပေးချက်ဟာ မွန်မြတ်တယ်။ သင့်လျဉ်းတယ်ဆိုပြီး အားလုံးက သဘောတူထောက်ခံကြတယ်။ ဒီအကံ့အတိုင်း ဆောင်ရွက်ကြတယ်။ မိန်းမတွေကို လွှတ်ပြီး ကျူးတို့ လိုလားချက်တွေ သွားပြောချောကြလို ဆိုတော့ သူတို့ရဲ့မျက်နှာကို ကျူးအကဲခတ်ကြည့်တဲ့အခါ အခုလို လိုက်လျော့ တောင်းဆိုတိမ့်မယ်လို့ သူတို့မျှော်လင့်မထားဘူးဆိုတာ တွေ့ရသူဗျာ။ ဒါလောက် သာ ကျူးတို့က တောင်းဆိုတဲ့အတွက် သူတို့သွားရမယ့် ကိစ္စဟာ မအောင်မြင် စရာ အကြောင်းမရှိဘူးလို့ ယူဆကြတယ်။”

၁၃၀ □ ဒရန်ချေမှား

“ဘယ်လိုပြစ်ဖြစ်လို့လေ ... ကျေပ်တို့ကတော့ ရန်သူ့ဘက်က အလစ် ဝင်မတိုက်နိုင်အောင် တစ်နဲ့ခင်းလုံး ပြင်စရာဆင်စရာရှိတာတွေ ပြင်နေကြတာပဲ။ နောက်ပြီးတော့ နှစ်ဘက်စလုံးက တိခိုက်ဒဏ်ရာရတဲ့ လူတွေကို စုဆောင်းပြီး တဲ့လွတ်တွေဆီကို ယူလာရတယ်။ အရေးပေါ်ဆေးရုက်လေးဆုပါတော့များ။ အဲဒါ သူတို့ကို တတ်နိုင်သူ၏ ပြုစွာစောင့်ရောက်ပေးရတယ်။

“အဲဒီညာနောက်တော့ အော်ရှင်းပောင်းပောင်း ပထမဆုံးအကြိမ် ဆေးတဲ့ကို သောက်ရှင်းပောင်းပောင်း။ သူ့ခများများ ဝစ်သာလွန်းလို့ မျက်ရည်တောင် ကျမတတ်ဖြစ်သွားရာတယ်။ ညာကျတော့ တစ်ညွှန်း ဘာမှ အကြောင်းမထူးဘဲ နိုးလင်းသွားတော့တယ်။ မနက်ကျတော့ ကျေပ်တို့ပို့စုံကိုတဲ့ သဝက်အတွက် ပြန်ကြားချက်ကို သိရသူ။ ဘာလဲဆိုတော့ မိန်းမတွေရယ်၊ ကလေးတွေရယ်၊ ယောက်ဗျားကြီးတချို့ရယ်ဟာ အပ်စက်လေးတွေဖူးပြီး တဖွဲ့ဖဲ့ သူတို့တဲ့တွေဆီ ပြန်လာနေကြတာ မြင်ရတယ် ခင်ဗျာ။

“တစ်ခုတော့ ရှိသပ္ပါယောင်ဗျာ ... ကျွ်ဗို့ဘက်က လူတွေအားလုံးကို တော့ မလုမယက်ဖို့၊ အတင်းအဓမ္မ မယူဖို့ကိုတော့ လုံးဝပိတ်ပင်လို့ မရဘူး။ သူတို့ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ တုံးစံအတိုင်း အနည်းအပါးတော့ လုပ်ကြတာတွေရ တယ် ခင်ဗျာ။ ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ လူဖြူတွေတောင် စစ် အောင်နိုင်ပြီးတဲ့နောက် လူယူခြင်း၊ အတင်းအဓမ္မသိမ်းပိုက်ခြင်း စတဲ့ အမှုမျိုးတွေ ကို ကျူးလွန်တတ်ကြသေးတယ် မဟုတ်လား။

“သို့သော် သတိပေးထားတဲ့ ကြားထဲကနေပြီး မိန်းမတတ်ယောက်ကို နှိမ်စက်ကလူပြုတဲ့ စစ်သားကိုတော့ နာလာရဲ့ အမိန့်နဲ့ သတ်ပစ်လိုက်ရသေး တယ်။ အနည်းအပါးတော့ စစ်သားတွေဟာ မွှေ့ဖွံ့ဖြိုး ညည်းတွားကြသေးသပ္ပါ ခင်ဗျာ။ သို့သော် အဲသလို သတ်ပစ်လိုက်ပြီးတဲ့ နောက်တော့ ဘာအမှုအင်းမှ မရှိတော့ပါဘူး။ အေးအေးချမ်းချမ်း ဖြစ်သွားတော့တာပါပဲ။

“ဒုတိယမြောက်နဲ့ မနက်ကျတော့ ရွာလူကြီးတွေရယ်။ နောက်လိုက် နောက်ပါတွေရယ် တစ်ဖွဲ့စီရောက်လာကြတာ ခင်ဗျာ။ နောလယ်လောက်ကျတော့ ရွာလူကြီးတွေရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဟာ ဘာလက်နက်မှ မကိုင်ဆောင်ဘဲ ကျေပ်တို့ဆီကို လာကြတာယ်။

“သူတို့က ဘာပြောသလဲဆိုတော့ သူတို့ဟာ စစ်ရုံးပြီဖြစ်ကြတာင်း၊ ဝမ်းဘီလည်း သေပြီဖြစ်ကြတာင်း၊ သို့ဖြစ်၍ သူတို့အား အနိုင်ယူ တိုက်နိုက်လိုက် နိုင်သော ပြောသုံးမင်းကြီး’ ၏ စကားကိုလည်းကောင်း၊ ထောင်ထားသော တွင်း အတွင်းသို့ မိမိတို့ကျအောင် ဉာဏ်ကစားပြန်င်သော တော့ခွေးလူဖြူကြီး၏ စကား ကိုလည်းကောင်း၊ စစ်ပွဲ၏ ကံကြမှာကို နောက်ဆုံး ဖန်တီးပေးလိုက်နိုင်အောင်

ဦးဆောင်ပိုက်နိုက်သော အာဇာနည် အချိုးသမီးကြီး မေဝါဒ၏စကားကိုလည်း
ကောင်း ကြားနာရန် သူတို့ရောက်ရှိလာရပြောကြား ပြောဆိုကြသူဗျာ။

“ဒါနဲ့ ကျူပ်တို့ကလည်း ပြောစရာဆိုစရာတွေကို ပြောဆိုပြီးတဲ့နောက်
အသုံးကြီးတစ်ယောက်က ထားပြီး ... ‘နယ်သူနယ်သားတို့ ကိုယ်စား မိမိတို့၏
ပခံးပေါ်သို့ တင်ပေးလိုက်သော ဝန်ထုပ်ကို ထမ်းဆောင်ရန် လက်ခံမည်ဖြစ်
ကြောင်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာဖြင့် လက်ခံဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဘယ်
ကြောင့်ဆိုသော အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ အပ်ချုပ်မှုသည် ဝမ်ဘိ၏ အပ်ချုပ်မှုလောက်
ဆိုးဝါးမည် မဟုတ်သည့်အတွက်ဖြစ်ကြောင်း၊ တို့အပြင် မေဝါဒလည်း သိရှိ
ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ မေဝါမှာ အာဇာနည်အချိုးသမီးကြီးဖြစ်၍ တိုက်ရည်နိုင်
ရှိသည်ကို သိကြသောလည်း ပြောက်စရာမဟုတ်ပြောကြား စသည်ဖြင့် ပြော
သွားတယ် ခင်ဗျာ။

“အဲဒီနောက် နာလာက သူ့သမီးဖြစ်သူအား သူ့လက်အောက်ခံ စော
ဘွားရာတူးကို လက်ခံရန် ဆန္ဒရှိသူလားလို့ မေးတယ်။

“ဝမ်ဘိကို ကလွှားချေလိုက်ပြီးတဲ့နောက် တစ်ချိန်လုံး တိတ်ဆိတ်ပြုမြဲ
သက်နေတဲ့ မေဝါက ‘စောဘွားရာတူးကို သူ့လက်ခံမည်ဖြစ်ပြောကြား၊ သူ့အပေါ်
ကောင်းမွန်သက်ညာသူ့များကို သူက ကောင်းမွန်သက်ညာစွာ အပ်ချုပ်မည်ဖြစ်
ပြောကြား၊ သို့သော် သူ့အား ကလန်ကဆန် လုပ်သူများနှင့် ဖီဆန်သူများကို
သံတုတ်ဖြင့် ရှိက်နှိုက်ဆုံးမည် အပ်ချုပ်ရမည် ဖြစ်ပြောကြား ပြောကြားတယ် ခင်ဗျာ။

“မေဝါရဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားကို ကျုပ်က ကောင်းကောင်းကြီး သိထား
လို့ သူပြောသလိုလုပ်မယ့် မိန်းမစားမှန်း ကျုပ်အကဲခတ်နိုင်ပါတယ်။

“ရွာလှကြီးတွေကလည်း ဤသို့ မေဝါပြောသည်ကို သောာကျနှစ်
ခြုံကြောင်း၊ သူတို့ဘက်က ဘာမှ ပြောစရာမလိုပြောကြား စသည်ဖြင့် ပြော
ကြားပြီး စည်းဆေးပြီးဆုံးသွားတယ်။

“နောက်တစ်နေ့ကျတော့ ကျုပ်တို့လည်း ပြန်ဖို့ရန်အတွက် ပြင်ကြဆင်
ကြရတာနဲ့ အချို့နှင့်သွားတယ် ဆိုပါတော့ဗျာ။ ကျုပ်အဖို့ကတော့ ဆင်စွဲယ်
ခံတပ်ကို တူးဖော်ထုတ်နှုတ်ယူရာမှာ ကြီးကြပ်ပြောဆိုရတာနဲ့ပဲ တစ်နေ့တာ
အချို့နှင့်သွားသွားသူဗျာ။ စိတ်ထဲမှာ ဝမ်းအသာကြီးသာ အကျေနှပ်ကြီး ကျေနှပ်နေ
သပေါ်ခင်ဗျာ။ စုစုပေါင်း ဆင်စွဲယ်အချောင်း ၅၀၀ လောက် ရှိသွား

“ဆင်စွဲယ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အောရာရှိ မေးကြည့်တော့ ဒီခံတပ်ဟာ
ဆောက်လုပ်ထားတာ ကြာလှပြီဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီလောက်များတဲ့ အစွယ်တွေကို
မူလဘယ်သူက စုဆောင်းထားခဲ့တယ်ဆိုတာ ဘယ်သူမှ အတိအကျ မပြောနိုင်
ပြောကြား၊ ဒီဆင်စွဲယ်တွေကို ဘယ်စောဘွားကာမှ ရောင်းမပစ်ရဲကြောင်း၊ ရောင်း

၁၃၂ □ ဒရန်ချေမှုး

ချပစ်လိုက်ရင် ကျိန်စာသင့်မလိုင့် သူတို့မှာ ယုံကြည်စွဲလေးမှာ ရှိနေကြခြောင်း ဒါကြောင့် ဘယ်လက်ထက် ဘယ်စော်ဘားကမှ မရောင်းရဘဲရှိကြောင်းနဲ့ အောင်ရီ ကပြောလို သိရတယ် ငင်ဗျ။

“အောင်ရိရုံ၊ ကျုပ်ရယ် အစွယ်တွေကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုကြသေး တယ်။ အစွယ်တွေဟာ ပောင်းနှစ်းလှပြီ ဖြစ်နေပေး အကောင်းပတီ ရှိနေသေး တာကို တွေ့ရတယ်။ နောက်ပြီး အားလုံးထဲမှာလည်း အသားအပြောစားက မဆိုစလောက်ပဲ ပါပါတယ်။ ကျုပ်မှာက နာလာကို အကူအညီပေးပြီးပြီ။ သူ၊ အမှုကိစ္စကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးပြီးလို့ ပထမတော့ ဒီလောက် အဓိုးထိုက်တန်လှ တဲ့ ပစ္စည်းတွေကို နာလာက ပေးမွေးပါမလားရယ်လို့ စိတ်ထဲမှာ စိုးရိမ်ဘွားမိ သေးတယ်။ ဒါပေး နာလာဟာ ဒီလိုဂုဏ်များမဟုတ်ကြောင်း သိရပါတယ်။

“ဒီကိစ္စကို သူ့ပြောကြည့်တော့ နာလာက ‘ယူဘွားပါ မာကူမာဇ် ... ယူသာဘွားပါ။ ဒါတွေကို ငင်ဗျား ယူထိုက်ပါတယ်’ တဲ့။ အင်း ... အမှုန်ဆိုရ ရင်တော့ ဒါတွေကို ကျုပ် ရထိကိုယ့်ထိုက်တာဟာ အမှုန်ပါပဲ။ ဘယ်သူများ ကျုပ် ထက်ပိုပြီး ယူထိုက်ဉိုးမှာလဲ။ ဒါနဲ့ပဲ မာတူကူ အထမ်းသမား ရာပေါင်း အတော်များများကို နားပြီး နောက်တစ်နေ့မန်က်ကျတော့ ဆင့်စွယ်တွေ အားလုံး ကို သယ်ပိုး စေပြီး ထွက်လာခဲ့တယ် ငင်ဗျ။

“ဒါနဲ့ ကျုပ်လည်း ထွက်မလာခင် မေဝါကိုဘွားပြီး နှုတ်ဆက်ရသေး တယ်။ နယ်မြတ်ကို ပြုမ်ဝိပိုပြားဘွားအောင် အုပ်ချုပ်နိုင်ဖို့အတွက် ကိုယ်ရုံတော် သက်တော်စောင့် လူ ၃၀၀ ကို သူနဲ့ ထားပစ်ခဲ့ရတယ်။ သွားပြီး နှုတ်ဆက်တော့ သူက ဘုရင်မကြီးတစ်ပါးလိုသူ့လက်ကို ကမ်းပေးပြီး နမ်းစေသေးတယ် ငင်ဗျ။ ပြီးတော့ သူက -

“မာကူမာဇ် ... ရှင်ဟာ ရဲရှင်ပြီး သတ္တိပျော်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ လူတစ် ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ အကူအညီ ကွွန်မ လိုအပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ ရှင်ဟာ ကွွန်မ ကို အကူအညီပေးတဲ့ မိတ်ဆွေကြီးတစ်ဦးပါပဲ။ ဒီတော့ ရှင်မှာ အကူအညီသော လည်းကောင်း၊ နေရေးထိုင်ရေး အတွက်သော်လည်းကောင်း ကွွန်မထံက အကူ အညီပေးဖို့ လိုအပ်ရင် မေဝါဟာ ရန်သူတစ်ဦးကို မမေ့သလို မိတ်ဆွေတစ်ဦးကို လည်း မမေ့ဘူးဆိုတာကို သတိရအောင်ပါတယ်။ ကွွန်မမှာ ရှိသများကား မာကူမာ ဇ်အတွက် ဖြစ်စေရမယ်ပေါ့” လို့ ပြောရှာတယ်။

“ကျုပ်လည်း သူ့ကို ကျေးဇူးတင်စကားပြောပြီး ထွက်ခွာလာခဲ့တော့ တယ်။ အမှုန်ပြောရရင် မေဝါဟာ ထူးခြားတဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်ပါပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ် နှစ်နှစ်လောက်က သူ့အဖော်း နာလာ ကွယ်လွန်လို့ သူက လူမျိုးစု

၂ စုပုံး၊ စော်ဘွားကြီးအဖြစ်နဲ့ တရားမျှတစွာ ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် အပ်ချုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာလည်း ကြားသိရပါတယ်။

“တကယ်တစ်း ကျုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင် ရက်အနည်းငယ်အတွင်းက စမ်းသိရဲ့ မြို့ကို ချိတ်ကိုအလာမှာ တောင်ကြားကို ဆင်းလာခဲ့သည်က ဖြစ်ပေါ်တဲ့ စိတ်မျိုးနဲ့ အခု ဝမ်းဘိမြို့ကအတွက် တောင်ကြားထို့ တက်ရတဲ့အခါမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စိတ်ဟာ တစ်မျိုးတစ်ဘာသာစီလို့ ပြောရပါတယ်။ ဝမ်းဘိရဲ့ မြို့ကို ချိတ်ကလာပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်း အားလုံးကိစ္စတွေ ရွှေချောမာမောဖြစ်လို့ ကျူပ်ကျေးဇူးတင် ဝမ်းမြောက်တဲ့ စိတ် ဖြစ်မိတယ်ဆိုရင် အော်ရိုချုပ် ဘယ်လိုဘယ်ပုံ့ဖြစ်နေရာတိန့်မယ်ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ရင် သိနိုင်ကြပါတယ် ငွေ့ဗျာ။

“တောင်ကြားထိုးကို ရောက်သွားကြတော့ အော်ရိုဘာ ဘာပြောကောင်းမလဲ ... စစ်တပ်ပြီး တစ်တပ်လုံးရဲ့ ရွှေမောက်မှာပဲ ဒုးထောက်ချုလိုကြီး သူလွတ်မြောက်လာရတဲ့အတွက် မျက်ရည်တွေတွေတွေကျြီး ဘုရားသခင်ရဲ့ ကျေးဇူးတော်ကို ရိုသေချိုးကျိုးတယ် ငွေ့ဗျာ။ သူ့ခများအတော်ကိုပဲ ခုံကွွဲရောက်လာရရှာတယ်လို့ ကျုပ်ကိုပြောတယ် မဟုတ်လား။ အေကြာက်ကြီး ကြာက်ခဲ့တယ် ဆိုရင်လည်း မှန်တာလို့။

“အခုဆိုရင် သူ့ပါးမြိုင်းမွေး၊ မှတ်ဆိတ်မွေးတွေကိုလည်း သေသေသပ် သပ် ရိုတ်ပြီးပြီး သူ့မှာ အကိုန့်ဘာနဲ့ ဖြစ်လာတော့ အညှဉ်းဆဲ အနိပ်စက်ခဲာဝ် မှာ ကျျုပ်တို့သွားပြီး ကယ်ယယ်လိုက်ရတဲ့ အချိန်ကနဲ့ လုံးဝ မတူတော့ဘူးဗျာ။ သူ့နှုန်းသားထဲမှာ မြှုပ်လင့်ချက်ရောင်ခြည်လည်း သန်းနေပြီးလေ။

“ဒါနဲ့ ကျျုပ်တို့လည်း တောင်ကြားလမ်းထိုးမှာပဲ နာလာနဲ့ လမ်းခွဲက ရတယ်။ အော်ရိုယ်၊ ကျုပ်ရှယ်၊ ဆင်စွယ်တွေရှုပ်က မြစ်ကြောင်းအတိုင်း စုန်းဆင်းလာခဲ့ရတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ရက်သတ္တာတစ်ပတ် အနည်းငယ်ကပဲ ဒီမြစ်ကြောင်း ကို ကျျုပ်ဆန့်တက်ခဲ့ရတယ်လေ။

“နာလာကတော့ တောင်ကြီးရဲ့ ပို့ဘက်မှာရှိတဲ့ သူ့ရာကို ပြန်သွားတယ်။ ကျုပ်တို့ကို လိုက်ပြီး စောင့်ရောက်စိုးပို့ပြီး လူ ၁၅၀ ထည့်လိုက်သေးတယ်။ ကျျုပ်တို့နဲ့အတူ ဒုံးရှုပ်ဆိုတဲ့ ရက်ခရီးအထိ လိုက်သွားဖို့နဲ့ မာတူကူ အထမ်းသမားတွေကို ကြိုးကြပ်ကွပ်ကဲသွားဖို့ပဲ။

“ဒီနောက် ဒုံးရှုပ်ဆိုတဲ့ ရက်ခရီးအရောက်မှာ သူတို့ပြန်ကြဖို့ပဲ။ ဒုံးရှုပ်ဆိုတဲ့ ရက်အတွင်းမှာ ကျျုပ်တို့ဘာ နယ်မြေတစ်ခုကို ရောက်နိုင်တယ်။ အဲဒီနေရာမှာ အထမ်းသမားတွေ ပေါ့တယ်။ အဲဒီကန့်ပြီး ‘ဒီလာရို အာဘေး’ အထိ ဆင်စွယ်တွေကို သယ်ယူသွား နိုင်တယ်ဆိုတာကို ကျျုပ်သိတယ်။

အထက်ပါအတိုင်း ကွာတာမိန်းက ပြောပြသောအခါ ကျွန်ုပ်က -

၁၃၄ □ ဒရန်ချေမှား

“ ‘မြတ် ... ဒါနဲ့ ဆင်စွယ်တွေအားလုံးကို ခင်ဗျားတို့ ချောချောမော သယ်ယူလာနိုင်ရဲ့လားဖျူ’ လို့ မေးလိုက်တယ်။

“ဒီတော့ ကွာတာမိန်းက -

“အားလုံးမရဲ့ပါဘူးဖျူ။ မြစ်တစ်ခုကို ဖြတ်အကူးမှာ သုံးပုံတစ်ပုံ လောက် ဆုံးရုံးခဲ့သဲ့။ ဖြစ်ပုံကဒီလိုလေ ရုတ်တရက် ဆိုသလို မြစ်ရောက ကြီးလာတယ်။ အထမ်းသမားတွေ မြစ်ကိုကူးတဲ့ အချိန်မှာပေါ့။ ဒီတော့ အထမ်းသမား အတော်များများဟာ သူတို့အသက်ဘေးက လွတ်အောင် ဆင်စွယ်တွေ ကို ပစ်ပြီးကြသဲ့။ ကျူးမှုတိမှာလည်း ပိုက်နဲ့တိုက်ယူဖို့ ပစ္စည်းကလည်း မပြည့် ထုတော့ မြစ်ထဲမှာပဲ ဒီဟာတွေကို ပစ်ခဲ့ရတော့တာပေါ့။ စိတ်တော့ မကောင်းစရာပဲ လေ။

“ဒါပေမဲ့ ကျုန်တဲ့ ဆင်စွယ်တွေကို ရောင်းချလို့ ငွေပေါင်း ၇၀၀၀ နီးပါးရလိုက်ပါတယ်။ သိပ်မဆိုးဘူးပေါ့ခင်ဗျား။ ငွေပေါင်း ၇၀၀၀ စလုံး ကျူးမှုရလိုက် တယ်လို့ မဆိုလိုပါဘူး။ ရတဲ့ငွေတစ်ဝိကို အော်ရီလာက်ခံရမယ်ဆိုပြီး သူ့ကို ကျူးမှုက အတင်းပေးပါတယ်။ သူ့ခများလည်း ရထိက်ပါတယ်ဗျား။ အဲ ... သူ လည်း ရတဲ့ငွေနဲ့ပဲ ဆိုင်တစ်ခုဖွင့်လိုက်တာ အခုခို အတော်ပဲ ကြီးများနေဖြူ့ဗျား”

ထိုအခါ ကွာတာမိန်း၏ အတွေ့ပတ္တိကို နားထောင်နေကြသော ပရီသတ်များထဲမှ ဆာဟင်နှစ်ကာတစ်ကဲ -

“နောက်ပြီးတော့ ဟိုခြေသံ ထောင်ချောက်ကြီးကိုတော့ ခင်ဗျားဘာလုပ်ပစ်လိုက်သလဲ့၍”

“သို့ ... ဒါကြီးလား၊ ဘယ်ထားခဲ့ပါမလဲ။ ကျူးမှုတစ်ပါတည်း ယူလာခဲ့တယ်။ ဒါဟန်ဖြူ့ရောက်တော့ ကျူးမှုအိမ်နာထားသဲ့။ အဖြစ်က ဒီလိုလေ ... ညာဉ်အချိန် ကျူးမှုအပန်းဖြေ ဆေးတံ့ကလေးသာကလေး သောက်တဲ့အခါ ဒါကြီးကို ကျူးမှု ရှေ့မှာထားပြီး သောက်လို့မရအောင်ကို ဖြစ်နေတယ်။ ကျူးမှုစိတ်ထဲမှာ ဒါကြီးကို ကြည်ပြီး သနားစရာ ဟိုသူငယ်ကိုရော၊ သူ့ကလေးရဲ့ လက်ပြတ်ကလေးတို့ရော မျက်စွဲထဲမှာ မြင်ယောင်နေမိတယ် ခင်ဗျား။

“ဒါတွင်ကရိုးလား။ ဒီဟာကြီးနဲ့ အညွှန်းလုံး အနိမ်စက်ခံပြီး ဒုက္ခရောက်ကြရတဲ့ လူတွေအကြောင်းလည်း စိတ်ထဲမှာ ပေါ်ပေါ်လာတယ်ခင်ဗျား။ ဘယ်အထိ စိတ်ထဲမှာ စွဲလန်းနေမိသလဲဆိုရင် ဒါကြီးက ကျူးမှုရဲ့ ခြေထောက်ကို တောင် ညွှန်ထားတယ်လို့ အိပ်မက်မက်ယူတယ်ဗျား။

“ဒီလောက်တောင်ဖြစ်လာတော့ ကျူးမှုလည်း ဒါကြီးကို အိမ်မှာ မထားချင်တော့ဘူးလေ။ ဒါနဲ့ပဲ ဒါကြီးကို ထုတ်ပိုးပြီး ထောင်ချောက်ကို မူလလုပ်ထားတဲ့ အိုးလန်းက ကုမ္ပဏီကို သဘောနဲ့ပို့လိုက်သဲ့။ ကုမ္ပဏီရဲ့နာမည်ကို သံမဏီ

ပြားပေါ်မှာ တံသိပိနှင့်ပထားလို ကုမ္ပဏီရဲ့လိပ်စာကို သိရတယ်။ သူ့ထောင်ရျောက်
ကြီးကို ဘယ်ပုံးဘယ်နည်း အသုံးချဖူးတဲ့အကြောင်းကိုလည်း စာရေးလိုက်သူဗျာ။
ဒီစာကြောင်း ထင်ပါရဲ့ ကုမ္ပဏီက သူ့ထောင်ရျောက်ကြီးကို ပြတိက်တစ်ခုကို
လျှော့နဲ့ပစ်လိုက်သလိုလို သတင်းကြားရတယ်။

သာဟင်နရီကာတစ်က ဆက်လက်၍ -

“အင်း ... နောက်ပြီးတော့ ခင်ဗျား ပစ်သတဲ့ ဆင်ထိုးကြီး သုံးကောင်
ရဲ့ အစွယ်ကြီးတွေကကော့၊ နာလာရဲ့ ရွာမှာထားခဲ့ထင်ပါရဲ့ ဟုတ်လားဗျာ”

ဤမေးခွန်းကို မေးလိုက်သောအခါ မှန်းကြီး ကွာတာမိန်းမှာ မျက်နှာ
ပျက်သွားတော့၏။

ထို့နောက် ကွာတာမိန်းက -

“အင်း ... ဒါကတော့ ပြောရမှာ စိတ်မကောင်းစရာပဲဗျာ။ ဒီအစွယ်ကြီး
တွေရော၊ ကျူပ်ရဲ့ တွေးဗျား ပစ္စည်းတွေကိုပါ ဒီလာရိအာဘေးမှာရှိတဲ့ ကျူပ်ရဲ့
ကိုယ်စားလှယ်ဆီကို ပို့ပေးမယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ ပစ္စည်းတွေ သယ်လာတဲ့ လူတွေမှာက လက်
နက်မပါဘူး။ ဒါနဲ့ လမ်းမှာ ကျွန်ုတ်သည်တွေနဲ့ သွားတိုးကြရောဗျာ။ ကျွန်ုတ်မဲ့တဲ့
လူသို့ကို ပေါ်တုဂံကြားတစ်ကောင်က ဦးဆောင်လာတယ်ဗျာ။ အဲဒါပေါ်တုဂံ
ကပြားကောင်က ကျူပ်ရဲ့ အစွယ်ကြီးတွေကို သိမ်းယူလိုက်ရုံမကသေးဘူး။
အစွယ်ကြီးတွေကို သူပစ်လို့ ရတာပါလို့ ပြောနေသေးသတဲ့ဗျာ။ အခံရခက်လိုက်
တာများ ဘာပြောကောင်းမလဲ။ ဒါပေမဲ့ နောက်တော့ ဒီကောင်ကို ကျူပ် ကလွှဲစား
ချေနိုင်လိုက်ပါတယ်”

မှန်းကြီး ကွာတာမိန်းသည် အထက်ပါ စကားများကို ကျေနပ်စွာ
ပြောလိုက်ပြီးနောက် ဆက်လက်၍ -

“ဒါပေမဲ့လို့ဗျာ အစွယ်ကြီးတွေကိုတော့ ကျူပ် ပြန်မရလိုက်တော့ပါဘူး။
ဆံပင်ဖြီးတဲ့ ဘာရပ်(ရှု)တို့ ဘာတို့အဖြစ် ပြောင်းလဲသွားကုန်ပြီးလော့”

သို့ပြောပြီးနောက် မှန်းကြီး ကွာတာမိန်းသည် သက်ပြင်းကြီး တစ်
ချက်ချလိုက်၏။

“အင်း ... ခင်ဗျားရဲ့ ပုံပြင်ကတော့ တကယ့် အခိုပတီ ပုံပြင်ပုံး
ကွာတာမိန်းရဲ့၊ သို့သော် -

ရွှေ့က အထက်ပါအတိုင်း ကြားဖြတ်၍ ပြောလိုက်၏။

“ဘာသို့သော်လဲဗျာ။”

ကွာတာမိန်းက သရေဖွဲ့ဖြစ်မည်ကို မြင်ယောင်သဖြင့် ခတ်ဆတ်ဆတ်
ပြန်၍ မေးလိုက်၏။

၁၃၆ □ ဒရိုန်ချေမှား

ထိအခါ ဂျွဲက -

“သို့သော ကျူပ်ပြာတဲ့ ဆိတ်ထီးကြီးတွေ ပုံပြင်လောက်တော့
မကောင်းဘူး ထင်တယ်။ အဆုံးသတ်က ကျူပ်ပုံပြင်လို အဆုံးသတ်ကောင်းမှ
မကောင်းဘဲ”

ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး မစွဲတာ ကွာတာမိန်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ
ပြန်လည်ချေပြင်း မပြုချေ။ ဂွဲကဲ့သို့သော လူစားကို ပြန်လည်ချေပေါ်ရန်
မလိုဟု ယူဆဟန်တူ၏။

နောက်ဆုံးတွင် ကွာတာမိန်းက -

“လူကြီးမင်းများခင်ဗျား ... အခုခုံရင် မနက် ၂ နာရီခွဲ ရှိနေပါပြီ။
နက်ဖြန်မနက် တော်ကြီးထဲ ကျူပ်တို့ အမဲလိုက်ကြမယ်ဆိုရင် ဒီကနေပြီး မနက်
၉ နာရီခွဲတိတိမှာ ထွက်ကြမှ ဖြစ်မယ် ခင်ဗျား”

ထိအခါ ကျွန်ုပ်က -

“ဒီမယ်လော့ ... ခင်ဗျား နောက်ဆက်ပြီး အနှစ် ၁၀၀ ပဲ အမဲလိုက်ဘိုး၊
ငုံးငုံက်ကြီး သုံးကောင်ကို ပစ်ချုပိလိုက်တဲ့ စံချိန်ကိုတော့ ဘယ်တော့မှ ချို့နိုင်မယ်
မဟုတ်ဘူးလို့”

“နောက်ပြီးတော့ ဆင်ကြီးသုံးကောင်ကိုပစ်တဲ့ စံချိန်ကိုလည်း ခင်ဗျား
ချို့နိုင်မယ် မဟုတ်ဘူးလှ”

ဘာဟင်နရိကာတစ်က ကျွန်ုပ်၏စကားနောက်မှ ဆက်၍ ပြောလိုက်
၏။

ထိနောက်မြှုံကား ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး အိပ်ရာသို့ ဝင်ကြတော့၏။

ကျွန်ုပ်သည် အိပ်မက်မက်ရာတွင် မေဝါဒကို လက်ထပ်ယူသည့်
အကြောင်း၊ လက်ထပ်ပြီးနောက် လုပေါ်မွှဲသော်လည်း စိတ်အင်အား ကြီး
မားလှသည့် မိန်းမကို ကြောက်နေရသည့် အကြောင်းများကို အိပ်မက်မြင်မက်၍
နေပါတော့သတည်း။

ဒရိုန်ချေမှား

